

www.virtual-proiect.eu

Seria Shetland

„Asemenea unui foc de turbă caracteristic insulei Shetland,
intriga elegantă creată de Ann Cleeves te învâluie în mister și te emoționează.”

Peter James

oase

roșii

ANN CLEEVES

ANN CLEEVES

Seria Shetland

3. OASE ROȘII

Original: *Red Bones* (2009)

Traducere din limba engleză:
RALUCA ȘTEFAN

virtual-project.eu

CRIME SCENE PRESS

2016

Ann Cleeves s-a născut în 1954 și a copilărit în partea de vest a Angliei, în Herefordshire și, apoi, în North Devon.

După ce a renunțat la facultate, a avut o serie de *job-uri* ocazionale dintre cele mai diverse: asistent social pentru copii, bucătar la un centru de observare a păsărilor, ajutor de salvamar și ofițer pentru eliberarea condiționată. S-a căsătorit cu Tim, un cunoscut ornitolog și, când acesta a primit un post pe micuța insulă Hilbre, aflată în estuarul Dee, unde ei doi erau singurii locuitori, s-a apucat de scris.

Au urmat mai multe romane (peste douăzeci), publicate începând cu 1986, și traduceri în peste 20 de limbi până în prezent.

Cele două serii de succes ale lui Ann Cleeves au fost transpuse în două seriale TV realizate de ITV (după cărțile care o au drept protagonistă pe Vera Stanhope) și respectiv BBC (după volumele din seria „Shetland”). Serialul „Vera” a fost deja difuzat în peste 30 de țări, printre care Australia, S.U.A., Germania, Cehia, Polonia, Japonia, Canada, Suedia etc.

În 2006 Ann Cleeves a primit premiul *Duncan Lawrie Dagger*, acordat de către *Crime Writer's Association* (CWA) pentru primul roman din seria „Shetland”, *Raven Black* (tradus în limba română sub titlul *Negru de corb*, Crime Scene Publishing, 2012).

Anul 2014 a reprezentat pentru autoare una dintre cele mai bune perioade literare, succesul celor două seriale TV atrăgând după sine vânzări excepționale ale tuturor romanelor sale.

În 2015, la Crime Scene Press a apărut în limba română și un roman din seria „Vera”, *Harbour Street* (tradus sub titlul *Secretele din Strada Portului*).

Mulțumiri

Whalsay este o insulă reală și unul dintre cele mai primitive locuri pe care le cunosc. Nu există o comunitate care să se numească Lindby și nici oamenii și locurile despre care e vorba în roman, cum ar fi refugiul unde locuiesc studenții; acestea sunt detalii fictive. Symbister există, însă – aici ajung feriboturile – dar nu și hotelul *Pier House* din port.

Foarte mulți oameni m-au ajutat să scriu această carte și, în ciuda experienței colective de care m-am bucurat, există, probabil, greșeli; acestea îmi aparțin în totalitate. Le sunt recunoscătoare Annei Williams și lui Helen Savage pentru sfaturile primite în domeniul arheologiei, dar și lui Cathy Batt și colegilor ei de la Universitatea din Bradford, pentru că m-au însoțit pe șantierul arheologic din Shetland și mi-au arătat oase roșii în realitate. Val Turner m-a ajutat citindu-mi manuscrisul și oferindu-mi explicații despre procedură, dar și permisiunea de a-i folosi numele.

Excelenta carte a lui David Howart, „Autobuzul de Shetland”, mi-a furnizat informații despre operațiunea norvegiană de rezistență din timpul celui de-Al Doilea Război Mondial care avea baza în Lunna. Când autorul descria felul în care locuitorii insulelor norvegiene își construiau bărci de dimensiuni reduse pe care să le folosească în apele lor teritoriale, n-am putut decât să-mi imaginez că același lucru s-ar fi putut întâmpla și în Whalsay.

Helen Pepper a fost, încă o dată, o sursă excelentă de informații în legătură cu gestionarea unei scene a crimei. Sarah Clarke mi-a oferit detalii despre posibilele complicații ale unei nașteri cu probleme. Bob Gunn mi-a povestit despre iepuri și puști de vânătoare. Cu Ingrid Eunson, Ann Prior și Sue Beardshall am făcut conversație

și schimb de idei despre insule la un pahar de vin.

Le mulțumesc prietenilor noștri buni din Whalsay – Angela și John Lowrie Irvine pentru ospitalitate și pentru că mi-au arătat fotografia cu femeile care croșetează, Paulei și lui Jon Dunn pentru că ne-au găsit o gazdă fantastică. Sunt, de asemenea, recunoscătoare cercului de lectură din Whalsay pentru sinceritate, căldură și una dintre cele mai fascinante seri din cariera mea de autor.

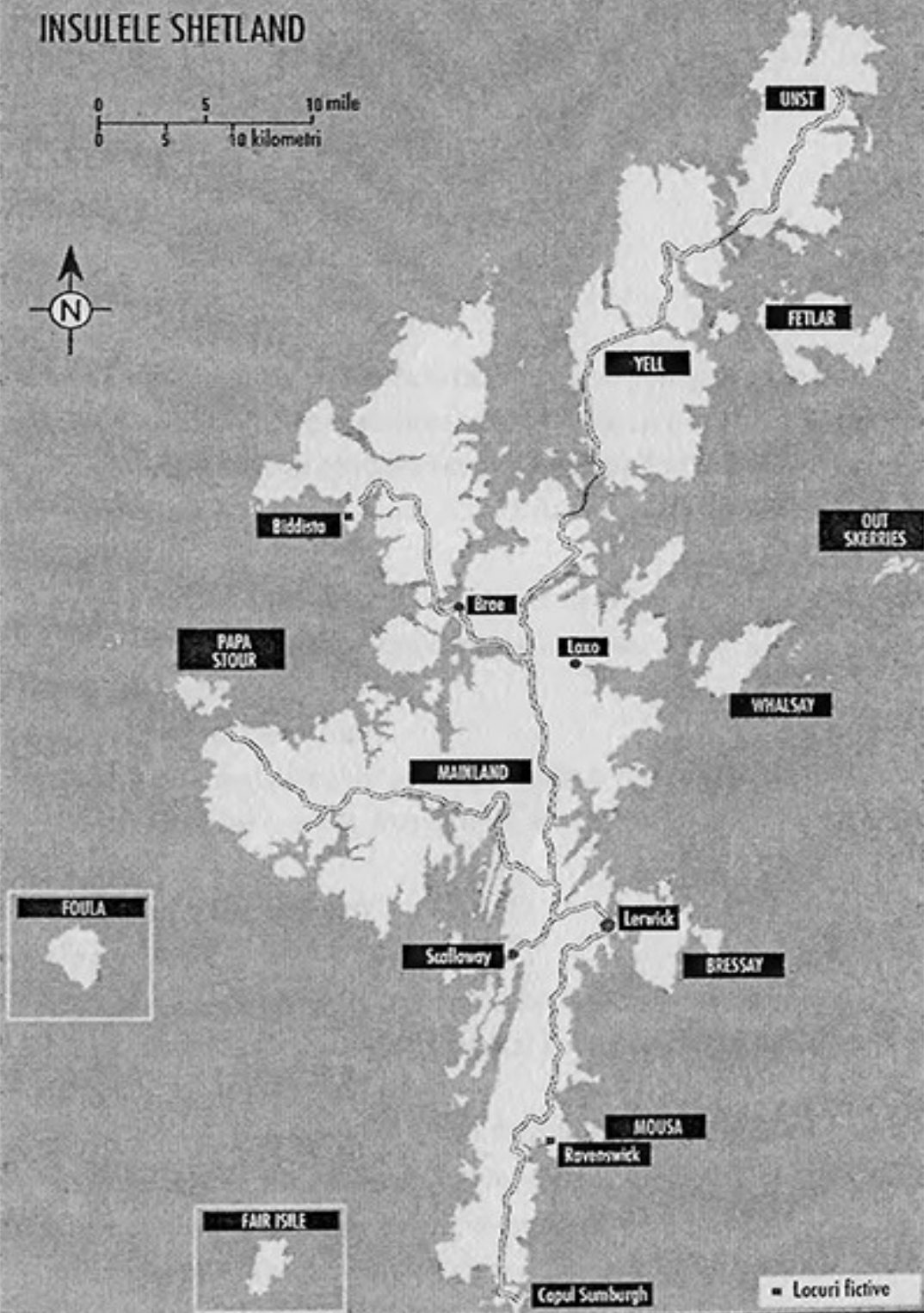
Echipa de la *Visit Shetland* și ofițerii de la *Shetland Arts* ne-au oferit sprijin și susținere și întotdeauna este o plăcere să lucrez cu toți cei de la bibliotecile din Shetland.

În cele din urmă, toate mulțumirile mele Sarei Menguc, lui Moses Cardona și Julie Crisp, pentru contribuția pe care au avut-o la această carte.

Julie este redactorul de vis al oricărui scriitor.

INSULELE SHETLAND

0 5 10 mile
0 5 10 kilometri

Capitolul 1

Anna deschise ochii și văzu două mâini mânjite și încleiate de sânge. Nu aveau chip. Îi țiuiau urechile. Credea că e la Utra și că Ronald îl ajută pe Joseph să mai omoare un porc, ceea ce ar fi explicat sângele, mâinile mânjite și zgomotul asurzitor. Brusc, realizează că vocea care urla era chiar a ei.

Cineva îi așază o mână uscată pe frunte și îi șopti cuvinte pe care ea nu le înțelege. Îl înjură pe cel care o atinsese.

Alt val de durere.

Deci asta simți când mori.

Probabil că anestezicul își pierde efectul, fiindcă, într-un moment de claritate, deschise ochii, într-o lumină artificială extrem de puternică.

Nu, asta simți când naști.

— Unde mi-e copilul?

Auzea cuvintele ca din depărtare, din cauza Demerolului.

— Nu putea să respire singur. Tocmai l-am pus puțin pe oxigen. E-n regulă.

O voce de femeie. Localnică din Shetland, ușor condescendentă, dar convingătoare, și asta conta cel mai mult. Ceva mai încolo, un tip cu mâinile mânjite de sânge până la coate rânjea încurcat.

— Îmi pare rău, îi spuse, mai rămăsese placentă. Mai bine să scapi de ea aici decât în amfiteatru. Mă gândeam că n-ai vrea așa ceva, după o naștere cu forceps; îmi imaginez că nu a fost deloc ușor de suportat.

Anna se gândi din nou la Joseph, la oile de pe dealuri care fătau și la corbii care zburau cu placentă în ciocuri și gheare. Nu se așteptase la așa ceva. Nu-și închipuisese că nașterea putea fi atât de violentă, atât de brutală. Se întoarse și-l zări pe Ronald; încă îi ținea mâna într-ale lui.

— Îmi pare rău că te-am înjurat, îi spuse Anna.

Văzu că plânsese.

— Mi-a fost atât de teamă, răspunse el. Pur și simplu am crezut că o să mori.

Capitolul 2

— Anna Clouston a născut aseară, spuse Mima. O naștere grea, se pare. S-a chinuit o zi întreagă. O țin internată câteva zile, să o aibă sub supraveghere. Are băiat. Încă unul care o să urce la bordul *Cassandrei*.

Îi aruncă o privire complice lui Hattie. Mima părea teribil de amuzată de nașterea dificilă a Annei. Pentru că îi plăceau haosul, dezordinea, suferințele altora. Avea subiect de bârfă și asta îi menținea spiritul treaz. Sau cel puțin asta spunea ea când se așeza în bucătărie la o cană de ceai sau de whisky să-i povestească lui Hattie ultimele noutăți de pe insulă. Hattie nu știa ce să creadă despre copilul Annei Clouston – nu pricepea farmecul copiilor și nu era în stare să-i înțeleagă. În mintea ei, un copil era o complicație în plus.

Erau la Setter, pe câmpul din spatele casei. O rază dulce de primăvară gădila paravanul improvizat din plastic albastru, roaba și șanțurile marcate cu o bandă colorată. Parcă văzându-le pentru prima oară, Hattie își zise că făcuseră vraiste bucata aceea de pământ. Înainte de sosirea echipei de la Universitate, Mima putea să privească de pe pajiștea înclinată spre lac. Acum, chiar și la început de anotimp, locul era plin de noroi ca un șantier de construcții, iar câmpul vizual al Mimei era blocat de grămada de pământ. Roaba lăsase brazde de-a lungul întinderii de iarbă.

Hattie își ridică privirea deasupra obstacolului de noroi, spre orizont. Era cel mai expus sit arheologic pe care lucrase vreodată. Shetland era numai cer și vânt, peste tot. Nici urmă de vreun copac care să țină adăpost.

Îmi place la nebunie aici, se pomeni spunându-și. Îmi place mai mult ca oriunde pe lumea asta. Vreau să-mi petrec tot restul vieții aici.

Mima întinsese prosoape pe frânghia de rufe, cu o agilitate surprinzătoare pentru vârsta ei. Era așa de scundă, că trebuia să se ridice pe vârfuri. Hattie își zise că

părea mai degrabă un copil care merge întruna pe vârfuri. Coșul de rufe se golise între timp.

— Hai în casă la micul dejun, o invită Mima. Dacă nu pui niște carne pe tine, o să te sufle vântul curând!

— Râde ciob de oală spartă, zise Hattie și porni în urma ei, peste peluza acoperită cu iarbă, spre casă.

Privind-o pe Mima legănându-se în față, Hattie avea senzația că femeia asta era atât de fragilă și de mică încât ar fi putut să fie luată într-o bună zi pe o pală de vânt, până peste mare. Cu siguranță ar fi vorbit și s-ar fi hlizit în timp ce zbura, până când ar fi dispărut de tot, cu trupul răsucindu-i-se ca un zmeu în bătaia vântului.

Bucătăria toată era inundată de parfumul unui buchet de zambile, așezate într-un vas pe pervazul ferestrei. Erau de un albastru pal, cu urme de alb.

— Foarte frumoase, spuse Hattie și se așeză la masă, după ce-i făcu vânt pisicii ca să elibereze scaunul. Sunt primăvăratice.

— Io nu prea le văd rostul, comentă Mima în timp ce se întindea după o tigaie pusă pe raft. Și urâte, și împutite. Mi le-a dat Evelyn și trebuia să fiu teribil de recunoscătoare pentru asta. Dar le vin eu de hac rapid. Nicio plantă de casă n-a reușit să supraviețuiască pe lângă mine.

Evelyn era noră-sa și, totodată, subiectul preferat a numeroase plângeri și văicăreli.

Toată vesela și tacâmurile din casa Mimei erau jechoase dar Hattie, de obicei teribil de mofturoasă în privința mâncării, aici înghițea tot ce primea în farfurie. Azi, Mima făcea scrob.

— Se ouă găinile iar, îi spuse. Să duci niște ouă la Bod.

Ouăle erau pline de găinaț și de paie, dar Mima le crăpă direct în castron și începu să amestece cu furculița. Instantaneu, fața de masă deja pătată cu ulei dobândi straturi noi de albuș translucid și gălbenuș vâscos. Cu aceeași furculiță, femeia luă o bucată de unt dintr-un pachet și o aruncă în tigaia de pe aragaz. Untul sfârâi și Mima se grăbi să toarne și ouăle. Completă meniul cu două

felii de pâine prăjite direct pe plită și toată bucătăria se umplu de miros de ars.

— Unde e Sophie în dimineața asta? întrebă Mima, când se apucară să mănânce. Avea gura plină și proteza nu i se potrivea foarte bine; dură ceva timp ca Hattie să înțeleagă ce-i spune.

Sophie era asistenta lui Hattie pe sit. De regulă, Hattie se ocupa de planificare și de pregătirile necesare. Era proiectul ei de doctorat, până la urmă, și era obsedată ca lucrurile să fie făcute fără cusur. În dimineața aia, însă, se grăbise să ajungă cât mai repede pe șantier. Îi făcea bine să mai ia o pauză de Sophie, mai ales că-și dorea să stea singură la taclale cu Mima. Mima o plăcea pe Sophie. Cu ceva timp în urmă, fetele fuseseră la sala de festivități a comunității, iar Sophie se transformase în sufletul petrecerii și toți băieții se aliniaseră în fața ei s-o invite la dans. Tipa flirtase cu toți, chiar și cu cei însurați. Hattie o urmărise toată seara, nervoasă și cu dispreț, dar și cu invidie, ce-i drept. La un moment dat, se trezise cu Mima în spate, care-i urla în ureche: „Fata asta îmi amintește cum eram eu la vârsta ei! Tot așa roiau băieții și în jurul meu! Doar se distrează, nu înseamnă nimic! Ar trebui să te mai relaxezi puțin!”

Ce-am mai dus dorul locului ăstuia în timpul iernii! Whalsay! se gândea Hattie. *Ce i-am mai dus dorul Mimei!*

— Sophie lucrează o vreme la Bod, îi spuse. Hârțogărie, știi cum e.

O să revină curând.

— Și? continuă Mima, privind-o cu ochi ca de uliu pe deasupra căinii. Ți-ai găsit și tu un prieten cât ai fost plecată? Un tip studios și arătos de la Universitate, poate? Să-ți țină și ție de cald în nopțile alea lungi de iarnă?

— Nu mă necăji, Mima.

Hattie își tăiasse o bucată din felia de pâine, dar o lăsă neatinsă. Nu-i mai era foame.

— Poate îți găsești un tip de pe insulă. Sandy e tot neînsurat și ai putea să nimerești și mai rău. Măcar e mai vioi ca mă-sa.

— Evelyn e o tipă de treabă. S-a purtat foarte frumos cu noi. Mulți de pe insulă au comentat împotriva șantierului și săpăturilor dar ea ne-a ținut mereu partea.

Mima n-avea de gând să renunțe atât de ușor la despicarea în patru a firului vieții amoroase a lui Hattie.

— Eu zic să ai mare grijă, fată. Să-ți găsești un băiat bun, care să nu-ți rupă inima. Eu știu bine cum e. Jerry al meu nu era deloc ușă de biserică, așa cum îl credeau unii. Muiera o duce și fără om, spuse ea în dialectul specific locului. Muiera poate. Eu o duc fără om de mai bine de șaizeci de ani, continuă și îi făcu lui Hattie cu ochiul, iar ea pricepu că, deși nu era măritată de atâta amar de vreme, asta nu înseamnă că Mima n-avusese parte de bărbați la viața ei. Se întreba ce altceva voia să-i spună, de fapt.

Imediat după ce au spălat vasele, Hattie s-a întors pe șantier. Mima rămăsese în casă. Era joi, ziua în care ea îl primea pe Cedric, un admirator. Toată iarna se gândise la locul ăsta și amintirile o încălzeau întocmai ca un amant. Obsesia pentru arheologie, insula și oamenii de aici îi rămăseseră în suflet: Whalsay, un proiect și o ambiție unice. Pentru prima dată în ani de zile, simțea fiori de entuziasm. *Zău așa, ce mi-o fi venit?* se gândea. Rânji. *Trebuie să fiu atentă. Oamenii vor crede că am înnebunit și mă vor închide iar.* Și chestia asta o făcu să zâmbească din nou.

Când Sophie sosi, Hattie îi ceru să pregătească o excavație de probă.

— Dacă Evelyn vrea să facă voluntariat, trebuie s-o instruim ca lumea. Hai să curățăm o zonă de lângă săpăturile principale.

— La naiba, Hat! Chiar trebuie s-o aducem aici? E simpatică, dar te plictisești de moarte cu ea.

Sophie era înaltă și zveltă, cu un păr bogat și lung. În timpul iernii lucrase pe post de cameristă într-o stațiune din Alpi, ca să ajute un prieten, și acum avea pielea bronzată și strălucitoare. Era o tipă încrezătoare și relaxată și lua totul cu ușurință și detașare. Hattie se simțea ca o dronă nevrotică când era lângă ea.

— E una dintre condițiile proiectului nostru în Shetland, să încurajăm implicarea comunității. Știi bine chestiile astea, îi explică Hattie. *Oh, Doamne, zici că sunt o profesoară de vârstă a doua. Așa de infatuată...*

Sophie nu-i mai răspunse. Ridică din umeri și se apucă de treabă. Mai târziu, Hattie o anunță că pleacă la Utra să-i facă instructajul lui Evelyn pentru munca pe șantier. Era o scuză. De fapt, ardea de nerăbdare să revadă locurile ei favorite din Lindby. Soarele era încă sus și voia să se bucure din plin de vremea bună. Când trecu pe lângă casă, Cedric tocmai își parcă mașina, iar Mima îi făcea de zor cu mâna de la geamul bucătăriei. O zări pe Hattie și deschise ușa:

— Nu intri să bei o cană de ceai?

Hattie se gândi că Mima nu vrea decât să mai stoarcă informații și să-i dea sfaturi.

— Nu, nu mai am timp azi. Dar Sophie se pregătește de o pauză, dacă vrei s-o chemi.

Și porni în jos pe cărare, cu soarele în ochi, încântată ca un copil care chiulește de la școală.

Capitolul 3

Copilul Annei își petrecu prima noapte din viață la Terapie Intensivă. Moașele spuneau că nu era nimic grav. Era sănătos, un băiețel minunat, dar avea ceva probleme cu respirația, așa că era mai bine să-l țină sub supraveghere o vreme. În plus, Anna era epuizată și avea nevoie de odihnă. Îi vor aduce copilul dimineață și vor începe alăptatul. Cu siguranță, în câteva zile vor fi acasă amândoi.

Dormi pe apucate, ațipind doar de câteva ori. Doctorul îi dăduse analgezice și visa extrem de intens. Se trezise brusc la un moment dat și se întrebase dacă așa o fi când iei droguri. Nu o tentase niciodată să încerce, nici măcar în timpul facultății. Pentru ea era esențial să dețină controlul în orice situație.

Știa că Ronald era lângă ea; îl auzise de câteva ori vorbind la mobil. Bănuia că îi sunase pe ai lui. Încercase să-i spună că nu e în regulă să folosească mobilul în spital, dar o cuprinsese toropeala de la medicamente și nu reușise să articuleze cum trebuie cuvintele.

Se trezise din nou când afară era deja lumină și părea că se simte mai bine, încă amețită și cu ceva dureri, dar conștientă. Ronald adormise pe scaunul din colț, cu capul pe spate și cu gura deschisă, sforăind de zor. O moașă intră în salon.

— Ce-mi face copilul?

Încă îi părea ciudat să vorbească despre copilul ei, nu se gândise deloc la momentul nașterii. Se simțea complet desprinsă de seara anterioară.

— Ți-l aduc imediat. Se simte foarte bine, respiră singurel.

Ronald se trezi și se îndreptă în scaun. Semăna cu tatăl lui, cu smocul de păr pe post de barbă și cu privirea rătăcită ca după somn.

Copilul era așezat într-o cutie de plastic, care-i amintea Annei de un acvariu. Era întins pe spate. Pielea avea o

ușoară nuanță gălbuie; Anna se documentase și știa că e ceva normal. Câteva fire moi de păr închis la culoare îi fluturau pe creștet, iar de-o parte și de alta a capului avea două semne roz.

— Nu te îngrijora pentru astea, îi spuse moașa, bănuind la ce se gândea Anna. Sunt de la forceps. O să dispară în câteva zile.

Ridică copilul, îl înfășură într-o pătură și i-l dădu Annei în brațe. Primul lucru pe care-l zări fu o urechiușă absolut perfectă.

— Încercăm să alăptezi?

Ronald se trezise de-a binelea. Se așeză pe pat lângă Anna și vizavi de moașă. Întinse un deget și privi uluit cum copilul îl prinde încet. Moașa îi arăta Annei cea mai bună modalitate de a-și hrăni copilul.

— Ia o pernă în brațe și ține-i capul cu mâna asta, după care condu-l încet spre sân...

Anna, de regulă o tipă foarte îndemânatică și atentă, se simțea acum teribil de stângace. Dar copilul se apropie și se prinse de sânul ei, iar ea îi simțea fiecare supt până-n stomac.

— Ia te uită, ai reușit, remarcă moașa. Te descurci excelent. Dacă lucrurile merg bine, mâine sunteți acasă.

Rămaseră amândoi pe pat cu ochii la copil și după plecarea moașei. Adormi curând și Ronald îl ridică atent și-l așeză înapoi în pătuțul de plastic. Anna era singură într-o rezervă pe fereastra căreia se vedeau acoperișurile cenușii ale caselor de pe malul mării. S-au apucat să scrie anunțul pentru *Shetland Times*:

„Ronald și Anna Clouston au devenit, în 20 martie, părinții unui fiu pe nume James Andrew. Este primul nepot al lui Andrew și Jacobina Clouston din Lindby, Whalsay, și al lui James și Catherine Brown din Hereford, Anglia.”

Sosirea pe lume a lui James fusese planificată, așa cum totul era planificat cu grijă în viața Annei. Se gândise că primăvara e un anotimp minunat pentru nașterea unui

copil și că Whalsay era un loc foarte frumos în care să crească. Nașterea în sine fusese ceva mai dureroasă și mai chinuitoare decât își închipuise, dar totul trecuse cu bine și viața de familie putea decurge armonios de acum înainte.

Ronald nu-și putea lua ochii de la copil. Anna știa că avea să fie un tată foarte bun.

— De ce nu mergi acasă? îi spuse. Fă un duș, schimbă-ți hainele. Toți așteaptă cu nerăbdare veștile.

— O să merg, răspunse, iar Anna își dădea seama că el nu se simțea în largul lui în spital. Vrei să vin înapoi diseară?

— Nu, e atât de mult de condus și apoi drumul cu feribotul! Și așa vii mâine dimineață să ne iei acasă.

Își zise că avea să-i priască puțin timp singură cu fiul ei. Zâmbi în sinea ei imaginându-și cum Ronald va da ocol întregii insule, să strige în gura mare cum se născuse fiul său. O să ia toate rudele la rând, repetând de o sută de ori cum i s-a rupt ei apa când erau la cumpărături în *Co-op*, prin ce chinuri trecuse și cum copilul îi venise pe lume urlând din toți rărunchii.

Capitolul 4

Hattie s-ar fi simțit mai bine fără Evelyn pe capul ei toată ziua, aici la Setter. Se întorseseră în Whalsay de o săptămână și avea alte chestii pe cap, neliniști care o sâcăiau adesea între momentele de bucurie. În plus, voia să continue lucrările la șantier. Șantierul ei, care zăcea acoperit din toamnă. Zilele mai lungi și vremea bună o aduseseră înapoi în Shetland ca să-și continue proiectul. Abia aștepta să se întoarcă la excavații, să reia periatul obiectelor și datarea lor și să-și completeze, cu meticulozitate, ca de fiecare dată, registrele. Voia să găsească lucruri prin care să-și susțină teza de doctorat și să se piardă cu totul în trecut. Dacă putea dovedi că Setter găzduise în trecut casa unui negustor medieval, ar fi avut o piesă originală de cercetare pentru lucrare. Și, mai important, descoperirea unor artefacte prin a căror datare în timp putea atesta atât vechimea casei cât și statutul ei ar fi putut reprezenta un argument extrem de solid pentru a solicita fonduri pentru continuarea săpăturilor. Atunci ar avea un motiv plauzibil de a rămâne în Shetland. Nu suporta ideea de a pleca din insule. Nu credea să se poată readapta la viața de oraș.

Dar Evelyn era un voluntar local și avea nevoie de instruire, iar Hattie, pe de altă parte, avea nevoie s-o știe de partea ei. Știa că nu se descurcă excelent cu voluntarii. Era nerăbdătoare și le cerea prea mult. Folosea adesea un limbaj imposibil de descifrat. Iar ziua de azi se anunța complicată.

Dimineată fusese iarăși soare, dar acum dinspre mare se apropia o pătură de ceață care filtra lumina. Casa Mimei devenise o umbră în depărtare și totul arăta moale, organic. Părea că balizele de topometrie răsăriseră din sol ca niște sălcii și că mormanul de pământ ar fi fost acolo dintotdeauna, ca o dună a ținutului.

Cu o zi în urmă, Sophie marcase un șanț de probă ceva mai departe de situl principal, de unde îndepărtase iarba.

Lăsase la iveală rădăcini și o porțiune de sol neobișnuit de nisipos și de uscat; în același timp, nivelase zona cu o săpăligă, ca să se poată lucra. Stratul de pământ de deasupra fusese așezat peste grămada existentă. Totul era pregătit când Evelyn apăru la sit la ora 10, cum promisese, de altfel, purtând pantaloni de catifea cord și un pulover gros. Adoptase aerul nerăbdător al unui elev dornic să învețe. Hattie îi explică procesul și ce avea de făcut.

— Putem să începem?

Hattie știa că Evelyn era entuziasă, dar s-ar fi așteptat la ceva mai multă seriozitate; să fi luat notițe, de exemplu. Hattie îi explicase în detaliu metodele de înregistrare ale unui sit, dar nu era deloc convinsă că Evelyn înțelesese tot.

— Ai vrea să încerci să lucrezi cu șpaclul, Evelyn? În principiu nu cernem tot ce găsim într-un sit de genul ăsta, deși am putea trece toate lucrurile găsite prin bazinul de imersie, iar fiecare obiect descoperit trebuie analizat și contextualizat. Ți dai seama cât de important este acest proces, da?

— Da, da.

— Și pornim de la cunoscut spre necunoscut, ceea ce înseamnă că dăm mereu cu șpaclul spre înapoi. Nu vrem să pierdem timpul cu obiecte pe care le-am descoperit și înregistrat deja.

Evelyn își ridică privirea spre ea.

— Poate că nu lucrez la o teză de doctorat, dar nici surdă nu sunt. Am fost atentă la tot ce mi-ai spus până acum.

Nu era o observație prea dură, dar Hattie se simți rușinată. *Nu mă pricep deloc la oameni*, își spuse. *Doar la obiecte și la idei. Înțeleg cum funcționează trecutul, dar habar n-am cum să trăiesc cu oamenii în prezent.*

Femeia mai în vârstă se ghemui în șanț și începu să miște stângace șpaclul. Începu dintr-un colț, dând la o parte primul strat de pământ și întinzând brațul peste marginea șanțului ca să-l pună în găleată. Se încrunta ca un copil în timp ce își face temele. Păstră aceeași expresie în următoarea jumătate de oră, ori de câte ori Hattie îi

arunca câte o privire. Tocmai se pregătea să verifice cum lucrase când Evelyn îi strigă să se apropie:

— Ce-i asta?

Hattie se îndreptă și merse să vadă. În stratul de pământ decolorat și nisipos, plin de fărâme de scoici, apăruse un obiect solid. Hattie fremăta fără să vrea în sinea ei. Poate era un fragment de ceramică. Obiectele de ceramică importate ar fi demonstrat statutul pe care spera să-l aibă casa. Făcuseră șanțul de probă ceva mai departe de săpăturile inițiale tocmai pentru ca obiectele sensibile să nu fie descoperite de amatorii prezenți la sit; probabil că dăduseră peste o groapă de resturi menajere sau chiar peste o extensie a casei. Se ghemui lângă Evelyn, aproape împingând-o deoparte, și perie țărâna de pe obiectul găsit. Nu era ceramică, deși avea o nuanță roșiatică-maronie, culoarea lutului. Un os, văzu ea mai bine. Studentă fiind, s-ar fi așteptat ca oasele vechi să fie albe, crem sau cenușii și fusese uluită de culoarea bogată a primelor oase pe care le descoperise vreodată. Trebuie să fie un os mare, rotund, își zise, cu toate că dezgropaseră doar o parte din el.

Era dezamăgită, dar nu voia s-o arate. Toți începătorii erau emoționați de obiectele găsite. În săpăturile din Shetland apăreau mereu fragmente de oase, mai ales de ovine; odată găsisese un os de cal, după care aproape întreg scheletul animalului.

Începu să-i spună detaliile acestea lui Evelyn, explicându-i ce puteau deduce despre așezare folosindu-se de rămășițele animalelor.

— Nu putem pur și simplu să dezgropăm obiectul, îi explică. Trebuie să-l lăsăm în acest loc pentru a-i păstra contextul și să continuăm răzuirea solului, strat după strat. E un exercițiu foarte bun. Te las să continui și revin mai târziu.

Se gândea cât de incomod i-ar fi fost *ei* să sape având pe cineva care s-o privească tot timpul de peste umăr. În plus, avea propriile treburi de terminat.

Mai târziu intrară în casă pentru o binemeritată pauză. Mima le pregăti sandvișuri și, la un moment dat, ieși la

rândul ei ca să afle ultimele știri de pe sit. Când Evelyn se întoarse la șanțul de probă, femeia în vârstă rămase s-o privească. Mima purta pantaloni negri și cizme de cauciuc care-i ajungeau până la genunchi, unde îi erau mult prea largi. Peste umeri aruncase un pulover cenușiu zdrențuit. Lui Hattie i se părea că arată ca o cioară pestriță, cum stătea locul ei cu ochii pe nora ei. O cioară gata-gata să se repeadă la o bucată de mâncare.

— Hei, Evelyn, ai idee cum arăți acolo? îi spuse Mima. Ghemuită în patru labe, ca un animal. În lumina asta, zici că ești unul dintre porcii lui Joseph, care scarmănă cu râțul în pământ. Ai grijă să nu te confunde și să-ți taie beregata, să te țină în cămară pe post de halcă de șuncă.

Izbucni în râs atât de tare, că se înecă și tuși.

Evelyn nu spuse nimic. Se ridică în genunchi și îi aruncă o privire amenințătoare. Lui Hattie îi părea rău de ea. Nu-și imaginase că Mima putea fi atât de crudă. Sări în șanț lângă Evelyn. Osul se vedea mult mai bine acum, fiind în mare parte dezgropat. Hattie își scoase propriul șpaclu din buzunarul blugilor. Se concentră intens și dădu la o parte un strat suplimentar de pământ, după care înșfăcă o perie. Forma osului era mai clară: acum se vedeau o curbă armonioasă și un gol sculptat.

— *Pars orbitalis*, spuse ea.

Copleșită de surpriză și de încântare, uită o clipă de propria-i decizie de a nu epata, de a păstra un limbaj simplu, pe care Evelyn să-l priceapă ușor.

Femeia o privea cu nedumerire.

— Osul frontal, continuă Hattie. E o bucată dintr-un craniu uman.

— Oh, nu! zise Mima.

Hattie își ridică privirea spre ea și observă că bătrâna se albise la față.

— Nu se poate, asta nu e bine. Nu, nu, nu e deloc bine!

Se întoarse și o porni agitată spre casă.

Capitolul 5

Sandy Wilson traversa câmpul cu un pas șovăielnic. Trecuseră câteva săptămâni de când Hattie descoperise craniul și era una dintre acele nopți dense și întunecate, cum sunt adesea primăvara. Nu era frig, dar insula era acoperită de un nor jos, care turna mărunț și des și ascundea luna și stelele și chiar ferestrele luminate de la casa din spatele său. Nu avea lanternă, dar nici nu-i trebuia. Crescuse pe meleagurile astea. Când îți petreci viața pe o insulă de 9,5 kilometri în lungime și 4 kilometri în lățime, la 10 ani știi deja fiecare bucățică din ea. Iar harta asta interioară îți rămâne în minte chiar dacă pleci. Sandy locuia în oraș acum, în Lerwick, dar considera că, dacă l-ar fi parașutat cineva pe Whalsay legat la ochi, ar fi fost în stare să spună unde se află după câteva minute, doar după textura pământului de sub picioare și după atingerea celui mai apropiat dig.

Știa că băuse prea mult, dar se felicita în sinea lui că plecase la timp de la hotelul din port. Maică-sa îl aștepta trează. Încă două pahare și ar fi ajuns să scoată aburi. S-ar fi ales iar cu vechea predică despre cum trebuie să ne controlăm pornirile și despre Michael, frate-su, care renunțase complet la băutură. Sandy se gândea să se oprească la casa bunicii lui la întoarcere și să bea o cafea tare, să fie complet treaz când ajunge acasă. Îl sunase cu câteva zile înainte și-i spusese să vină la Setter când mai ajunge pe insulă. Mima nu se supăraseră niciodată să-l vadă cherchelit. Ea îi dăduse prima dușcă din viață, într-o dimineață înainte să plece la școala cea mare. Era o dimineață rece și i-a zis că whisky-ul va ține frigul departe. El se înecase și scuiase de parcă ar fi fost cel mai rău medicament din lume, dar cu timpul începuse să-i placă. Își închipuia că Mima obișnuise să bea încă din leagăn, deși nu părea să aibă vreun efect asupra ei. N-o văzuse beată niciodată.

Cărarea cobora spre drumeagul care ducea spre coliba

Mimei. Auzi un foc de armă. Zgomotul îl făcu să tresară o clipă, dar nu-l băgă prea tare în seamă. Probabil că Ronald ieșise la vânătoare de iepuri, cu reflectorul lui cel mare. Doar spusese că are de gând să iasă când Sandy fusese în vizită să-i vadă copilul, iar asta era o noapte numai bună. Iepurii, amețiți de lumina puternică, rămâneau statuie, numai buni să primească un glonț. Nu era legală treaba asta, dar iepurii făceau atâtea necazuri pe insulă, că nimeni nu se sinchisea de lege. Ronald era vărul lui. Un fel de văr. Sandy încercă să-și clarifice în cap natura precisă a relației dintre ei, dar arborele genealogic era foarte complicat, iar el era atât de beat, că pierdu șirul și renunță la idee. Restul drumului până la Setter continuă să fie presărat cu zgomote de armă.

După cotitura drumeagului, Sandy zări, cum se aștepta, de altfel, ferestrele luminate de la bucătăria Mimei. Casa era ascunsă la poalele dealului și, cumva, se ivea de nicăieri în drum. Majoritatea locuitorilor erau foarte mulțumiți că era ascunsă de terenul care se unduia în jurul ei, fiindcă era un loc părăginit și sinistru, cu o grădină invadată de buruieni și cu ramele ferestrelor scorojite și putrezi. Evelyn, mama lui Sandy, era îngrozită de felul în care ajunsese casa Mimei și îl bătea mereu la cap pe bărbatu-său: „N-ai de gând să te duci să deștelinești locul ăla?” Mima, în schimb, nici nu voia să audă. „O duc foarte bine așa”, obișnuia să declare cu nasul pe sus. „Îmi place foarte mult așa cum e. Și n-am chef să vă văd mutrele pe-aici toată ziua.” Joseph asculta mai degrabă de maică-sa decât de nevastă-sa, așa că Mima se bucura mai departe de liniște.

Setter era cea mai ferită proprietate a insulei. Arheologul care venise anul trecut de la o universitate din sud le spusese că pe insulă existaseră așezăminte umane cu mii de ani în urmă. Îi întrebaseră dacă ar putea să sape niște șanțuri în câmpul din apropierea casei, în cadrul unui proiect doctoral. Una dintre studente credea că acolo existase, la un moment dat, o mare proprietate. Aveau să pună tot pământul la loc după aceea, exact cum l-au găsit.

Sandy credea că Mima i-ar fi lăsat oricum. Îi plăcuse de profesorul de istorie. „E un tip tare arătos”, îi spusese lui Sandy, cu ochii scăpărând. Sandy își imagina ce fel de fată fusese Mima pe vremuri. Îndrăzneată, fără pic de jenă. Nu-i de mirare că toate femeile de pe insulă se fereau de ea.

Din câmpul de lângă potecă se auzi un zgomot. Nu erau împușcături, de data asta, ci mai degrabă un bombănit, ceva trosnituri și pași grăbiți. Sandy se întoarse și întrezări prin întuneric silueta vacii, la câțiva metri distanță. Mima era singurul locuitor al insulei care mai mulgea cu mâna. Ceilalți abandonaseră treaba asta cu mulți ani în urmă, din cauza muncii grele și a reglementărilor de igienă care interziceau vânzarea laptelui muls astfel. Însă erau oameni care încă apreciau gustul laptelui nepasteurizat și, pentru o carafă de lapte galben în fiecare dimineață, fie îi reparau acoperișul, fie îi strecurau o sticlă de whisky. Sandy era sigur că n-ar mai fi fost atât de dornici, dacă ar fi văzut-o cum mulgea vaca. Când o văzuse el ultima oară, Mima își suflase nasul în prosopul jegos cu care urma să șteargă ugerul. Din câte știa el, însă, nu se îmbolnăvisese nimeni din cauza asta. El crescuse cu laptele acela și era sănătos tun. Chiar și maică-sa strângea caimacul de deasupra și-l puneă peste păsatul de ovăz, ca pe o trufanda.

Împinse ușa bucătăriei, așteptându-se s-o găsească pe scaunul de lângă plită, cu pisica pe genunchi, un pahar gol lângă ea și urmărind o emisiune violentă la televizor. Nu obișnuia să se culce devreme, părea că, de fapt, nu prea doarme, și iubea la nebunie violența. Fusese singura din familie care-l încurajase să-și aleagă meseria: „Foarte frumos”, îi spusese, „polițai!” Avusese o expresie visătoare în ochi atunci și el fusese sigur că își imagina New York-ul, pistoale și urmăririi cu mașini. Ea fusese o singură dată în sud, la Aberdeen, pentru o înmormântare. Televizorul era singura ei sursă de imagini despre lume. Să fii polițai în Shetland nu semăna deloc cu filmele de la TV, dar îi plăcea la nebunie să-l audă povestind, iar el exagera și îi spunea bazaconii, doar ca să-i facă pe plac.

Televizorul era pornit, cu sunetul teribil de tare. Mima

surzea, deși refuza cu obstinație să recunoască. Pisica era singură pe scaun. Era mare, neagră și extrem de agresivă cu oricine în afara stăpânei. Mâță de zgripturoaică, zicea maică-sa. Sandy dădu televizorul mai încet, deschise ușile în restul casei și strigă:

— Mima, eu sunt!

Știa că n-avea cum să doarmă. N-ar fi lăsat niciodată lumina și televizorul pornite, iar pisica o însoțea și pe scaun, și în pat. Soțul Mimei murise într-un accident pe mare, când ea era tânără. Se zvonise că văduvia nu-i potolise deloc pornirile pasionale, dar el o știa numai singură.

Niciun răspuns. Brusc, se simți foarte treaz și scotoci toată casa. Era un hol lung care trecea de-a lungul a trei camere și din care puteai să intri în fiecare dintre ele. Nu-și amintea să mai fi intrat vreodată în camera ei. Nu fusese niciodată bolnavă. Era o cameră pătrată, unde domnea un dulap masiv din lemn închis la culoare și un pat atât de înalt, că nu-și imagina cum se putea urca în el fără o treaptă. Pe dușumea era întins același tip de linoleum ca în bucătărie și o carpetă din blană de oaie, care fusese odată albă, dar acum era gri și zdrențuită. Perdelele crem, decolorate și rupte, cu un model de trandafiri mici, erau trase deoparte. Pe blatul geamului era așezată o poză a răposatului, un tip cu o barbă deasă și roșcovană, cu ochi albaștri, îmbrăcat într-o haină de ploaie și încălțat cu ghete. Lui Sandy îi amintea de tatăl lui. Patul era făcut și acoperit cu o pătură croșetată. Nici urmă de Mima.

Baia era o extensie recentă, construită în spatele casei, cu toate că Sandy și-o amintea acolo dintotdeauna. Cada și chiuveta erau de un albastru șters, iar de pe jos nu lipsea linoleumul maro, acoperit parțial de un covor bleu destul de tocit. Mirosea a umezeală și prosoape uscate doar parțial. În jurul gurii de scurgere se târa un păianjen imens, în rest, camera era goală.

Sandy încercă să gândească logic. Se ocupase de câteva cazuri de persoane dispărute și știa că, de regulă, familia se agita mereu fără motiv. Obișnuia să se amuze pe seama

unui părinte sau partener neliniștit imediat ce punea receptorul în furcă: „A fost o petrecere la Haa aseară, acolo îl găsiți.” De data asta însă simțea șocul unei vești neașteptate, necunoscute încă. Mima nu se mai aventura de mult noaptea afară din casă, poate doar la vreun eveniment deosebit la casa părinților lui sau la vreo petrecere mare pe insulă, ca o nuntă sau ceva similar, și de fiecare dată cineva o ducea cu mașina iar el afla despre asta. Mima nu avea prieteni adevărați. Majoritatea celor din Whalsay se cam temeau de ea. Simțea că i se împotmolesc gândurile în cap și se chinuia să-și păstreze calmul. Ce-ar face Jimmy Perez în situația asta?

Mima își închidea mereu găinile seara. Poate ieșise din casă pentru lucrul ăsta și se împiedicase și căzuse pe undeva. Arheologii săpaseră șanțuri destul de departe de casă, dar ea nu mai era așa de rezistentă și e posibil ca, într-un final, să i se fi urcat băutura la cap și să nu mai fi judecat limpede. Dacă o luase razna pe cărare, era posibil să-și fi pierdut echilibrul prin vreo groapă.

Sandy se întoarse în bucătărie și înșfăcă o lanternă din sertarul mesei. Era pusă acolo din vremea când fiecare casă avea propriul generator, care mergea câteva ore pe seară. Ieși din nou și simți sfichiuirea rece a ploii mărunte, care îl mușca, parcă, după căldura împrăștiată de plită. Probabil că se făcuse deja miezul nopții. Maică-sa începea deja să se întrebe pe unde întârzie. Ocoli casa și ajunsese la șopronul în care Mima își mulgea vaca. Odată obișnuit cu întunericul, reuși să vadă drumul în lumina care venea din casă. Lăsase aprins becul de la baie, iar geamul dădea chiar înspre porțiunea aceea. Încă n-avea nevoie de lanternă. Găinile erau deja la adăpost. Verifică încuietorea de la șopronul de lemn și auzi cum păsările se foiesc înăuntru.

Vremea fusese bună în ziua aceea și Mima spălase rufe, probabil. Frânghia de rufe se întindea de la casă până jos, lângă locul în care arheologii începuseră săpăturile. Pe firul de nylon atârnav încă prosoape și un cearșaf, greoaie și inerte ca velele unei bărci de pe o apă liniștită. Alte

femei de pe insulă ar fi strâns rufele imediat ce vremea dădea semne că se strică, dar Mima nu era genul care să se deranjeze pentru asta, mai ales dacă mânca sau citea ceva. Indiferența asta a ei îi enerva pe mulți din zonă. Cum de nu-i păsa deloc de ce spuneau alții despre ea? Cum de putea să stea într-o casă atât de dezordonată?

Sandy trecu de frânghia de rufe și ajunse la situl studenților. Câțiva stâlpi cu sfoară întinsă între ei marcau zona de lucru; sau poate foloseau la măsurători. Un paravan de plastic albastru era prins de niște țărushi de metal. Câteva fâșii de gazon, rânduite ordonat și cu atenție, și o grămadă de pământ. Două șanțuri tăiate în unghi drept. Îndreptă lanterna spre ele, dar erau goale, cu excepția câtorva ochiuri de apă. I se părea că zona arată ca o scenă a crimei dintr-un serial la care bunica lui se uita cu plăcere.

— Mima! strigă, cu o voce subțire și înaltă, străină parcă.

Se hotărî să se întoarcă acasă; stinse lanterna și porni înapoi, ca să sune la Utra. Maică-sa știa cu siguranță unde era Mima, ea știa absolut tot ce se întâmpla în Whalsay. Observă o haină căzută de pe frânghie, strânsă ghemotoc pe fâșia de iarbă. Recunoscu haina de ploaie a uneia dintre studentele de la sit și se gândi că Mima se oferise s-o curețe de noroi. Era gata s-o lase acolo, oricum trebuia băgată din nou la mașina de spălat. Dar se opri totuși să o ia și s-o ducă în casă.

Nu era doar haina. Era bunica lui, care părea minusculă înveșmântată în jacheta galbenă. I se păru că nu e mai mare decât o păpușă, slabă și cu mâinile și picioarele ca niște ramuri. Îi atinse fața, rece și netedă ca de ceară, și o pipăi în căutarea pulsului. Își zise că trebuia să sune la doctor, dar nu era în stare să se miște. Înțepenise, paralizat de șoc și încercând să înțeleagă faptul că Mima murise. Îi privi chipul, alb ca varul în contrast cu noroiul de sub el. *Nu e Mima, se gândi, nu poate fi! E o greșeală.* Dar era bunica lui, n-avea ce face; îi zări dinții strâmbi și suvițele moi și albe și se simți amețit și teribil de treaz în

același timp. N-avea încredere în judecata lui. Doar el era Sandy Wilson, faimos pentru felul în care încurca mereu lucrurile. Poate că nu știa el să ia pulsul, iar Mima era vie și respira normal.

O luă în brațe ca s-o ducă în casă. Nu putea s-o lase să zacă afară, în frig. Abia când ajunsese în bucătărie îi văzu rănile de la stomac și sângele.

Capitolul 6

Inspectorul Jimmy Perez sosise în Whalsay cu primul feribot. Rămăsese în Laxo, terminalul de pe coasta vestică a insulei Shetland, și aștepta pe chei nava ce urma să sosească din Symbister. Cheiul era pustiu; de obicei, era exact invers la ora aceea din zori: navetiști care veneau de pe insulele mai mici să lucreze în oraș, adolescenți prea mari de-acum pentru liceul din Whalsay, pe jumătate adormiți, în drum spre autobuzul care mergea la Lerwick. Perez urmări cu privirea apropierea feribotului. Așteptă să plece cele șase mașini, apoi se uită la gașca de studenți gălăgioși de la Liceul Anderson care se îndrepta spre autobuzul aflat deja în stație, după care porni motorul mașinii. Azi, Billy Watt era căpitanul feribotului. Echipajul era compus numai din oameni din Whalsay – așa era obiceiul în cazul feribotului dintre insule. Billy îi indică lui Perez unde să parcheze, îl urmări în timp ce conducea încet, ca să nu lovească rampa de fier cu bara de protecție, după care îl salută cordial. Whalsay era cunoscută drept o insulă extrem de ospitalieră, faimoasă pentru entuziasmul cu care oamenii salutau mașinile cu vizitatori. Când Billy se apropie să încaseze taxa de trecere de la Perez, nu-l întreabă pe detectiv ce vânt îl aducea prin locurile acelea. Nu era nevoie: deja toată lumea aflase despre accidentul în care murise Mima Wilson.

Perez fusese coleg în clasa a VI-a cu Billy. Și-l amintea drept un puști palid și tăcut, foarte priceput la franceză. Perez se întreba dacă își folosea talentul la limbi străine ca să converseze cu cei care vizitau insula. Nu că Whalsay ar fi fost vreo atracție turistică renumită, mai ales că străinii nu aveau unde să se cazeze în afară de locul pentru camping, care atrăgea studenți și amatori de drumeții, și un singur hotel. Symbister era un port de muncitori și casă pentru șapte din cele opt bărci de pescuit oceanic existente în Shetland. Din acest motiv, oamenii din Whalsay n-aveau nevoie să vândă câni de ceai sau mitene

croșetate ca să-și câștige traiul de zi cu zi. Păstrau tradiția ospitalieră și croșetatul, dar nu o făceau pentru bani.

Apelul lui Sandy îl trezise din somn. Inițial se înfiorase, o reacție care nu avea deloc de-a face cu meseria sa de detectiv. Fran, prietena lui, plecase în sud câteva săptămâni împreună cu Cassie, fiica ei, să petreacă sărbătorile de Paști. „Ai mei n-au mai văzut-o de luni de zile”, îi spusese Fran. „Și mi-e dor să-mi mai văd prietenii. Te îndepărtezi imediat de oameni când vii să locuiești aici.” Perez știa că e o prostie să se îngrijoreze, dar pentru el Londra era sinonim cu pericol. În vreme ce Fran visa la serile când urma să se ducă la teatru cu prietenii, lăsându-și părinții să recupereze timpul pe care nu-l petrecuseră cu nepoata lor, el își imagina împușcături, înjunghieri și terorism.

Probabil că starea de încordare nu-l părăsea nici în somn, fiindcă sunetul telefonului îi provocase un atac de panică. Se ridicase în capul oaselor și luase receptorul, cu inima galopând de teamă și complet lucid.

— Da?

Era Sandy Wilson, care mormăia ceva atât de incoerent, cum numai el o putea face, despre familia lui, un accident cu împușcături și moartea bunicii sale.

Perez îl ascultase cu jumătate de creier, cealaltă fiind inundată de un sentiment de ușurare, care-l făcuse să zâmbească. Nu pentru că o bătrână murise, ci pentru nu erau vești proaste de la Fran sau Cassie. Ceasul de pe noptieră arăta ora 3 dimineața.

— De unde știi că a fost un accident? îl întrerupse Perez.

— Văru-meu Ronald ieșise să împuște iepuri și nu se vedea mai nimic, e de înțeles cum s-ar fi putut întâmpla. Ce altceva să fie?

Urmă un moment de tăcere.

— Ronald mai bea, ce-i drept.

— Și Ronald ce zice?

— Zice că nu-și dă seama cum s-ar fi putut întâmpla asta. E un trăgător foarte bun și oricum n-ar fi tras înspre terenul Mimei.

- Băuse?
- Zice că nu. Nu mult.
- Tu ce zici?
- Nu văd ce altceva s-ar fi putut întâmpla.

Pe feribot, Perez coborî din mașină și se îndreptă spre partea acoperită a punții. Își luă un pahar de cafea de la aparat și se așeză, cu ochii pe fereastra murdară, așteptând ca insula Whalsay să se ivească de după valul de ceață al zorilor. Totul în jur era verde șters și cenușiu. Fără alte culori, fără contururi clare. *Atmosfera tipică de Shetland*, se gândi. Pe măsură ce se apropiau, întrezărea forma caselor de pe deal. Case mari, impunătoare. Crescuse doar cu legende despre bogăția oamenilor din Whalsay, dar nu fusese niciodată sigur că era ceva real: Shetland era plin de povești despre comori îngropate și aurul spiridușilor. Se spunea că odată, într-un an, un căpitan de vas era atât de îngrijorat de taxele pe care trebuia să le plătească, încât a fost nevoit să mai scoată bani din conturile companiei, fiind prea mulți. Echipajul a fost convocat pe chei în dimineața de Crăciun și fiecare a primit în dar un Range Rover, inscripționat cu numele lui. Perez nu-și amintea să fi văzut vreodată pe cineva din Whalsay conducând un Range Rover și, oricum, bărcile erau în proprietate comună, dar povestea era bună.

Sandy îl aștepta pe chei, în propria mașină. Perez îl văzu ieșind înainte ca feribotul să andocheze. Rămase în picioare, cu mâinile în buzunar și cu gluga trasă pe cap din cauza umezelii, până când detectivul ieși cu automobilul. Atunci se apropie să-l întâmpine. Se urcă pe locul pasagerului. Se vedea că nu dormise o clipă în acea noapte.

- Îmi pare rău pentru bunica ta.

O secundă, Sandy nu reacționează deloc, după care zâmbi cu amărăciune.

— Așa și-ar fi dorit să moară, spuse. Mereu i-au plăcut scenele dramatice și clar n-ar fi vrut să se sfârșească în somn într-un azil de bătrâni. Dar nici ca Ronald să aibă neazuri din cauza asta.

— Din păcate, spuse Perez, asta nu poate să decidă ea.

— Habar n-am ce să fac.

Sandy știa rareori ce să facă, dar de obicei nu recunoștea chestia asta.

— Ar fi trebuit să-l arestez? Trebuie să fi comis un fel de crimă, până la urmă. Chiar dacă a fost un accident. Să tragi așa la întâmplare...

Perez se gândea că *la întâmplare* e un concept teribil de greu de dovedit în instanță.

— Nu cred că ai fi putut să faci ceva anume, îi spuse. Mai ales că ești implicat. Tu ai găsit cadavrul și cunoști pe toată lumea, deci nu ai voie să iei parte la anchetă. Cu siguranță nu va fi decizia ta dacă să-l arestăm sau nu pe Ronald.

Și nici a mea, își spuse. *Procuratura va decide asta*. Ei vor prelua cazul și vor coordona ancheta și, pentru că nu-i cunoștea foarte bine, habar n-avea ce urma să hotărască mai departe. Geamul se aburise complet. Îl șterse cu o cârpă. Erau înconjurați de negură. Feribotul încărcase deja altă serie de mașini și se îndepărta spre Laxo. Perez își imagina că nu era prea multă muncă la mijloc, ci doar un du-te-vino între insule. Poate asta îl atrăsese și pe Billy Watt. Dar bănuia că putea deveni plictisitor după o vreme.

— Să știi că ar fi mai bine să te întorci la Lerwick, îi spuse colegului său. Lasă cazul în seama mea.

Dacă era ceva de lăsat, până la urmă, ceea ce era greu de crezut.

Sandy era complet răvășit, se agita pe scaun, dar nu făcu nicio mișcare ca să iasă din mașină. Perez se întreba cum s-ar fi simțit el însuși dacă propria familie s-ar fi confruntat cu o astfel de moarte subită. Dacă s-ar fi întâmplat ceva cu Fran sau Cassie. În trecut, ele fuseseră oarecum implicate într-unul dintre cazurile la care lucra și și-a dat seama că n-ar fi fost în stare niciodată să părăsească ancheta și s-o lase în mâinile vreunui coleg.

— Eu nu cunosc insula, zise Perez încet. Cred că m-ar ajuta să mai rămâi o vreme, să-mi arăți locurile pe aici. Dar nu te poți implica. Mă prezinți alor tăi, după care îți ții

gura. Pricepi?

Sandy dădu din cap recunoscător, iar şuvița de păr îi căzu peste frunte.

— Lăsăm mașina ta aici, bine? Oricum nu ești în stare să conduci. Mergem la Setter, să îmi arăți unde ai găsit-o pe bunica.

— I-am mișcat trupul, recunosc Sandy. Era întuneric și frig și n-am văzut nicio rană atunci. Credeam că i s-a făcut rău și că trăiește încă. Îmi pare rău.

Urmă un moment de liniște.

— Și eu aș fi făcut același lucru, spuse Perez.

Sandy îl direcționează spre casa Mimei. Perez putea să numere pe degetele de la o mână ocaziile în care vizitase Whalsay. O dată, pentru un caz de vandalism – una dintre iolele pe care le foloseau la curse fusese găurită și răsturnată în port. Nimeni altcineva nu era disponibil, așa că se oferise el, fiind interesat de subiect. Altă dată, Sandy îi invitasese pe el și pe Fran la aniversarea lui – organizată de părinți, în sala de festivități din Lindby. Perez știa că Sandy se distrase cu prietenii în oraș cu o seară înainte, dar nu fusese invitat și acolo. Petrecerea din Whalsay fusese un eveniment tradițional, specific comunității – o masă caldă de carne de oaie fiartă cu cartofi, o formație, dans. Lui Perez îi amintea de chefurile de acasă, din Fair Isle, zgomotoase și teribil de vesele.

Din cauza vizitelor rare, nu avea o imagine clară a geografiei insulei sau a relațiilor și obiceiurilor locale. *Oamenii din afară consideră insulele Shetland ca fiind o singură comunitate, se gândea, dar nu e deloc așa. Câți dintre cei care trăiesc în Lerwick fuseseră vreodată în Fair Isle sau în Foula? Unii dintre locuitorii din Biddista păstrasera anumite secrete față de restul insularilor decenii la rând. Vizitatorii sunt mai dornici de aventură decât oricare dintre noi.* Sandy îi indică să vireze la dreapta după Symbister și curând ajunseră pe malul de sud al insulei, în comunitatea din Lindby – o mână de case împrăștiate în vale, spre apă, înconjurate de zidurile fărâmițate ale altor case părăsite. Nu era un sat în stilul

tradițional englezesc, doar câteva familii, majoritatea înrudite, separate de restul insulei Whalsay de câmpuri verzi de pășuni, bancuri de turbă și un lac înconjurat de trestie.

Setter îi amintea și lui Perez de locurile natale și mai ales de o bucată de pământ a unui bătrân care deja nu mai era în stare să-l muncească sau să-l îngrijească, dar nici nu lăsa pe nimeni să-l ajute.

Cineva dăduse drumul la găini care, ude learcă și murdare de noroi, scormoneau de zor într-o mână de buruieni de lângă ușa. Peste tot era mizerie și nepăsare. O mașinărie agricolă din vremuri de mult apuse – greu de identificat în starea actuală – ruginise de-a binelea sprijinită de peretele șopronului de vite. În ziua de azi, oamenii preferau venituri mai mari în loc să muncească la o gospodărie de felul ăsta. În Fair Isle, cei din sud cumpăraseră pământ și construiseră mici afaceri – IT, fabrici de mobilă și construcții de bărci. De la o vreme, apăruseră chiar și câțiva americani în zonă. Știa că e un romantic siropos, dar prefera ca lucrurile astea să rămână așa cum au fost dintotdeauna.

— Care-i treaba cu proprietatea? îl întreabă pe Sandy. Era a bunicii tale sau doar o închiriasse?

— A fost proprietatea ei dintotdeauna. A moștenit-o de la bunică-sa.

— Soț are?

— A murit tânăr, când taică-miu era copil.

— Știi dacă a lăsat vreun testament?

Sandy părea șocat de ideea asta.

— Cred că tata va moșteni totul. Nu mai aveau alte rude. Habar n-am ce-o să facă cu pământul. Poate să-l păstreze și să vândă doar casa, cine știe...

— Spuneai că Ronald e văr cu tine. El nu are drept la moștenire?

— Ronald și cu mine suntem rude din partea mamei. Nu se alege cu nimic de pe urma morții Mimei.

Încă stăteau în fața ușii. Perez era ceea ce localnicii numeau *un insular negru*; înaintașii lui naufragiaseră pe

insulă de pe un vas al *armadei* spaniole, iar el se alege cu numele, cu părul negru și cu pielea mediteraneană. Simțea că îi tremură oasele și se gândi că moștenise și plăcerea pentru soare. De-abia aștepta să vină vara.

— Ar trebui să delimităm cu bandă galbenă locul în care ai găsit cadavrul, spuse el cu blândețe. Chiar dacă Procuratura decide că a fost un accident, deocamdată suntem obligați să-l considerăm o posibilă scenă a crimei.

Sandy îl privi șocat, îngrozit. Perez își dădu seama că simplul fapt că adusese vorba despre această operațiune de rutină din munca de polițist făcea ca senzația morții Mimei să fie iar cât se poate de reală.

Sandy deschise ușa și intrară în bucătărie. Din nou, Perez retrăi scene din copilărie. Bunicii lui și câteva mătuși în vârstă trăiseră în case similare. Mirosul specific, dar și mobilierul, îl purtară înapoi în trecut; praf de cărbune și fum de turbă, o marcă anume de săpun, lână umedă. Măcar aici, înăuntru, era cald. Soba *Rayburn* cu lemne fusese probabil pornită cu o seară înainte și continua să degaje căldură. Perez se așeză în fața ei și își lipi palmele de plita acoperită.

— Habar n-am ce se va alege de vacă, spuse Sandy deodată. A mulș-o tata de dimineață, dar știi sigur că n-are de gând să facă asta de două ori pe zi.

Fără prea mare tragere de inimă, Perez se îndepărtă de plită.

— Hai afară, îl îndemnă. Să-mi arăți unde ai găsit-o.

— Mă tot gândesc că poate ajungeam la timp s-o salvez, dacă nu mai rămâneam la încă un pahar aseară, continuă Sandy. Poate că nici nu mai ieșea din casă. Am trecut doar ca să mă trezesc puțin înainte să mă întorc acasă. Dacă mă duceam direct, veneam cu primul feribot de dimineață și altcineva ar fi găsit-o. M-a sunat săptămâna asta să mă întrebe când vin pe la ea. „Treci pe la mine să bem un pahar, Sandy. N-am mai stat de vorbă de ceva vreme.” Trebuia să fi venit la ea aseară, în loc să ies cu băieții la Pier House...

— De ce-ar fi ieșit din casă atât de târziu? întrebă Perez.

Încerca să-și imagineze ce-ar fi putut să determine o femeie bătrână să lase căldura casei ei pentru un câmp rece și umed, mult după lăsarea întinericului.

— Avea rufe întinse, poate a ieșit să le strângă.

Perez tăcu. Sandy îl conduse după casă. Rufele erau încă afară, atât de ude acum, că apa se scurgea din ele pe iarbă. Era mai degrabă o pășune decât o grădină, cu toate că puteau vedea o brazdă pregătită pentru însămânțat care se întindea paralel cu frânghia de rufe. Sandy văzu că Perez privea într-acolo.

— Tata a săpat brazda. Obişnuia să planteze o mână de cartofi și alta de napi. Mai aranja și o îngrăditură pentru varză în fiecare an, ca să hrănească vaca.

— Nu văd niciun coș de rufe, spuse Perez. Dacă ar fi ieșit să le strângă, în ce le-ar fi luat?

Sandy dădu din cap, fără să priceapă de ce un detaliu ca ăsta ar fi contat prea mult.

— Ce se întâmplă acolo? continuă Perez și arată cu bărbia spre șanțurile săpate la capătul câmpului.

— Un sit arheologic. Proiectul unei studente care își pregătește lucrarea de doctorat. Sunt două fete, ea și cu asistenta ei, și mai au ceva de lucru, câteva luni cel puțin. Au stat și anul trecut câteva săptămâni și au revenit de curând. Locuiesc în refugiul de la Bod. În perioada asta a anului, nu e deloc aglomerat. Din când în când, apare și un profesor care supraveghează evoluția săpăturilor. E și el în zonă, cazat la hotelul din port. A venit odată cu ele.

— Trebuie să vorbim cu el, spuse Perez.

— M-am gândit că o să vrei asta. L-am sunat la hotel în timp ce te așteptam pe chei și mi-a promis că o să ne viziteze aici.

Perez era surprins de spiritul de inițiativă al lui Sandy și nu știa dacă e cazul să-l felicite, fără să pară condescendent. La birou, Sandy era întotdeauna ciuca miștourilor, iar Perez împărtășea adesea părerea nu tocmai bună despre el. Încă se gândea cum să reacționeze, când o siluetă masivă se apropie de ei prin negura deasă, de parcă Sandy îl adusesese acolo doar pomenindu-l. Purta

un balonzaid lung Barbour și bocanci. Era un tip solid, foarte blond, tuns periuță. Se apropie de ei, cu mâna întinsă:

— Bună ziua, sunt Paul Berglund. Înțeleg că vreți să stăm de vorbă.

În ciuda numelui străin, accentul era tipic nordului Angliei. Avea o voce gravă, care se potrivea perfect staturii. Perez nu știa la ce să se aștepte din partea unui om de știință. Mai ales un tip atât de impunător, cu un discurs direct și capul ras.

— Cred că v-a spus deja Sandy că aici a avut loc un accident aseară, îi spusese Perez. Am aprecia dacă studenții ar sta deoparte de sit o zi sau două.

— Nicio problemă. Hattie și Sophie trebuie să apară curând la lucru. Rămân aici să le spun ce s-a întâmplat. E în regulă dacă aștept în casă? Mă supără umezeala asta.

Perez ezită, dar își aminti că e vorba de un accident, nimic mai mult. Nu era cazul să exagereze.

— E în regulă, Sandy?

Sandy nu ezită deloc. Ospitalitatea tipică insulei.

— Sigur, de ce nu...

Berglund făcu cale întoarsă și-i lăsă din nou singuri. Perez se simțea oarecum ridicol din cauză că întâlnirea durase atât de puțin, dar în acel moment nu avea întrebări pentru profesor. Dacă se interesa de sit, ar fi părut ignorant. În plus, ce relevanță ar fi avut săpăturile arheologice pentru cazul morții Mimei Wilson? Reveni la Sandy.

— Știi dacă studenții au descoperit ceva?

Îl intriga ideea de a săpa șanțuri ca mod de a-ți câștiga existența. I-ar fi plăcut și lui. O muncă de detaliu, meticuloasă, scormonind cu atenție prin viețile altora. Când cazurile erau interesante, partea asta îl atrăgea cel mai mult la meseria lui.

Sandy ridică din umeri.

— Nu m-a interesat prea tare. Nu cred că au găsit mare lucru. Niște cioburi de oale. Nimic deosebit. Ah, de fapt au găsit un craniu acum vreo două săptămâni. Val Turner,

arheologul de la *Amenity Trust*, a apărut la secție să raporteze chestia asta. Zicea că nu e nimic suspect și că, oricum, Procuratura nu era interesată de subiect.

Perez își amintea că auzise discuții despre asta la cantina secției de poliție.

— Era și mama aici când l-au găsit.

Vocea lui Sandy se înviorase când îi povestise despre craniu, dar Perez și-l închipuia cu adevărat entuziasmat numai de comori, lingouri de aur, bijuterii. Era încă un copil, în mare parte.

Rămaseră o vreme privind groapa din pământ, cu umerii îndoți ca să se apere de umezeală. Ca niște bocitori în fața unui mormânt deschis, îi trecu prin minte lui Perez.

Capitolul 7

Ronald Clouston locuia într-o casă nouă aproape de țarm. Părea chiar mai mare decât cele zărite de Perez de pe feribot, un bungalou cu lucarnă și o extindere lungă pe un singur nivel la capăt. Au rămas o vreme în fața casei, în mașină, pentru ca Sandy să prezinte pe scurt istoricul familiei.

— Mama lui și a mea sunt verișoare de gradul doi, povestea el încruntat din cauza concentrării. De gradul doi. Da, cred că așa e. Taică-su i-a vândut bucata asta de pământ, fiindcă Ronald abia ce se s-a însurat și voia să-și facă o casă nouă. Acum doi ani au terminat de construit și, cu câteva săptămâni în urmă, a devenit tată. Țsta e unul dintre motivele pentru care am venit în Whalsay, să le aduc un cadou și să le urez de bine, înțelegi.

— Tatăl ei nu s-a supărat să renunțe la pământ?

— E doar o bucată de țărână până la urmă și el n-a fost niciodată cine știe ce fermier.

— Ronald cu ce se ocupă?

— Are locul lui pe traulerul oceanic al bătrânului, *Cassandra*. E o frumusețe. Are patru ani deja, dar încă e o minunăție.

Descrierea nu îl surprindea cu nimic pe detectiv, fiindcă se potrivea de minune cu imaginea unui băutor înrăit, care ieșea noaptea la vânătoare. Majoritatea bărcilor din Whalsay erau deținute de diferite familii. Pescuitul era o ocupație extrem de dură și majoritatea bărbaților își dădeau frâu liber pornirilor când se întorceau pe uscat.

— Era cel mai deștept la școală, continuă Sandy. Nu foarte priceput la chestii practice, dar trecea examenele cu brio. Cam visător, dacă înțelegi ce vreau să spun. A plecat la Universitate, doar că taică-su s-a îmbolnăvit și a rămas locul liber pe trauler. A trebuit să se întoarcă, așa merg lucrurile aici. Poate că s-a bucurat că s-a ivit motivul ăsta să se lase de școală, oricum n-ar fi trecut examenele. Așa zice mama.

Oareșce gelozie, se gândi Perez. Sau competiție între cele două verișoare, mama lui Sandy și mama lui Ronald, care își compară fiii. Nimeni nu l-ar fi considerat vreodată pe Sandy isteț.

— Soția lui e tot din Shetland?

— Nu, Anna e englezoaică. Dar au făcut nunta aici, acum vreo doi ani. Au venit toate rudele ei, a fost ditamai petrecerea.

Ochii lui Sandy mijiră câteva clipe, dar își scutură de câteva ori capul și privi atent în negura din jur. Geamurile mașinii se umpluseră de apă și pe dinăuntru.

Chiar și așa, lui Perez i se părea o casă mult prea mare pentru o familie cu un copil. Se întreba unde o întâlnise Ronald pe Anna lui. Era o legendă și despre bărbații din Shetland care plecau în lume să-și caute neveste. Poate în scurta lui trecere pe la universitate. Și Perez se însurase cu o englezoaică. Sarah, blândă și bună, drăguță și bălaie. Dar el nu reușise să fie genul de bărbat pe care și-l dorea ea, era mereu preocupat de problemele altora. „Eu rămân de fiecare dată pe ultimul plan în ordinea priorităților tale”, obișnuia să-i spună. „După serviciu, părinții tăi, fiul delincvent al vecinilor și pisica instalatorului. Când ajungi acasă, ești complet epuizat. Nu mai ai nimic de oferit.” La acea vreme, se gândea că Sarah vorbea așa doar pentru că simțea nevoia de atenție, fiindcă tocmai pierduse sarcina. Acum, însă, descoperea adevărul din spatele acestor cuvinte. Nu reușea deloc să se țină departe de problemele altora. Își tot spunea că asta înseamnă să fii un detectiv bun, dar probabil că s-ar fi întâmplat același lucru chiar dacă nu ar fi fost profesia la mijloc.

Sarah o ducea mai bine acum fără el, era măritată cu un doctor cu care locuia în zona graniței, cu copiii și câinii ei. Iar Perez începuse o relație cu altă englezoaică, Fran Hunter, divorțată. Sarah fusese întotdeauna o tipă neajutorată, Fran, în schimb, nu avea nevoie de nimic.

Sandy se foia în scaun. Lungile perioade de tăcere ale lui Perez îl nelinișteau de fiecare dată.

— Ce zici, intrăm?

— Tu nu vorbești, îi aminti Perez, după care își spuse că Sandy tocmai ce-și pierduse bunica, așa că zâmbi, ca să-și înmoaie cuvintele. Doar mă prezinți, după care ții gura închisă.

Sandy dădu din cap și ieși din mașină.

Perez își zise că lotul de teren fusese ales pentru priveriște. Era situat pe un promontoriu jos, iar marea se vedea din trei laturi. La vest, puteai să vezi Laxo și partea continentală și să măsoři timpul în funcție de cursele feribotului înapoi și încolo, de-a lungul apei. Casa era pătrătoasă și joasă, tipic fermelor scoțiene, dar construită din lemn, care-i dădea un aspect scandinav, și cu lucarne în acoperiș. Era vopsită în albastru. Extensia laterală avea un acoperiș mai jos, în pantă. Perez se întreba la ce folosește tot acel spațiu. Cu siguranță nu țineau animale: avea un rând de geamuri în trei straturi. În spatele casei, o grădiniță deschidea drumul până la țărm. Câteva șiruri de narcise erau ferite din calea vântului de un zid de piatră – o pată de culoare în negura deasă. La țărm era ancorată o bărcuță de agrement. Sandy deschise ușa de la intrare și strigă. Perez auzi un răspuns înfundat din interiorul casei și îl urmă mai departe pe Sandy.

Cei doi soți se aflau în bucătărie. Perez avea senzația că nu se mișcaseră prea mult de când se întorseseră de la Setter, după ce Sandy năvălise în casă cu veștile groaznice despre moartea Mimei. Erau cu adevărat paralizați de șoc.

— Dece-ai făcut asta? îl întrebase Perez, când Sandy îi povestise că o lăsase pe Mima și venise în goană la casa familiei Clouston. *Pentru Dumnezeu, omul ăsta poate fi unul dintre suspecti.*

— Doctorul nu e pe insulă, e în vacanță. Știu că durează o grămadă să ajungă aici elicopterul ambulanței. M-am gândit că alții or să știe mai bine ce e de făcut, iar casa lor e cea mai apropiată de Setter. Sandy îl privise în ochi, neclintit. *Știu că-s prost, dar trece cu vederea, măcar azi. Azi nu sunt în stare să încasez perdafuri.* Anna e o tipă foarte organizată, capabilă.

Și voiai să-ți spună ea ce e de făcut, gândise Perez.

Fiindcă nu ți-a plăcut niciodată să fii nevoit să te descurci de unul singur.

Și iată-i pe cei doi, tăcuți, încă în blugii și în puloverele trase în grabă pe ei când Sandy îi scosese la propriu din pat. Ronald trebuia să aibă în jur de treizeci de ani, dacă era de-o seamă cu Sandy și fuseseră la școală împreună, dar arăta ceva în mai vârstă. Mai încărunit, parcă. Perez își închipuia că gândul că ai ucis pe cineva te poate schimba complet. Ronald își îndreptă privirea spre ei când intrară și încercă să se ridice, dar eforul păru prea mare pentru el și se așeză la loc. Femeia era brunetă, cu părul strâns la ceafă; prins în grabă, începuse să se desfacă. Avea o ținută dreaptă, în ciuda epuizării evidente și a cearcănelor de sub ochi. Lui Perez i se părea că era extrem de furioasă, atât de supărată că nu era în stare să scoată o vorbă. Nu reușea să-și dea seama însă dacă furia era determinată de bărbatu-său, de Sandy sau pur și simplu de situația în care ajunseseră. Sau de Perez, pentru faptul că le invadea intimitatea delicată a momentului. Pe masă erau întinși vreo șase iepuri, care urma să fie jupuiți și curățați. Pe un suport prins în tavan atârnavă la uscat niște haine de bebeluș.

— Dumnealui este șeful meu, spuse Sandy, detectiv-inspector James Perez.

Urmă întocmai instrucțiunile primite și nu mai spuse o vorbă, aciuindu-se într-un colț în încercarea de a fi cât mai puțin vizibil în peisaj. Perez, în schimb, trase scaunul liber și se așeză la masă, între cei doi, simțind din plin tensiunea din atmosferă.

— Sandy v-a luat arma, spuse el ca o observație, nu ca o întrebare.

Verificase deja chestia asta, fiind unul dintre puținii pași procedurali corecți urmați de Sandy în acest caz. Era un fel de a deschide conversația, cu fapte certe, în siguranță. Ronald își ridică din nou privirea.

— Nu înțeleg cum s-a întâmplat așa ceva, spuse el, aproape izbucnind în lacrimi. Trăgeam în porțiunea dintre proprietăți, ce-i drept, dar niciodată în apropierea casei

sau a grădinii.

Se întoarse spre nevastă-sa, care privea înainte, împietrită. Perez pricepu că despre asta discutaseră toată noaptea, iar omul petrecuse ore întregi încercând s-o convingă că nu era vinovat de tragedia asta; ea refuza, evident, să-l ierte, să-i ușureze vina. Clouston arăta ca un copil care avea nevoie disperată să fie luat în brațe.

— Era teribil de întuneric, interveni Perez. Nu se vedea mai nimic. Poate v-ați pierdut orientarea, se mai întâmplă.

În ciuda firii sale, îl compătimea pe Clouston. Era un fel de blestem, pe care fosta lui nevastă îl numea „incontinență emoțională” - abilitatea de a vedea lumea prin ochii altora.

Anna Clouston continua să rămână stană de piatră.

— Povestește-mi în detaliu seara trecută, îi ceru Perez.

Femeia interveni:

— A băut, spuse, pe un ton amar și acuzator. Cum face în fiecare seară când nu are de lucru.

— Vreo două pahare, spuse Ronald și se uită la Perez, cu o privire care cerea milă și înțelegere.

Perez rezistă tentației de a-l compătimi din nou.

— Vineri seara merit și eu două pahare.

— Ieri ați lucrat? întrebă Perez.

Înapoi la informații obiective.

— Nu. De regulă, facem cam două - trei ieșiri mai lungi pe an cu vasele de adâncime. M-am întors acum o lună.

— Deci ați fost toată ziua acasă?

— Nu, am fost la Lerwick. Am vrut să merg la bibliotecă.

Perez ar fi vrut să-l întrebe ce cărți a ales - îl fascinau detaliile din viața altora, chiar dacă nu aveau relevanță directă pentru munca lui - dar Ronald continuă:

— După care m-am dus la supermarket. E bun și magazinul din Symbister, dar câteodată mai vrei și altceva. De când am adus copilul acasă, n-am reușit să mai ajungem în oraș. M-am întors acasă pe la 7 și jumătate.

— Mai degrabă 8, interveni Anna.

Nu voia să-și contrazică soțul, ci mai curând să respecte corectitudinea faptelor. Se mai relaxase puțin, măcar acum

era dispusă să participe la conversație. Îi zâmbi.

— Iar dumneavoastră ați rămas acasă?

— Da. Poate că Sandy v-a explicat deja, copilul are doar câteva săptămâni. Nu doarme încă toată noaptea și profit de orice moment să mă odihnesc și eu.

Perez își dădea seama că femeia din fața lui era, într-adevăr, extrem de obosită. Fără adrenalina provocată de moartea Mimei, probabil că ar fi adormit cu capul pe masă.

— Mergeați la serviciu înainte să nașteți?

Nu era neapărat relevant, dar voia să știe, ca să înțeleagă mai bine contextul.

— Lucrez de acasă. Sper să mă apuc din nou cât de curând.

— Cu ce vă ocupați?

— Cu obiecte tradiționale, îi explică. Țesături, împletituri, croșetat. Lucrez preponderent cu lână de Whalsay, fie în culori naturale, fie vopsită de mine. Peștele e pe cale de dispariție, prețul oilor scade în fiecare an, nici petrol nu prea mai e. La un moment, trebuie să ne gândim la industrii noi în Shetland. Sau să ne întoarcem la cele vechi.

Perez simțea că argumentele ei erau bine întemeiate; mai purtase conversația asta și cu alte ocazii și se întreba ce părere aveau familiile bogate din Whalsay, care trăiau din pescuit.

— Și vindeți hainele pe care le faceți? continuă, observând totodată nedumerirea femeii.

Ce sens aveau aceste întrebări, ce legătură puteau să aibă cu moartea bătrânei? Pe de altă parte, însă, interesul pentru munca ei îi făcea plăcere.

— În mare parte vând *online*. Sper să dezvolt afacerea, să le trezesc și altora interesul pentru meșteșugul tradițional. De-asta am și construit aripa suplimentară la casă, vreau să organizez niște ateliere de fire în care să le ofer doritorilor și cazare. Am început să fac publicitate abia la sfârșitul anului trecut și am deja doritori. Un mic grup din Statele Unite a rezervat deja locuri pentru la vară. Nu suntem chiar gata să-i cazăm noi în casă - mai

ales cu un bebeluș prin preajmă - așa că or să stea la hotel și vin aici la atelier.

Preț de o clipă, părea că toată supărarea dispăruse și figura i se luminase de încântare. Munca era importantă pentru ea.

— Ce-or să creadă acum, când vor auzi toată povestea asta? E genul de afacere în care aduci clienți prin recomandare. Nimeni nu mai vine pe insulă, dacă aud că pe aici se trage ca-n codru!

— Atelier de fire?

Denumirea suna bizar. În plus, Perez spera ca femeia să se liniștească dacă vorbea mai departe despre munca ei.

— Orice meșteșug bazat pe lucrul cu firele de lână.

Perez se uită mai atent și se gândi că Anna purta, probabil, o creație proprie, un pulover croșetat de mână în culori naturale, în mare parte nuanțe cenușii și *moorit*, un maro închis, tipic insulelor Shetland.

— Serile vi le petreceți împreună?

— Îi pregătisem cina lui Ronald când s-a întors, a continuat ea. N-am prea dormit cu o seară înainte. Copilul e foarte agitat în perioada asta din cauza colicilor. Știam că Ronald e obosit, iar James a dormit mai toată după-amiaza.

Din nou, Perez ar fi vrut să-i întrebe cum s-au cunoscut. Chiar și la o primă vedere, părea că relația lor scârțâia din plin. Poate că era influențat și de descrierile lui Sandy, dar Perez avea impresia că tipul e superficial, pasiv, chiar șocat fiind de moartea Mimei. Deși părea mai tânără ca soțul ei, Anna era puternică și ambițioasă. Și totuși îi păsa de el suficient cât să-i pregătească cina, conștientă fiind de săptămâna grea și obositoare avută de amândoi.

— Ați avut oaspeți?

— Poftim? întrebă Ronald, încruntat.

— Ieri ați avut oaspeți?

— Sandy a venit la prânz să vadă copilul.

— Și seara?

— A trecut mătușa Evelyn, chiar când terminasem de mâncat.

Perez se întreba ce fel de bucătăreasă era Anna. Dacă era pasionată de meșteșugurile din Shetland, oare era interesată și de gastronomia tradițională? I-ar fi plăcut să simtă miros de mâncare în casă, poate niște vase murdare zăcând prin chiuvetă, ceva care să-i dea un indiciu. De ce ar fi contat, până la urmă? De ce era atât de fascinat de detaliile minuscule din viața altora? Ar fi vrut să recreeze în minte scena din bucătărie dinainte ca Ronald să plece după iepuri.

— Ea cine e? continuă detectivul, încercând să reia firul conversației.

— Evelyn Wilson. Mama lui Sandy.

Ronald își privi cu coada ochiului vărul, care aproape adormise pe banca de lemn.

— Unde stătuse pușca între timp?

— Încuiată în dulap în biroul Annei, unde stă de fiecare dată când nu o folosesc.

— Și cheia?

— În sertar în biroul Annei. De ce mă întrebați chestiile astea? N-a luat nimeni pușca. Era la locul ei când am plecat.

Ronald își trecu mâinile peste față. Nu era cald în casă, dar asuda.

— Cât timp a stat doamna Wilson?

— A băut o cană de ceai, interveni Anna. Voia să vorbească despre săpăturile arheologice. Au găsit o bucată de craniu uman și au trimis-o la analize pentru datare. E foarte pasionată de proiecte comunitare. Este președintele Forumului comunitar și se gândea că ar fi nimerit să pună un anunț despre atelierele mele pe *website*-ul comunității din Whalsay.

— Vă susține în general, sunteți prietene?

— Eu așa cred. Da, cred că da. Nu sunt prea mulți pe insulă cărora să le pese. Lui Ronald i-a plăcut mereu istoria – era specializarea lui la universitate – și mie personal mi se pare absolut fascinant șantierul arheologic de la Setter.

Își privi soțul. Perez bănuia că era un interes pe care îl

aveau în comun, însă Ronald nu părea teribil de captivat de subiect în clipa aceea. Chipul său era la fel de gol și de amărât.

— Evelyn a rămas la dumneavoastră cât, o jumătate de oră? continuă Perez.

— Cam așa, spuse ea și se ridică ca să se dezmoștească. Vreți niște cafea? Ar fi trebuit să întreb mai demult. Nu știu ce am, din cauza șocului, probabil.

— Erați apropiată și de Mima?

Urmă un moment de tăcere.

— Nu cred că mă plăcea prea tare. Dar nu mă bucur că a murit, evident.

Perez consideră că era o descriere ciudat de atentă și totuși corectă a relației. După o moarte bruscă, mulți invocă o apropiere care de fapt n-a existat.

— Mi-ar prinde tare bine o cafea. Neagră. Bănuiesc că știți cum bea Sandy cafeaua; îi pune atât de mult zahăr, parcă e melasă.

Au așteptat în tăcere ca Anna să umple cana cafetierei și s-o pornească. Dintr-un dulap înalt, scoase câteva cani. Privind-o, Perez se gândi că pierduse deja o parte din kilogramele specifice sarcinii. Își zise că era foarte atentă cu sănătatea ei și că mergea des la piscina din Whalsay, construită cu banii din petrolul descoperit prin anii '80. Și-o imagina alergând, de asemenea. Se întreba dacă Ronald o învățase vreodată să tragă.

— Pe la ce oră a plecat doamna Wilson?

— Pe la 9, cam așa.

Anna adăugă zahăr în cana lui Sandy și i-o înmână, după care așază o alta în fața lui Perez. Sandy avea dreptate: ea era cea organizată în casa lor, ea conducea și răspundea la întrebări.

— Se trezise copilul și trebuia hrănit. Nu am mai apucat s-o conduc.

— Ați rămas doar dumneavoastră. Ce-ați făcut?

— Ne-am certat, continuă ea, pentru că bea.

Era încă în picioare și toată furia începuse să-i revină încet. Perez se gândi cât de frumoasă e, cu statura ei

dreaptă și cu ochii scăpărându-i. Poate că tensiunea era amplificată de apariția copilului, de hormoni. Se bucura că nervii erau cauzați de Ronald, nu de el.

— Se pare că este incapabil să reziste o seară măcar fără băutură. Din colțul camerei, Sandy îi surprinse privirea lui Perez și se rușină.

Se pare că mulți băieți din Shetland aveau probleme cu paharul.

— I-am sugerat să încerce măcar o dată. Mâncăm sănătos, facem mișcare, iar acum avem un copil la care trebuie să ne gândim.

— Două pahare, interveni Ronald.

Devenise o mantră pentru el și căuta sprijin în privirile celorlalți doi bărbați din încăpere.

— După care ți-ai luat pușca! continuă ea.

Perez observa cum își pierde controlul.

— Doar ca să-mi faci în ciudă, fiindcă te-am rugat să nu mai pleci. Stătusem toată ziua în casă și m-aș fi bucurat teribil să am companie. Ți-am cerut prea mult? Nu înțelegi ce s-a întâmplat din cauza ta? O să ajungi în instanță, poate chiar la pușcărie. Dacă nu munceai pe barca lui taică-tu, ți-ai fi pierdut și slujba. Știi bine cum e aici, peste tot oamenii te vorbesc și te judecă pe la spate. Uite-l pe nebunul ăla care a împușcat-o pe Mima Wilson! Nu pot să îndur chestia asta! strigă și se opri să respire, suspinând.

Ronald părea devastat. Se ridică și încercă s-o ia în brațe. Preț de o clipă, ea își lăsă capul pe umărul lui.

Din altă cameră, se auzi un scâncet de copil, care deveni curând strident și Perez fu nevoit să se controleze ca să nu-și acopere urechile cu mâna. Cum se putea trăi cu un astfel de zgomot? Anna se desprinsese de soțul ei și plecă.

Se lăsă o tăcere stânjenitoare. Un fluierar se auzea dinspre mare. Credea că Anna se măritase cu Ronald în ideea că-l poate schimba. Îl trata mai degrabă ca pe un copil decât ca pe un iubit, iar el se purta ca un puști obraznic și sfidător. Vădit jenat de criza de nervi a soției sale, Ronald se așeză la loc.

Perez sorbi din cafea: solubilă, dar tare și fierbinte.

— La ce oră ați ieșit aseară?

— Pe la zece, poate mai târziu. Și m-am întors la unsprezece și jumătate. Anna se culcase deja. Uitați ce e, nici nu știu ce m-a apucat de fapt. Poate tensiunea legată de apariția copilului. Trebuia să-mi fi dat seama că lucrurile se vor schimba, că responsabilitatea e mult mai mare acum. James pare să ne fi acaparat complet viețile. Ar fi trebuit să fiu atent, dar nu-mi doream decât să ies la aer și să-mi limpezesc gândurile, să uit de familie, măcar o vreme. Aveam o grămadă pe cap. Poate că am făcut-o ca s-o enervez, să-i demonstrez că nu fac eu ce spune ea. Nu înțeleg cum aș fi putut s-o nimeresc pe Mima. Nici măcar n-am tras spre casa ei. Și de unde să știu că avea să umble pe afară la ora aia? Ce coșmar... Tot sper că o să mă trezesc și o să dispară totul.

— Ați fost singur?

— Da, eram singur, îi spuse și îl privi în ochi. Nu mai era nimeni la vânătoare de iepuri aseară, l-aș fi auzit. Nu dau vina pe nimeni, dar nu înțeleg cum e posibil. Poate un glonț deviat aiurea. Sau cum ați spus și dumneavoastră, m-o fi rătăcit în negura aia deasă. Ce-o să se întâmple cu mine?

— Avem nevoie de o declarație, îi spuse Perez, și va trebui să veniți la Lerwick, probabil. Nu chiar acum, vă anunț eu.

— Am să fiu pus sub acuzație?

— Nu eu decid, ci Procuratura.

Din nou, Perez simți nevoia să-l liniștească. Un gest nebunesc cu consecințe dramatice, care avea să-l bântuie pentru totdeauna. *Cel mai probabil, va fi considerat un accident teribil. Deși n-a fost deloc în regulă să trageți așa, nesăbuit chiar, e evident că n-a existat o intenție criminală. Toată lumea urăște iepurii, ce naiba!* Nu avea însă obiceiul să facă promisiuni pe care nu era sigur că le poate respecta. Nu avea nicio idee despre rezultatul anchetei.

Se ridică.

— Rămâneți aici până vom lua din nou legătura cu dumneavoastră. Încercați să dormiți.

— Încerc, dar nu reușesc să scap de imaginea Mimei. Ce oase mici avea, ca o becațină împușcată. Atât de fragilă.

Pe drumul spre ieșire, Perez se opri atât de brusc, că Sandy aproape că se izbi de el, amețit de nesomn și târșâindu-și picioarele. Detectivul se întoarse spre Ronald:

— Cum v-ați cunoscut soția? întrebă, fiindcă nu mai rezista tentației, după ce în tot acest timp se gândise la asta.

Ronald răspunse fără să stea pe gânduri.

— A venit odată în vacanță la Shetland. Are o pasiune pentru arta tradițională și a venit la Whalsay să stea de vorbă cu Evelyn despre metoda de croșetat din insulă. Se pare că există un model specific zonei, unic, iar Evelyn e expertă în domeniu. Ne-am cunoscut într-o seară la hotelul din port și am păstrat legătura. După care ea s-a întors în vizită de câteva ori... Poate că s-a îndrăgostit, de fapt, de locurile astea, și nu de bărbatul care trăiește aici.

Sandy îl descrisese pe Ronald ca fiind un tip inteligent. Pentru prima dată de când îl cunoscuse, Perez întrezări această calitate. Ronald se răsuci brusc și își ascunse capul în mâini. Perez și Sandy plecară.

Capitolul 8

Sandy era epuizat. Obişnuia să se dea mare cu rezistenţa lui la nesomn. De *Up Helly Aa*¹ nu ajunsese în pat două sau trei zile la rând, fiind mult mai interesat de băutură, dans şi companie. Bănuia că epuizarea de acum se datora mai degrabă şocului suferit. Niciodată nu înţelesese reacţiile rudelor îndurerate de pierderea unei persoane dragi, când se întâmpla ceva de genul ăsta la serviciu. Ştia că trebuie să fie înţelegător cu ei, dar apatia şi privirea lor epuizată îl iritau teribil. Ar fi vrut să-i scuture puţin din starea de letargie. Poate că de acum n-o să mai fie aşa. Ce bine că venise Jimmy Perez! Sandy urmărise apropierea feribotului din Laxo cu un soi de disperare în suflet, vrând parcă să-l tragă mai repede la mal. Ştia că e jalnic să vrea ca şeful său să se ocupe de tot, dar nu mai era în stare de nimic.

Acum se bucura că Perez fusese blând cu Ronald. Sandy se înţelesese mereu bine cu Ronald, deşi erau atât de diferiţi. Lui nu-i plăcuse niciodată şcoala. Îl considera pe Ronald un prieten bun; atât de bun, că avea de gând să-l roage să-i fie cavaler de onoare când în sfârşit va hotărî să se însoare. Jackie, mama lui Ronald, şi Evelyn nu se plăceau deloc; le separase întotdeauna un gust amar de invidie şi competiţie şi, deşi Joseph şi Andrew se purtau cuviincios unul cu altul, Sandy simţea din plin tensiunea dintre ei. Poate că el şi Ronald se apropiaseră atât de tare parţial şi din cauza faptului că părinţii lor nu fuseseră încântaţi de idee.

Perez nu scosese o vorbă de când plecaseră de la familia Clouston, observase doar că ar fi fost bine dacă s-ar fi gândit să-şi ia şi cizmele de cauciuc, fiindcă iarba era teribil de udă. Putea să stea şi câte o jumătate de oră fără să zică nimic şi chestia asta îl scotea din minţi pe Sandy. Lui îi plăcea vorbăria, chiar şi ca zgomot de fundal, mereu

¹ Festival al focului, obicei specific zonei Shetland pentru a marca finalul serbărilor Crăciunului (*n.trad.*).

pornea radioul sau televizorul dacă era singur acasă.

Rămăseseră sprijiniți de mașină.

— Încotro acum? întrebă, în ideea că poate se mișcă undeva și nu-și petrec restul zilei privind nemărginirea mării, cum făcea acum Perez.

— Nu știu ce simți tu, dar mie mi-e o foame de lup. Există vreun loc unde să putem mânca un mic dejun decent?

— Nu există cafenele pe insulă, dar mama gătește foarte bine.

Nici nu termină bine de vorbit și Sandy își dădu seama că spusese o prostie. Evelyn nu era o mândrie pentru el. Avea să-i spună inspectorului bazaconii din copilăria lui, să scoată pozele vechi de când avusese pojar și să-l ia la întrebări despre când îi vine și lui Sandy rândul la promovare, pentru că Michael avea deja un serviciu nou în Edinburgh. Vorbea întruna despre Shetland și în special despre băieții ei. Era prea târziu să mai retragă oferta, însă; Perez se suise deja în mașină și pornise motorul. Se aplecă să șteargă parbrizul cu o batistă murdară.

— Sună bine. Încotro?

Porniră pe drumul care trecea pe lângă Setter și de-a lungul râului unde aveau să se distreze amatorii de sărituri peste câteva luni; se apropiară apoi de câmpul unde se aflau adăposturile pentru animale și cei patru porci roșcovani. Dintre toate animalele familiei, Sandy prefera porcii. Probabil că maică-sa auzise mașina venind, așa că deschisese deja ușa de la intrare și-i aștepta în drum. Utra era cea mai mare fermă din Lindby, fiindcă includea de acum și mare parte a domeniului Setter. Tatăl lui Sandy extinsese casa de-a lungul anilor la insistențele soției lui, care-și dorea camere separate pentru băieți și o baie decentă. Nu dădeau pe-afară de bani. Joseph Wilson nu lucrase pe barcă și nu câștigase niciodată cât un pescar. Evelyn nu se plânsese niciodată, dar Sandy își închipuia cât de greu îi fusese să vadă la altele haine elegante aduse din Bergen sau din Aberdeen.

— Intrați, le spuse, imediat ce opriră mașina. Trebuie să

vă încălziți și să mâncați ceva. Apa fierbe deja. Ce nenorocire! Nu mi-a venit să cred când mi-a spus Sandy. Biata Jackie... Nu știu cum va suporta rușinea asta.

Sandy spera că Perez nu remarcase nuanța jenantă de satisfacție din vocea mamei lui. Știa bine cum gândește Evelyn; *toată educația aia aleasă și toți banii din lume n-o să-i folosească la nimic acum lui Ronald*. Rămase în urmă ca să evite îmbrățișarea ei și observă că ploaia se opriese iar cerul începuse să se lumineze. Poate că vremea avea să se îndrepte. După care se gândi că Perez avea să afle cu siguranță cum gândește mama lui; se pricepea de minune să scormonească în mintea oamenilor, ca un clarvăzător, ca un magician.

Ajuns în casă, o privi pe Evelyn prin ochii lui Perez: scundă, grasă, cu părul scurt – și-l tundea singură, dacă nu avea timp să ajungă la Lerwick – îmbrăcată azi în cel mai bun pulover tricotat de ea, fiindcă avea musafiri. Avea suficientă energie cât să pornească hidrocentrala Shetland. Încălzise oala, făcuse ceai și trăncănea neîncetat. *Dar nu era o tipă proastă*, se gândi Sandy, *și Perez avea să vadă asta. A obținut o mulțime de bani din fondul cultural pentru proiectul lor de anul trecut cu teatrul comunitar și oamenii o consideră cel mai bun președinte pe care forumul insulei îl avusese vreodată*.

Lângă soba de gătit, într-o cutie de carton, era așezat un miel nou-născut.

— E orfană, le explică. O hrănim cu biberonul. Alții nu și-ar bate capul, dar Joseph e tare blând.

După ce pregăti ceaiul, se întoarse în cameră.

— Ce-ați vrea să mâncați? Avem costiță și niște ouă primite de la Mima zilele trecute. Vă încântă?

Sandy își aminti ziua în care tatăl lui tăiasse porcul ăla. Deoarece era pentru consumul familiei, nu fusese nevoie să-l trimită la abator, dar operațiunea în sine era, oricum, oribilă. Tipătul porcului înainte de tăierea gâtului fusese înfiorător, parcă știuse ce urma să i se întâmple. Sandy fusese și el pe insulă în acea zi, dar fără să fie de vreun folos. Privise de pe margine, cu Anna. Taică-său era omul

puternic din familie și a dus treaba la capăt cu ajutorul lui Ronald. Evelyn ajutase și ea să strângă sângele într-un lighean.

— Sună grozav, doamnă Wilson, spuse Perez.

Deja se instalase comod, își lăsase pantofii la intrare și se așezase pe scaunul pe care stătea, de regulă, tatăl lui Sandy.

Încântată, Evelyn luă tigaia din suport și porni imediat plita.

— Doamna Wilson! Nu mi-a mai spus nimeni așa de când a venit politicianul ăla să ne amețească la alegerile precedente!

Era cald în bucătărie și Sandy simțea că îl cuprinde toropeala; auzea conversația dintre Perez și maică-sa ca de la kilometri distanță.

— Când ați văzut-o ultima dată pe Mima?

— Pe la ora două. Am trecut pe la ea să vorbim despre săpături. Erau acolo și cele două fete de la Universitate. Foarte drăguțe, deși Hattie e cam slăbuță, ar trebui să mănânce mai bine. E numai piele și os.

Se opri să-și tragă respirația.

Sandy știa că maică-sa sperase să se împrietenească și el cu una din „fetele astea foarte drăguțe”. Spunea că era vremea să se așeze la casa lui, să aibă copii. Michael se conformase acestei dorințe și se însurase cu o avocată din Edinburgh, cu care avea deja o fată care mergea la grădinița privată. Ceea ce nu era chiar același lucru cu un nepot care să-i fie aproape, să-l crească ea. Jackie i-o luase înainte acum și la capitolul ăsta. Lui Sandy îi plăceau studentele, ce-i drept. Nu neapărat Hattie, care era mult prea serioasă și deșteaptă pentru el, ci mai degrabă Sophie, mult mai relaxată. Îi plăcea să bea bere și să se distreze și obișnuia să flirteze adesea cu el. Stilată, dar prietenoasă în același timp. Băieții îl tachinau fiindcă mereu era cu alta și chiar și el începuse să se gândească la căsnicie. Devenise obositor să tot umble după femei, iar cele disponibile în Shetland erau deja mai puține ca băieții singuri. Se întreba, însă, dacă lui Ronald îi era mai bine

acum, cu o femeie care să-l cicălească și să-i spună mereu ce are de făcut. Ca și cum s-ar fi întors înapoi la maică-sa.

— Șantierul arheologic e foarte interesant! continuă Evelyn, distrasă de la subiectul morții Mimei de pasiunea ei din acel moment. Hattie crede că acolo a fost casa unui mare negustor. A fost construită în perioada decăderii Ligii Hanseatice² când oamenilor li s-a spus că nu mai pot face comerț prin portul de la Bergen. Am găsit un craniu, știți? În fine, o parte din el. Hattie crede că i-ar putea aparține chiar negustorului care a construit casa. A fost trimis la analize pentru stabilirea perioadei din care provine. Au mai săpat în zona aia și au găsit și alte oase, o parte din coaste și probabil din pelvis. Imaginează-ți ce atracție turistică grozavă, dacă reușim să excavăm toată zona cum trebuie! Mi-ar plăcea să refac și casa așa cum a fost odată, să organizăm ateliere, zilele comunității. Trebuie să ne gândim mereu la viitor dacă vrem ca tinerii noștri să aibă de lucru.

Sandy ascunse un căscat larg și constată din nou cât de multe au în comun Evelyn și Anna. Lui nu-i păsa deloc de viitorul insulei. Plecase din Whalsay la Lerwick imediat ce crescuse suficient să scape de maică-sa și se simțea mult mai bine în oraș.

— Mamă, nu se arde șunca aia?

Evelyn scutură tigaia și se încruntă spre el, pentru că pune la îndoială capacitatea ei de a prăji niște bucățele de carne.

— Când ați fost la Setter, Mima era în casă sau afară cu cele două femei? continuă Perez.

— Eram toate în casă. Se stricase vremea și Mima le invitasе înăuntru pe fete să bea ceva. Când am ajuns eu, erau toate în bucătărie și se hlizeau la nu știu ce glumă. După cum se purta, ai fi zis că Mima era de-o seamă cu

² Liga Hanseatică a fost o alianță militară și comercială a orașelor de la Marea Nordului până la Marea Baltică, începând cu Evul Mediu târziu secolul al XIII-lea) până în secolul al XVII-lea. La ultima conferință a Hansei, desfășurată la Lübeck, în anul 1669, au participat doar nouă orașe: Lübeck, Hamburg, Bremen, Braunschweig, Danzig, Hildesheim, Köln, Osnabrück și Rostock (*n.trad.*).

ele. Părea că șantierul îi dăduse iar chef de viață, de-aia mi se pare că accidentul ăsta stupid e cu atât mai tragic.

Pentru prima dată, Sandy avu senzația că mama lui era cu adevărat tristă de tot ce se întâmplase. Întotdeauna o tratase pe Mima ca pe o bătaie de cap, o adolescentă întârziată a cărei prezență stingherește familia; acum, însă, părea serios afectată. Ceea ce nu însemna, pe de altă parte, că o deranja foarte tare că Ronald avea ceva de furcă din cauza asta.

Maică-sa continua să vorbească, iar cuvintele ei deveniseră fundal sonor pentru propriile gânduri.

— Am băut împreună o cană de ceai, după care fetele au ieșit. Aveau hainele umede și Mima le pusese la uscat lângă plită. Se făcuse un abur teribil în bucătărie și nu se mai vedea nimic pe geam, afară. Mima pregătise deja ouăle și nu mai aveam nici eu timp de stat la taclale. Venisem cu mașina și m-am udat îngrozitor doar din casă până la mașină. Studentele, în schimb, s-au întors la lucru pe șantier. Le vedeam pelerinele de ploaie galbene din mașină.

Evelyn scoase feliile de costiță din tigaie și le așeză pe o farfurie în cuptor, ca să le țină calde.

— Deci ați avut câteva minute doar dumneavoastră și Mima?

— Câteva.

Sparse ouăle în tigaie, turnă grăsimea de la șuncă peste ele și se întoarse la masă ca să taie pâinea.

— Cum vi s-a părut?

— Cum spuneam, în formă. Răutăcioasă. Cum era de obicei, de fapt.

— V-a spus dacă avea vreun plan pentru seara aia?

— Nu, fiindcă nu obișnuia să iasă seara. Îi plăcea foarte tare să se uite la televizor.

— Ați remarcat dacă avea rufe pe frânghie când ați plecat?

— Le-am observat când am venit și chiar am întrebat-o dacă vrea să i le aduc în casă. Mi-a zis că sunt deja de două zile afară și una în plus n-avea ce să strice. Așa era

Mima.

Așeză masa și le puse fiecăruia în față farfuria cu micul-dejun. Sandy încercă să se trezească atât cât să fie în stare să mănânce și abia pricepu frânturi din conversația lui Perez cu maică-sa despre mâncare și despre castrarea porcilor, cea mai bună metodă ca să-i scapi de arsura sfârcurilor. Era în stare, totuși, să remarce și să admire capacitatea detectivului de a aduce din nou discuția la moartea Mimei. Credea că nu va reuși să ajungă vreodată un anchetator atât de abil, chiar dacă ar fi lucrat ca detectiv tot restul carierei sale.

— Mai târziu ați trecut și pe la familia Clouston? continuă Perez, ca și cum ar fi fost cea mai naturală conversație cu puțință.

— După ora ceaiului, da. Sandy se întorsese acasă în week-end, dar era la bar cu prietenii, explică ea și își privi băiatul cu o tentă de dezaprobare. El se prefăcu că nu observă, doar auzise chestia asta de mii de ori înainte. Cam are obiceiul să vină acasă ca la hotel. Joseph se uita la emisiunea de sport. Nu prea aveam de lucru și nu-mi place s-o deranjez pe Anna în timpul zilei. Când ai copil mic, dormi când apuci și știu că ea e mereu ocupată. Mamele din ziua de azi nu pun prea mare preț pe odihnă.

— Cum vi s-au părut?

— Destul de bine. Obosiți, normal, dar așa e când ai copil mic. Anna e foarte drăguță întotdeauna, deși părea cam încordată de data asta. Chiar mă întrebam dacă nu cumva nimerisem în mijlocul unei dispute casnice.

— Și Ronald?

— Ronald e tot timpul mai ciufut. Așa a fost de mic.

Sandy se simți obligat să intervină:

— Nu e adevărat, mamă, nu mai spune asta. Poate că voia să fie și el singur o vreme.

— A avut noroc să găsească așa o femeie și acum se poartă cu ea mizerabil, îi răspunse ea în timp ce strângea farfuriile; le așeză în chiuvetă și dădu drumul apei peste ele, dar o opri la loc: mă ocup de ele mai târziu, după ce plecați voi.

— Cum adică se poartă mizerabil? continuă Perez.

— Ea e nou-venită aici și sunt căsătoriți doar de doi ani. Ar trebui s-o ajute mai mult să se integreze. Problema lui este că e teribil de leneș. N-are chef de nimic, iar munca pe *Cassandra* i se potrivește la fix, fiindcă nu trebuie să muncească decât câteva luni pe an. În restul timpului, stă culcat și citește. Dar îi plac banii, ca de altfel întregii familii, în schimb n-au nicio tragere de inimă să dea ceva înapoi comunității, remarcă și luă un prosop de pe bara plitei, se șterse pe mâini și îl așează, ordonat, înapoi.

— Pescuitul nu e treabă ușoară, spuse Perez. Mie mi se face rău numai cât traversez cu feribotul. Nu cred că aş rezista să petrec săptămâni întregi pe Atlantic iarna.

— Hm... În ziua de azi, pe navele astea luxoase doar trebuie să apeși niște butoane. Nu e foarte diferit de munca la birou.

Sandy se gândea cum ar putea să știe maică-sa ceva despre pescuit. Dacă nu era Perez de față, ar fi făcut un comentariu sarcastic, de genul *Da' te pricepi foarte bine la chestiile astea, nu? Și cam când ai fost tu ultima oară pe o mare de gradul opt, cu vânt dinspre Nord-Vest? Ești în stare să suporti ploaia rece și aspră, frigul și puntea înghețată și duhnind a pește?*

— A zis Ronald ceva despre planurile lui de vânătoare?

— El nu prea vorbește în general. Anna avea câteva idei despre posibile surse de finanțare pentru săpăturile arheologice. Are experiență cu cererile de finanțare, din slujba anterioară. Ronald pretinde dintotdeauna că-l interesează istoria comunității Whalsay, dar nu mișcă un deget să contribuie la protejarea ei.

— Cu ce se ocupa Anna înainte să se mute aici?

— Era un fel de asistent social, specializată în lucrul cu delincvenți minori. Dar au pasionat-o mereu meseriile tradiționale; de-asta a venit aici.

Sandy îi surprinse detectivului un rânjet subtil și se întrebă ce i-o fi trecând prin minte. Poate se gândea că Anna îl trata pe Ronald la fel ca pe unul dintre băieții neascultători cu care obișnuia să lucreze.

- Cât timp ați fost la ei, Ronald a băut ceva?
- Un pahar, dar eu am stat doar jumătate de oră.
- Are obiceiul să bea mai mult decât e cazul?
- Toți băieții de aici beau prea mult, răspunse ea tăios.

Sandy știa că urma să se lanseze într-o predică și respiră ușurat când se auzi un ciocănit puternic la intrare. Înainte să apuce să răspundă, ușa fu împinsă cu brutalitate și în prag apăru una dintre studentele de la șantierul arheologic. Era scundă și slabă, iar Sandy nu i-ar fi dat mai mult de doisprezece ani. Avea părul tuns scurt, niște ochi negri enormi și părea complet înfășurată în pelerina care-i trecea de genunchi și atingea marginea cizmelor de cauciuc.

— Evelyn, îi strigă Hattie, e adevărat? Tocmai am aflat că Mima a murit.

Capitolul 9

În dimineața aceea, Hattie se trezise devreme. Dormise ghemuită, în poziție fetală, în sacul de dormit, dar cu toate astea tremura de frig. Aprinseseră focul la Bod cu o seară înainte, ca să se încălzească după o zi întreagă pe șantier, după care ieșiseră la barul hotelului din port. Când se întorsese acasă, focul era deja stins. Mersese la Pier House Hotel ca să socializeze, dar imediat a început să nu se simtă în largul ei și a lăsat-o pe Sophie să bea mai departe singură, în compania unor tipi. Sophie era în stare să bea cât un bărbat, să vină acasă spre dimineață împleticindu-se, să doarmă adânc câteva ore și să fie aptă de muncă a doua zi pe șantier, fără nicio problemă. Hattie nu știa nici să bea, nici să doarmă prea bine, fiindcă mereu i se învârtteau în cap o mulțime de idei și de planuri. Era trează când se întorsese Sophie de la bar. Zăcea ghemuită pe scândura de lemn, dar observase raza de lumină a lanternei, auzise înjurăturile șoptite când Sophie se împiedicase în vreme ce se schimba și, imediat după, respirația regulată a fetei. Parcă era un copil când dormea; sau un animal.

Și acum auzea același sunet. Sacul de dormit al Sophiei nu era la fel de bun ca al ei, dar nu părea s-o deranjeze vreodată frigul. Se uită la ceas, era deja șase. Afară era încă întuneric și ceață. De undeva, de la distanță, auzea sunetul regulat al unei sirene de ceață. De când se întorseseră la șantierul arheologic de la Lindby, avea impresia că Whalsay devenise întregul ei univers, ca și cum ceața izola insula de restul lumii. Maică-sa era politician, ministru adjunct, și Hattie crescuse fiind înconjurată de discuții despre probleme curente ale națiunii: cele mai recente politici din sănătate, educație și ajutor internațional îi guvernaseră viața de zi cu zi. Aici, abia dacă prindea câte un ziar și se uita la televizor doar dacă era la Mima sau la Utra, unde locuia Evelyn. Soarta lumii nu avea nicio relevanță pentru ea în acest loc. În

timp ce dădea cu stoicism la o parte straturile de pământ, pătrundea tot mai adânc în tot felul de chestiuni politice – declinul Hansei, apariția îmbogățitorilor din Shetland – dar care nu aveau nimic de-a face cu prezentul.

Sophie o considera mănătură înainte de ambiție și era drept că existase o vreme în care singurul viitor posibil pentru ea părea a fi în lumea academică, ceea ce presupunea un doctorat valoros și o reputație solidă de arheolog inteligent. Acum, însă, o chinuia o altfel de obsesie, ceva mai personală: voia să se mute cu totul în Shetland.

Săpăturile scosese la iveală casa unui negustor, o casă mult mai mare decât își imaginase ea inițial. Whalsay fusese un port important în cadrul Ligii Hanseatice – comunitatea comercială medievală a orașelor situate de-a lungul coastelor Mării Baltice și Mării Nordului – și presupunea că proprietarul casei fusese, la rândul său, comerciant. Dar nu descoperise nicio dovadă în acest sens, niciun nume. Universitatea lucra de ani de zile în Shetland și Hattie ajunsese aici inițial ca studentă, pe șantierul arheologic din Scatness. Ajunsese la Setter din întâmplare și fusese cucerită pe loc de misterul descoperirilor. Cum era posibil ca o casă atât de mare să dispară complet din istoria insulei Shetland? Nu apărea pe niciuna dintre hărți și în niciun registru din acele vremuri. Spera ca săpăturile să aducă răspunsuri. Paul, îndrumătorul ei, bănuise inițial că, poate, eventualele dovezi fuseseră distruse de vreun incendiu, dar nu s-au găsit indicii nici pentru asta.

Hattie, care fusese predispusă încă din copilărie la fel de fel de obsesii, ajunsese să fie de-a dreptul bântuită de acest loc. În mintea ei, locuise și ea în Shetland în secolul al XV-lea, când insulele erau încă mai apropiate cultural de Norvegia decât de Scoția, iar loialitatea regiunii Whalsay se îndrepta mai degrabă spre alte porturi hanseatice, precum Lübeck sau Hamburg, decât spre Edinburgh sau Londra. Privea navele sosind la Symbister și pe soțul ei, negustorul, care număra monede de aur ca să-și plătească oamenii pentru marfa importată din Europa și bani ca să-i

plătească pe localnici pentru pastrama de oaie și peștele sărat. Când visa cu ochii deschiși era mereu primăvară, soarele strălucea pe cer și iarba era verde.

Oare craniul găsit de Evelyn era al negustorului sau al soției lui? Găsiseră și alte resturi de schelet uman în zonă și aveau deja suficiente pentru a le putea data. Erau momente, în zorii zilei, când umezeala îi pătrundea în oase, în care avea impresia că o să înnebunească de la atâtea vise. *Și nu mă afectează doar pe mine*, se gândea. *Șantierul o înnebunește și pe Mima*. Ultima lor conversație fusese destul de bizară.

La ora șapte începuse să se îmbrace, fără să iasă din sacul de dormit, trăgând pe ea straturile de haine necesare cât să nu-i fie frig în timpul zilei. Peste tricou și bluză puse și puloverul tricotat, primit cadou de la Evelyn de ziua ei.

Bod era un lanț de cabane răspândite de-a lungul insulei, destinate în special excursioniștilor. Cea în care stăteau ele era o colibă de lemn cu patru paturi, o masă și o plită de campanie. Mai aveau un raft cu oale, veselă și tacâmuri și un șemineu cu turbă. Aveau un singur robinet cu apă rece, fiind nevoite să se spele, pe ele însele și rufe, acasă la Mima și ceva mai des la Evelyn. Evelyn era aproape la fel de pasionată de proiect ca Hattie și le invita adesea la Utra pentru cină. Era ca o mamă pentru ele. Hattie credea că Sophie era o potențială noră în ochii femeii. Era o tipă de treabă și extrem de plăcută, mânca tot ce primea în farfurie și râdea la glumele lui Sandy. Hattie știa, însă, că Sophie nu s-ar fi măritat niciodată cu el, fiindcă avea părinți bogați și ambiții proprii, printre care nu se număra deloc statutul de soție de polițist în Lerwick, ceea ce nu excludea însă o partidă de sex din când în când, pentru amuzament. Așa era Sophie.

Prietena ei nu se trezi decât după ce Hattie aprinsese soba și făcuse cafeaua. Se întinse de-i trosniră oasele și clipi de câteva ori din cauza luminii aruncate de lampa Tilley. Hattie o privi prin ușa întredeschisă de la dormitor. Sophie dormea mereu în pielea goală și rămăsese ridicată în șezut, fără nicio problemă din cauza frigului, cu sânii

dezgoliți și cu coama lungă de păr căzută în jurul umerilor. O invidia. *N-am fost niciodată atât de relaxată în privința corpului meu, se gândea, nici măcar în copilărie. De ce ar vrea un bărbat vreodată să se culce cu mine?* Sophie, în schimb, cu picioarele ascunse încă în sacul de dormit, părea o sirenă sau chipul sculptat în lemn care decora adesea vapoarele din imaginația lui Hattie, cele care aduceau mărfuri pentru soțul ei, negustorul.

Hattie ar fi vrut s-o întrebe cine a fost la barul din hotelul portului cu o seară în urmă. *Cu cine ai băut azi-noapte?* Ca de obicei, însă, cuvintele i se înnodară în gât.

— Avem ceva de mâncare? întrebă Sophie. Mi-e o foame de lup.

Îi era mereu o foame de lup. Mânca enorm fără să se îngrașe un gram. Cu un corp athletic de la natură, tropăia de-a lungul insulei într-un ritm care lui Hattie îi tăia răsuflarea, fiind în stare să muncească toată ziua fără să se plângă de oboseală. Recent, fusese recrutată de Anna pentru a o înlocui în echipa feminină de canotaj a regiunii Whalsay. Hattie o urmărise la antrenamentele cu celelalte fete, vâslind de zor pe apă și izbucnind în hohote de râs la finalul traseului. *De ce nu sunt și eu așa?* se gândea Hattie. *Pentru că mi-e frică de lume, mereu mi-a fost. Nu pot să dau vina pe Paul Berglund pentru asta.* Îi apărură în minte figura îndrumătorului ei, cu statura lui uriașă și impunătoare. Simți cum o copleșește din nou panica și se chinui să-și păstreze calmul, să respire încet și să se retragă în visele ei preferate cu casa negustorului și iubitul său de pe insulă.

— Mi-e foame! repetă Sophie.

— Avem pâine și ceva marmeladă de la Evelyn. O să ne ajungă până la masa de 11 de la Mima.

Sophie ieși din sacul de dormit. Hattie era stânjenită de goliciunea ei și fascinată în același timp. Nu se putea abține să privească trupul gol al fetei: pânțelele plat, părul pubian auriu și umerii musculoși. Se întoarse rapid cu spatele și începu să taie pâinea.

De obicei, Sophie trăncănea întruna despre cum

decursese noaptea la bar, despre bârfele de pe insulă, știri de pe vasele internaționale care acostau la Symbister, despre ce tipii îi plăceau în ziua aia. În dimineața asta, însă, părea complet abătută și se îmbrăca în liniște. Deschise ușa de la intrare și privi în zare.

— Doamne, spuse ea, crezi că o să dispară vreodată ceața asta? Mă deprimă. Nu tânjești după cer senin și soare strălucitor? E primăvară, în Sud, au ieșit deja frunzele și primulele.

— Măcar nu plouă. Mi-am lăsat haina de rezervă la Mima aseară și cealaltă e încă udă.

Nici ei nu îi plăcea negura deasă. Aluneca în permanență de-a lungul insulei, schimbând mereu peisajul și făcând-o să-și pună la îndoială ideile despre topografia locului și istoria lui.

Întinse un strat subțire de marmeladă pe o felie de pâine, o îndoi și se forță să înghită. Fusese o vreme în viața ei când mâncarea devenise o sursă de conflict între ea și mama ei, care decisese că fiica ei e anorexică, fapt care a panicat-o teribil și a determinat-o s-o târască la o clinică specializată. Ca Ministru adjunct al Sănătății, Gwen James era foarte atentă la astfel de lucruri, mai ales la ce-ar fi scris presa dacă ar fi observat că Hattie era teribil de slabă și că mama ei nu lua măsuri în privința asta. Copila nu pricepuse care era rostul agitației: faptul că nu mânca era doar un simptom al problemei, nu cauza bolii în sine. Uneori devenea atât de preocupată de ceea ce făcea încât uita să mănânce. Și ce? Acum mâncatul devenise un fel de îndatorire – ca un medicament care trebuie luat la anumite ore – ca să scape de maică-sa. Nu-i era niciodată foame și rar o entuziasma vreo mâncare, chiar și după o zi întreagă petrecută pe șantier, când Sophie, pe de altă parte, era hulpavă. O uimea faptul că unii oameni puteau pierde vremea planificând din timp diferite meniuri și că o masă în oraș era considerată un adevărat eveniment.

Sophie terminase de mâncat și își pieptăna coama, singura ei vanitate. Îi ajungea până la mijlocul spatelui și avea nuanțe de ruginiu. Își prinse părul în coadă.

— Hai să mergem, îi spuse. Bănuiesc că nu e bine să întârziem când e șeful pe insulă.

Șeful. Îndrumătorul lor, adică Paul Berglund. O altă obsesie dintr-o etapă timpurie a vieții lui Hattie. Acum își dădea seama că obsesia asta se transformase într-o paranoia bolnavă. Sophie nu știa nimic despre povestea asta; nici nu se prinsese de antagonismul dintre ei. Pentru Sophie, Paul era pur și simplu *șeful*, un tip care apărea ocazional ca să le verifice munca și metodele folosite, le oferea o masă bună la un restaurant din Lerwick dacă era binedispus și le aproba cheltuielile. N-avea de unde să știe că Hattie număra zilele până la plecarea lui.

Hattie credea că Paul nu i-ar fi permis să pornească proiectul dacă i-ar fi fost de la început îndrumător. Dar se alăturase departamentului cu doar câțiva ani în urmă. Își amintea întâlnirea la care le fusese prezentat, el și Sophiei: „Ați auzit, cu siguranță, de profesorul Paul Berglund”, le spusese șeful departamentului. „Nu există un îndrumător mai bun.” Paul îi strânsese mâna lui Hattie și îi spusese cât de mult se bucură să lucreze împreună, fără să dea vreun semn că se cunoșteau. Avea mâna rece, uscată; a ei era umedă de emoție. Bombănise ceva că nu se simte bine și dispăruse din birou urgent, ca să vomite în cea mai apropiată toaletă. Poate că el se aștepta ca ea să renunțe la proiect, să-și găsească altă temă de doctorat.

Hattie nu renunțase – șantierul din Whalsay fusese ideea ei de la început – și se asigurase că el nu urma să aibă vreun motiv s-o excludă din proiect. Acum, casa negustorului conta mai mult pentru ea decât încercările repetate de a scăpa de el. Registrele pe care le ținea erau de-a dreptul impresionante și, deși nu era la fel de puternică fizic ca Sophie, își ducea la bun sfârșit munca pe teren cu îndemânare și rigoare. Ori de câte ori se afla în prezența lui Paul, se simțea încordată. Îl urmărea, de fiecare dată conștientă de spațiul pe care-l ocupa, de poziția lui în încăpere.

— A venit Paul Berglund la bar după ce ai plecat, îi spuse Sophie.

Plecaseră de la Bod și se îndreptau spre Lindby. Nu se vedea mare lucru dincolo de marginile drumului, doar niște oi, umbre întunecate în mijlocul negurii.

— Oh.

Voia să pară dezinteresată de subiect. Nu îi făcea deloc plăcere.

— Da, a venit să se îndoape cu whisky. Nu l-am mai văzut niciodată ofticat. Nu atât de tare, în orice caz.

Eu l-am văzut, se gândi Hattie, și o trecură florii.

— S-a mai întâmplat ceva după ce am plecat? întrebă, pentru a schimba subiectul.

— Nu prea. Am stat de vorbă cu Sandy, dar a plecat înaintea mea. Se grăbea să ajungă acasă la mămica. Ce naiba, zici că are paispe ani tipul ăsta, spuse și își strânse bretelele de la rucsac. Îl văd ca pe o provocare, totuși. Sunt sigură că intră în tot felul de belele în Lerwick, dar m-ar amuza să-l fac s-o zbârcească și aici, la ușa maică-sii.

Hattie nu știa ce să spună. O vedea pe Sophie în stare să-și poarte de grijă, dar pentru ea toate jocurile care se învăteau în jurul sexului erau periculoase. S-ar fi bucurat, însă, ca Sophie și Sandy să se combine o vreme.

Ajunseră la valea care ducea spre Setter, cea mai adăpostită zonă a insulei. Negustorul alesese foarte bine locul pentru casă. Hattie se întreba dacă și atunci avusese același nume sau poate ceva asemănător care se schimbasese ulterior, de-a lungul vremii. Mereu se opreau pe la Mima înainte, atât din curtoazie, dar și pentru că puneă imediat la foc ceainicul și le aducea câte o cană, dacă știa că au venit. De data asta, casa părea ciudat de tăcută. Mima asculta mereu *Radio 2*, emisiunea lui Wogan, și obișnuia să cânte odată cu melodiile cunoscute. Sophie deschise ușa și strigă, dar nicio reacție.

— Nu-i aici.

Paul Berglund apăru din fundul casei, îndesat și cu gâtul scurt, părând mai degrabă un soldat decât profesor de arheologie. Hattie nu înțelegea în ruptul capului ce naiba căuta el acolo. De regulă, nu apărea niciodată atât de devreme. Dacă mai și băuse cu o seară înainte, n-ar fi

trebuit să fie la hotel, buimăcit de mahmureală?

— Intrați, le spuse, de parcă era proprietarul casei. Luați loc în bucătărie, la căldură.

Sigur s-a întâmplat ceva îngrozitor, se gândi Hattie. Ce-o mai fi făcut de data asta?

Se trase deoparte, ca Sophie să intre prima. De obicei își scoteau cizmele, dar Paul le îndemnă să intre, iar ele erau obișnuite să-i asculte ordinele. Își tăiasă un măr cu un cuțit pe care-l avea întotdeauna la el pe șantier. Îl lăsase pe masă și Hattie se gândi iar cât era de nesimțit să se poarte ca la el acasă. În bucătărie, pisica i se împletici între picioare și aproape se împiedică de ea. O luă în brațe, iar mâța scuiă.

— Mima e moartă, spuse Paul, cu o voce calmă, dar fermă. Poliția a fost aici mai devreme. M-au chemat de la hotel la prima oră și mi-au cerut să ne întâlnim aici. A fost un accident teribil. Un tip care ieșise la vânat de iepuri a nimerit-o pe ea din greșală.

Tăcu o vreme. Rămăseseră în picioare cu toții.

— Cred că ar fi mai potrivit să nu lucrați azi, din respect pentru localnici. Luați-vă o zi liberă. Vă duc eu la Lerwick, dacă vreți. Eu merg oricum într-acolo, vreau să prind feribotul spre Sud în seara asta. Trebuie să ajung acasă.

— Tare, spuse Sophie, după care își dădu seama ce aiurea sunase chestia asta. Mă refer la drumul în oraș și la ziua liberă. Nu la Mima, evident. Ne va lipsi foarte mult. Foarte nasol ce s-a întâmplat.

Hattie știa că Sophiei îi vor lipsi mai ales ceaiul de dimineață, plăcintele de casă și cuibăritul în fața focului de la Setter, când afară plouă și e frig. Ce-i păsa ei de o bătrânică moartă!

— Și tu, Hattie? Vrei să vii în oraș? o întrebă Paul.

— Nu, rămân aici.

Probabil că se răstise, fiindcă amândoi o priviră mirați. Hattie era surprinsă de decizia lui bruscă de a pleca acasă, fiindcă ar fi trebuit să mai stea o săptămână. Studenții erau încă în vacanța de Paști.

— Mă duc la Evelyn să-i transmit condoleanțe și s-o

întreb dacă putem ajuta cu ceva.

Înainte ca vreunul dintre ei să mai spună ceva, Hattie se aplecă să lase pisica jos și porni în drum spre Utra. La jumătatea drumului, își dădu seama că avea ochii plini de lacrimi.

Capitolul 10

Perez nu știa ce să creadă despre fata isterică apărută în pragul ușii lui Evelyn Wilson.

Inițial crezu că era unul dintre copiii de pe insulă; în jur de 15 sau 16 ani, oricum nu suficient de mare cât să fie deja la facultate. Chiar și după ce Evelyn o prezentă și ea se calmă suficient de mult cât să poată vorbi rațional, detectivul tot o consideră doar o fată. Avea o voce pițigăiată, spartă, stridentă. Dar vocea unui copil bine-crescut, totuși.

Era scundă și slabă, cu ochii mari și negri; își purta părul negru tuns scurt, astfel că ochii păreau și mai mari. În jurul lor se conturau cearcăne vineții, semn că era epuizată. Și-ar fi dorit să nu o vadă atât de tristă și se trezi gândindu-se cum să-i aline suferința, dar se opri la timp. *Nu e treaba ta să faci asta. E arogant să crezi că tu poți schimba lumea.* Erau vorbele lui Fran, rostite cu exasperare dar și afecțiune, deopotrivă, repetate suficient de des cât să-i răsară în minte în situații de genul ăsta.

Hattie se sprijini de pragul ușii ca să-și scoată cizmele de lucru - părea că nu mai are putere să se țină pe picioare. Fără cizme părea și mai fragilă. Perez își închipui că putea să se ridice și să plutească în aer, fără încălțăminte greoaie care s-o ancoreze de pământ. Evelyn îi oferî un scaun și așeză automat ibricul la loc pe foc. Hattie se întinse peste masă spre Sandy, fără să-l atingă, însă.

— Îmi pare tare rău, îi spuse, știu că erai foarte apropiat de bunica ta. Vorbea mereu de tine.

În toată agitația ei, părea să nu-l fi observat pe Perez.

— N-ar fi trebuit să afli în felul ăsta, spuse Evelyn. Putea să vină unul dintre noi la Bod să-ți spună. Ce șoc trebuie să fie pentru tine! Doar că ne-am luat cu treaba pe aici și nimeni nu și-a dat seama. Cum ai aflat?

— Mi-a spus Paul. Ne aștepta când am ajuns la Setter. Zicea că a fost un accident, dar eu nu înțeleg.

— Ronald, vărul lui Sandy, a ieșit aseară la vânătoare de iepuri. Nu vrea să recunoască, dar probabil că a tras în direcția proprietății Setter. N-avea de unde să știe că Mima s-ar fi încumetat să iasă pe o astfel de vreme. Ce altă explicație ar putea fi?

Evelyn rămase nemișcată o vreme, după care se întoarse să toarne apă într-un ceainic de lut pe care îl acoperi cu o cârpă moale și îl puse în spatele plitei. Se așază apoi lângă Hattie.

— Îmi pare tare rău, draga mea, dar Mima era îmbrăcată cu pelerina ta galbenă de ploaie. Nu se mai poate folosi, dar îți promit că o înlocuim noi.

— Nu.

Perez avea senzația că fata nu auzise mai mult de câteva cuvinte. Era paralizată de șoc și nu putea asimila atâtea informații. Nu totul dintr-odată.

— Nu e nevoie. Bineînțeles că nu. Ești sigură că așa s-a întâmplat? o întrebă pe Evelyn. Cum e posibil ca Ronald să nu fi văzut haina? E de-un galben absolut strident.

— Era foarte întuneric, spuse Evelyn. S-a lăsat din nou negura aseară.

— Nu înțeleg, spuse Hattie și continuă să plângă.

Perez scoase o batistă curată din buzunar și i-o oferă. Parcă îl vedea pentru prima dată, era uluită.

— Mă numesc Jimmy Perez, îi spuse, deși Evelyn îl mai prezentase o dată. Sunt de la poliție. Trebuie să pun câteva întrebări, să lămurim detaliile acestui accident.

Hattie clipi de câteva ori, năucă. Perez avea senzația că mintea ei e plină de tot felul de gânduri și idei.

— Dacă nu-i dădeam Mimei haina, poate că n-ar mai fi ieșit din casă.

— Asta-i o prostie, interveni Evelyn. Să nu mai spui așa ceva. Toți ne întrebăm dacă n-am fi putut face ceva să prevenim ce s-a întâmplat. Firesc când se întâmplă o astfel de tragedie, dar nu ajută cu nimic.

Se ridică. Perez o urmări cum scoate din dulap o cutie veche de tablă. Când îi ridică capacul, Perez simți aroma de pateuri cu brânză, o altă reminiscență a copilăriei.

Evelyn le așeză pe farfurie, le stropi cu unt și le puse pe masă, alături de cânilor cu ceai.

— De ce i-ai *dat* pelerina Mimei? întrebă Perez.

Ea abia ce-și luase ceaiul; îl privi lung, pe deasupra câinii, înainte să răspundă:

— S-a întâmplat ieri după-amiază. Turna cu găleata. Am intrat câteva minute la ea, să ne mai uscăm puțin înainte s-o luăm de la capăt. Mi-a admirat haina când am dat-o jos s-o pun la uscat. Era mereu așa drăguță cu noi, așa că i-am oferit-o ei. Mai aveam una de rezervă în rucsac.

— Așa e, interveni Evelyn, eram și eu de față. A fost așa bucurioasă: „Ia să vezi ce bine o să arăt acum”, zicea. „Nici găinile n-or să mă cunoască!” Mai știi, Sandy, cum zicea ea mereu?

Sandy îngână din cap. O vreme rămaseră tăcuți, după care Evelyn își dezvălui latura ei ceva mai practică:

— Să nu crezi că povestea asta va afecta în vreun fel sau altul proiectul. Nu-l va afecta deloc. Totul va continua conform planului. Domeniul Setter îi revine lui Joseph, trebuie doar să facem formalitățile cu avocatul. Nu știm deocamdată ce facem cu cocioaba, dar tu poți să-ți vezi liniștită de săpături mai departe.

Perez se uită la Sandy. Oare Evelyn vorbea în numele întregii familii Wilson? Sandy nu spunea nimic.

— Aș prefera să nu lucrezi azi pe șantier, totuși, interveni detectivul cu o voce joasă. E posibil ca Procuratura să ajungă mai târziu pe acolo. Ei vor decide dacă e nevoie de acțiuni suplimentare și cum procedăm mai departe.

— Ronald va fi pus sub acuzare? întrebă Hattie.

— Nu știu, nu eu decid.

— E așa urât afară, remarcă Sandy, de altfel prima lui intervenție în discuție. Oricum nu e vreme de lucrat pe șantier.

— Ba da, spuse Hattie. Nu-mi place când se strânge prea multă apă. E fascinant să lucrezi în sit, creează dependență. Tu mă înțelegeți, Evelyn.

— Ce cauți, de fapt?

Lui Perez i se părea că expresia figurii ei se schimba radical când vorbea despre muncă. Într-adevăr, chipul i se luminează și umbrele cenușii din jurul ochilor se estompară miraculos. *Încă o tânără motivată puternic de proiectele ei, la fel ca Anna Clouston.*

— Arheologii din zonă au găsit, prin anii '60, urme ale unei locuințe în acel loc, dar nu s-a întâmplat mare lucru atunci. Mima spunea că Setterland este o zonă destul de fertilă, dar în acel loc anume nu crește mai nimic. Își amintea că mama ei obișnuia să îl numească ținutul *trowie*, al spiritelor rele. Cunoașteți legendele despre *trowie*, nu? Spiriduși mici și răi. Se zvonea că există un hău adânc în pământ, unde ei își îngropaseră comorile. Mima mi-a povestit toate astea și alte legende născocite în jurul locului.

Perez dădu din cap; înțelegea. Și el crescuse la rândul-i cu povești despre *trowie*, niște creaturi mici și malefice care populau insulele și stăpâneau ținutul cu ajutorul magiei, decorându-și casele cu pietre scumpe, strălucitoare.

Hattie continuă:

— Toată lumea își închipuia că este o casă de pe la 1800, din timpul primei cartografieri a ținutului, iar casa existentă se dezvoltase pe urmele ei. Sau că rămășițele erau, de fapt, un fel de acareturi, dependințe ale locuinței originale. La un moment dat, am ajuns în Shetland într-o vizită de lucru împreună cu Sally Walker, unul dintre profesorii mei. Am studiat mai atent ținutul Setter și ne-am dat seama că acolo există, de fapt, o construcție mult mai complexă decât se bănuia. Pe atunci îmi căutam o temă pentru doctorat, așa că lucrurile s-au potrivit foarte bine. Sophie a luat un an de pauză după absolvire și a decis să mă ajute. Sally, în schimb, s-a retras o perioadă, fiind în concediu de maternitate.

Vorbea foarte repede. *Era stresată?* se întrebă Perez. *Sau doar pasionată de subiect?*

— Și acum Paul Berglund se ocupă de proiect?

— Da, el este coordonatorul.

Nu-l place, e clar, își spuse Perez. Și observă că figura fetei încremenește din nou. Nu, e ceva mai mult de atât, constată cu surprindere. Îi e teamă de el.

— Ce ați descoperit până acum?

— Ei, mai avem mult de lucru, evident, dar am făcut un studiu geofizic care ne-a confirmat existența unui complex destul de mare. Ipoteza e susținută și de săpăturile de anul trecut. Cred că era casa unui negustor. Știm bine că Whalsay era un punct comercial important în Liga Hanseatică. Liga era o comunitate de porturi în jurul Mării Nordului, un fel de Uniune Europeană în variantă medievală. E un mister, totuși, faptul că nu există nicio referință scrisă despre casă sau despre proprietarul său, ceea ce e teribil de frustrant. Ar fi grozav să avem numele celui care a construit complexul. Mai avem doar două luni la dispoziție ca să găsim argumentele necesare obținerii unei finanțări suficient de mari pentru un șantier amplu. Poate că oasele găsite ne vor da câteva informații. Le-am trimis pentru datare cu carbon, dar cred că provin din secolul al XV-lea. Nimic în acest context nu sugerează altceva.

— Da, mi-a spus Sandy despre craniul găsit.

— L-am găsit într-un șanț lângă zidurile casei. Am mai găsit și alte oase, probabil de la același individ. E ciudat, fiindcă oamenii erau îngropați de regulă în cimitire la acea vreme. Am stat de vorbă cu specialiști de la Universitate, care spuneau că e foarte posibil să fie rămășițele unui naufragiat, adus de valuri la mal. Străinii nu prea aveau parte de înmormântări ca localnicii: era o superstiție pe atunci cum că înecații aparțineau mării. Numai că Setter se află la o distanță considerabilă de mal și aici m-am blocat pe firul logic al evenimentelor. Îmi place să cred că mi-am descoperit, de fapt, negustorul, spuse și se uită în ochii lui Perez. Sper ca mâine să ne putem întoarce la lucru. Timpul nu e de partea noastră.

Perez nu răspunse imediat.

— Cine testează oasele?

— Val Turner, arheologul din Shetland. A venit imediat

când am realizat ce descoperisem de fapt. A sortat oasele și le-a trimis apoi la Glasgow, pentru datare.

Perez se gândi că trebuia să fie o coincidență. Două morți în același loc, separate de sute de ani. Cadavre descoperite în aceeași grădină. Dar locurile nu aduc ghinion, nu-i așa?

— Cum ți s-a părut Mima ieri?

— Părea să se simtă bine. Nu-i așa, Evelyn?

— Da, ca de obicei, nimic special, încuviință femeia și se întinse peste masă, pentru a turna ceaiul.

— N-a obiectat că v-ați apucat să-i săpați pământul? continuă Perez, știind că mulți proprietari din Shetland ar fi protestat serios la o asemenea intruziune.

— Nu, deloc, îi spuse Hattie. Era chiar interesată de proiect. Și interesantă ea, în sine. Povestea despre copilăria ei în Whalsay și despre legende care pomeneau de o casă mare, aici în Lindby, construită de fiul unui pescar. E genul de poveste populară care poate avea și un sâmbure de adevăr.

— Ei, în fine, interveni Evelyn și se ridică brusc. Nu trebuie să crezi toate balivernele Mimei. Îi plăcea la nebunie să sporovăiască. Poate că mai ținea minte ceva din ce-i povestise bunică-sa, dar restul era inventat de ea. Eu nu am auzit niciodată despre o casă mare la Setter. Era și genul mai romantic ea, visa cu ochii deschiși.

— Tocmai asta îmi plăcea la ea, remarcă Hattie și rupse o bucată de pateu de pe farfurie, pe care o fărâmiță între degete.

Perez avea senzația că fata acceptase gustarea doar din politețe. Nicio bucată nu îi ajunsese în gură.

Deodată, ea își ridică privirea și se încruntă:

— Mima părea șocată când am descoperit craniul. Îți amintești, Evelyn?

— Poate că începuse să creadă propriile bazaconii, comentă Evelyn. Își imagina că-și băgaseră spiridușii coada!

Perez crezu că tânăra avea să continue discuția despre craniu, dar ea schimbă subiectul rapid.

— Sper că Ronald nu va fi pus sub acuzație. Mima n-ar fi dorit să se întâmple asta.

Perez se întreba de ce era atât de importantă chestia asta pentru ea. Era doar de câteva luni printre oamenii ăștia. Evident, se atașase foarte tare de Mima, dar ceilalți nu puteau fi mai mult decât niște nume pentru ea.

— Cât de bine îl cunoști?

Hattie ridică din umeri:

— L-am văzut de câteva ori la barul din Pier House Hotel. A studiat Istoria la Universitate și știe o grămadă despre miturile și legendele insulelor. Pare foarte interesat de activitatea noastră și data trecută ne-a vizitat de câteva ori. Am încercat de fiecare dată să implicăm localnicii în proiect. În cazul șantierului din Shetland, e chiar o cerință obligatorie. Val Turner insistă pe partea asta, să explicăm cât mai bine oamenilor ce facem aici și să-i implicăm, dacă ei doresc, în acțiune. Și Anna pare interesată.

— Biata Anna, interveni Evelyn.

Femeia se ridică, strânse cămile goale de pe masă și le așează în chiuvetă. Perez se aștepta ca ea să-și continue remarca, dar se întoarse brusc spre Hattie.

— Unde e Sophie? Trebuia s-o aduci și pe ea la ceai. Sandy s-ar fi bucurat s-o vadă.

Perez observă că băiatul roși. Chiar și când ești adult, mamele au talentul să te pună în posturi jenante. A lui era exact la fel.

— Sophie e la Lerwick tot restul zilei.

Vocea fetei era inexpressivă, dar detectivul sesiză o nuanță dezaprobatore.

— Paul pleacă spre Sud în seara asta și s-a oferit s-o ducă în oraș.

— Nu mi-a zis nimic mai devreme despre plecarea asta.

Nu că ar fi fost necesar neapărat, se gândi Perez, dar era totuși o omisiune stranie.

— Nici noi nu ne așteptam la asta. A zis că a apărut o urgență acasă.

Acum, că nu mai vorbea despre munca ei, privirea fetei se stinsese din nou și umbrele se iviseră în jurul ochilor.

— Poate n-ar fi rău să-l mai prindem o dată, înainte să plece, spuse Perez. Mulțumesc pentru ceai și pentru micul dejun, Evelyn.

Sandy se ridicase deja, nerăbdător să scape de privirile mamei lui. Deși negura era la fel de deasă, Perez se bucura el însuși să iasă la aer. În vreme ce se îndreptau spre mașină, o auzi pe Evelyn îndemnând-o pe Hattie să mănânce: „Uită-te la tine, copile, ești numai piele și os!”

Hotelul din port era o clădire pătrătoasă din piatră, aflată în apropierea terminalului de feriboturi. Nu era nimeni la recepție și Perez se îndreptă spre bar, unde o femeie slabă, de vârstă mijlocie, îmbrăcată într-o salopetă roz de nylon împingea un aspirator *Hoover* de-a lungul unei carpete uzate. Pereții erau acoperiți cu lambriuri maronii tocite și întreaga încăpere avea un aer ponosit, deprimat. Seara, dacă era ceva mai multă lume, un foc în sobă și lumină artificială, locul putea părea mai primitiv. Acum, însă, era greu de crezut că cineva și-ar fi petrecut aici timpul de bună voie.

Perez strigă la femeie, dar aceasta era cu spatele și nu auzea nimic. O atinse ușor pe umăr și îi simți oasele ascuțite prin nylonul lipicios al salopetei. Ea opri în cele din urmă aspiratorul.

— Îl caut pe unul dintre oaspeți, Paul Berglund.

— Nu mă întreba pe mine, drăguță. Eu doar fac curat aici. Și fac să meargă lucrurile.

Era venită din Glasgow. Îi rânji, pentru a-și întări afirmațiile.

— Îl chem imediat pe Cedric.

Dispăru într-o cameră din spate și reveni cu un moșuleț sprijinit în baston.

— Paul Berglund e aici?

Perez nu era în stare în clipa aceea să spună de ce era atât de important să mai vorbească o dată cu Paul Berglund, înainte ca tipul să plece din Shetland. Poate din cauza privirii lui Hattie când vorbise despre el.

Administratorul avea de gând să-l întrebe cine e, dar îl zări pe Sandy, care tocmai intrase, și înțelese că avea de-a

face cu poliția.

— A achitat mai devreme și a mai venit o dată să-și ia bagajele. Tocmai ce-a plecat. Era cu fata aia de la arheologie.

Afară, observară feribotul andocat la mal, o siluetă neagră în ceața deasă. Din locul în care se afla, Perez nu-și dădea seama dacă mașinile erau debarcate sau imbarcate. Conduse cu viteză până la chei dar, până să ajungă, vasul pornise deja pe traseul spre malul opus.

— Ce vrei să facem acum? îl întrebă Sandy.

— Nimic.

Puteau să dea oricând de urma lui Berglund, dacă aveau nevoie să stea de vorbă cu el. În plus, era convins că moartea Mimei va fi considerată un accident teribil și nimic mai mult. Până la urmă, era o femeie bătrână și nimeni nu se sinchisea prea mult de moartea ei.

— Mă întorc la birou și am să vorbesc cu cei de la Procuratură. Tu mergi acasă, încearcă să dormi. Ia-ți și două zile libere, e normal în astfel de cazuri. Ne vedem luni la birou.

Brusc, simțea nevoia să plece cât mai rapid de pe insulă. Nu era în stare să vadă lucrurile clar cât timp era acolo, în mijlocul lor. Știa și el dintotdeauna miturile despre Whalsay: bogății, ospitalitate, tradiții. Doar că, acum, în mijlocul negurii, știa că lucrurile sunt complet diferite față de orice alt loc din Shetland. Cu siguranță era altceva decât zgomotosul oraș Lerwick sau detașarea arogantă din Fair Isle. Dar nu era în stare să definească această trăsătură aparte. Poate că nici nu conta prea tare. Dacă moartea Mimei Wilson se dovedea a fi un accident, ce mai conta ce credea Perez despre locul în care trăise femeia? Acum, însă, i se părea că acest lucru contează și că trebuie să se distanțeze de Whalsay, tocmai ca să-l vadă mai clar.

Capitolul 11

Perez se oferi să-l ducă pe Sandy înapoi la Lerwick.

— Asta dacă vrei să te întorci în oraș, evident. Ești prea obosit să mai conduci. Te poți întoarce la Whalsay să-ți iei mașina altădată.

Preț de câteva momente, Sandy se simți tentat să plece din Whalsay. De regulă, făcea ce-i spunea Perez, nu pentru că șeful său avea mereu dreptate, ci pentru că era alegerea mai simplă. Și ce bine i-ar fi prins să lase o vreme în urmă toată povestea asta cumplită care-i afectase familia! Un somn strașnic de după-amiază și câteva beri după aceea cu băieții la barul din Lerwick era tot ce-i trebuia să se simtă din nou bine. Ce-ar fi putut să mai facă el în Whalsay? Maică-sa avea să se ocupe de toate detaliile pentru înmormântarea Mimei, iar el nu era în postura să-i ofere niciun fel de asigurări lui Ronald.

Lui Perez îi spuse că avea să mai rămână o noapte pe insulă. Instinctul îi spunea că așa era mai bine. Taică-său nu s-ar fi dat în lături într-o situație ca asta, iar Sandy își dorea încă de mic să-i semene, mai mult decât orice. Perez aprobă tăcut din cap, ceea ce îi confirmă că luase decizia corectă. Îl urmări cum parcă mașina pe feribot și așteptă până ce nava se îndepărtă de mal. Se întristă.

Mașina lui era încă parcată pe chei, unde o lăsase după întâlnirea cu șeful său. Porni motorul și ceasul de pe bord se aprinse. Nu era nici măcar prânz. Întotdeauna era uimit de cât de multe poate face Perez într-un timp foarte scurt. Când îl cunoșteai, îți dădea impresia unui tip încet, metodic. Dar nu era nici pe departe așa. Avea un fel de magie prin care găsea mereu cele mai bune întrebări, găsea indicii și știa exact când e momentul să plece mai departe.

În drumul de întoarcere la Utra, trecu pe lângă Pier House Hotel și observă mașina lui Ronald parcată în față. Sandy apăsă frânele și simți mașina derapând ușor pe drumul plin de mazăgă; parcă și el alături. N-avea niciun

sens să-l lase să se îmbete încă de la miezul zilei. Sandy știa că nu-i mergea mintea ca lui Perez, dar putea măcar să fie alături de vărul lui.

Femeia în salopetă roz terminase curățenia, dar barul păstra încă damful de bere vărsată cu o seară înainte, amestecat cu aromă de lac de mobilă - mirosul tipic tuturor barurilor, înainte de sosirea clienților și începerea unei noi runde de băut. Cedric Irvine era în picioare și lustruia pahare. Fusese patronul acestui hotel de când se știa Sandy. El îi oferise prima bere când încă nu avea vârsta potrivită, strecurându-i-o în mână și făcându-i cu ochiul. Nu existase niciodată o doamnă Irvine, doar câteva barmanițe și îngrijitoare care, se zvonea, îi satisfăceau toate nevoile. Slăbănoaga din Glasgow era cea mai recentă. Nimeni nu știa exact care era natura relațiilor lui Cedric cu aceste femei. Când un client de-al casei se îmbătase suficient de tare încât să întrebe, Cedric dăduse din cap și îi spusese că un domn nu vorbește niciodată despre asemenea lucruri. „Și nici dumneata n-ai să mai pomenești, dacă vrei să mai fii binevenit aici.” Atât zisese. Lui Sandy i se părea că are un aer de predicator.

Sandy își ridică privirea și îl primi cu un zâmbet care era mai mult decât doar profesional. Îi făcu semn cu capul spre colțul camerei, unde Ronald se postase în fața unei mese de cupru. Își terminase primul pahar și îl căuta deja pe al doilea.

— Are nevoie de un prieten, îi spuse Cedric. Nu e bine să bei singur. Nu așa, să bei doar ca să te îmbeți.

— Se simte groaznic.

— Are toate motivele. Mima era o femeie pe cinste.

— I se putea întâmpla oricui.

Sandy știa cum mergeau lucrurile: puștani teribiliști care se chercheleau bine cu bere, după care săreau în mașini sau camioane și goneau de-a lungul insulei cu armele încărcate, la vânătoare de iepuri sau de găște, orice le pica în mână, riscând în orice moment să se împuște de fapt unii pe alții. Avuseseră noroc până atunci că nu se întâmplase asta. Sandy participase de câteva ori

la astfel de raiduri, chiuind și aclamându-i și purtându-se ca un idiot iresponsabil, asemenea prietenilor lui. Nu doar în Whalsay se întâmpla asta, ci oriunde bărbații se adunau laolaltă și își pierdeau mințile în alcool, până nu mai știau cine sunt. Nu se va mai întâmpla, își promise atunci, pe loc. Cum s-ar fi simțit dacă el însuși ar fi împușcat-o pe Mima? Știa, însă, că odată prins în mrejele prietenilor lui, avea să plece iar în tot felul de escapade prostești. Niciodată nu fusese în stare să li se opună.

Cedric îi turnase o halbă de *Bellhaven*. Ronald nu-l observase încă. Terminase paharul de whisky și privea în gol, pe fereastră.

— Dă-mi o halbă și pentru el. După care îl iau cu mine, înainte să apară careva și să facă tărăboi.

Sandy aduse paharele la masă. În sfârșit, Ronald își ridică privirea. Sandy își spusese că niciodată nu arătase atât de rău.

— Credeam că am terminat de sărbătorit nașterea copilului.

Ronald îi aruncă o privire împietrită.

— Nu amesteca copilul în povestea asta.

— Bănuiesc că Anna nu știe unde ești. O să te omoare.

Regretă aceste cuvinte imediat ce le rosti, dar Ronald nu părea să audă.

— Pur și simplu nu înțeleg cum aș fi putut s-o nimeresc eu.

Vorbele îi răsunară a jale. Purta cămașă și cravată, poate felul său de a-și arăta respectul, dar Sandy îl vedea ca pe un străin. Genul de tip care ar fi devenit dacă rămânea la Universitate și își lua licența, care lucra într-o bibliotecă sau într-un muzeu. Când vorbeau despre profesii la școala primară, Ronald, spre surprinderea tuturor, declarase că vrea să devină arhivist. De unde și până unde? Nu de la Jackie sau Andrew, cu siguranță.

— Am avut momente când nu am fost foarte atent cu pușca, dar nu seara trecută. Știam foarte bine unde mă aflu și ce aveam de făcut. Dar cine altcineva, dacă nu eu? N-a mai ieșit nimeni aseară. Oare o iau razna, Sandy?

Ajută-mă, te rog, că nu mai știu ce să fac.

— Pentru început, ar fi bine să plecăm. Nu face bine nimănui să te vadă aici, atât de curând după ce s-a întâmplat. Termină paharul și lasă-mă să te conduc acasă.

Ronald privi băutura din fața sa; împinse paharul și vărsă o parte din bere pe masă.

— Ai dreptate, îi spuse. N-ar trebui să beau deloc. Renunț. Nu pot s-o aduc pe Mima înapoi, dar nici nu vreau să mai rănesc pe cineva. Trebuie să mă gândesc la copil acum, iar Anna o să se bucure. Poate. Bea-l tu, Sandy.

Nici Sandy nu era în stare să bea. Plecară din bar, cu paharele neatinse lăsate în urma lor.

Rămaseră în picioare lângă mașini. Ceața era încă atât de joasă, că nu se vedea mai departe de zidul portului. Bărcile de pescuit, cu manivelele și antenele lor uriașe, se transformau în monștri marini, cu coame ascuțite și fălci zimțate.

— Ce face Anna?

— E acasă. Aștepta moașa; de-aia am plecat, să nu le încurc.

Sandy remarcă amărăciunea din vocea lui și se întrebă cum o fi să trăiești cu o femeie care te face să te simți astfel. Maică-sa își dorea cu disperare ca el să se însoare cu o fată deșteaptă, cu educație, dar asta era ultimul lucru pe care el l-ar fi făcut.

— Tare mi-ar fi plăcut să fiu la muncă azi. De obicei nu-mi place, dar parcă acum mi-ar fi bine să bântui câteva săptămâni pe Atlantic, în căutare de pește alb.

Sandy nu înțelegea nici chestia asta – să faci ceva ce nu-ți place, chiar dacă se câștiga foarte bine. Bănuia că era de vină presiunea familiei ca Ronald să-și ia în primire rolul pe barcă. Cum altfel și-ar fi permis casa aia uriașă?

— Nu vorbești serios, abia ți-ai adus copilul acasă, îi spuse, deși era convins că bebelușii dau la iveală ce e mai rău în femei.

Toate femeile din familia lor se înghesuiau într-un bungalou, cotcodăcind și gângurind și jelindu-se cât de mult muncesc și cât de puturoși și de lași sunt bărbații.

Înțelegea perfect de ce o luase Ronald la sănătoasa cu o seară înainte, cu pușca și de unul singur.

— Ești în regulă, pot să te las singur?

Ceva din vocea lui Ronald îl făcea pe Sandy să și-l imagineze cu o pușcă sub bărbie, zburându-și creierii. Nu era o ipoteză plauzibilă, evident – pușca lui Ronald era în custodia lui Perez, în drum spre Lerwick – dar în Shetland nu era greu să te sinucizi, dacă îți doreai suficient de tare. O mulțime de stânci înalte, apă cu duiumul în care să te îneci.

— Sigur, sunt bine.

— N-ai vrea să mergi cu mine la Utra, să mănânci ceva? Poți s-o suni pe Anna să vină și ea. Mama o să se bucure teribil să vadă copilul.

— Și s-o vad pe mătușa Evelyn retrăind tot ce s-a întâmplat aseară și savurând fiecare moment? Nu, mulțumesc.

— Am putea da o tură pe la terenul de golf. Ca să ne amuzăm, de dragul amintirilor.

O clipă Ronald păru tentat de idee, dar scutură din cap și se urcă în mașină. Era, probabil, foarte aproape de limita de alcool permisă pentru a mai conduce, dar nu era momentul să-i țină o predică. Merse în urma lui până la intersecția spre bungaloul Clouston, după care își continuă drumul spre casă.

În curtea din față se întâlneau cu tatăl lui, care se întorcea pentru masa de prânz. Pe parcursul întregii copilării a lui Sandy, Joseph Wilson, taică-său, lucrase ca tâmplar pentru Duncan Hunter, un om de afaceri din Shetland. Joseph rezistase ani de zile să fie tratat mizerabil și să i se dea ordine ca unui ucenic, deși era un meșter priceput, de dragul banilor pe care-i primea la final de săptămână. De multe ori, fusese nevoit să rămână în Lerwick, ca să-și termine treaba. Grădinăritul era un fel de hobby, de care se ocupa la sfârșitul zilei, dacă apuca să-și termine lucrul. Prin urmare, copiii nu prea aveau parte de atenția lui.

Cu vreo doi ani în urmă, Joseph renunțase în sfârșit să mai lucreze pentru Hunter și își dedicase tot timpul

grădinii de legume și fermei. Sandy nu știa cum se descurcau ai lui cu banii – Evelyn nu muncise niciodată ca angajat undeva – dar nici nu era genul de discuție pe care s-o aibă cu ei. Noua situație părea să funcționeze foarte bine. Lui Evelyn îi plăcea ideea că soțul ei e propriul șef, iar Joseph fusese întotdeauna mai mulțumit ca fermier decât ca tâmplar. Poate că economisiseră niște bani de când lucrase pentru Hunter.

Recent, Perez începuse o relație cu fosta nevastă a lui Hunter și Sandy nu prea știa cum să reacționeze. Îl tachina pe detectiv pentru noua lui cucerire, iar Fran părea o tipă de treabă deși, în mintea lui Sandy, oricine a avut de-a face cu Hunter era la fel de rău ca el.

Era vremea fătaturii de miei și Joseph fusese pe deal să-și verifice oile gestante. Majoritatea localnicilor erau delăsători, nu se preocupau atât de mult. Considerau că oile de pe deal se pot descurca și singure, iar acum, că nu se mai dădeau nici subvenții în funcție de capetele de ovine deținute, nici nu le mai păsa că mai pierd un miel sau doi. Însă Joseph era un tip foarte conștiincios și, în perioada asta, bătea kilometri întregi ca să se îngrijească de animale.

Tatăl lui auzise mașina pe cărare și îl aștepta afară.

— Hei, salutare!

Așa saluta pe toată lumea. Sandy credea că dacă primul-ministru însuși ar fi venit în vizită, Joseph l-ar fi salutat în același mod. Joseph rămăsese în ușa bucătăriei și-l privea pe Sandy cum traversa curtea. Purta o salopetă albastră, pătată cu creozot. Sandy nu știa ce ar fi fost potrivit să spună. Își dorea uneori să se priceapă la vorbe ca Perez. I se învăteau în minte o mulțime de fraze, dar nu reuși să spună decât:

— Îmi va fi dor de ea. Îmi pare tare rău.

Își puse mâna pe umărul tatălui său, ceea ce în cazul lor era cea mai intimă apropiere. Știa că Joseph o adorase pe Mima. Odată, Sandy o auzise pe maică-sa, nervoasă din cauza Mimei, spunându-i lui Michael, fratele lui mai mare: „E o vrăjitoare bătrână plină de venin. Sunt sigură că i-a

făcut ceva farmece lui taică-tu.” Câteodată, ce-i drept, cam așa părea. Joseph lăsa orice deoparte ca să-i repare mamei lui o țiglă de pe casă sau să-i sape grădina de legume.

O fracțiune de secundă, pe chipul lui Joseph trecu o urmă de durere, după care își reveni și încercă să zâmbească.

— Ei, în fine, poate că așa i-ar fi plăcut să moară, oricum. Mereu i-au plăcut dramatisme. Ar fi preferat să se ducă așa, repede, să nu zacă în vreun pat de spital. Deși credeam că mai are ani buni de trăit, spuse el, după câteva clipe de tăcere.

Asta era felul lui. Căuta o părticică de bine în orice. Zicea că nu are sens să te lupți cu lumea, n-ai cum să câștigi. În plus, o avea pe Evelyn pentru chestia asta. Tot ceea ce-i trebuia lui să fie fericit era un meci de fotbal la televizor și câteva sticle de bere seara. Muncise peste tot în Shetland pentru Duncan Hunter, iar acum ar fi fost tare mulțumit să nu mai plece nicăieri. Evelyn fusese mereu mai ambițioasă, făcea planuri pentru casă, pentru grădină și pentru copiii ei. Câteodată, Sandy credea că mama lui ar fi fost mai fericită să se mute în altă parte, la Edinburgh poate, să fie mai aproape de Michael și de familia lui. Pentru ea, Whalsay era prea mic.

Când o întâlneai din nou în casă, părea destul de mulțumită. Poate aprecia și ea contextul teatral, ca Mima, pentru că o făcea să se simtă utilă. Stătea pe scaunul ei vechi și alăpta un miel cu biberonul. Până să-și dea seama de prezența lor, îi gângurea de zor animalului, ca unui copil mic. Când intrară, femeia așeză mielul înapoi în cutie, se spală pe mâini și se apropie de plită, să amestece într-o oală de supă.

— Supă de păstramă de oaie, îi anunță mândră. Aveam o bucată în congelator și știu că vă place. Mă gândeam la Mima când am pus carnea la fiert. Și ei îi plăcea supa asta.

Joseph se duse să se spele. Ea se apropie din spate, îl întoarse cu fața spre ea și îl ciupi de obraz. Sandy era încă ocupat să se descalțe.

— Mănânci și tu, fiule? Inspectorul ăla simpatic a plecat

deja?

— A plecat la Lerwick, trebuie să vorbească cu Procuratura. Mănânc și eu un castron de supă.

— Te apreciază foarte tare, se vede. Sunt foarte mândră de băieții mei.

— L-ai anunțat pe Michael despre mama? Întrebă Joseph așezându-se la masă, cu ambele palme pe mușama.

Avea niște degete groase și roșcovane. Sandy își aminti din nou ziua în care se luptaseră să omoare porcul, zgomotul infernal care-i străpungea creierii înainte ca toporișca să reducă animalul la tăcere și sângele care nu contenea să curgă.

— L-am sunat dimineață acasă, dar plecase deja la serviciu. Avea o întâlnire importantă. Am prins-o pe Amelia pe picior de plecare și am rugat-o să-i spună ea să ne sune. Abia acum câteva minute m-a sunat, abia a reușit și ea să vorbească cu el.

Sau nici n-a încercat, pur și simplu. Sandy o considera pe cumnata lui o vacă constipată. N-arăta rău, dar credea că o nevastă trebuie să fie ceva mai mult de atât. Credea că Michael ar fi meritat mai mult.

Mama lui continua să vorbească.

— M-a întrebat când o să fie slujba. I-am spus că nu putem face planuri până nu știm exact când decide inspectorul Perez să-i elibereze trupul. Dar o să vină, oricum. Nu e sigur, însă, de Amelia și de Olivia.

Sandy era convins că Amelia și copilul urmau să rămână la Edinburgh. Pe de-o parte pentru că avea de lucru, iar asta era mult mai important pentru ea decât familia. O adusesse pe Olivia o dată la Whalsay, când copilul avea câteva luni și ea era încă în concediu de maternitate, prilej cu care nu făcuse altceva decât să se plângă și să acuze. Drept urmare, plecaseră acasă mai devreme decât era prevăzut: „Vai, n-aș vrea în ruptul capului să pierd masajul copilului. E cel mai bun mod de a crea o legătură”, le motivase. Sandy nu înțelegea cum de mama lui, de regulă o femeie deșteaptă și ancorată în realitate, putea fi atât de ușor dusă de nas de femeia asta. Dar nu mai comentase

nimic, nu era momentul potrivit pentru o ceartă.

O urmări pe mama lui cum umple trei castroane de supă și pe tatăl lui cum se ridică să taie pâinea. Brusc, simți că nu putea suporta imaginea Setter-ului fără bunica lui. Nu era la fel de optimist ca Joseph. În ciuda a ceea ce-i spusese lui Perez, el nu credea că era mai bine că s-a întâmplat așa.

Mama lui vorbea întruna. Era felul ei de-a face față stresului. Trăncănea de zor despre ce vor face cu proprietatea de la Setter și-l îndemna pe Joseph să facă planuri pentru teren și pentru casă. Sandy nu era atent la ce spunea și avea impresia că nici tatăl lui nu era foarte prezent. Joseph mânca supa: ridica lingura cu o regularitate mecanică, mesteca și înghițea ca și cum viața însăși ar fi depins de introducerea lichidului în gură.

— Le-am spus fetelor de la Bod că-și pot relua lucrul pe șantier imediat ce poliția spune că e în regulă. E bine așa, nu, Josie?

Niciun răspuns. Nici nu era nevoie, oricum nu-l aștepta.

— Mă întreb dacă cei de la *Amenity Trust* n-or fi interesați să cumpere casa; măcar s-o închirieze, cine știe. Băieții nu vor să stea acolo.

Ea continua să turuie, dar lingura lui Joseph încremeni.

— Michael nu mai pleacă de-acum din Edinburgh, iar Sandy are apartament în Lerwick. Poate fi un centru excelent de informare pentru vizitatori, după închiderea șantierului.

Acum asculta și Sandy. Tocmai se pregătea să protesteze, când surprinse privirea lui taică-său din celălalt capăt al mesei. Joseph scutură scurt din cap, gest neobservat însă de soția lui. Un gest care spunea „Stai liniștit, fiule. Nu se va întâmpla asta niciodată. Nu deschide discuția acum. Las-o în seama mea.”

Capitolul 12

După plecarea moașei, Anna Clouston se așezase la fereastră, cu privirea pierdută pe luciul apei. Îl avea pe James culcat pe picioarele ei. Nu era obișnuită să fie singură cu el și îl privea ca pe un străin; nu-i venea să creadă că era același copil pe care-l purtase în pânțele timp de nouă luni. Poate și pentru că nu avuseseră ocazia să fie prea mult singuri de când se întorseseră de la spital. Casa fusese plină de rude și prieteni veniți să le ureze de bine, să aducă daruri, prăjituri și chiar câte un fel de mâncare. Și apoi, de dimineață, venise și poliția. Adaptarea la viața din Whalsay nu era simplă. Nu izolarea era problema, ba chiar tânjea după ea. Îi plăcea dramatismul traiului pe insulă. Mai degrabă era senzația că nu avea niciun pic de intimitate, că viața ei nu-i mai aparținea de fapt, fiind înconjurată de oameni care-i spuneau ce să facă și cum să trăiască.

Și mai dificil era faptul că se atașase de o familie atât de diferită de a ei. Părinții își întemeiaseră familia destul de târziu. Tatăl ei era funcționar public, preocupat de știință, rezervat și oarecum distant. Mereu avusese impresia că se plictisește la slujbă și se simțea subestimat. Munca sa era o rutină și nici nu era genul care să se impună pentru a obține o promovare. Mama ei predă la școala primară. Anna și sora ei crescuseră într-o familie care punea mare preț pe economisirea banilor, care încuraja cumpătarea ca atitudine generală și pentru care succesul academic era valoros, dar nu trebuia etalat cu aroganță. Recompensa era oferită numai în urma îndeplinirii unor sarcini grele. Era o viață respectabilă și calmă de suburbie, în care mergeau la biserică, luau lecții de muzică și săptămânal vizitau biblioteca. Nimeni nu-și punea coatele pe masă în timp ce mânca, iar sobrietatea era considerată o calitate implicită.

Evident, la Universitate întâlneau oameni cu tot felul de idei și din culturi diferite, dar terminase școala cu propria

viziune despre familie rămasă intactă - aroma mâncării de duminică, când mama scotea tava din cuptor, priveliștea tatălui care tăia trandafirii uscați în după-amiezile târzii de vară, sora ei împodobind bradul cu globurile terne pe care le foloseau în fiecare an. Anna își imaginase că propria ei familie va arăta la fel, poate cu câteva modificări minore: cu siguranță, avea să fie mai categorică decât mama ei - n-avea de gând să gătească friptură la cuptor în fiecare duminică - și avea să se mărite cu un tip mai dinamic decât tatăl ei. Dar modelul de bază avea să fie păstrat. Exista, oare, altul?

Și apoi a întâlnit familia Clouston din Whalsay și a înțeles că poate exista și o altfel de viață de familie. Casa lor era mereu plină de vervă, radioul mereu pornit, Jackie, mama lui Ronald, vorbea întruna, iar verii, mătușile și tot felul de vecini apăreau unul după altul și bârfeau tot ce întâlneau în cale. Nu exista noțiunea de reținere, de discreție. Dacă Jackie hotăra că are nevoie de un costum nou, de o bucătărie sau de o mașină, le primea în secunda următoare. Nu exista conceptul de a economisi pentru așa ceva. Odată, Anna întrebase de unde proveneau banii familiei. *Cassandra* fusese cumpărată cu doar câțiva ani în urmă, din câștigurile obținute de pe urma vechiului trauler. „Și înainte de asta?”, insistase Anna. „Cum și-a cumpărat tatăl tău prima barcă?” „A muncit mult”, îi spusese Ronald. „A muncit și a fost dispus să riște.”

Anna și-l putea închipui pe Andrew drept un tânăr capabil să-și asume riscuri. Văzuse fotografiile sale din tinerețe, un tip înalt și robust, cu capul dat pe spate în hohote de râs. Dar omul se îmbolnăvise la un moment dat și Jackie își dorise ca fiul ei să renunțe la Universitate și să preia locul tatălui pe traulerul *Cassandra*. Și i se împlinise și această dorință. Anna își imaginase că Ronald era diferit de ei, mai atent, mai puțin răsfățat. Acum, însă, nu mai vedea nicio deosebire: un tip concentrat pe propriile dorințe, indiferent la consecințe. Numai când se gândea la egoismul lui simțea că se înfurie. Simțea fizic tensiunea din ceafă și din brațe. Cum aveau să mai trăiască pe insulă

după toată povestea asta?

James se foi pe genunchii ei și întinse mânuțele spre ea, cu degetele desfăcute ca petalele unei flori. Nu deschisese încă ochii, iar pielea din jurul lor nu reușise să se întindă complet. *Cum o să crești aici?* se întreba. *O să fii și tu la fel de răsfățat?* Și își imaginează cum urma s-o sece de viață, la fel ca Ronald. Obosise teribil.

Erau invitați la masă la Jackie. „Probabil n-ai chef de gătit”, îi spusese soacră-sa. „Și nici n-am sărbătorit cum trebuie nașterea copilului. Trebuie să veniți la noi.” Nu se gândise nicio clipă că, poate, Anna și Ronald aveau nevoie de ceva timp pentru ei, doar ei singuri, mai ales că tocmai li se născuse copilul. Jackie avea marele talent de a-și transforma propriile idei în dorințele celorlalți: îi plăcea la nebunie să primească musafiri, mai ales pentru ca ei să se simtă recunoscători din pricina asta. Ronald era de acord să meargă. Nu era în stare să-i refuze maică-sii ceva. „Nu trebuie să stăm prea mult”, îi spusese el când primiseră invitația iar Anna nu se arătase prea încântată. „Plus că ar fi grozav să mâncăm ceva ca lumea, nu crezi?”

Copilul scânci, așa că Anna își desfăcu bluza și-l apropie de sân. Se așteptase ca alăptatul să fie o chestiune foarte dificilă - ea nu fusese niciodată o fire sportivă. Dar descoperirea că are foarte mult lapte, dovadă că bebelușul trăgea cu lăcomie, iar lichidul alb se scurgea încet din gurița plină pe pielea femeii. Câteodată, Anna avea impresia că suge și viața din ea odată cu laptele.

Se uită la ceas și se întrebă unde o fi Ronald. Își pusese costumul și plecase înainte de prânz. Bănuia că avea de gând să transmită condoleanțe și păreri de rău familiei Mimei și se întreba în ce stare de spirit avea să se întoarcă acasă. Telefonul sună. Se întinse să răspundă, sperând că era soțul ei, care o anunța că e în drum spre casă. O după-amiază ceva mai liniștită o relaxase puțin. Poate că era, totuși, posibil să repare lucrurile între ei. Însă la aparat era doar Jackie, agitată și nerăbdătoare:

— Voiam să știu la ce oră ajungeți la casă în seara asta.

Jackie spunea mereu „la casă”, ca și cum casa lor era

singura locuință din Lindby. Anna, legănând copilul cu o mână, simți un fior de dezamăgire. Nu era convinsă că mai poate păstra aparențele unei familii fericite, perfecte. Sperase că moartea Mimei avea să anuleze evenimentul, mai ales că ritualurile și tradițiile specifice morții erau încă bine întipărite în viața insulei.

— Când vreți voi și vă e mai convenabil, îi reconfirmă ea. Vă așteptăm cu drag.

Poate nu era o idee rea să aibă ceva companie în seara aia. Altfel, aveau să treacă iar amândoi prin toate detaliile posibile despre incidentul din seara trecută și ea urma să spună din nou ceva pripit, ceva de care urma să-i pară foarte rău ulterior. Lăsă receptorul la loc și imediat îl auzi pe Ronald deschizând ușa de la intrare.

— Suntem aici, îi strigă.

Se întunecase afară, iar Ronald se vedea mai mult ca o umbră la intrarea în încăpere.

— Ia te uită la voi ce bine arătați, spuse Ronald.

Avea încă sacoul, dar își lărgise nodul de la cravată și se deschisese la nasturi. Abia dacă-l recunoștea în hainele astea elegante. Ronald vorbise ca pentru sine, cu un accent mult mai pronunțat decât atunci când vorbea cu ea. *Cum oare să ne înțelegem?* Își zise. *Nici nu vorbim aceeași limbă și provenim din lumi complet diferite. Habar n-am cine este omul ăsta.*

— Ai fost în vizită la familia Wilson? îl întrebă.

— Nu. M-am întâlnit cu Sandy și am stat de vorbă, dar lui Joseph n-aș ști ce să-i spun.

— Arăți tare bine, continuă ea, îmbrăcat așa elegant.

El tăcu și ridică din umeri.

— Un gest de respect, cred. Nu mi s-a părut normal să port tot hainele de lucru și astăzi.

Se apropie și se ghemui lângă scaunul ei. O mângâie pe păr, în vreme ce ea scoase sânul din gura copilului, pe care-l ridică pe umăr și-l bătu ușor pe spate. Apoi îl ridică iar și-l întinse spre Ronald.

— Cred că trebuie schimbat.

— Ne descurcăm noi doi să facem asta, nu-i așa, fiule?

spuse Ronald, șoptind în părul fiului său.

— Tocmai a sunat Jackie, să întrebe ce facem diseară.

— Ești de acord să mergem? o întrebă, privind-o peste capul copilului. Putem să anulăm totul, dacă te simți obosită.

— Poate îmi va prinde bine să ies din casă, îi spuse zâmbind. Îmi pare rău că te-am chinuit mai devreme, cred că din cauza șocului. Nu prea ți-am fost de ajutor.

El scutură din cap.

— Nu-i adevărat, chiar merit toate reproșurile. Am fost complet nesăbuit.

Aici ai mare dreptate, chiar așa ai fost, gândi ea. Dar știa că nu e cazul s-o și spună.

Ceva mai târziu, înfășurară copilul într-o pătură și îl plimbară pe coasta dealului, în coșul său special *Moses*. Era prima oară când Anna ieșea din casă în acea zi și se bucura de picăturile mărunte de ploaie care-i cădeau pe față. Imediat ce intrară în casă, își dădu seama din ce consta cina: carne de miel proaspăt, de sezon.

Mirosul de mâncare gătită îi amintea din nou de părinții ei, de calmul meselor de prânz de după slujba de la biserică, când tatăl bea cherry și citea ziarul de duminică. Curând, însă, se trezi copleșită de ospitalitatea soacrei sale; îi îmbrățișă pe amândoi și l-ar fi scos și pe James din coș să se joace cu el, dacă n-ar fi rugat-o să-l lase să doarmă. Prin ușa întredeschisă, Anna observă că masa era pregătită deja în camera de zi, tocmai pentru a demonstra că era o ocazie specială. Mai mult, era decorată cu lumânări deja aprinse și cu șervete atent împăturite. După accidentul Mimei, toate pregătirile astea păreau exagerate și de prost gust, ca și cum i-ar fi sărbătorit plecarea. De regulă, masa se punea în bucătărie, chiar și atunci când sunt mai mulți invitați la masă. Andrew fusese îmbrăcat cu cămașă și pantaloni negri, iar Jackie purta o tunică neagră, simplă și de bun gust, ceea ce nu prea o caracteriza. Anna se simțea șleampătă, prost îmbrăcată. Nu-și mai bătuse capul să se schimbe și avea probabil băluțe de copil pe spatele bluzei.

Se întrebă dacă Jackie se îmbrăcase intenționat mai elegant în seara aceea pentru a marca în felul ăsta moartea Mimei. Părea că nu, fiindcă era într-o permanentă dispoziție de petrecere.

— Bem șampanie, de acord? strigă. Am două sticle la rece.

Îi conduse în bucătărie și acolo, pe masă, se aflau deja două sticle de șampanie scumpă, scufundate într-o frapieră. Anna se întrebă dacă femeia cumpărase frapiera special pentru seara asta - Jackie descoperise de ceva vreme *shopping-ul online*. Probabil că nu. În casa familiei Clouston, șampania era un lucru normal la fiecare zi de naștere și aniversare.

Jackie își cuprinse fiul pe după umeri.

— Hai, Ronald, deschide o sticlă pentru mine.

Anna credea că soțul ei avea să refuze. Îi observă încordarea sub atingerea ei și apoi cum se scutură să se elibereze. În cele din urmă, însă, obișnuința de a-i îndeplini așteptările mamei se dovedi mai puternică decât refuzul său. Bărbatul căpătă o doză din entuziasmul convenit pentru ocazia specială și înșfăcă o sticlă, o înfășură într-un șervet ca să nu-i alunece în mâini și zâmbi spre Jackie, mai mult ca o grimasă, când dopul răbufni mai zgomotos decât s-ar fi așteptat. Când îi veni rândul, însă, refuză să bea.

— Vrei o bere, atunci? Lui taică-tu nu i-a plăcut niciodată, ce-i drept. Dar nu-i nimic, rămâne mai mult pentru mine și Anna, nu-i așa?

— Nu vreau nimic de băut, răspunse Ronald, mai ales după ce s-a întâmplat aseară.

Jackie ar fi vrut tare mult să spună ceva, dar reuși să se oprească la timp. Anna observase efortul imens pe care-l făcuse ca să se abțină. Femeia se întoarse și aduse o doză de coca-cola din frigider, pe care i-o oferă fiului său.

— Mai bine nu vorbim despre asta, spuse ea, în cele din urmă. Nu în seara asta, când se presupune că avem o petrecere.

Își turnă încă un pahar de șampanie și îi conduse la masă.

Nu mai pomeniră numele Mimei până la desert și atunci Jackie fu cea care deschise subiectul. Spre surprinderea ei, Anna constată că îi plăcea mâncarea. Ce-i drept, o relaxase și un pahar de vin. Avea impresia că se amețise puțin, chiar, când se trezi că râde mult prea tare la o glumă spusă de soacra ei, ceea ce nu s-ar fi întâmplat în mod normal. Acoperi paharul cu mâna când Ronald se oferă să i-l umple din nou. *Poate că avea să fie bine, în cele din urmă*, își spuse. *Poate că voi face lucrurile să funcționeze.*

Jackie băuse și ea destul de mult. Toată fața i se înroșise de la căldura cuptorului și de la emoția cu care-i îndemna să se relaxeze.

— N-o să-i simtă nimeni lipsa, să știți.

— Ce vrei să spui? întrebă Ronald, împietrit cu o lingură în mână.

Jackie îl privi în ochi.

— Mimei Wilson. Era o bârfitoare notorie. Și a fost un accident, nu trebuie să te simți vinovat de ceva.

— Nu vorbi așa.

Vocea lui Ronald era așezată. Urmă o clipă de tăcere, timp în care Jackie își calculă următoarea replică.

— Așa e, ai dreptate. De morți numai de bine, și o privi pe Anna. Să-i facem băiatului pe plac. E supărat.

De când suferise atacul cerebral, Andrew vorbea foarte greu. Câteodată, avea nevoie de minute bune să-și pună ideile în ordine și de alte câteva ca să le exprime în cuvinte. Reușea, uneori, să rostească o frază întreagă deodată, uimindu-i pe cei din jur și mai ales pe el însuși. Exact așa se întâmplă și acum:

— A fost o femeie arătoasă, mai ales în tinerețe.

Și continuă, când observă că ceilalți îl privesc uimiți.

— Jemima Wilson. Despre Jemima Wilson vorbesc, și tăcu din nou.

— Ei da, a fost o slăbănoagă, remarcă Jackie cu amărăciune. Și ce se mai fălea cu asta! La cincizeci de ani flirta cu puști jumătate cât vârsta ei.

Anna se întrebă dacă Andrew nu fusese chiar unul dintre ei, mai ales că se lăsase o tăcere stânjenitoare.

— Mie mi-a plăcut mereu de ea, interveni Ronald cu o voce slabă. Ne spunea niște povești grozave când eram copii.

— Toți copiii o plăceau. Roiau la casa ei ca albinele la stup.

Jackie ar fi vrut să mai spună ceva, dar se opri din nou. În tăcerea dintre ei, părea că fiecare își re trăiește propriile amintiri cu Mima. Andrew tuși, după care rosti iar una dintre frazele lui surprinzătoare:

— Odată, un om a murit din cauza Jemimei Wilson, le spuse și îi privi pe rând, să se asigure că au înțeles corect.

Annei i se părea că omul își dorea cu ardoare să fie crezut.

— A murit un om din cauza ei.

Mulțumit că le captase toată atenția, Andrew continuă:

— În fine, acum o să se alăture bărbatului ăla al ei. Tare mult mai semănau, o pereche creată în Rai.

Din nou o pauză și apoi un râset icnit:

— Sau în Iad!

Capitolul 13

În timp ce conducea cu atenție ca să coboare de pe feribot la Laxo, Perez se simți brusc rușinat: n-ar fi trebuit să se simtă atât de ușurat că pleca din Whalsay, departe de familia lui Sandy și de toată amărăciunea tipică unei morți subite. Știa să facă față durerii. Ceea ce tolera mai greu erau egoismul, inevitabil dar greșos, care urma în genul ăsta de situații. Prima reacție era, de regulă, lăcomia: chiar dacă mortul nu era un om bogat, se găsea inevitabil ceva care să iște controverse între urmașii săi. La un moment dat apărea și sentimentul de vină, fiindcă lăcomia nu e totuși o reacție potrivită și, oricum, relațiile familiale sunt întotdeauna complicate. Cel puțin una dintre rudele Mimei a gândit, la un moment dat, despre ea „Ce bine ar fi să mori odată!”. Nu că ar fi pus gândul în practică neapărat, dar sentimentul exista cu certitudine. Iar acum se întorcea să-i bântuie.

Conducea spre sud prin Mainland, insula principală din Shetland, cu radioul pornit. Fran îi spunea mereu că preocuparea pentru soarta oamenilor pe care-i întâlnea prin natura meseriei aducea puțin a aroganță: „Admir faptul că îți pasă de ei, dar nu ești popă. Lasă oamenii să își asume răspunderea pentru durerea lor. De ce crezi că tu ai fi în stare să-i ajuți, când nici propriii lor prieteni nu pot face asta?” Acum încerca să-i urmeze sfatul, să uite chipul cenușiu și epuizat al lui Sandy și tensiunea din spatele lui Evelyn, când se aplecase deasupra sobei. Cântă cu voce tare după melodia de la radio a celor de la Proclaimers. Ceața se mai ridicase puțin pe măsură ce se apropia de oraș și văzu câteva raze de soare care reușiseră să ajungă în dreptul portului când trecu pe lângă terminalul de feribot.

Hotărâse să meargă acasă pentru masa de prânz. Simțea nevoia să vorbească cu Fran și Cassie și nu putea face asta în hărmălaia de la birou. Locuia chiar pe malul apei, într-o casă îngustă și veche, pe fațada căreia se putea observa

nivelul maxim atins la flux. Ceața se ridicase deja suficient de mult ca insula Bressay să fie vizibilă. Era cea mai călduroasă zi de primăvară de până atunci și deschise larg ferestrele sufrageriei ca să audă țipătul pescărușilor și urletul valurilor și să simtă aerul sărat al mării.

Îi era dor de Fran mai mult decât și-ar fi închipuit. Nu-i spusese asta și ei, evident. I-ar fi displăcut și ar fi pus-o pe seama sensibilității lui emoționale. Ori de câte ori vorbeau, îi povestea cu cine se întâlnise, ce spectacole văzuse și ce galerii de artă vizitase. Câteodată, Perez se temea că ea n-avea să se mai întoarcă, atât era de încântată de ceea ce i se întâmpla. I se părea că femeile din Whalsay pe care tocmai le întâlnise aveau același dor de ducă ca Fran. Vărul și tatăl lui Sandy erau foarte mulțumiți cu viața lor pe insulă, dar Evelyn și Anna erau cu ochii pe lumea largă și voiau mai mult. Îi era teamă că, din nevoia lor de schimbare, ele ar fi putut distruge locul pe care spuneau că-l prețuiesc atât de mult.

Cumpărase un filtru de cafea la mâna a doua dintr-un târg de duminică organizat vara trecută. Despături filtrul de hârtie și adăugă câteva lingurițe de cafea, anticipând cu plăcere aroma delicioasă pe măsură ce lichidul începea să picure. Fran îl invidia pentru că era în stare să bea cafea neagră și tare toată ziua și să doarmă neîntors toată noaptea. Clar, femeia asta îi apărea în minte indiferent la ce se gândea, ca un fundal pentru toate dilemele lui. Formă numărul părinților ei, dar nu răspunse nimeni și decise să închidă când auzi vocea robotului telefonic. Nu avea chef ca toată lumea să-i asculte mesajul, niște cuvinte împleticite cu un accent pe care oricum nu l-ar fi înțeles.

Avea de ceva timp ideea asta obsedantă că ar trebui s-o ceară de nevastă. Apăruse așa, ca un zumzet în mintea lui cu o vară în urmă, iar acum revenise și devenea tot mai intensă. Dacă i-ar fi propus să se mute împreună, știa că ar fi acceptat imediat. Se știau deja de mai mult de un an și el petrecea cel puțin la fel de mult de timp în casa ei din Ravenswick ca în propria casă. Ea chiar îi spusese de curând, sub formă de glumă, evident, dar și ca să-i testeze

reacția că „Dacă am vinde ambele case, am putea cumpăra ceva mult mai spațios.” Nu se angajase la nimic atunci și și-a dat seama că Fran fusese dezamăgită în sinea ei, dar era mult prea orgolioasă ca să-i arate.

Nu avea nicio problemă etică să locuiască împreună și nu dădea doi bani pe părerea altora – nici chiar a părinților lui – și totuși era obsedat, mai nou, de ideea de căsătorie. Probabil simțea nevoia de permanență, de stabilitate; știa că Fran mai vrea un copil și îl îngrozea ideea că ar putea deveni, la un moment dat, cauza unei familii fragmentate. Avea și o motivație mai puțin nobilă, ce-i drept. Fran se măritase cu Duncan, corect? Dacă-l refuză, oare asta nu înseamnă că-l iubește mai puțin, cu toate aventurile și orgiile pe care le făcea Duncan? Era torturat de posibilitatea unui refuz și cu toate astea nu putea renunța la idee.

Își turnă încă o cană de cafea și o sună pe mobil. Voia să îi audă vocea și era în stare să suporte eventualele hohote de râs sau zgomote din trafic. Îi răspunse aproape imediat:

— Jimmy, cât mă bucur să te aud!

— Poți vorbi?

De ce avea mereu stilul ăsta formal când vorbea cu ea la telefon? La fel vorbea și cu colegii de serviciu.

— Ai sunat la țanc. Suntem la o expoziție la Muzeul de Istorie Naturală. Cassie e la expoziția de dinozauri cu mama și cu tata, iar eu taman ce mă furișasem să beau o cană de cafea cum trebuie.

Își imagina chipul ei entuziasmat și se întreba cu ce era îmbrăcată. I-ar fi plăcut să-și imagineze și asta. Oare i s-ar părea ciudat s-o întrebe?

— Eu sunt acasă. Tot la o cană de cafea. Și voiam să te sun să stăm de vorbă în liniște.

— Mi-ar fi plăcut să fiu acolo.

Vino acasă, atunci. Urcă-te în primul avion de pe Heathrow pentru Aberdeen și îți fac eu rezervare la ultima cursă Loganair. Ai putea fi aici diseară, chiar.

În timp ce mintea lui era ocupată cu astfel de planuri – mai ales cu partea practică a strânsului bagajelor, care cu

siguranță ar fi durat prea mult și planul s-ar fi dovedit nefezabil, în cele din urmă – Perez realizează brusc că tocmai crease un moment de tăcere destul de jenant. Ea aștepta ca el să răspundă.

— Nici n-ai idee, îi spuse în cele de urmă, cât de tare îmi lipsești.

Și în minte continua să audă aceeași frază obsedantă: *mărită-te cu mine, mărită-te cu mine, mărită-te cu mine*. L-ar fi disprețuit, cu siguranță, considerându-l prea sentimental.

— Păi, nu mai stau mult. O săptămână și gata.

— Mi-era teamă că-ți place atât de tare în oraș că n-o să mai vrei să te întorci.

— Doamne, nici vorbă, Jimmy. Să nu te mai gândești la asta. De-abia aștept să vin acasă.

Perez simți cum i se strânge stomacul de emoție, așa cum i se întâmplase pe feribotul *Good Shepherd*, în mijlocul furtunii, și se simți din nou ca la șaisprezece ani și îndrăgostit pentru prima dată. Trebuia să se mulțumească cu atât, însă, fiindcă tocmai îi auzi glasul lui Cassie, care se întorsese cu bunicii și avea de gând să-i povestească tot ce aflate despre Tyrannosaurus Rex.

La birou, toată lumea vorbea despre moartea bunicii lui Sandy, speculând de zor despre cauzele accidentului.

— Am fost coleg de școală cu Ronald Clouston, spunea cineva. Mereu a fost un tip cu capul în nori, dar te-ai aștepta, totuși, să fie atent cu pușca. N-a fost niciodată un tip rebel, care să facă necazuri.

— Sandy zice că mai bea din când în când.

Perez ascultă conversația și se întrebă cât avea să dureze până când lumea urma să uite că Ronald Clouston o împușcase pe Mima Wilson, într-o noapte cețoasă în Whalsay. Zvonurile aveau să-l bântuie ani de zile, oriunde ar fi mers; chiar dacă nu-l vor pune sub acuzație, povestea asta urma să se lipească de el ca marca de scrisoare.

Ca să nu se implice în bârfa colegilor, Perez puse mâna pe telefon și stabili o întâlnire cu procurorul-șef, o femeie. Își notă câteva idei și se pregăti să plece. Nu era încă sigur

cum avea să abordeze ea cazul. Nu voia să minimalizeze importanța accidentului și nici să trateze cu ușurință faptul că Ronald fusese suficient de inconștient să plece cu pușca în ceață, după ce băuse câteva pahare. Spera, în schimb, s-o convingă de prostia omului, nicidecum de posibile intenții criminale.

Era complicat să le explice colegilor englezi rolul Procuraturii³. Nici Fran nu înțelegea prea bine: „Cu ce se ocupă, de fapt?” Perez spunea mereu că e un fel de combinație între un magistrat și un procuror, dar Fran nu pricepea nici așa. Pentru ea, singura chestie clară era că procurorul-șef este superiorul lui Perez. Rhona Laing, numită recent în acest rol, era o tipă simpatică de cincizeci și ceva de ani, cu garderobă de designer, un personaj complet ieșit din tiparele Shetland-ului. Se zvonea că în fiecare lună zboară în sud, la Edinburgh, pentru programarea la coafor. Perez nu era genul care să plece urechea la zvonuri, dar aprecia blondul natural și tunsoarea femeii, care îi lua cel puțin zece ani din vârstă. Rhona era pasionată de navigație. Ajunsese în Shetland cu un iaht din Orkney și se îndrăgostise complet și iremediabil de insule. Într-un moment de relaxare la inaugurarea noului muzeu, îi mărturisise că, din depărtare, Shetland i se părise un paradis. Ar fi vrut atunci s-o întrebe cum i se părea și de aproape, dar deja se îndepărtase ca să cunoască și alți invitați. Locuia singură într-o clădire veche a unei foste școli, lângă portul din Aith, și reușea cumva să-și păstreze și trecutul, și prezentul învăluite în discreție. Tot ceea ce se știa despre ea era că deține un catamaran, cel mai mare și mai scump vas din insule.

Perez nu știa sigur ce să creadă despre ea. Era o tipă eficientă, bine organizată, dar oarecum dură. Se zvonea,

³ În Scoția, rolul procuraturii este jucat de Procuratura Fiscală care, în ciuda denumirii, are foarte puține atribuții în domeniul fiscal. În schimb, investighează cazurile suspecte de deces, derulează anchetele în cazul accidentelor grave și anchete rezultate în urma plângerilor depuse la adresa poliției (*n.trad.*).

de asemenea, că ar avea ambiții politice, în sensul că viza un loc în Parlamentul scoțian. Evident, era genul de femeie care să-și dorească puterea.

Când intră, ea se ridică de la birou și îl invită la fotolii, cu o măsuță între ei. Câteva clipe mai târziu, o asistentă le aduse cafea.

— Ai venit să vorbim despre Jemima Wilson, începu ea discuția în timp ce turna cafeaua, după care rămase privindu-l, cu un chip fără cusur.

— Pare un accident teribil, la prima vedere. Un tip a ieșit să vâneze iepuri, după lăsarea întinericului. N-avea de unde să știe că femeia bântuia pe afară la ora aia. Nici nu am aflat, de fapt, de ce era afară.

— Vânarea iepurilor fără autorizație este ilegală.

— Da, dar toată lumea face asta și n-am dat pe nimeni în judecată până acum.

Urmă un moment de tăcere. Din camera de alături se auzea zgomotul unei tastaturi și un telefon insistent.

— Când m-am mutat aici, am fost rugată să vorbesc unui grup din Bressay. L-am întrebat pe organizator ce părere vor avea despre numirea ca procuror general a unei femei din Scoția sudică. El a tăcut o vreme, după care mi-a spus: *Nu tu ești dușmanul lor.* Și din nou o pauză. *Nu, a continuat, iepurii sunt dușmanul principal.*

Laing tăcu și rămase privindu-l, zâmbind.

— Glumea doar pe jumătate.

— Deci nu veți fi teribil de îndrăgită dacă îl puneți sub acuzare.

— Pentru braconaj, nu. Dar omorul e cu totul altă poveste. Poate fi acuzat de neglijență.

Era îmbrăcată cu un costum bej, taier și pantaloni. Își schimbă poziția picioarelor și Perez îi observă pantofii subțiri cu toc jos, de aceeași culoare ca și costumul.

— Ca să fie acuzat de neglijență, ar însemna ca domnul Clouston să fi luat în considerare posibilitatea ca doamna Wilson să umble pe afară la acea oră târzie din noapte.

— Mima era cunoscută pentru faptul că nu ieșea din casă după lăsarea întinericului, spuse Perez.

— Caz în care nu văd nicio intenție criminală, îi spuse și zâmbi. Dumneata ce crezi, inspectore?

— Cu siguranță, nici eu nu-l văd pe Clouston drept criminal.

— Dar? continuă ea și se încruntă, nu de nerăbdare, ci mai degrabă surprinsă.

Avusese impresia că decizia urma să-i fie pe plac inspectorului.

— Clouston susține că nici măcar nu a ținut spre proprietatea Mimei Wilson.

Lui Perez i-ar fi convenit mai mult ca ea să nu-i fi detectat ezitarea din voce, accentul ușor pe care-l pusese pe numele bărbatului. Până la urmă, obținuse ceea ce-și dorea.

— E un răspuns normal, într-un fel. Cred că a fost distrus când a aflat ce a făcut. Fiecare dintre noi am încerca să evităm sentimentul de vinovăție, să ne convingem cumva că nu suntem responsabili.

— Poate.

Laing îl privea cu atenție. Era greu să ți-o imaginezi pe această femeie elegantă mânuindu-și barca de una singură în rafale de vânt de 80 de km/h, deși îi recunoștea la fel de bine și tăria de caracter care îi permitea să se bucure de o asemenea experiență.

— Spune-mi ce ți se pare în neregulă, Jimmy. Neoficial.

— Aș vrea să știu ce căuta Mima Wilson afară în miez de noapte, pe o vreme groaznică. Și aș fi mai liniștit dacă Ronald Clouston ar recunoaște că a tras, totuși, în direcția casei ei.

— Ce vrei să spui, Jimmy? Că altcineva a omorât-o?

În vocea ei se simți o nuanță de sarcasm, aproape deriziune, în vreme ce expresia chipului rămase neschimbată.

— Clouston a declarat că a fost singur aseară. Nu încearcă să tragă pe nimeni în povestea asta.

— Așadar, dacă altcineva a ucis-o pe Mima Wilson, nu mai poate fi un accident. Asta vrei să spui, Jimmy? Dar nu cred că te aștepți în mod serios să deschid o anchetă, doar

pe baza declarației lui Clouston că nu a tras în direcția casei femeii. Știi cât de mult costă așa ceva.

Odată rostită cu voce tare, Perez realizează că posibilitatea unei conspirații îl bântuise încă de la primul contact cu scena crimei. O ignorase ca fiind ridicolă, melodramatică.

— Nu văd de ce ar vrea cineva s-o omoare. Era bunica lui Sandy Wilson, a trăit toată viața în Whalsay. Era, într-adevăr, o figură aparte, dar în niciun caz o victimă. Am rezerve pentru că nu înțeleg, pur și simplu, cum ar fi posibil un astfel de accident.

Procurorul sorbi din cafea.

— Știm sigur că arma lui Clouston a ucis-o?

— E imposibil de stabilit cu certitudine, în cazul unei arme automate. Nu e ca o carabină, unde fiecare armă lasă o urmă aparte, distinctă pe glonț. O să căutăm gloanțele folosite, dar cred că toți folosesc același tip de armă când vânează iepuri.

Laing se lăsă pe spătarul scaunului. În ciuda machiajului scump, îi observă liniile fine de pe frunte și ridurile de la colțul ochilor.

— În acest moment, nu am argumente care să susțină altceva decât o moarte accidentală. Orice altă variantă ar produce disconfort inutil familiei și ar isca genul de isterie în comunitate care nu ajută la nimic. Și n-am cum să justific chestia asta.

Perez dădea din cap aprobator, era de aceeași părere și nu exista altă decizie viabilă.

— Suntem de acord că Ronald Clouston nu poate fi pus sub acuzare? N-ar fi o decizie prea populară în comunitate.

— Da, confirmă el, suntem de acord pe tema asta.

— Referitor la suspiciunile tale despre împușcături, le înțeleg perfect. Poate că cea mai bună soluție în acest moment ar fi o anchetă discretă, nimic formal. Oricum, se va face o autopsie, e inevitabil în astfel de cazuri. Hai să vedem ce afli în zilele următoare și te rog să mă ții la curent.

O decizie înțeleaptă, își spuse Perez. Laing se proteja în felul ăsta. Dacă moartea Mimei se dovedea a fi crimă, în

cele din urmă, putea demonstra faptul că nu a exclus această variantă complet. Aprobă din nou cu o mișcare a capului. Dar procurorul nu se afla de suficient de mult timp în Shetland pentru a înțelege că discreția într-o chestiune de genul ăsta era imposibilă. Nu exista discreție, nimic nu trecea neobservat. Îi trasase o sarcină pe care nu o putea îndeplini în condițiile cerute. Dar nici nu avea curaj să i-o spună.

La plecare, se opri în fața ușii, fiindcă își amintise un ultim detaliu:

— Acum câteva săptămâni, pe terenul de la Setter a fost descoperit un craniu. Val Turner l-a anunțat pe Sandy. Ți-a spus despre asta?

Laing ridică mirată din sprâncene.

— Crezi că e relevant pentru caz?

— Nu știu. E vechi și e doar un fragment. A fost găsit pe șantierul arheologic. Poate că e doar o coincidență.

Capitolul 14

Sandy se trezi dintr-un somn adânc. Auzise oile de afară și simțise miros de aluat la cuptor, ceea ce îl făcuse imediat să înțeleagă că nu era în apartamentul lui minuscul și înghesuit din Lerwick, ci acasă la Utra, în Lindby. Maică-sa cocea tot timpul ceva, chiar și atunci când erau doar ea și Joseph acasă. Faptul că și Sandy era acolo îi oferea un motiv în plus. Rămase o vreme întins, privind camera familiară. Maică-sa o curățase zdravăn după plecarea lui: dezlipise afișele, desființase ținta de *darts*, schimbase tapetul și înlocuise perdelele. Își amintise să scape la timp de teancul de reviste pornografice, ascunse sub pat încă din adolescență, înainte ca ea să poată intra în cameră și zâmbi la gândul că le strecurase afară din casă în câteva pungi de rafie. Ce jalnic! Mereu se simțea ca la paisprezece ani în preajma ei.

Acum, camera era curată, dar anonimă și chiar mirosea altfel. Evelyn decisese că aici avea să doarmă copilul ori de câte ori Amelia și Michael urmau să vină în vizită de la Edinburgh. Nu mai era locul lui. Se uită la ceasul de pe noptieră: era deja opt.

Dacă ar fi avut ziua liberă în Lerwick, și-ar fi continuat liniștit somnul, dar în Whalsay lucrurile stăteau altfel. Aici o avea pe maică-sa pe cap, cu așteptările ei, cu cicălelile și cu mâncărurile ei la cuptor. Parcă era încă puști, la cât îi păsa de ce îi spune maică-sa. Se întreba dacă urma să scape vreodată de ea. Se întinse și se împletici spre baie, dar ea deja îl auzise.

— Sandy! A fiert apa. Vrei ceai?

Nu reușea deloc să țină minte că preferă cafeaua dimineața.

— Nu încă, merg la duș.

Fusese mai agresiv decât era cazul. Întreaga lor relație era construită pe răbufniri de independență; era convins că maică-sa nu le observa oricum, ceea ce îl frustra și mai tare. Sub jetul puternic al dușului, Sandy se gândi la

relația tatălui său cu Mima: oare simțea același sentiment de indignare când Mima îl chema să-i taie găinile? Parcă nu era chiar așa. Joseph o iubise mult pe Mima și se bucurase de compania ei. Râdeau la același gen de glume. Sandy era convins că Joseph îi spusese mamei sale chestiuni pe care nu le împărtășea soției, de exemplu. În schimb, el își petrecea viața încercând să evite orice discuție despre lucruri importante cu mama lui.

În bucătărie, resimți același amestec confuz de afecțiune și iritare. Evelyn era la masă, frământând la aluat, cu mânecele ridicate deasupra coatelor. Pregătea o plăcintă cu fructe, fiindcă știa că e preferata lui. Avea atât de multă energie! Poate că se simțea, într-adevăr, captivă aici, pe insulă. Poate că-și sacrificase toate visele ca să rămână aici, să crească doi copii și să păstreze familia unită, în vreme ce Joseph lucra pentru Duncan Hunter. N-avea cum să-i fi fost simplu să se descurce cu banii puțini, în vreme ce Jackie Clouston și alte neveste de pescari se lăfăiau în bani pe care nu mai știau pe ce să-i dea; dacă s-ar fi născut în altă familie sau dacă s-ar fi măritat cu altcineva, poate că și ea ar fi fost la fel de bogată. Sandy își amintea momente în care ea se plânsese de chestia asta.

— Am făcut ceai, îi spuse Evelyn și imediat se încruntă. Ah, voiai cafea. Îți fac imediat, abia am dat ceainicul deoparte.

— E bun și ceaiul.

Își turnă ceai și își pregăti un castron cu cereale, cu care se așază pe un colț curat al mesei.

— Ai putea să-l suni azi pe inspectorul acela amabil, Perez, și să-l întrebi când putem stabili ziua înmormântării?

Ca să știe și Michael, să poată ajunge, își spuse Sandy. Și ca ea să se laude în toată insula cu fiul său cel mare, cu costumele lui elegante și pantofi lucrați manual. Realiză în acel moment că relația lui cu mama sa era atât de proastă fiindcă ea ținea mai mult la Michael decât la el. *Sunt gelos*, își spuse uluit. *Despre asta e vorba. Cum naiba am fost atât de dobitoc să nu înțeleg până acum?*

— E posibil ca Perez să ajungă la Whalsay. Depinde ce decide Procuratura.

— Crezi că l-ar putea aresta pe Ronald?

Sandy ridică din umeri. Nu era cazul să pară atât de încântată de idee. *Dar și ea e geloasă*, se gândi. *Geloasă pe Jackie și pe casa ei simandicoasă din vârful dealului, pe ultimul tip de BMW care apare pe alee în fiecare an, pe excursiile cu iahtul la Bergen.* După ce Andrew se îmbolnăvise, ai fi zis că înțelesese că nu avea niciun motiv întemeiat să fie geloasă, dar nu era în stare să depășească acest prag. Nu-și dorea cu adevărat ca Ronald să fie arestat, evident, dar i-ar fi plăcut ca povestea asta să-i mai coboare puțin nasul arogant lui Jackie.

— Unde e tata?

— A plecat la Setter. Trebuie să dea cineva de mâncare pisicii și găinilor, iar vaca trebuie mulsă.

— Merg și eu, poate are nevoie de ceva.

Se aștepta să-l oprească. Poate că-și dorea ca fiul ei s-o aprecieze la fel de mult cum își aprecia tatăl. Nu spusese nimic de genul ăsta, însă.

— Sigur, de ce nu? Nu mai plouă și parcă s-a ridicat și ceața. E o zi bună pentru mers pe jos.

Când ajunse la Setter, tatăl lui terminase deja de hrănit animalele și stătea în bucătărie. Sandy rămase în prag, privind un om căzut pe gânduri; nu părea potrivit să intre, dar nici nu putea rămâne acolo la nesfârșit. În cele din urmă, Joseph îl zări.

— E greu să-mi imaginez locul ăsta fără ea. Mă tot aștept să apară de undeva, plină de poante și de bârfe.

— Cum de reușea să știe tot ce se întâmpla pe insulă?

Sandy se întrebase adesea chestia asta. Bunică-sa afla despre escapadele și poveștile de dragoste ale prietenilor lui chiar înaintea sa. Nu-i de mirare că Evelyn spunea despre ea că e o vrăjitoare.

— Nu prea ieșea din casă, nu-i așa?

— Mergea din două în două zile la magazinul din Lindby și nu uita că mai mereu avea musafiri. Cedric venea la taclale în fiecare joi și n-o căutau doar cei de-o vârstă cu

ea. În plus, adulemca un scandal cum alții depistează ouăle stricate.

Joseph se uita în jurul său, în casă, căutând parcă detalii în amintirile sale. Se opri asupra vederii trimise de Michael și Amelia din cea mai recentă vacanță în străinătate, asupra iconiței pe care probabil o lipise în copilărie, fiindcă acum ar fi părut nelalocul ei în orice încăpere a Mimei, asupra televizorului enorm și apoi asupra paharelor murdare din chiuvetă. Remarcă și fotografia tatălui său din timpul războiului, când părea doar un puști în puloverul său norvegian. Ambii știau că Evelyn n-avea să-și găsească odihna până când n-avea să strălucească totul aici.

— Tot aici te simți acasă? întrebă Sandy și imediat înțelese că era o întrebare tâmpită.

Joseph locuia la Utra de când se însurase, o casă moștenită de Evelyn într-o stare jalnică. Joseph o transformase într-un cămin aproape din nimic.

Tatăl lui se gândi o vreme înainte să răspundă:

— N-am avut o copilărie ușoară aici. Tata a murit când eram foarte mic, iar Mima nu a fost niciodată genul de mamă de pe insulă care să mă aștepte cu masa când veneam de la școală sau care să-mi spele cămașa în fiecare dimineață. A trebuit să învăț de mic să am grijă de mine. Dar eram fericit, pentru că ea știa o mulțime de povești și mă amețea că eram noi doi împotriva întregii lumi.

Zâmbi.

— Știa mereu să te îmbrobodească din vorbe. Am crescut cu povești fantastice despre tata, despre cât de bine ne-ar fi fost dacă n-ar fi murit: *Mi-a promis lumea întreagă, cele mai frumoase haine și cea mai frumoasă casă*, îmi spunea. Îi plăcea la nebunie să spună povești, amesteca persoane reale de pe insulă, mituri și închipuiri. Eram în stare să ascult ore întregi, deși adesea mi-ar fi plăcut să nu-mi chiorăie mațele de foame în timpul ăsta.

Pentru prima dată, Sandy înțelese ce-l atrăsese pe tatăl lui la Evelyn. Ea îl aștepta de fiecare dată cu cina pregătită când se întorcea de la serviciu, iar casa era curată și

hainele spălate și călcate.

— De ce crezi că a ieșit aseară?

— De ce făcea ea orice? spuse Joseph râzând. O cunoaștem de-o viață și tot era un mister pentru mine.

Sandy credea că trebuia să fi fost ceva mai mult de atât și se pregătea să insiste, când se auzi o bătaie ușoară în ușa de la intrare. Pe geam le zări pe cele două fete de la Arheologie. Sophie purta un tricou decoltat, cu un număr mai mic decât ar fi trebuit în jurul pieptului. Completase ținuta cu pantaloni scurți, bocanci și șosete groase; în mod normal, o fată ar fi arătat ca o tocilară îmbrăcată așa, dar ea avea picioare lungi, bronzate și bine conturate. Încercă să nu se mai holbeze atât la ea. Nu voia să se lase fermecat de o fată deșteaptă. Hattie vorbi prima.

— Voiam să știm dacă putem să ne apucăm din nou de lucru. Poliția ne-a spus că e în regulă, dar înțelegem perfect dacă ați prefera să oprim proiectul.

Sandy știa că ea nu-și dorea deloc așa ceva. Vorbiseră de câteva ori la Pier House Hotel, când ieșise cu băieții. Hattie fusese mereu mai retrasă și nu vorbea decât despre munca ei, probabil singurul lucru care o pasiona cu adevărat. Și-o amintea aplecată deasupra mesei spre Ronald Clouston, în timp ce-i povestea despre uneltele folosite în epoca fierului. Se bucura de prezența lor în Lindby, aduceau oarece viață și dinamism locului.

— Tu ce crezi, tată?

Tatăl lui se încruntă. Sandy nu era sigur că auzise întrebarea.

— Tată?

— Nu știu, răspunse Joseph. Lucrurile stau altfel acum. Nu știm ce se va întâmpla cu casa.

Sandy se întreba dacă nu cumva tatăl lui voia să vândă Utra și să se mute înapoi aici, în casa în care fusese atât de fericit în copilărie. Deși nu-și închipuia că Evelyn avea să fie vreodată de acord cu acest plan, fiindcă ar fi însemnat să renunțe la bucătăria ei nouă, la toaleta refăcută și să ia totul de la capăt.

— Dar ele pot să lucreze mai departe, cel puțin până te

hotărâști tu ce faci. Știi că Mimei îi plăcea compania lor.

Tatăl lui ezită din nou și Sandy se așteaptă să-l refuze. Dar zâmbi, până la urmă.

— Sigur, sigur. De ce nu ne arătați chiar acum ce ați mai lucrat?

Poate că, de fapt, doar nu-i plăcea să vadă străini intrând în bucătăria mamei lui. Afară părea mult mai prietenos și săritor cu cele două tinere. Lui Sandy, în schimb, îi era tare greu să treacă pe lângă locul în care o găsisese pe Mima zăcând în ploaie. Amintirea trupului ei minuscul îi făcea rău și nu auzi mai nimic din conversația celorlalți. Când reveni, Hattie tocmai descria șantierul.

— Există doar două șanțuri de explorare și asta e tot ce vom face în etapa asta. Dacă mai descoperim ceva interesant, va trebui să facem o cerere de finanțare pentru extinderea săpăturilor, dar ne trebuie autorizație pentru asta. Mima ne promisese acordul ei de principiu, mai ales că rezultatele inițiale au fost fascinante. Și Evelyn crede că o să fie un capital de imagine excelent pentru insulă.

Hattie îl privi pe Joseph cu entuziasm și Sandy înțelese că fata aștepta încuviințarea lui: *Bineînțeles că puteți continua săpăturile, moartea Mimei nu are să schimbe cu nimic situația. Înțeleg foarte bine importanța proiectului.*

Dar bărbatul se încruntă, cum făcuse și în bucătărie.

— Aici ați găsit craniul?

— Da. În șanțul ăsta de aici, lângă zidul casei principale. L-am trimis la un laborator din Glasgow pentru datare. Sper să fie din secolul al XV-lea, ca să se potrivească teoriei mele despre acest loc. Știm că în Lindby au existat așezări încă din Epoca Fierului. Dar era destul de aproape de suprafață, deci nu cred că e chiar atât de vechi.

— Poate fi mai recent?

— Cred că da, deși e puțin probabil. Nu avem date despre o clădire recentă aici.

Joseph rămase o vreme tăcut.

— Cred că e prea curând să iau acum o decizie despre continuarea lucrărilor. Nu e nicio grabă, până la urmă, putem vorbi și mai încolo.

Sandy se întrebă de ce oare tatăl lui, un tip destul de relaxat, de altfel, mai ales în preajma unor fete drăguțe, era atât de reticent acum. Nu existau recolte în partea aia de teren, ce conta dacă o mână de oameni săpau niște găuri în pământ? Joseph era un tip sociabil, se bucura întotdeauna de companie, de oameni noi cu care să stea de vorbă. Din nou, se întrebă dacă tatăl său avea alte planuri pentru Setter și care erau ele.

Îi sună telefonul. Era Perez. Sandy se îndepărtă de grup pentru a vorbi în liniște.

— Sunt în Laxo, îi spuse Perez, și tocmai am ratat un feribot. Mă întrebam dacă are sens să vin cu mașina sau mă poți aștepta tu la Symbister.

— Te aștept eu.

Sandy se simțea deodată mult mai bine. Avea un motiv întemeiat să-și lase familia deoparte o vreme, chiar și numai pentru un drum în partea cealaltă a insulei. Abia când ajunsese la capătul cheiului, se gândi că sosirea lui Perez putea fi un semn rău și că motivul putea fi arestarea lui Ronald Clouston.

Capitolul 15

Hattie simțea că-și pierde mințile. Îi plăcea la nebunie viața pe insule dar, de fiecare dată când și-o imagina pe Mima zăcând în ploaie, împușcată de Ronald Clouston, începea să plângă și nu se mai putea opri. Imaginația ei bogată o apăsa ca un blestem.

Poate că se îmbolnăvisese din nou. Se confruntase prima dată cu depresia în timpul școlii, când boala i se strecurase pur și simplu în minte, pe nesimțite, așa că multă vreme cei din jurul ei n-au știut ce se întâmplă. Când maică-sa o luase pe sus și-o dusesse la medic, primise medicamente, i se povestise despre stres și fusese asigurată că nu existau șanse să apară din nou. Dar la Universitate avusese o criză majoră, la care s-au adăugat, ulterior, alte două episoade mai scurte. De regulă, începea cu un fel de obsesie, incapacitatea de a trece peste un gând sau o idee. La optsprezece ani o obsedase o temă de la școală, un proiect individual elaborat pentru cursul de istorie. Celelalte materii nu o interesau prea tare. În schimb, se refugia citind „Tărâmul pustiit” de T.S. Eliot, însă profesorul de engleză încercase să o liniștească pe mama ei spunându-i că mulți adolescenți se comportă așa. De fapt, studierea unui *almshouse*⁴ din secolul al XIX-lea, situat aproape de casa ei, îi acaparase viața și visele. Dăduse din întâmplare peste actele originale, prin intermediul mamei unui prieten. A fost captivată chiar după prima pagină, acoperită cu un scris curat și ordonat, pe care o citise.

Ideea acelui eseu era să introducă documentele în contextul social al epocii, să cerceteze condițiile care favorizaseră apariția acestui tip de azil și să explice cum

⁴ Un fel de azil pentru persoanele nevoiașе în vârstă sau care nu mai pot lucra. În Europa, multe dintre ele au fost deschise de Biserică, dar există și unele deschise de mireni. În general sunt administrate de curatorii unui fond sau ai unei proprietăți lăstate moștenire. Primele astfel de aziluri au fost atestate în Marea Britanie încă din sec. al X-lea (*n.red.*).

fusesse resimțită prezența lor în dezbaterile politice a vremii. Dar pe ea o fascinaseră cel mai mult poveștile individuale. Îi se părea că trăia în acele vremuri, sub regimul sever al curatorilor azilului, privind lumea prin ochii unuia dintre locatari. Înainte să se îmbolnăvească atât de tare încât să aibă nevoie de tratament medical, avusese inspirația să-și schimbe specializarea universitară din istorie în arheologie. Era fascinată de detalii specifice și povești despre oameni, nu de conjuncturi politice sau strategii. Și cum poți fi mai cu picioarele pe pământ decât săpând în el?

Cumva, reușise să ia toate examenele și să-și predea lucrarea de disertație. Însă, când școala s-a terminat și familiara rutină a scrisului și corecturii lucrării a dispărut, Hattie s-a trezit complet lipsită de perspective. Iar atunci le-a auzit pe bătrânele din cămin vorbindu-i și n-a mai putut să se desprindă de ele.

Depresia revenise în stil mare la finalul primului an de studiu. Nu mai mânca nimic, iar măică-sa o trimisese la doctor. Atunci, cauza principală care declanșase boala nu mai ținea de teme și proiecte, ci purta numele Paul Berglund. La școală nu avusese timp să se gândească la băieți sau la sex, iar colegii care mergeau la petreceri, care se găteau și flirtau i se păreau complet nebuni. Îi se părea la fel de ridicol să te îndrăgostești cum era să te entuziasmezi în fața unei farfurii cu mâncare. Și apoi, în prima vacanță, s-a oferit voluntar pe un șantier arheologic coordonat de profesorul Berglund. Era o vară toridă, numai zile însorite, una după alta. Campaseră într-un șopron similar celui de la Bod, din Whalsay. Echipa era plină de oameni ciudați și excentrici, ceea ce pentru ea era reconfortant de familiar. În gașca asta ea nu mai sărea în ochi drept ciudata grupului. Seara, mergeau împreună la barul local, beau bere și se întorceau acasă cântând.

Locul era înconjurat de plantații de porumb, iar prima dată când l-a văzut Hattie, Paul venea spre ei, cu pași mari și hotărâți, pe marginea unui câmp de porumb. Purta un tricou galben, ușor rupt la gât. Din cauza înclinației

terenului, nu-i vedea decât bustul. Era un nordic solid și dintr-o bucată, cum nu prea întâlneau mulți până atunci. Niciunul dintre prietenii lor de familie nu era atât de direct, de indiscret. *Deci despre asta trăncăneau fetele de la școală*, se gândise atunci. Paul Berglund devenise următoarea ei obsesie. Mai târziu, când se întorsese la Londra, își pierduse mințile complet. Nu mai putea să doarmă, bântuită de evenimentele din vara care tocmai trecuse. Imaginile i se învârtteau în minte cu strălucirea unor halucinații. Și, din nou, nu mai era în stare să mănânce.

În consecință, fusese internată într-un spital modern de psihiatrie, care deținea o secție specială pentru adolescenți. Bănuia că mama ei apelase la ceva relații pentru asta, deși contactul ei cu realitatea pe vremea aceea era destul de slab. Diagnosticul cu care a fost internată a fost de tulburare de nutriție, care devenise oricum și preocuparea principală a mamei ei. O tulburare de nutriție suna bine, șic chiar, fiind o problemă des întâlnită la copiii unor femei de carieră, de tipul celor cu care lucra Gwen James. Pe de altă parte, Hattie se considera pur și simplu nebună. Devenise paranoică, auzea voci, de data asta foarte tare, care o controlau și îi tropăiau în creier. Nu mai avea încredere în nimeni.

Secția în care fusese internată avea douăzeci și patru de paturi și acolo se puneau accent pe o tradiție de modă veche de a purta nenumărate discuții și de a desfășura activități în comun. Primeau și pastile, desigur, dar celelalte tratamente erau la fel de importante. Șeful secției era un asistent pe nume Mark, puțin grasuț, cu un chip bucălat și păr cam rar. Poate că aspectul său deloc atrăgător făcea parte din strategie. Era atât de atent și de grijuliu, că toate femeile ar fi fost topite după el dacă ar fi arătat mai bine. Dar așa, ele îl vedeau ca pe un unchi sau un frate mai mare, foarte drag. Hattie se simțea în secția lor ca într-un sanctuar, iar ceilalți pacienți erau prietenii ei.

Oricum, nu avea mulți.

Mark o învățase diverse strategii pentru evitarea

stresului și menținerea controlului. Îi spusese că nu era vinovată cu nimic pentru ce se întâmplase dar, pentru ea, acest lucru era mai greu de acceptat. O încurajase să-și exprime gândurile în cuvinte. Când plecase de acasă la facultate, căpătase obiceiul de a-i scrie săptămânal mamei ei. O scrisoare i se părea mai puțin solicitantă ca un telefon, iar Gwen era mulțumită să fie la curent cu veștile de la fiica ei. În spital, reluase acest obicei. Nu scria nimic important – în orice caz, nu i se destăinuia lui Gwen cum o făcea cu Mark – dar îi plăcea să descrie amănunte despre viața din spital. Mama ei îi răspundea la rândul său cu picanterii de acasă, povestioare despre vecini și de pe strada Islington, unde copilărise Hattie. Părea că e cel mai eficient mod de a comunica în cazul lor, reușind chiar să se convingă de faptul că, totuși, există o simpatie reciprocă. Blocată în spatele porților spitalului, Hattie aștepta chiar cu plăcere corespondența.

Pe la mijlocul toamnei a fost externată și a revenit acasă, pentru a se întoarce la Universitate. Tutorele său era înțeleghător – era o studentă atât de bună, i-a spus, că nu avea să aibă niciun fel de probleme să recupereze materia deja predată. În ultima zi a lunii octombrie, maică-sa a dus-o cu mașina la căminul din campus și a lăsat-o acolo cu oarece ușurare, cel puțin așa simțise ea. Gwen se putea întoarce liniștită la adevărata ei pasiune, politica, reușind să se convingă de faptul că tratamentul din spital îi vindecase fata pentru totdeauna. Boala nu mai făcea parte din viața lor.

Hattie știa, însă, că dezvoltase o nouă obsesie. Revenise la Whalsay cu sufletul plin de visuri și de speranțe, dar iată că survenise moartea Mimei și lucrurile se complicasera teribil. Poate că se îmbolnăvisese din nou, deși nu recunoștea semnele depresiei. Suferea de aceleași simptome ca în trecut – insomnii, lipsa poftei de mâncare, incapacitatea de a se baza pe propria judecată – dar senzația era cu totul alta.

Totul era altfel în primele momente ale reîntoarcerii ei în Whalsay. Atunci, avea o vară întreagă înainte, plină de

posibilități.

Mima observase cât de fericită era. Cu două seri înainte să fie împușcată, o invitasese pe Hattie la ea. Turnase whisky în două pahare, le pusese pe o tavă, împreună cu sticla și o cană cu apă. Era neobișnuit de cald în seara aceea și stătuseră afară pe o bancă de lângă ușa bucătăriei, construită din lemn adus de valuri la mal, cu tava așezată pe jos, între ele.

— Ia să-mi spui ce ți s-a întâmplat iarna asta? Arăți ca o pisică scăpată în borcanul cu smântână.

— Nu s-a întâmplat nimic deosebit, mă bucur că m-am întors, asta-i tot. Știi ce mult îmi place aici, e singurul loc unde mă simt normală. E cel mai frumos loc de pe pământ!

— Poate că așa e, comentase Mima, în vreme ce pisica i se cuibărea în poală. Da' ce știu eu, doar n-am fost nicăieri în altă parte. Poate că mi-ar prinde bine să văd și eu ceva din lumea asta, înainte să mor. Cine știe, poate descoperi o comoară pe terenul meu și plec și eu în lume, cum facăștia mai tineri.

Și apoi se uitase la Hattie cu ochii ei mari și negri, cu o expresie serioasă:

— Da' nu-i așa de bine pe-aici, să știi. Și pe la noi se petrec fel de fel de răutăți. Aici s-au întâmplat lucruri cumplite.

Hattie sorbise din paharul de whisky, care avea gust de fum de turbă.

— Nu pot să cred așa ceva. Ce fel de lucruri?

Se așteptase să audă genul obișnuit de bârfe - Mima era o mare bârfitoare. Se așteptase la o înșiruire a păcatelor tipice discutate pe insulă - adulter, lăcomie și nebunia tinerilor plictisiți. Dar Mima nu se grăbise să răspundă iar când continuă, în cele din urmă, începu să spună povești din tinerețea ei.

— M-am măritat imediat după război, deși eram mult prea tânără. Dar omul meu lucra cu echipajul de pe *Autobuzul de Shetland* și se știa ce riscuri întâlnesc mereu. Ai auzit de *Autobuzul de Shetland*!

Hattie negă din cap. Era amețită de whisky iar lumina

târzie a soarelui de primăvară îi intra în ochi.

— S-a întâmplat după ce nemții au invadat Norvegia. Foloseau bărci mici de pescuit ca să aducă agenți pe continent și ca să-i scoată pe civili din țară. Întregii povești i se spunea *Autobuzul* și era dirijată din casa aia mare din Lunna. S-au implicat și câțiva oameni din Whalsay, care l-au ajutat și s-au apropiat destul de mult de marinarii norvegieni. Nu știu chiar toate detaliile, Jerry nu prea vorbea despre asta și, oricum, s-a schimbat destul de mult după aceea...

Privea în depărtare, pierdută în amintiri.

— Toți eram nebuni, pe-atunci...

Se așteptase ca Mima să îi ofere mai multe amănunte, dar femeia își strânse mâinile în jurul pisicii, își mai turnă de băut și zâmbi:

— Cu siguranță, mult mai nebuni ca tine!

— Sper că nu te-am supărat prea tare cu craniul ăla descoperit în șanț, îi spusese Hattie, amintindu-și de chipul palid al Mimei și de felul în care plecase imediat în casă. Nu e deloc neobișnuit, să știi. Mereu se descoperă oase vechi pe șantierul arheologice. Cred că noi ne-am obișnuit deja și nu ne mai afectează atât de tare.

— Da' nu m-a afectat deloc! spusese Mima pe un ton aproape brutal. M-a surprins, atâta tot.

Hattie ar fi vrut să afle mai multe, dar bătrâna împinsese pisica și se ridicase, cu intenția vădită să plece.

— Te rog să mă ierți, dar am un telefon de dat, și dispăruse în casă, fără să mai spună o vorbă. Hattie îi auzise glasul prin ușa deschisă, nervos și foarte strident.

Mima era moartă, însă, și Hattie n-avea să afle niciodată ce o supăraseră, de fapt. Setter nu mai era la fel fără ea, chiar și pentru un vizitator oarecare. Înainte se auzea permanent radioul, iar Mima fredona sau striga în gura mare, de parcă s-ar fi contrazis cu vorbitorul. Sophie îl văzuse pe Sandy prin geamul bucătăriei și fusese ideea ei să bată la ușă.

— Haide, o îndemnase ea, cu vocea puternică și încrezătoare, tipică școlii de stat. Trebuie să îi spunem că

suntem aici. Poate că a pus și apă la fiert.

De unde erau ele nu-l văzuseră pe Joseph dar, odată ce-au deschis ușa, nu mai era chip să se răzgândească.

Apoi Hattie adusese în discuție continuarea lucrărilor la șantier. Era atât de dornică să se facă plăcută, atât de mult se scuza pentru orice neplăceri ar fi putut să creeze, încât vorbele i se împleticeau în gură. Iar Joseph se încruntase și refuzase să le dea un răspuns categoric privind viitorul proiectului. Cel puțin, asta era senzația pe care i-o lăsase. Îi era teamă că o să fie alungată din Shetland și nu o s-o lase nimeni să se mai întoarcă vreodată. *De ce n-oi fi tăcut din gură?* se gândea. *De ce nu ne-om fi strecurat pe lângă ei, să ne continuăm munca, pur și simplu?*

După ce Sandy vorbise la telefon, el și tatăl lui plecaseră de la Setter. Hattie îi urmărise cu privirea și abia atunci simțise cum i se domolește inima, după ce i se ridicase în gât în prezența lor. Se lăsă în genunchi în șanțul principal, așezând cu grijă șpaclul peste ceea ce ar fi putut fi baza unui stâlp de piatră. Solul avea o nuanță ușor diferită aici și ar fi vrut să înceapă să sape. Sophie plecase să deschidă robinetul exterior, pentru ca apa să se scurgă în bazinul de imersie. Voia să spele solul din cel de-al doilea șanț, iar bucățile mai dense să fie colectate în plasa de dedesubt. O auzi strigând de la container:

— Ai și tu aceeași senzație că fiul Mimei nu prea ne vrea prin preajmă?

Hattie era surprinsă, simțea exact același lucru, dar se temuse că de vină era doar paranoia ei.

— Da, am aceeași senzație.

Sophie își întinse brațele, să-și relaxeze mușchii.

— Nu cred că ne va da afară, totuși. Evelyn susține proiectul și nimeni din familie nu îndrăznește s-o contrazică.

Hattie își ridică privirea spre prietena ei:

— Crezi? Joseph pare destul de docil, dar îl văd în stare să meargă până-n pânzele albe când își dorește ceva.

Sophie afișă un zâmbet larg, ca de prădător:

— Toți bărbații de pe insulă sunt ușor de manevrat, nu

crezi?

Hattie nu știa ce să spună. Nu era de acord cu genul de relații pe care Sophie le avea cu localnicii de aici.

— Ce vreau să spun e că bărbații de aici nu-și doresc decât distracție. Femeile, în schimb, iau totul, și mai ales pe ele însele, foarte în serios.

Hattie își închipuia că unii dintre bărbații din Whalsay ar fi vrut și altceva decât distracție, dar se mulțumi să tacă. Privi înapoi în șanțul în care săpa și surprinse în razele soarelui o sclipire metalică.

Se aplecă mai aproape. Simțea mirosul pământului și îi simțea umezeala prin tricou, unde se atinsese când se sprijinise în coate. Curăță mai mult în jurul obiectului. Uneori, avea senzația că șpaclul era o prelungire a mâinii ei, mai sensibilă chiar decât propriile degete. Putea lucra cu el la fel de fin ca și cu o pensulă. Probabil că Sophie îi surprinsese interesul, fiindcă sări de cealaltă parte a șanțului să vadă mai bine, fără să blocheze totuși lumina. Hattie simți cum prietenei ei i se tăiase respirația de emoție și își dădu seama că avea aceeași trăire. Luă o pensulă și curăță obiectul scos în cele din urmă la lumină.

— Ce crezi?

— E o monedă, spuse Sophie cu un rânjet larg.

Preț de o clipă, tensiunea li se risipise din suflet.

— E la fel ca acelea găsite la Dunrossness?

De când le văzuse, Hattie se gândea mereu la monedele acelea. La un șantier arheologic din partea de sud a insulei principale din arhipelag fusese descoperită și validată o locuință tocmai datorită unui depozit de monede medievale.

— Absolut, și Sophie rânji din nou. Cred că tocmai ai găsit casa negustorului. Și mai cred că șeful o să fie aici cu următorul avion.

Iar eu pot să rămân pe insulă pentru totdeauna, își zise Hattie ușurată.

Capitolul 16

Perez păsea agale spre ieșire, în urma automobilelor care se scurgeau pe rampa metalică. Ar fi trebuit să fie o sarcină plăcută – avea să-i spună lui Ronald Clouston că nu i se aduce nicio acuzație în cazul accidentului – și cu toate astea se simțea copleșit de amărăciune în momentul în care trecu pe lângă cele două bărci de pescuit acostate pe chei. O senzație de claustrofobie, mai degrabă. Deși crescuse în Fair Isle, care era mai mică decât Whalsay, aici se simțea cumva prins în capcană, nu mai putea să respire cum trebuie. Poate pentru că din Fair Isle erau orizonturi joase în orice direcție; chiar și într-o zi senină, partea continentală din Shetland nu era mai mult decât o pată undeva, la nord. Din Whalsay, în schimb, Shetland părea o prezență masivă, opulentă. Iar norii mereu joși făceau atmosfera să pară apăsătoare.

Doi bărbați stăteau în fața fabricii de pește, fumând și trâncănind despre ceva. Perez nu înțelegea ce vorbeau: părea o limbă est-europeană, poloneză sau cehă. O clipă, subiectul reuși să-i distragă atenția și se întreba ce părere au oamenii ăștia despre Whalsay și dacă vestita ospitalitate a insulei ajunsese până la ei. Probabil că da. Marinarii erau cei mai deschiși la minte oameni pe care-i cunoștea; călătoreau prin toată lumea și intrau în contact cu tot felul de mentalități. Cei care rămâneau în urma lor, acasă, erau mai suspicioși și rezervați față de străini.

Sandy aștepta în mașină. Părea agitat, irascibil și Perez se gândi că băiatul vedea venirea lui ca pe un semn rău. Credea, probabil, că venise pentru a-l aresta pe Ronald și că el va fi nevoit să ia parte la arestarea vărului său.

— Procurorul consideră că nu există argumente suficiente pentru arestarea lui Ronald. Nu ia nicio măsură împotriva lui, zise Perez, în timp ce se așeza comod pe scaunul din dreapta.

Dură câteva momente pentru ca Sandy să înțeleagă informația, după care zâmbi larg, cu gura până la urechi.

Niciun cuvânt, în schimb. N-ar fi putut oricum să descrie ceea ce simțea. Perez aștepta să plece odată de pe loc, dar Sandy părea incapabil să zâmbească și să conducă în același timp.

— Ei bine? N-ar fi momentul să-i spunem și lui? întrebă inspectorul.

Sandy porni motorul.

— Nu e acasă, e la maică-sa. L-am văzut pe drum când veneam înapoi.

— Atunci mergem acolo.

Perez era oricum interesat să o cunoască pe Jackie Clouston, rivala lui Evelyn. Nu-și putea stăpâni curiozitatea asta. Fran râdea mereu de el, comparându-l cu baba aceea din Ravenswick, care stătea mereu la geam și urmărea mașinile și care cunoștea tot programul și preocupările vecinilor ei. Mai spunea că natura serviciului este, de fapt, o mască pentru fascinația și curiozitatea lui pentru bârfe, el nefiind de fapt decât un voyeur. Avea dreptate, și el știa asta, dar iată că Procuratura îl însărcinase să ancheteze discret condițiile morții Mimei Wilson. Avea permisiunea să fie curios și să-și bage nasul peste tot.

Casa familiei Clouston fusese construită în ultimii zece ani și era situată ceva mai sus de bungaloul lui Ronald și al Annei. Dacă era genul de soacră curioasă, Jackie putea vedea tot ce întâmpla în casa fiului ei, de la ferestrele din față. Avea două etaje și o verandă susținută de stâlpi turnați, iar acoperișul era din țigle verzi. Potrivit standardelor din Shetland, casa era enormă și s-ar fi potrivit mult mai bine într-o suburbie din Houston sau pe o proprietate împrejmuată din sudul Angliei. Perez se întrebă preț de-o secundă cum au reușit să obțină autorizație de construire și ce arhitect a fost în stare să deseneze ceva atât de lipsit de gust.

— Au dăruit casa veche și au construit-o pe asta, pe același loc, îi spuse Sandy. Ronald și Anna au locuit o vreme aici, până a fost gata casa lor.

— Doar e loc e suficient.

— Da, e destul de mare și pentru mai mulți.

Părea, totuși, un motiv jalnic ca să construiești asemenea monstruozitate.

Jackie îi zărise venind și deschise ușa înainte ca ei să apuce să sune. Era mică de statură, agilă și energică, cu un păr blond vopsit deschis și cârlionțat, atât de des că părea mai degrabă o perucă. Perez își zise că era ceva mai în vârstă decât Evelyn. Purta un tricou elastic, cu litere formate din ștrasuri în formă de diamant. Perez nu voia să se holbeze la bustul ei ca să-și dea seama ce scrie și, până la finalul conversației, nu reuși să afle. Observă că și buzunarele blugilor erau împodobite în același fel, iar sandalele erau aurii. În casă, sistemul de încălzire mergea din plin și, chiar din pragul ușii, căldura era copleșitoare. Perez rămăsese îmbrăcat ca pentru feribot și simți că începe să transpire.

Jackie părea să știe foarte bine cine era și de ce venise la ei.

— Ronald e în bucătărie, le spuse. Copilul a adormit în sfârșit, iar Anna voia să lucreze, așa că n-a vrut să-i stea în drum, adăugă și se opri să-și tragă răsuflarea. Cine ar fi crezut că poți să faci o afacere din a-i învăța pe oameni să toarcă și să croșeteze? Mereu mi s-a părut un mod demodat de petrecere a timpului, mai ales că acum e atât de simplu să-ți comanzi haine pe internet. Anna zice că în America e la mare căutare chestia asta cu tradițiile. Pe vremea mea, era suficient să ai grijă de casă și să-ți crești copiii, dar acum toate femeile vor să muncească, să fie pe cont propriu. Mie nu mi se pare în regulă ce face, mai ales așa repede după nașterea copilului.

Se opri din nou. Perez se întrebă dacă femeia se gândea la vremurile de altădată, când Andrew era marinar pe trauler și Ronald era doar un puști.

— Mulțumesc, îi spuse, încercând să nu-i încurajeze apetența pentru vorbit.

Înțelegea foarte bine că Jackie era tensionată din pricina situației fiului ei, dar chestia asta îl agita pe el. Brusc, simți o panică irațională, de parcă stresul femeii ar fi fost

contagios.

Bucătăria era mare cât apartamentul lui, cu mobilier masiv construit din lemn de pin vopsit portocaliu, o plită cu șase ochiuri și un frigider uriaș din oțel. Jackie îi arătă cu mândrie noile sale achiziții:

— Tocmai ce-am renovat-o!

Vorbea repede și sacadat și Perez se gândi la clinchetul regulat și metronomic al andrelelor.

— Mobilierul vechi părea cam ponosit.

Ronald era la masă și citea un ziar. Nu *Shetland Times*, ci un cotidian național, ceva mai elitist. Se ridică imediat ce-i observă intrând. Lui Perez i se părea că are privirea unui iepure dintre cei pe care-i orbea cu lanterna și apoi îi împușca, îngrozit și încremenit de spaimă în același timp. Lângă el stătea un tip ceva mai în vârstă.

— El este Andrew, spuse Jackie, soțul meu.

Omul îi salută cu mâna. Era un uriaș, înalt și cu oase mari și puternice, cu părul grizonat și o barbă deasă, cenușie. Era evident că Andrew Clouston avea o sănătate precară, dar Perez n-ar fi putut spune cauza: o anumită greutate a mișcărilor, un moment scurt de panică în priviri la vederea unor străini intrați în casa lui. Sau faptul că purta papuci și halat în loc de haine de lucru în miezul zilei. Jackie își mângâie soțul pe umeri:

— Nu ai de ce să-ți faci griji, dragule. Nu vrea decât să vorbească cu Ronald.

— Poate că ar fi mai bine să vorbim undeva singuri, interveni Perez, în ideea că era o casă suficient de mare cât să permită și zece discuții private.

Nu simțea neapărat nevoia de intimitate, dar era disperat să scape o vreme de trăncănelile femeii.

— Sigur, puteți merge în birou, spuse Jackie.

Ronald, în schimb, părea să-și fi pierdut capacitatea de a vorbi.

Încăperea era tot la parter, se intra din holul principal. Înăuntru era un birou cu un calculator, o imprimantă și un scanner. Perez închise ușa în urma lui și se sprijini de birou, după care îi făcu semn lui Ronald cu capul să stea

pe scaun.

— Procuratura a decis să nu te pună sub acuzare, îi spuse. Nu vei fi acuzat de nicio crimă.

Ronald se holbă la el fără să scoată vreun sunet.

— Nu poate să-ți aducă nicio acuzație oficială în acest moment, continuă Perez, cazul va fi clasat drept un accident nefericit.

— Dar am omorât o femeie!

— N-aveai de unde să știi că Mima era afară, dimpotrivă, aveai toate motivele să crezi că e în casă, nu că hălăduia pe terenul ei. Ceea ce înseamnă că nu poți fi acuzat de neglijență criminală.

— Cred că ar trebui, totuși, să fiu învinuit. Nu de crimă – chiar n-am știut că e afară – dar nu mi se pare corect să omori pe cineva și să nu ți se întâmple nimic.

— Așa e legea.

— Trebuie să plec să-i spun Annei, o să se bucure. Cred că niciunul din noi n-a mai dormit de când s-a întâmplat chestia asta, și nu neapărat din cauza copilului. Îi era teamă că accidentul avea să-i afecteze afacerea, își dorește foarte mult să fim independenți aici. Părinții mei sunt grozavi, sunt singurul lor copil și am avut întotdeauna tot ce mi-am dorit. Anna, în schimb, e altfel, crede că trebuie să ne descurcăm singuri. Mai ales că, după părerea ei, pescuitul e o chestiune riscantă pe termen lung. Acum trăim bine din asta, dar poate că ea are dreptate și n-o să continue așa la nesfârșit.

Perez se întreba dacă Ronald avea și păreri proprii despre ceva anume. Poate că era un tip inteligent, dar părea incapabil să gândească de unul singur:

— Îți place munca pe care o faci?

Din nou, un moment de tăcere.

— O urăsc din tot sufletul. M-aș bucura să dispară tot peștele din mare și să nu mai am niciun motiv să plec din port.

— Dar ai de ales, continuă Perez cu o voce moale. Ai fost la Universitate, îți poți termina studiile și să-ți iei diploma.

— Tata a suferit un accident vascular. E o afacere de

familie, n-avea cine altcineva să-i ia locul.

— Sunt sigur că familia ar fi putut găsi pe cineva.

— N-ar fi același lucru. În plus...

Perez tăcu, așteptând ca el să-și găsească cuvintele potrivite cu care să continue.

— În plus, se câștigă destul de bine și banii creează dependență. Nu sunt sigur că mi-ar plăcea să fiu sărac. Câștig într-o lună mai mult decât prietenii mei din facultate într-un an. Am crescut cu un trai confortabil și îmi doresc asta și pentru copiii mei, spuse el și fața i se luminea deodată. Nu-mi rămâne decât să sper că afacerea Annei va fi un succes fulminant, nu-i așa? În felul ăsta, ea va putea să susțină familia, iar eu pot să mă întorc la studii și să-mi iau licența.

— Revenind la accident, nu sunt încă sigur că am înțeles exact ce s-a întâmplat. Acum, că a trecut ceva timp, poate ai reușit să-ți clarifici cum a decurs noaptea aceea.

— Nu chiar, răspunse el. Am încercat de zeci de ori să-mi aduc aminte pas cu pas ce am făcut atunci, dar nu am reușit, tot nu înțeleg.

Bucuria vesteii că nu va fi pus sub acuzare se evaporase deja. Părea mulțumit pentru soția lui, dar chinuit încă de ceea ce făcuse.

— Totuși, aș vrea să mai trecem odată prin evenimentele acelei nopți.

— Mai are sens acum? îl întrebă Ronald, ridicându-și privirea spre el. Mima a murit și eu sunt cel care a ucis-o. Îmi asum chestia asta.

— Și totuși, trebuie să fac un raport, să pun cap la cap toate informațiile.

— Ieșisem la vânătoare de iepuri. Mă certasem cu Anna și nu eram în cea mai bună formă. Era deja întuneric și negură. Am împușcat vreo doi iepuri din mașină, după care am plecat pe câmp cu lanterna. Nu mi-am dat seama că am ajuns aproape de casa Mimei, eram cu mintea la discuția cu Anna și la ce-ar fi trebuit să-i spun. E tot timpul obosită de când a născut, are toane și aș putea să fiu ceva mai înțelegător cu ea. Dar nu e vina ei, e o chestiune

hormonală, mai ales că nu i-a fost deloc ușor. Niciodată nu m-am gândit că nașterea poate fi atât de...

Se opri o secundă, în căutarea cuvântului potrivit.

— ...atât de violentă. Știi cum e, când te cerți cu cineva, reiei după aceea fiecare frază și-ți dai seama că ai fi putut spune altceva.

Perez se gândea că el și Fran nu prea se certau. Nu-i plăceau deloc discuțiile în contradictoriu, nu le înțelegea rostul, chestiune care pe ea o frustra teribil: „Nu vreau să fii de acord cu mine, pur și simplu! Vreau să-ți susții părerea!” Dar, de obicei, el chiar era de acord cu ea. Îi înțelegea punctul de vedere și n-avea nicio problemă să recunoască atunci când ea avea dreptate.

— Sigur n-ai mai văzut pe nimeni afară?

— Nu mai ieșise nimeni la vânătoare.

Ronald se uită pe fereastră. Urmărindu-i privirea, Perez văzu bungaloul în care locuiau el și Anna. Anna ieși și atârnă pe sârmă rufele dintr-un coș, exact cum făcuse și Mima în ziua de dinainte de a fi împușcată.

— Dar mai erau oameni prin zonă? insistă Perez.

Putea înțelege de ce Ronald voia doar ca acest coșmar al morții Mimei să se termine odată, dar nu putea să nu insiste. Nu era doar un vis din care Ronald urma să se trezească.

— O mașină a trecut pe stradă în timp ce trăgeam pe câmp.

— Știi a cui era?

— Era întuneric, omule, și aveam alte chestii pe cap!

Tensiunea începuse să fie din nou evidentă.

— Am văzut niște faruri și am auzit un motor. Atât.

— Încotro mergea?

— Nu știu! Chiar contează?

— Venea dinspre Pier House sau dinspre Lindby?

— Nu dinspre Pier House. Din partea cealaltă.

Prin urmare, își zise Perez, nu e vorba de niște bețivi care se întorceau de la bar.

— Cine mai iese de regulă la vânătoare în Whalsay? întrebă el.

Încerca să păstreze un ton relaxat și molcom.

— Majoritatea bărbaților. Încercăm să ținem sub control numărul de iepuri. De ce mă tot întrebii chestiile astea?

— Este genul de lucruri pe care trebuie să le trec în raport. Mai bine îți pun eu întrebările decât un avocat la tribunal.

— Îmi pare rău.

Ronald îl privi din nou direct în ochi:

— Știu că-ți faci datoria și ar trebui să-ți fiu recunoscător. Întreabă-mă orice vrei.

— Nu, cred că am terminat pe ziua de azi. Du-te și dă-i Annei veștile.

Ronald zâmbi larg:

— Mulțumesc, așa voi face. Diseară ies pe mare la pescuit cu niște prieteni. Cu una dintre bărcile mici, de coastă, nu cu cea mare. Mi-ar fi părut rău s-o las acasă singură cu povara asta pe umeri. Măcar așa se poate concentra cu totul la copil și la afacerea ei. Vrea să-și facă un site pentru atelier și mai are încă de onorat comenzi de tricotaj.

Perez își spuse că erau cuvinte pe care chiar Anna le-ar folosit. *Trebuie să mă concentrez pe anchetă.*

Ronald se ridică și ieși din birou, fără să-l mai aștepte pe inspector, și dispăru imediat pe ușa de la intrare a casei. Perez îl văzu avântându-se în josul dealului spre bungalou, ca un puști care alerga pur și simplu de plăcere.

— Ronald, tu ești? strigă Jackie, care tocmai ieșise din bucătărie.

Îl zări pe Perez de unul singur în fața ușii de la birou și se încruntă.

— Ce-ați făcut cu Ronald?

— Nu i-am făcut nimic. Procuratura a decis să nu ridice acuzații împotriva lui, așa că omul a plecat să-și anunțe nevasta, să se bucure împreună de veștile bune.

Nu el ar fi trebuit să-i spună aceste detalii femeii, dar oricum ar fi aflat cât de curând. Se mira că Ronald n-o strigase el însuși s-o anunțe și, mai mult, că Sandy reușise să-și țină gura și să nu spună nimic despre asta cât

rămăsese singur cu cei doi Clouston.

Jackie încremenise. Brusc, Perez pricepu că toate hainele ei ȕpătoare, coafura caraghioasă și pălăvrăgeala nu erau decât felul ei de a ignora pericolul care-i păștea băiatul, o încercare disperată de a păstra aparențele în fața soțului bolnav. Ar fi fost la fel de greu pentru ea ca și pentru Anna să-l vadă pe Ronald acuzat de crimă, cu poza în *Shetland Times*, la costum și cravată, așteptând judecata și verdictul.

— Slavă Domnului, spuse ea într-un târziu, cu vocea atât de moale că abia se auzea.

După care continuă, de data asta însă pe un ton încrezător și sigur:

— Vestea asta o să pună capac bârfelor de pe insulă, iar Evelyn Wilson va trebui să aibă mare grijă ce spune despre noi de-acum. Nu mai e loc de împrăștiat minciuni și născociri.

Chiar în acel moment, Sandy apăru în hol să vadă ce se întâmplă. Auzi remarcile lui Jackie și roși.

Capitolul 17

Pentru masa de prânz aleseră Pier House Hotel. Pește cu cartofi prăjiți serviți la bar, binecuvântați de lipsa fumului de țigară odată cu interzicerea fumatului în spații publice. Perez fusese uimit de disponibilitatea cu care locuitorii din Shetland acceptaseră legea antifumat, mai ales în zonele periferice ale insulelor, unde probabilitatea să aibă loc un control al poliției era destul de redusă. Pe insulele mai mici, foarte puțini își băteau capul să aibă acte la mașină sau inspecții tehnice regulate. Își amintea cum, băiat fiind, un ornitolog căzuse de pe stâncă și fusese nevoie ca poliția să vină cu elicopterul la fața locului. Înainte de aterizare, localnicii ascuseseră toate mașinile în hambare sau sub prelate. Spre deosebire de vremurile acelea, legea anti-fumat era respectată fără prea multe comentarii.

— Vom putea primi corpul bunicii acum pentru înmormântare?

Sandy era deja la al doilea pahar. Decizia lui de a renunța la alcool nu durase prea mult. Perez comandase cafea și era mirat de gustul ei plăcut.

— Păi da, nu văd de ce nu.

— Mama vrea să se ocupe de toate cele necesare. Trebuie să vină și frate-miu din sud deși nu-i place deloc să se târască până aici, dar nu prea are de ales într-un moment ca ăsta.

— Voi doi nu vă înțelegeți prea bine?

Sandy ridică din umeri.

— Am fost mereu mai apropiat de Ronald în copilărie. Michael era preferatul mamei. Poate că eram gelos.

Perez nu știa ce să-i răspundă. De obicei, Sandy nu gândea atât de profund.

— Și gata, s-a isprăvit cu totul? continuă Sandy. Mă refer la caz.

Din nou, Perez remarcă faptul că intuiția colegului său funcționa neobișnuit de bine.

— Procuratura nu are circumstanțe pentru a demara o anchetă.

— Dar ai stat mult timp cu Ronald de dimineață. Doar nu e nevoie de jumătate de oră ca să-i spui omului că nu e pus sub acuzare.

— Vreau să am conștiința împăcată, să fiu sigur că a fost un accident.

— Adică e posibil ca Ronald s-o fi împușcat intenționat?

Cuvintele lui Sandy părură mai degrabă un strigăt de durere.

Tânărul privi în jur și se liniști în sinea lui că nu mai era nimeni prin preajmă să-i audă. Chiar și Jean din Glasgow dispăruse în bucătărie.

— Vreau să spun că există neclarități în descrierea evenimentelor.

— Ronald nu minte, strigă Sandy. Niciodată n-a mințit.

— Cât de des l-ai văzut de când ai plecat de acasă?

— Nu foarte des. Știi cum e, lucrurile se schimbă față de atunci când ești la școală. Amândoi avem viața noastră acum. Dar n-ar fi tras niciodată în Mima, nu intenționat. I-a fost și lui bunică la fel de mult cât mi-a fost mie.

Perez ezită, nefiind în stare să exprime în cuvinte ideea care-i încolțise în minte și care tot stăruia, încă de la conversația cu doamna procuror. Privi în jur, să se asigure că barul era încă pustiu, și continuă cu glas încet discuția.

— Poate că altcineva a tras în Mima și a lăsat să cadă vina pe umerii lui Ronald.

— Asta e teoria Rhonei Laing?

Sandy era uluit.

— Știu doar că nu elimină complet varianta asta. Poate fi o explicație pentru ce s-a întâmplat în seara aceea: faptul că Mima era afară atât de târziu, că Ronald e absolut convins că nu a tras în direcția proprietății Setter. Dar procuratura nu dorește prea multă agitație în direcția asta, deocamdată.

— Să nu supere prieteni sus-puși, remarcă Sandy, în ideea că toată lumea era la curent cu ambițiile politice ale Rhonei Laing.

— Cam așa ceva, încuviință inspectorul și tăcu o vreme. Ai spus la un moment dat că Mima te-a rugat s-o vizitezi când ajungi în Whalsay. Ți-a spus cumva și despre ce voia să vorbească?

— Nu, spuse Sandy și îl privi direct în ochi. Crezi că își dăduse seama că e în pericol?

— În clipa asta, iau în calcul toate variantele posibile.

— Ce vrei să faci mai departe?

Perez rămase pe gânduri. Ce-ar fi putut să facă? Nu mai avea prea mult timp la dispoziție în Whalsay, iar din biroul său din Lerwick nu putea să capete o imagine reală a ceea ce se întâmpla cu adevărat aici. Deși distanța față de Shetland nu era deloc mare, în Whalsay se formase o comunitate închisă și trebuia să fii localnic ca să vezi și să înțelegi toate dedesubturile relațiilor de aici.

— Ți-au mai rămas zile de concediu?

Perez știa că Sandy are mereu zile de concediu neefectuate. Era faimos pentru chestia asta. Reușea cumva de fiecare dată să-și facă timp pentru sine în cursul zilei oficiale de muncă, iar la final de an se plângea mereu că iar nu ajunsese să-și ia tot concediul.

— Mai am câteva zile.

Sandy era circumspect. Altădată se certaseră pe tema asta și Perez fusese foarte vehement: „Dacă ai ieșit într-o seară și te-ai îmbătat ca porcul, după care nu mai ești în stare să te trezești dimineața, ia-ți o zi liberă, nu mai inventa aiurea programări la dentist.”

— Poate că ar fi un moment potrivit să ți le iei. Rămâi aici, o ajuți pe mama ta cu pregătirile necesare, mai pui câteva întrebări...

Îl privea cu atenție în tot acest timp, ca să se asigure că înțelege ce-i cere.

— Dar sunt implicat până peste cap. Toți sunt rudele mele. Tu însuși ai zis că ar fi trebuit să mă retrag imediat ce a început ancheta.

— Asta nu e o anchetă, îi spuse Perez. Pur și simplu, faci o cercetare informală. Mima era bunica ta, deci nu e deloc nepotrivit să fii interesat de modul în care a murit. Dar cu

discreție. Procuratura a cerut foarte clar acest lucru.

— Procuratura vrea ca eu să mă ocup de chestia asta? se miră Sandy.

Abilitățile de anchetator nu-i fuseseră niciodată remarcate la acest nivel.

Perez fu scutit să mintă în privința asta, fiindcă tocmai atunci pe ușă intrară două tinere. Pe una dintre ele o recunoscu ca fiind arheologul care își făcuse apariția cu o zi în urmă la casa familiei Wilson. Cealaltă era mai înaltă, mai zdravănă, cu părul de culoarea porumbului, o gură largă și pistriui. Vorbea și aproape că o târa pe Hattie după ea în bar.

— Haide! La o așa descoperire, merităm o tratație pe cinste!

— După ce s-a întâmplat cu Mima, nu prea am chef de tratații.

Hattie părea și mai slabă decât și-o amintea Perez.

— Și, oricum, trebuie să ne ținem gura despre chestia asta, altfel ne trezim cu amatori de comori, disperați să se îmbogățască.

— Suntem în Shetland, chiar ai senzația că poți să ții ceva secret aici? Pe de altă parte, Mima ar fi fost teribil de încântată. Doar asta și-a dorit mereu, nu? Să găsim ceva spectaculos pe proprietatea ei. Și mai trebuie să și mâncăm, din când în când. Am senzația că de luni de zile trăim numai cu sandvișuri. Nu poți lucra pe un șantier arheologic cu stomacul gol.

— Nu ți-a făcut Paul cinste cu o masă în Lerwick ieri?

— A fost doar un castron de supă în barul muzeului, înainte să se întâlnească cu Val la *Amenity Trust*. Mi-e poftă de o friptură de vită uriașă, în sânge, să pară că încă mai respiră.

Sophie îl zări pe Sandy și îi făcu semn cu mâna, zâmbind.

— Și un munte de cartofi prăjiți, completă în timp ce își trase puloverul peste cap.

Odată cu puloverul se ridică și tricoul, care îi dezveli spatele bine lucrat și bronzat. Pe tricou scria „Arheologii o

fac în găuri”.

— Bună, Sandy! Putem sta și noi la masa voastră?

Sandy se holbase până atunci fascinat la ea, iar acum se întoarse buimac spre Perez.

— De ce nu? spuse acesta. Curiozitatea sa îi dădea iarăși ghes, deși Hattie i se părea mult mai interesantă decât prietena ei.

— Vă putem oferi ceva de băut?

— Sigur, mulțumim.

Sophie se înfioră emoționată. Perez își spuse că nu mai întâlnise pe nimeni vreodată care să se exprime atât de fizic, să-și comunice gândurile și trăirile ca un copil mic, prin intermediul corpului.

— Vreau un pahar mare de vin, spuse Sophie, dar imediat simți privirea dezaprobată a prietenei ei. Nu te mai uita așa la mine, Hat, oricum nu mai putem face mare lucru azi. Trebuie să așteptăm venirea lui Paul să ne spună ce facem mai departe, iar asta se va întâmpla abia mâine. Plus că avem de sărbătorit, descoperirea asta e tot ce ți-ai dorit de când a început proiectul.

— Ce ați descoperit? întrebă Perez, nevoit să continue conversația pentru că Sandy încă se holba la Sophie, cu gura pe jumătate deschisă.

Fata purta o vestă cu decolteu suficient de adânc pentru a da naștere fanteziilor. Curând, tânărul avea să saliveze.

— Hai, Hat, spune-le, doar tu ești autoarea.

— Să vă aduc ceva de băut înainte, spuse Perez și se ridică.

Credea că Hattie avea să-i refuze oferta, mai ales că tensiunea dintre ea și colega ei era destul de vizibilă. În cele din urmă, însă, zâmbi destul de scurt:

— În regulă, fie. O halbă de bere, te rog. Sophie are dreptate: avem motive să ne bucurăm. Și Mima ar fi fost tare încântată, într-adevăr.

Se așeză mai bine pe banchetă, își ridică picioarele și își desfăcu șireturile ghetelor, pe care și le scoase imediat și rămase în șosete. Apoi își încrucișă picioarele sub ea; arăta

ca un *trow*⁵, își spuse Perez, unul dintre acei spiriduși mistici din poveștile cu care crescuse.

Când s-a întors cu paharele iar Sophie comandase, între timp, mâncarea, el repetă ce întrebasese mai devreme:

— Așadar, ce ați descoperit?

Hattie inspiră adânc:

— Nici nu-mi vine să cred. Speram ca ruinele de pe domeniul Mimei să fie de la ceva mai mult decât o simplă fermă și se pare că, în sfârșit, avem dovada. De fapt, trebuie să vă explic contextul, spuse și se aplecă spre el. În secolul al XV-lea, Shetland era un partener puternic al Ligii Hanseatice, o uniune comercială, însă avea o problemă. Negustorii de pe insulă erau, majoritatea, de origine germană. Când politica de comerț a căpătat tendințe izolaționiste, germanii au plecat și nu a mai rămas nimeni care să le preia rolul. Teza mea este că anumiți localnici mai înstăriți au profitat de ocazie și au devenit ei înșiși negustori. Deja avem dovezi în acest sens pe insula Shetland, dar nimic încă în Whalsay.

Hattie se opri câteva clipe ca să-și dea seama dacă Perez o urmărea. Inspectorul dădu aprobator din cap. Vocea fetei era încrezătoare și răspicată, ca și cum ar fi vorbit unui public academic. Poate că nu știa să vorbească altfel.

— Ruinele locuinței de la Setter sunt mai mari decât te-ai aștepta să fie cele ale unei ferme, dar se pot găsi explicații diverse pentru acest lucru. Poate că avea dependințe sau un atelier, de exemplu. Fundația de piatră este netedă, solidă, cu totul altceva decât bolovanii din care era, în general, construit zidul unei astfel de așezări, dar nici asta nu e o dovadă suficientă pentru ceea ce căutam eu. Azi, însă, am descoperit ceva care sugerează că aceia care locuiau în casă erau mult mai bogați decât niște simpli fermieri. Iar asta e un lucru uriaș, pentru mine cel puțin. Într-un fel, îmi demonstrează teoria și face ca tot

⁵ *trow* – creatură mitică în folclorul din Shetland, un spirit malefic sau doar ștregar, despre care se spune că este scund, urât și foarte timid. Se aseamănă în multe privințe *troll*-ului din mitologia scandinavă (*n.red.*).

proiectul să merite investiția și eforturile.

Zâmbi larg și chipul i se luminează complet:

— Și mai înseamnă că pot obține fonduri cu care să extind proiectul și săpăturile, timp de câțiva ani de aici înainte.

— Și, până la urmă, ce-ați găsit? interveni Sandy, care în sfârșit reușise să-și mute privirea de la decolteul lui Sophie.

— Niște monede de argint, șase mai precis. Frumoase și în stare foarte bună. Inițial am găsit doar una, dar au urmat curând și celelalte. E posibil ca podeaua să fi fost făcută din lemn, în loc de chirpici bătut, deși, desigur, nu mai e nicio rămășiță din aceasta. Nu pot să spun cum au ajuns monedele acolo, poate că au căzut printre crăpăturile podelei și au rămas în fundație sau poate că au fost ascunse acolo. E posibil să mai găsim și altele, spuse Hattie și mai respiră o dată. Două monede din aceeași perioadă au fost găsite în Wilsness, Dunrossness, în Shetland, în dunele din apropierea aeroportului. Acele monede au confirmat teoria potrivit căreia în acea casă a locuit un negustor și sper să se întâmple același lucru și pe șantierul meu.

— Unde sunt monedele acum?

— Le-am dus la Evelyn, care le-a încuiat într-un sertar din birou. Val Turner, arheologul din Shetland, vine mai târziu să le vadă, iar Paul Berglund va ajunge mâine.

Femeia mărunță din Glasgow își făcu apariția cu mâncarea comandată de Sophie și Hattie. Perez o privi pe Sophie cum își taie friptura, complet absorbită de ceea ce face. *Parcă e bărbat*, își spuse, *nu-i place să se concentreze la mai multe lucruri în același timp*. Acum, că își dăduse drumul la vorbă, Hattie era nerăbdătoare să continue:

— Vom chema un expert să le analizeze, evident. Pot fi și mai recente, dar mie mi s-au părut că sunt din perioada respectivă iar Sophie are aceeași impresie, mai ales că amândouă cunoaștem foarte bine monedele de la Wilsness. Avem nevoie, însă, de sfatul lui Paul pentru următorii pași în proiect, adăugă ea și tăcu brusc, încruntată, înfigând

furculița într-o bucată de lasagna.

— Când vine domnul Berglund?

— Profesorul Berglund, îl corectă ea. Măine, probabil, sau poimăine. Abia ce ajunsese acasă când l-am sunat noi. Trebuie să rezolve niște lucruri acolo, e proaspăt căsătorit.

Perez se gândi că Hattie se întristase. Oare o deranja venirea șefului ei, care urma să preia coordonarea proiectului? Sau, dimpotrivă, faptul că acesta nu se întorsese imediat în Whalsay?

— Monedele astea au vreo valoare? întrebă Sandy.

— Sunt inestimabile.

— Dar dacă aș vrea să le vând?

— În bani, vrei să spui?

Hattie era complet contrariată de ipoteza asta.

— Da, în bani, confirmă Sandy, ca și cum ar fi voit să adauge: *La ce altceva să mă refer?*

— Nu știu, dacă ar fi vândute în cadrul unei licitații pentru colecționari, probabil că da, ar valora ceva.

Fata părea tulburată de idee; conceptul de colecție privată și comerț cu artefacte îi era complet străin. Perez o simpatiza, părea mult prea fragilă și inocentă ca să reziste de una singură în Whalsay. Sophie, amazoana insulei, nu era un tutore prea bun pentru ea. Cum avea să supraviețuiască în lumea asta mare? Ar fi vrut s-o întrebe cât de apropiată era de părinții ei. Își imagina o mamă foarte protectoare, care își adunase tot curajul ca s-o lase să plece, rămânând în urmă cu nopți nedormite de grija ei și cu respirația tăiată la fiecare țârâit al telefonului, care putea anunța un dezastru. Pentru că, undeva, în trecutul lui Hattie, exista cu siguranță o boală sau o tragedie. Nimeni nu capătă expresia asta de animal hăituit dacă are o copilărie fericită.

Din curiozitate, avea în minte o mulțime de întrebări despre familia ei: *cred că părinții tăi sunt foarte mândri de tine; crezi că vor veni curând în vizită pe insulă?* Dar imediat îi răsună în urechi vocea lui Fran și-i apărură imaginea ei cu capul aplecat într-o parte, un zâmbet în colțul gurii și cu nasul ușor încrețit, cum făcea când

obișnuia să-l tachineze: *Ce treabă ai tu cu asta, Jimmy Perez? Ești polițist, nu psihoterapeut. Lasă bietul copil în pace.* Așa că nu mai spuse nimic și la masă se instală o tăcere stânjenitoare. Sophie luă o bucățică de grăsime rămasă în farfurie și mușcă din ea cu dinții albi și ascuțiți, după care privi în jur:

— Așadar, le spuse, care dintre cei doi domni atât de amabili îmi face cinste cu alt pahar de băutură? Parcă eram la petrecere!

Capitolul 18

În fața hotelului Pier House, Hattie și Sophie rămaseră o vreme de vorbă. Hattie băuse doar două halbe de bere, dar amețise complet și îi era greață. Nu era obișnuită să mănânce atât de mult la prânz.

— Băieții mi-au promis un tur pe una dintre bărcile mari. Mi-ar plăcea să văd cum e înăuntru și nu cred că mai am altă ocazie. Nu vrei să vii și tu? o întrebă Sophie.

— Cine mai vine?

— Știi tu, echipajul de pe *Artemis*, cine altcineva!

Hattie scutură din cap. La cum se simțea deja, dacă urca pe barcă nu putea decât să-și înrăutățească starea, chiar dacă vasul era ancorat în port, și oricum nu se pricepuse niciodată să se întrețină cu pescarii, majoritatea cu un accent de neînțeles și cu povești nesfârșite despre aventurile lor pe mare. Mai mult, avea deja alte planuri.

— Mi-au zis că la un moment dat pot să merg pe mare cu ei, continuă Sophie, privind cu jind spre Shetland. Au o cabină în plus unde aş putea să stau, cu DVD și tot ce trebuie. Crezi că mă vor lua și azi la o tură pe mare? Nu e niciun val, adăugă și se întoarce spre Hattie, cu o privire întrebătoare și provocatoare în același timp.

— Ar fi bine să fii mai atentă cu chestiile astea, altfel o să ți se ducă vestea.

Sophie izbucni în hohote de râs și-și dădu capul pe spate, astfel că Hattie îi remarcă din nou gâtul lung, cu pielea mult mai albă decât cea a feței.

— Crezi că-mi pasă de chestia asta? Doar n-am de gând să mă stabilesc aici.

— Poate ar fi bine să fii de față când vine Paul.

Hattie era îngrozită de gândul că va trebui să-l întâmpine singură pe Berglund. Simțea că-i revine, pe nesimțite, vechea temere.

— Ei, nu o să merg pe mare, îi răspunse Sophie rânjind și Hattie pricepu că femeia doar o tachina. Dar nu mă întorc, oricum, mai devreme de mâine dimineață.

Rânji din nou și plecă agale spre port, cu un mers destul de sigur și de stabil, deși băuse de două ori mai mult decât Hattie. Avea o crăpătură în blugi, prin care i se vedea o bucată de coapsă. Îi amintea lui Hattie de bucata de grăsime pe care Sophie o mușcase mai devreme. O urmări o vreme cu privirea în timp ce se îndepărta: erau momente când o ura pur și simplu pentru că era atât de frumoasă, atât de relaxată în preajma bărbaților și atât de nepăsătoare și de indiferentă. Erau momente când ar fi vrut pur și simplu s-o plesnească.

Lui Hattie i se părea că mersul pe jos pe insulă are un efect halucinant. În minte îi veneau tot felul de fraze și de idei fără logică sau sens.

Aprilie e cea mai crudă lună.

În sudul Angliei, nu se gândise niciodată la genul ăsta de amănunte. Primăvara era anotimpul ploilor blânde și al creșterii imperceptibile. Acum, în schimb, se gândea la mieii rămași singuri pe deal, cu vulturi survolând pe deasupra, și la Mima zăcând în pământul reavăn de la Setter. Repetă fraza în ritmul pașilor, cu respirația întretăiată.

Nu era obișnuită să bea în miezul zilei, poate de-asta se simțea așa. Nu dormise mai deloc cu o noapte înainte, chinuită de un vechi gând paranoic cum că cineva îi dorea răul și că glonțul care o omorâse pe Mima îi fusese de fapt destinat ei. Implicațiile erau atât de șocante, că prefera mai degrabă să nu se gândească la ele ci să lase pur și simplu gândurile să-i zboare mai departe.

În schimb, se concentra încercând să retrăiască momentul în care descoperise monedele de argint, începând cu prima sclipire a metalului. Scena era atât de similară cu ceea ce visase în tot acest timp, încât îi era teamă să nu fie doar atât, un vis. Continua să meargă concentrată mai ales pe ritmul pașilor ei și cu versurile lui T.S. Eliot în minte; își scoase mâinile din buzunare și le privi. Sub unghii avea încă pământul sub care fuseseră îngropate monedele. În acel moment în care frecase

frenetic argintul amortit de vreme, știa că avea toată justificarea pentru proiectul ei și, totodată, un viitor asigurat în insulă. *Ireal*, își spuse, e *Ireal*.

Se hotărî să meargă pe jos la Utra. O va ruga pe Evelyn să descuie sertarul și să-i arate din nou monedele. Știa un site al *British Museum* unde erau prezentate imagini cu monede și voia să vadă dacă era ceva similar cu descoperirea ei. Evelyn avea calculator cu acces la Internet. Simțea nevoia ca, în starea în care era, să facă ceva constructiv, altfel ar fi luat-o razna complet, poate chiar ar fi reușit să se convingă că până și descoperirea ei fusese doar un vis; doar mai avusese momente în trecut în care amestecase realitatea cu fantezia. Ce bine i-ar fi prins acum prezența Mimei; ea reușea mereu s-o aducă cu picioarele pe pământ.

Pe drumul spre Utra, întâlni un cuplu de oameni în vârstă; bărbatul împingea o roabă cu o sapă și o furcă așezate pe ea în echilibru. Femeia căra o sacoșă de plastic ce părea atât de grea, că unul din umeri îi era mult mai lăsat decât celălalt. Hattie nu-i recunoștea. Cei doi se opriră. Bătrânul zâmbi și-i adresă câteva cuvinte de salut. Avea doar un dinte și Hattie nu înțelegea o vorbă din ce spunea.

— Bună ziua, le răspunse zâmbind și îi salută cu mâna. Bună ziua!

Bătrâna nu scoase o vorbă.

Ceva mai departe pe cărare, Hattie se întoarse să-i mai privească o dată, dar deja dispăruseră. Își spuse că, probabil, cotiseră. Poate că erau lucrători la una dintre fermele din jur – bătrâna purta o fustă cenușie și cizme de cauciuc, iar bătrânul afișa un zâmbet numai cu gingiile. Nu era convinsă că erau reali, ce-i drept. Poate că nu erau decât fantome ale trecutului, ca soția negustorului de la Setter și soțul ei puternic și influent, care existau numai în imaginația ei bogată.

Evelyn, în schimb, era suficient de reală. Stătea la masa din bucătărie și tăia carne cu un cuțit micuț, cu lamă ascuțită, zimțată. Lângă tocător strânsese o grămăjoară de

grăsime și oase, imaginea provocându-i greață lui Hattie.

— M-am gândit să fac o mâncare gătită la cuptor, îi spuse Evelyn. Mai aveam carne de oaie de anul trecut în congelator și trebuia s-o folosesc cumva. Sandy și-a luat câteva zile de concediu să mă ajute cu înmormântarea și nu știu niciodată la ce oră are chef să mănânce.

— Pot să te ajut și eu? Nu mai lucrăm în după-amiaza asta, îi spuse Hattie, sperând ca o nouă preocupare să-i mai alunge gândurile aiurite.

— Poți să cureți morcovii dacă vrei. Nu te rog să cureți cepele, sunt mari și bătrâne și te vor face să plângi ca un copil.

— Nu mă deranjează.

Hattie credea că lacrimile, usturimea din ochi și gustul sărat pe care-l simțea când îi alunecau pe obraz erau printre cele mai autentice senzații, imposibil de simulat. Se așeză la masă lângă Evelyn și începu să curețe morcovi, pe deplin conștientă de cât de neîndemânatică și de înceată era. Mai știa și că femeia mai în vârstă stătea cu ochii pe ea.

— Crezi că tu și Sophie ați putea rămâne la cină? o întrebă Evelyn, ridicându-și privirea de la grămada tot mai generoasă de carne. Avem destulă mâncare și nu cred că e înțelept să vă întoarceți la Bod pe asemenea vreme.

— Nu știu ce să zic... și Hattie lăasă cuțitul deoparte.

— Bineînțeles că trebuie să sărbătorim, ți s-a împlinit un vis. Mi-ar fi plăcut tare mult să fiu de față când ai găsit prima monedă. Este exact ce aveam nevoie ca să putem depune o cerere de finanțare solidă. Mă bucur foarte mult pentru tine, este mult mai important decât bucata aceea de craniu.

Evelyn așeză carnea într-un castron și folosi același cuțit ca să taie o ceapă în două. Pe inelele albe ale legumei rămăsese o dâră de sânge. Așeză ambele jumătăți pe tocător și, cu o mișcare rapidă și sigură, le felie în fâșii translucide.

— Te superi dacă folosesc puțin calculatorul tău? o întrebă Hattie. Știu că există câteva site-uri ale unor

muzee și m-am gândit ca, până ajunge Val aici, să mă uit puțin la monedele lor, poate le identific și pe ale noastre. Și aș vrea să le mai văd o dată.

Hattie voia să le simtă din nou, să le pipăie. Se întreba a ce miros. Își închipuia mirosul ascuțit și metalic al sângelui.

— Sigur că da. Lasă-mă doar să pun mâncarea la cuptor. Mă interesează și pe mine genul ăsta de informație.

Evelyn turnă ulei într-o cratiță și așează legumele. Hattie îi remarcă strălucirea din priviri. Din cauza cepei, probabil.

— Mima ar fi fost atât de încântată, spuse Hattie.

Femeia se opri din amestecat și rămase cu lingura de lemn suspendată în aer.

— Trebuie să facem planuri serioase, spuse ea. Imediat ce obținem informații despre craniu și despre monede, vom stabili o întâlnire. Poate ceva mai mare, un eveniment într-un muzeu din Lerwick. Sau, și mai bine, aranjăm ceva aici, pe insulă, să vadă toată lumea din oraș ce bine merg lucrurile în Whalsay.

Închise un moment ochii și Hattie înțelese că avea în fața ei o femeie cu visuri la fel de mari ca ale sale. Își imagina o seară strălucitoare, cu persoane importante din Lerwick venite aici, în Whalsay, cu vin și pateuri fine și cu ea în mijlocul tuturor.

— Putem să transformăm Setter într-un muzeu acum, o celebrare a istoriei din Whalsay. N-ar fi ceva absolut grozav? Și am putea să-l numim chiar după Mima.

— Nu cred că asta și-ar fi dorit ea neapărat, spuse Hattie, amintindu-și în aceiași timp lungile conversații pe care le purtase în bucătăria de la Setter, în fața unei căni de ceai. Voia ca, după moartea ei, să locuiască acolo o familie tânără. Mereu ne tachina, pe Sophie și pe mine, cu chestia asta: „Să vă găsiți câte un tânăr de ispravă și să vă așezați aici. Puteți să închiriați casa când n-oi mai fi eu, băieții oricum n-o vor. Să vă creșteți copiii în Lindby.”

— Eh, asta-i! Mima se pricepea de minune să-i învețe pe alții cum să-și trăiască viața.

Împrăștiie o mână de făină peste carnea din castron și o tăvăli de câteva ori pe toate părțile ca să se acopere cum trebuie, după care o așează în cratiță. Uleiul sfârâi imediat și în bucătărie se împrăștiie un miros de carne încinsă. Evelyn o mișcă de câteva ori cu o lingură de lemn, ca să nu se lipească. *Ce bine se pricepe!* își spuse Hattie. *Eu n-aș fi niciodată în stare să transform un animal mort într-o masă.* Din vas se ridica deja o aromă dulce, care îi dădu din nou senzația de vomă.

— Nu știu ce planuri are Sophie pentru seara asta. Spunea că i-au promis băieții că-i arată barca *Artemis*. Tocmai ce s-au întors de la Lerwick.

— E o barcă frumoasă, spuse Evelyn și - turnă o cană de apă peste friptură, continuând să amestece în timp ce sosul se încingea și începea să fiarbă. Sun-o pe mobil și întreab-o. N-o să-i dea nimeni să mănânce la bord.

— O s-o sun, încuviință Hattie, deși nu făcu niciun gest să-și caute telefonul.

— Mă întreb cum se descurcă Anna cu copilul, continuă Evelyn și așează cratița în cuptor, după care se întoarse spre Hattie, cu mâinile încă acoperite de mânuși. Nu prea avea parte de somn, ultima dată când am văzut-o. Poate ar fi bine să-i facem o vizită la bungalou. Spunea că are de gând să mai lucreze la website cu prima ocazie. Ar fi grozav să punem un anunț legat de monede. Cei interesați de atelierile ei cu siguranță vor fi curioși să afle și despre monede. Și poate ți-ar plăcea să vezi și tu copilul.

Era ultimul lucru pe care și l-ar fi dorit; de fapt, ar fi vrut să se întoarcă la Bod și să înceapă să schițeze planurile pentru proiectul ei.

— Ai putea să scrii ceva pe site-ul ei despre șantierul arheologic, continuă Evelyn, ca să convingem lumea să se înscrie, să audă de noi și de Whalsay.

— Nu putem să facem asta încă! replică Hattie brusc, chinuită numai la gândul unei astfel de publicități.

O privi îngrozită:

— Trebuie să păstrăm secretul cât mai mult posibil. Dacă se află despre asta, mâine ne trezim cu o mulțime de

oameni disperați la sit, în căutare de comori. Chestia asta ar putea periclita definitiv proiectul.

Deja își imagina niște tăntălăi în hanorace cenușii, străbătând terenul încolo și înapoi, cu detectoare de metale. Dar Evelyn părea că n-o aude.

— N-ar fi rău să-i arătăm și Annei monedele, mai ales că are o cameră foto digitală. Mi-ar plăcea la nebunie să am o poză cu ele.

— Nu încă. Paul Berglund ajunge mâine aici, trebuie să așteptăm părerea lui.

— Poate ai dreptate. N-aș vrea să ai probleme din cauza asta cu șeful tău. Plus că puțin mister nu strică, înainte să facem publică descoperirea.

Evelyn puse cuțitul și tocătorul în chiuvetă.

— Haide, să ne mai uităm o dată la comoara ta.

Biroul se afla în camera de zi, încuiat cu o cheie de alamă, pe care Evelyn o scoase acum din buzunarul blugilor. Hattie pusese monedele într-o cutie transparentă de plastic. Erau mici, învechite. Le pusese în cutie tocmai pentru a le feri de tentația multora de a le atinge, dar ea însăși simțea cumplit această dorință.

— Imaginează-ți, au fost în grădina Mimei în tot acest timp! spuse Evelyn. Atâtea sute de ani.

Hattie închise ochii o clipă și încercă să reziste tentației de a-și băga nasul în cutie, să le adulmece.

— Nu pot să mai fac mare lucru până vine Paul mâine, spuse Hattie și așeză monedele la loc, deasupra unui dosar cu documente de la *Amenity Trust* și un carnet de cecuri.

— Mai avem nevoie de o semnătură pe cecuri pentru proiect, spuse Evelyn. De regulă, semna Mima. Dacă tot extindem proiectul, poate ar fi cazul ca tu să fii al doilea semnatar.

Hattie se întreba în sine cum reușea Evelyn să trateze moartea Mimei cu atât de multă detașare. Ea, cel puțin, simțea că leșină de durere de fiecare dată când își amintea. Cum o fi să știi că mori curând? Să zaci în iarbă, în ploaie, fără urmă de ajutor, fără cineva care să te țină de mână. Dar, poate că o nevastă de fermier, care ajută la

sacrificarea animalelor, avea cu totul altă percepție asupra morții. Făcea parte din îndeletnicirile ei.

Mai târziu, după ce s-au uitat pe site-ul British Museum, au pornit pe jos spre bungaloul familiei Clouston. Evelyn insistase, iar Hattie nu știa cum să-și apere punctul de vedere fără să pară nepoliticoasă. Au găsit-o pe Anna în atelier, nu în fața computerului. Aprinsese lumina și rămaseră o vreme afară, privind pe fereastră la ce lucra tânăra femeie. Nu le observase prezența. Ronald nu se vedea pe nicăieri.

Hattie se simți cumplit de indiscretă în clipa aceea, holbându-se la femeie fără ca ea să știe. Copilul se afla în coș, pe una dintre mesele de lucru din atelier. Alături, câteva rufe erau puse la înmuiat într-o vană veche de tablă. Anna scărmana lână și o pregătea pentru tors, întinzând firul pe mașina de cardat cu mișcări sigure și lejere. Tot procesul îi părea foarte complicat lui Hattie – înțelegea teoria, dar era convinsă că n-ar fi reușit nimic în practică. Firele de lână erau pieptănate între plăci mari de lemn, în care erau bătute mai multe cuie subțiri. Anna muta lâna de la o placă la alta, după care o scotea dintre fire și o rula într-un ghem lejer. Acum era pregătită pentru roata de tors. *Altă femeie competentă*, își spuse Hattie. *Eu nu sunt în stare nici să curăț un morcov.*

În cele din urmă, Anna le zări prin fereastră. Se speriasse, inițial. Le privi o clipă tăios, după care le făcu semn să intre. Le întâmpină la ușa atelierului și urmă un moment de tăcere bizară. Hattie se aștepta să le gonească.

— Ați auzit veștile despre Ronald? le întrebă cu voce joasă, deși nu mai era altcineva prin preajmă decât copilul. Poliția a decis că nu e cazul să-l ancheteze. Au acceptat că moartea Mimei a fost un accident.

— E un om norocos, remarcă Evelyn.

— Știu. O știe și el. A plecat la pescuit cu Davy în seara asta. I-am spus că are să-i facă bine să iasă puțin.

Hattie suporta cu greu atmosfera din bungalou. *O să leșin*, își spuse.

— Cel puțin, ne putem ocupa în sfârșit de înmormântare

acum, continuă Evelyn și intră în atelier, înaintea Annei. Procuratura a fost de acord să ne dea trupul Mimei.

— O să vrea și Ronald să vină, dar nu știe ce părere va avea Joseph despre asta.

— Joseph e un om tolerant, nu e genul care să poarte pică.

— Mulțumim, spuse Anna și își puse mâna pe umărul el, ca gest de consolare. Sper că lucrurile între noi nu se vor schimba de aici înainte.

Urmă un moment de tăcere, după care Evelyn răspunse, în cele din urmă:

— Sigur că nu, de ce s-ar schimba?

Hattie avea impresia că, dintr-odată, Evelyn era foarte mulțumită de sine însăși, dar nu înțelegea de ce. Nu se pricepuse niciodată să deslușească subtilitățile unei conversații. Câteodată se simțea pierdută, un străin într-o țară străină, care nu înțelege decât pe jumătate limba vorbită de ceilalți. *N-ar trebui să fiu aici*, își spuse. Se chinu să-și stăpânească impulsul și să n-o ia pe loc la goană.

— Ai auzit de descoperirea de la Setter? continuă Evelyn și se așază la masa la care stătuse Anna ceva mai devreme.

S-a dus pe apa sâmbetei tot secretul meu, se gândi Hattie. Nu știa ce să spună. Avea impresia că Evelyn o folosisese drept pretext pentru a veni aici. Voia să găsească propriul ei pretext ca să plece mai repede de acolo, dar nu era în stare să inventeze nimic prin care să-și păstreze și demnitatea.

— Nu știu, povestești-mi!

Anna se sprijini pe masa de lucru, iar Hattie îi zări pântecul încă umflat, unde ținuse copilul. Mormăi o explicație evazivă despre semnificația monedelor. Atunci copilul începu să plângă, un scâncet chinuit, de parcă ar fi suferit de ceva. Anna îl ridică din coș și începu să-l legene. Deodată, i-l întinse lui Hattie, ca un fel de provocare.

— Vrei să-l ții tu puțin, să strâng eu pe aici? Are colici și o să urle încontinuu dacă îl las jos în coș, îi spuse și îi zâmbi larg. M-a înnebunit azi, toată ziua a plâns.

Hattie se trezi cu copilul în brațe înainte să aibă ocazia să protesteze. Îl ținea cu atenție, precaută, ușor îndepărtat de corpul ei. Părea atât de ușor și de fragil. Se impacientă o clipă la gândul că ar putea să-l scape; în imaginația ei, își desfăcea în mod intenționat brațele, iar copilul aluneca, cădea și-și spărgea capul de podea, ca unul dintre ouăle mari și albe ale Mimei. Sângele curgea șuvoi. Imaginea era atât de vie și de reală în mintea ei, încât se pomeni surprinsă că nu se panichează nimeni, că nu se aud țipete și urlete; cele două femei de pe insulă continuau să sporovăiască despre următoarea întâlnire a forumului, fără să-i acorde niciun fel de atenție.

Bebelușul mirosea foarte dulceag. Când mama lui se apropie să-l recupereze, Hattie vru să protesteze și să-l țină în continuare. Poate că nu era chiar așa groaznic să fii mamă.

Evelyn părea să fi uitat de invitația pe care i-o făcuse la cină, iar Hattie se bucura foarte tare. N-ar fi suportat o altă cină în bucătăria de la Utra, chinându-se să înghită doar ca să fie Evelyn mulțumită. Știa că Sophie avea să mai întârzie ore bune de aici înainte. Era, probabil, deja la bordul navei *Artemis* cu băieții, bând și flirtând de zor și încercând în felul ăsta să se apropie cât mai mult de stilul nebunesc de viață pe care-l avea la Londra. Hattie se întreba ce-o să facă mai departe.

Porni pe drum spre Bod. Era amurg deja, sau, cum spuneau cei din Shetland, „întunecime”, dar era încă suficientă lumină pentru a desluși culorile pietrelor din zid și a turbei de pe dealuri. Începu să se gândească din nou la Mima și își aminti conversația din fața casei de la Setter, furia Mimei și cuvintele aspre strigate în telefon.

Capitolul 19

Perez se trezi devreme. O visase pe Fran și se impacientase la un moment dat când deschisese ochii și patul era gol. Nu mai ținea minte detalii despre vis, dar îi lăsase în suflet o urmă de neliniște, o presimțire de pericol, despre care știa că e ridicolă. Încerca să se educe pe sine, să-și schimbe convingerea că viața în afara insulelor era mai riscantă. Văzuse prea mulți părinți care, speriați ca și el, refuzaseră să-și lase copiii să plece și să-și vadă de viața lor. Încă o săptămână și Fran și Cassie aveau să fie acasă.

Nu mai reușea să adoarmă. Se gândea întruna la informațiile din cazul morții Mimei. Știa că era absurd să lase acest incident să-i bântuie gândurile, probabil că Ronald o omorâse pe Mima într-un accident ciudat. Lugubru, dar totuși un accident. Orice altă explicație era atât de melodramatică, încât devenea ridicolă. Laing avea dreptate, nici el nu credea că prezența lui Sandy în Whalsay avea să aducă informații noi. Se aștepta, dimpotrivă, la un rezultat destul de jalnic: să nu afle niciodată ce se întâmplase cu adevărat. Și trebuia să accepte într-un fel sau altul chestia asta, deși avea să-l roadă teribil.

Îl ascultase de atâtea ori pe Sandy vorbind despre Mima, încât simțea că o cunoaște el însuși foarte bine. De fapt, se întâlniseră o singură dată, la petrecerea aniversară a lui Sandy organizată în Whalsay. Își amintea o femeie micuță ca o pasăre, dar cu un râs extraordinar de puternic.

Obişnuia să bea cât toți bărbații la un loc dar, în afară de obraji înroșiți, nu arăta în niciun fel că ar fi depășit măsura. Ba din contră, se lansa în cele mai complicate dansuri. Se întreba ce-o fi avut femeia asta de stârnise atât de multă violență. Oare limba ei ascuțită adusesse pe cineva în culmile furiei? Sau poate știa ceva ce n-ar fi trebuit să știe? Ceva ce a văzut la un moment dat? Sau, foarte posibil, moartea ei era pur și simplu un accident, iar Perez trebuia să accepte această explicație. Ce-o fi fost în firea

lui de-l făcea să se îndoiască de lucruri evidente pentru toți ceilalți? Fran spunea că, pentru un polițist, empatizează prea mult, că vede mereu binele din oameni, dar el știa că nu era chiar așa. *Oricine e capabil de violență, își zise, chiar dacă asta însemna să omori o femeie în vârstă.* Și el era la fel de capabil de asta.

Se dădu jos din pat și merse în bucătărie să-și pregătească ceaiul. Era devreme și căldura nu pornise, iar în casă se făcuse frig. Își imagina cum umezeala se strecoară prin ziduri, aproape că-i simțea mirosul. Deschise draperiile și se așeză în fotoliul de la geam ca să privească portul, ținând în mână o cană de cafea. În cele din urmă, se hotărî și plecă spre terminal.

Paul Berglund era printre ultimii pasageri care coborâră de pe feribotul de Aberdeen. Dacă arheologul ar fi debarcat mai devreme, Perez l-ar fi ratat cu siguranță. Câțiva călători ignoraseră vocea puternică din difuzoare care anunța sosirea feribotului la Lerwick alegând, în schimb, să mai rămână o vreme în cabine sau la micul dejun din cafenea înainte să pășească pe țarm. Berglund pășea agale pe pasarela navei chiar când inspectorul sosi în port. Perez habar n-avea ce-ar fi făcut dacă individul n-ar fi debarcat chiar atunci. Ar fi trebuit să rămână în terminalul întunecos până când ar fi coborât toți întârziații. Dar cum ar fi justificat el chestia asta?

Berglund arăta ca un soldat în permisie: avea părul scurt, tuns periuță și o expresie generală care spunea că se descurcă fără probleme într-o încăierare. Așa i se părea lui Perez, cel puțin. Părea, totuși, o primă impresie bizară și Perez se hotărî să nu-l eticheteze înainte să-l cunoască mai bine. Nu avea niciun motiv să-l considere un tip agresiv. Purta blugi și o jachetă din *Gore-Tex*, iar în picioare niște bocanci masivi. Ducea un rucsăcel pe umăr – într-unul dintre buzunare se observa o mistrie mică de arheolog, iar în altul un cuțit mare, vârât într-o teacă de piele. Perez își închipuia că erau uneltele tipice profesiei. Se întreba ce motiv plauzibil ar fi putut invoca pentru că se afla acolo. Părea, oricum, un gest forțat.

— Domnule Berglund! și imediat își dădu seama că greșise, Berglund era profesor.

Acesta se opri și se întoarse încet, curios, dar deloc ofensat. Inițial nu-l recunosc pe Perez și păru contrariat. Puțin mai încolo, o familie care tocmai întâmpina un tânăr, probabil student, făcea o hărmălaie teribilă. Veniseră toți – ambii părinți și alți câțiva copii. Tânărul abia sosit părea oarecum stingher de toată atenția primită, îmbrățișările și glasurile stridente.

— Îmi pare rău dacă vă deranjez, aș fi vrut să vorbim câteva minute. Chiar nu durează mult și mă scutește de un drum la Whalsay.

Berglund îl recunoscuse, în sfârșit.

— Ah, da, dumneavoastră sunteți detectivul, spuse și se încruntă. Ce s-a mai întâmplat?

Părea o întrebare ciudată în context. „Ce-ai fi vrut să se întâmple?” l-ar fi întrebat Perez.

— Doar trebuie să-mi termin raportul pentru Procuratură, o chestiune de rutină. Sunt sigur că înțelegeți cum funcționează astfel de lucruri. Doamna Laing acceptă varianta accidentului, dar, de vreme ce erați pe insulă când s-a întâmplat...

Nici Perez n-ar fi crezut un astfel de argument, dar Berglund ridică din umeri și îl urmă.

Se opri să ia micul dejun împreună într-o cafenea mică și aburindă din port: rulouri de șuncă și ceai în căni groase din ceramică. Nu mai era nimeni prin preajmă să-i audă. Berglund se dezbracă de haina groasă și Perez îi remarcă puloverul tricatat cu un model pe care nu-l recunoștea.

— Nu e din Shetland, așa-i?

Făcea conversație de rutină, fiindcă nu știa cu ce să înceapă.

Dacă arheologul fusese surprins de întrebare, n-o arăta în niciun fel.

— Nu, e de la bunica, se pricepe foarte bine la tricatat.

Modelul puloverului și numele de familie îl făcură pe inspector să creadă că profesorul ar putea avea origini scandinave. Tipul părea cam iritat, nemulțumit de postura

în care se află, poate o reacție naturală la faptul că era interogată de poliție. Vorbea întruna despre situl arheologic de la Lindby și despre descoperirea recentă a fetelor, anume monedele de argint:

— Hattie o să fie foarte încântată, proiectul a fost demarat datorită determinării ei. E o fată ciudată, oarecum obsesivă, chiar îmi fac griji pentru ea uneori. Sper că descoperirea asta o va ajuta să se mai relaxeze puțin. Nu mai trebuie să-și justifice teza.

Era cald în cafenea, iar condensul de pe geamuri bloca orice acces la priveriștea de afară.

— O știți de mult pe Hattie?

Era o întrebare ivită de nicăieri. Nu avea nicio relevanță pentru anchetă, dar își putea formula alte întrebări cât timp răspundea el. Profesorul se gândi o vreme:

— Sunt coordonatorul ei de când a început proiectul.

Oare asta era răspunsul adevărat? Dar Perez decise să nu insiste acum, viața personală a lui Berglund nu-l privea pe el.

— Cum ați cunoscut-o pe Jemima Wilson? Adică, bănuiesc că v-ați cunoscut.

— A fost o plăcere s-o cunosc, spuse Berglund. Mulți proprietari pot fi o adevărată pacoste pentru noi, arheologii, pentru că nu vor să suporte mizeria inerentă unui șantier. Sau se așteaptă la compensații semnificative pentru asta. În schimb, Mima ne-a primit cu brațele deschise. Cred că pur și simplu se bucura de companie.

— Dar avea familia destul de aproape, nu?

— Majoritatea sunt bărbați.

Berglund părea ceva mai relaxat acum. Mâncase jumătate din rulou și aproape că-și terminase ceaiul.

— Avea un fiu și doi nepoți, nu e chiar același lucru. Mi-a spus odată că mereu și-a dorit să aibă și o fiică.

— Pare o chestiune destul de intimă s-o spui unui străin.

— M-am dus odată în vizită cu o sticlă de whisky, să-i mulțumesc pentru sprijin. Am băut câteva pahare și ne-am luat cu vorba. Ne-am înțeles surprinzător de bine, chiar aveam senzația că m-ar fi sedus pe loc, dacă aveam cu

treizeci de ani mai mult. Cred că a fost tare libertină în tinerețe.

— Are o noră, totuși, continuă Perez.

— Da, se pare că nici asta nu e suficient. Am senzația că Mima nu a plăcut-o niciodată pe Evelyn, dar poate că e chestiune tipică între soacră și noră. Și eu sunt singur la părinți și am senzația uneori că mama e ușor dezamăgită că am simțit nevoia să mă însor. Probabil consideră că ea e de ajuns pentru mine.

Maică-mea mă bate la cap să mă însor, se gândi Perez, vrea nepoți care să ducă mai departe numele familiei. C-ar spune Fran de chestia asta? I se părea o presiune teribilă și se gândea că are o legătură cu reținerea pe care o simțea când venea vorba să o ceară de nevastă. Dacă Fran va crede că totul se întâmplă doar ca să mai fie un Perez în Shetland?

— V-a spus Mima vreodată ce-o deranja la Evelyn?

— Evelyn îl sufocă pe Joseph, pur și simplu nu-l lasă să fie el însuși. Cred că asta era principala problemă, adăugă el și sorbi ultima înghițitură de ceai. Omul nu-și dorește decât să aibă grădina lui și ceva timp cu prietenii, poate o seară de dans din când în când pe muzica unei formații. Evelyn, în schimb, are aspirații să-l transforme într-o celebritate locală, un om de vază al comunității.

— Evelyn este ea însăși o persoană importantă în comunitate, nu? Am rămas cu impresia că și ea vă sprijină proiectul și, dacă nu mă înșel, a adus fonduri frumoase de-a lungul timpului și pentru diferite alte acțiuni în Whalsay.

— Așa e, personal nu am nicio problemă cu ea, ne-a ajutat foarte mult.

— Ce mai spunea Mima despre ea?

— Ce facem noi aici, inspectore? Bârfim? spuse, dar rânji și continuă să-și spună opinia. Mima o acuza pe nora ei că îi cheltuiește toți banii lui Joseph: „De ce naiba mai vrea o bucătărie și mai mare? Asta ce are? Ne-a adus pe toți în sapă de lemn.” Lucruri de genul ăsta.

— Când ați văzut-o ultima dată pe Mima?

— În după-amiaza zilei în care a murit. Destul de târziu,

de fapt, după ce fetele porniseră spre Bod. Vremea era destul de proastă, așa că au plecat mai devreme ca de obicei. Plănuiam să plec cu primul feribot din dimineața următoare, așa că am trecut pe la ea să-mi iau la revedere. Mi-a oferit un ceai și o felie de prăjitură făcută de Evelyn, după care a scos sticla de whisky. Să ne încălzim puțin, obișnuia să spună, deși era destul de cald la ea în bucătărie.

— Cum vi s-a părut, în ce stare era?

Berglund îl privi aprig:

— Ce contează în ce stare era, dacă a fost ucisă într-un accident?

— Trebuie să elimin toate variantele posibile, răspunse Perez, conștient fiind însă, din nou, cât de puțin plauzibil era argumentul său.

— Nu avea gânduri de sinucidere, dacă la asta vă referiți. Oricum, ideea e absolut ridicolă, nu am întâlnit pe nimeni cu mai multă poftă de viață ca Mima Wilson. Sunt convins că ar fi vrut să trăiască chiar și doar ca să-i mai sâcăie pe unii.

— Vă amintiți despre ce ați vorbit?

Se încruntă.

— Despre fete. V-am zis că le considera deja ca făcând parte din familie. Mai ales cu Hattie era foarte protectoare: „Prea se gândește numai la muncă și atât. Are nevoie de un iubit în viața ei, care s-o facă să se gândească și la alte lucruri. Ce părere ai, Paul? Adu-i niște băieți aici, pe șantier, să-i dea o mână de ajutor.” Îi spuneam că vremurile s-au schimbat, că femeile își doresc o carieră acum, nu doar o familie. De Sophie spunea că are o scânteie în priviri, îi amintea de sine însăși la aceeași vârstă: mare amatoare de petreceri.

— Altceva?

— A vorbit și de Evelyn. Deja se făcuse cald în bucătărie și eram la al doilea pahar de whisky, așa că abia îmi mai țineam ochii deschiși. A zis ceva de genul „Femeia asta a mers prea departe. Trebuie să pun lucrurile la punct, să mă asigur că Joseph n-are de suferit.”

— Aveți idee ce voia să spună?

— Nu prea. Cum spuneam, îmi era greu să mai fiu atent. Am presupus că e ceva legat de situația de pe insulă, nu știu. N-o cunosc prea bine pe Evelyn, dar pare genul de femeie care face tot felul de alianțe, după care începe să se certe. Chestia asta se întâmplă peste tot, și la Universitate, dar încerc să nu mă amestec în astfel de lucruri.

Perez nu era încă în stare să și-l imagineze pe Berglund lucrând într-o universitate, cu felul său grosolan de-a vorbi și silueta masivă. Profesorii ar trebui să fie slabi, firavi și să folosească în general cuvinte lungi și complicate.

— Descoperirea asta făcută de Hattie...

— E senzațională, îl întrerupse entuziasmat Berglund, este exact ce avea nevoie la început de carieră. Și e fascinant, nimeni nu se gândea că în Whalsay ar fi putut exista o casă atât de mare. Se pare că Hattie are un instinct grozav pentru arheologia domestică, habar n-am cum dea intuit atât de bine.

Inspectorul bănuia că moartea Mimei, cu doar câteva zile înainte ca fetele să descopere monedele, era tot o coincidență. Nu-i plăceau coincidențele, dar nici nu vedea o legătură între cele două evenimente. Nu și dacă lucrurile se petrecuseră în ordinea asta. Mai era și craniul acela. Oare descoperirea unui schelet din trecut chiar putea stârni asemenea reacții în prezent? Bineînțeles că nu, dar își dorea să știe mai mult.

— E posibil ca Hattie să fi descoperit monedele mai demult, într-o vizită anterioară?

Încerca să păstreze un ton cât mai neutru. Ultimul lucru pe care și-l dorea era să pună la îndoială integritatea fetei fără să aibă un motiv întemeiat. Dar, dacă Mima sau oricare alt localnic ar fi știut că pe acel teren există ceva atât de valoros, semnificația morții ei ar fi fost cu totul alta. În opinia lui Perez, era o variantă mai plauzibilă.

— De ce-ar fi păstrat secretul? Hattie și Sophie lucrează mereu împreună, mai ales că există tot felul de prevederi și regulamente de siguranță care interzic munca individuală pe șantier. Mai mult de atât, nu e hoată,

domnule inspector! Dimpotrivă, e foarte pasionată de ceea ce face. Sub nicio formă nu ar fi luat obiecte din casa negustorului fără să înregistreze cu meticulozitate chestia asta.

— Desigur. A fost o idee nebunească, îi răspunse el.

Dar Perez se întreba deja dacă nu mai erau și alții care se învărtiseră pe ligă sit și dacă nu mai fuseseră descoperite și alte obiecte valoroase. Își imaginează noaptea aceea cețoasă în care ploua mărunț. Poate că Mima auzise ceva din casă sau ieșise în curte la o oră neobișnuit de târzie să închidă găinile. Dacă intrusul era din Lindby, l-ar fi recunoscut fără îndoială, chiar și în lumina slabă care se scurgea din spatele casei. Doar crescuse acolo, știa pe toată lumea. Desigur, localnicii fuseseră încurajați să se implice în proiect, ceea ce însă nu însemna că putea veni oricine acolo, mai ales după plecarea fetelor. Oare se confruntase cu cineva, îl forțase să reacționeze violent?

Își dădu seama că Berglund îl privește lung. Arheologul nu era genul care să stea prea mult pe gânduri.

— Am terminat aici, pot să mă întorc la Whalsay? Abia aștept să văd și eu monedele.

— Sigur, îi răspunse inspectorul, cu gândurile încă departe.

Oare Hattie ar fi remarcat dacă cineva ar fi fost pe sit în lipsa ei? Și ce ar fi putut descoperi un eventual intrus? Își amintea conversația dintre Sandy și Hattie de la Pier House Hotel, în care se puneau în discuție valoarea monedelor. Poate că alți oameni le-ar fi considerat numai bune de furat și valorificat ulterior. Ar trebui să verifice dacă există o piață neagră pentru astfel de obiecte.

Mai târziu, de la birou, încercă să o contacteze pe Val Turner, arheologul din Shetland, în ideea că ea ar putea să-i clarifice dacă monedele aveau într-adevăr vreo valoare pe piață sau nu. Mai mult, ca specialist, Val îi putea descrie mai bine contextul în care se derula proiectul de pe șantier și, pentru că nu avea nicio legătură cu moartea Mimei, o putea aborda ceva mai direct și mai deschis decât o făcuse cu Paul Berglund. Numai că Val nu era la birou,

așa că se mulțumi să-i lase un mesaj telefonic.

Abia lăsase jos telefonul că acesta sună brusc. Se aștepta să fie Val și rămase complet surprins să recunoască vocea subțire, ca de copil, a lui Hattie James.

— Aș vrea să vorbim, dacă se poate.

— Sigur.

— Nu, nu la telefon.

— Ai planuri să ajungi în Lerwick în următoarele două zile?

— Nu, n-am cum, îi spuse, frustrată că el nu înțelegea. Nu am cum pentru că azi a sosit șeful meu.

— Vrei să vin eu acolo?

În sfârșit, înțelesese ce voia de la el. Doar că perspectiva revenirii în Whalsay îl umplea de teamă. Îi plăcea insula, ceea ce știa despre ea, cel puțin. De ce ezita să meargă, oare? De ce resimțea această claustrofobie sufocantă, de parcă-l aștepta o perioadă de prizonierat? Poate că de vină era ceața și lipsa unui orizont recognoscibil. Sau legăturile întortocheate de rudenie, care îl împresurau parcă și pe el, afectându-i obiectivitatea. Se gândi inițial să-i sugereze să stea de vorbă cu Sandy, însă renunță rapid la idee. Hattie trebuia abordată cu delicatețe, iar Sandy, deși mult mai perspicace în ultimul timp, ar fi speriat-o cu siguranță.

— Ar fi cel mai bine, vă rog.

Sentimentul de ușurare din vocea ei era mai mult decât evident.

— E urgent? Poate aștepta până diseară? Ne putem întâlni la Pier House Hotel la șase.

Ea tăcu.

— Nu, îi spuse. Veniți la Bod. Fac tot posibilul să plec într-acolo.

Capitolul 20

Sandy se afla în nordul insulei și urmărea apropierea bărcii de pescari. Nici nu se compara cu *Cassandra*, traulerul uriaș aflat în proprietatea familiei Clouston. Când *Cassandra* ieșea în larg, obișnuia de fiecare dată să lipsească săptămâni bune, ajungând departe, în nordul Atlanticului. Descărca prima captură de pește în Danemarca, după care pleca din nou în larg. Pe insulă circula o mulțime de zvonuri despre prețul astronomic plătit de Andrew pe trauler chiar înainte de atacul cerebral. O avere, se spunea. Oricum, dintotdeauna avuseseră o grămadă de bani. Barca asta mai mică, în schimb, îi aparținea lui Davy Henderson. Ieșise la o plimbare scurtă și acum deja se întorcea în dană. Davy fusese suficient de amabil să-l ia și pe Ronald cu el. Îi făcea bine să plece din Whalsay, chiar și numai pentru o perioadă scurtă de timp.

Vântul îi suflă câteva șuvițe peste ochi. Mersese cu mașina până sus la Skaw, fiindcă simțea nevoia să plece o vreme de la Utra. Un drum destul de scurt în inima insulei ducea la cel mai nordic teren de golf britanic, verde și tuns la linie, în ciuda climei la care era expus. Venea uneori aici să joace golf cu tatăl lui, care era destul de priceput, deși niciunul dintre ei nu lua jocul prea în serios. Acum și-ar fi dorit ca Davy să-l fi invitat și pe el în călătoria cu barca. Nu era cine știe ce marinar, dar ar fi meritat să suporte câteva ore de chin ca să mai lase în urmă familia și discuțiile despre înmormântare.

Își dorea, desigur, ca Mima să aibă parte de un rămas-bun frumos, dar ei nu i-ar fi plăcut toată agitația asta fără sens, ci doar să știe că toți prietenii ei veniseră la biserică. Acolo, în locul în care se măritase. Biserica era construită pe o limbă de pământ ceva mai la vest de Whalsay, cunoscută drept Centrul. Era înconjurată din trei părți de mare, iar Mima spunea mereu că acolo se simțea cel mai aproape de soțul ei, marinarul; locul acela îți aducea

aminte, cumva, de o barcă. Și-ar fi dorit cântece de petrecere în locul imnurilor și ceva distracție după aceea. Nimic altceva n-ar mai fi contat pentru ea. Maică-sa, în schimb, se agita de zor să pregătească încăperile pentru Michael și familia lui, planificând mâncare suficientă cât pentru un asediu de treizeci de zile și dându-se de ceasul morții de grijă pe cine să mai invite.

Avusese parte de aceeași scenă și la micul dejun. Evelyn era la masa din bucătărie, cu a doua cană de cafea în față și înconjurată din toate părțile de liste: de mâncare, de băuturi, de oameni care trebuie anunțați. Joseph avea talentul să dispară subtil în astfel de situații și plecase deja pe domeniu, să verifice iezii.

— Crezi că Paul Berglund ar vrea să vină? întrebuse maică-sa din senin, cu un ton strident, abia controlat să nu devină isteric.

— Nu știu, răspunsese el, îndoindu-se în sinea lui: de ce ar vrea cineva cu o viață normală să meargă la înmormântarea unei bătrâne pe care, oricum, abia o cunoscuse?

— Păi, e profesor, continuase Evelyn.

— Și ce legătură are asta cu prețul peștelui din piață?

— Mă gândesc că Michael s-ar putea întreține cu el.

— Michael o să se întrețină foarte bine cu Ronald și cu ceilalți băieți, o asigurase el.

Dar oare așa era? Ultima dată când venise în vizită acasă, Michael păruse mai degrabă un străin.

Sandy se așeză pe iarbă și privi cum vasul se apropie, înaintând împotriva unui curent aspru dinspre sud-est. Era una dintre zilele acelea capricioase, în care vântul bătea în rafale: ba era senin, ba se înnora și începeau să cadă stropi de ploaie. Măcar nu mai era ceață.

I-ar fi plăcut ca mama lui să fie ceva mai relaxată. Când se mai destindea puțin, era o femeie tare plăcută. Își închipuise că avea să-i fie mai bine, odată ce Joseph alesese să lucreze acasă și băieții plecaseră pe drumul lor. Ar fi vrut s-o ajute, dar nu știa cum. O dată, mai demult, după ce confiscase cannabis de la câțiva studenți germani

care campaseră în Fetlar, îi trecuse prin cap ideea că asta ar fi soluția ca ea să se mai liniștească puțin. Cu ceva ani în urmă, Sandy mersese la Edinburgh să-și viziteze fratele și cineva făcuse prăjituri cu hașiș. Se distrase teribil la ideea să-i strecoare mamei sale niște canabis în checuri și se întrebase ce părere ar fi avut Michael. Pe vremuri ar fi răs împreună, acum însă nu mai era foarte sigur. Noaptea aceea în care petrecuseră cu prietenii în căminul studentesc, cu lumânări și muzică bună pe fundal, fusese probabil ultima în care vorbiseră cu adevărat.

Poate că ar fi trebuit să-i sugereze mamei lui să meargă la doctor. Nu prea înțelegea el ce presupune sănătatea femeilor, dar își închipuia că neliniștea și schimbările dese de dispoziție aveau legătură cu vârsta. Puteau să-i dea niște pastile, ceva, nu? Similar canabisului, dar o variantă legală. Știa că n-ar fi putut să vorbească cu ea despre lucrurile astea, în parte pentru că era un subiect prea delicat pentru el, dar și pentru că se temea de răspunsul ei. Era jalnic, ce-i drept, dar reușea încă să-l sperie când se enerva.

Obținuse și un rezultat bun, totuși, după discuția de dimineață: el avea să se mute la Setter înainte de sosirea lui Michael și a familiei sale. Mama lui acceptase imediat propunerea. Sandy știa că se temea că el se va face de răs în fața cumnatei sofisticate, deși pretextul oficial fusese că aveau nevoie de camera lui pentru copil. I se năzărise, la un moment dat, că poate ar prefera să plece și Joseph, în cazul în care Amelia s-ar fi ofuscat că socrul bea cam mult, că nu are maniere la masă și nici prea multe subiecte de conversație. Îi plăcea ideea. S-ar fi înțeles de minune doar ei doi, la Setter.

Barca se apropia tot mai mult, răsucind valurile sub carenă. Sandy se gândi să meargă în port la Symbister și să-i aștepte pe băieți la Pier House Hotel. Fuseseră plecați toată noaptea, dar nu erau genul care să refuze un pahar sau două înainte de culcare. Știa că ar fi trebuit să caute discret informații despre moartea Mimei în acest răstimp și nu voia să-l dezamăgească pe inspector, dar oricine are

nevoie de odihnă, până la urmă. Și poate afla ceva util pentru caz cât stătea cu băieții la bar. Doar așa lucra și Perez: asculta oamenii vorbind, mai punea câte o întrebare, două, ca și cum ar fi aruncat o piatră în apă și aștepta să vadă câte cercuri se ivesc.

Sandy era la Pier House Hotel cu un grup mare de băieți. Se afla și Davy acolo, împreună cu băieții de pe traulere. Era deja amiază și Sandy băuse câteva pahare de unul singur, în așteptarea prietenilor săi, dar deja aceștia îl prinseseră din urmă și de-acum scoteau cu toții aburi pe nări. Făceau glume și râdeau în hohote pe seama faptului că Sophie venise cu o zi înainte să vadă barca. Unul dintre marinarii bătrâni le spusese că o englezoaică la bord aduce numai belele. Erau multe superstiții în lumea pescarilor – cuvinte care nu se rosteau niciodată, ritualuri care trebuiau îndeplinite – dar Sandy nu auzise niciodată de asta cu englezoaicele. Ronald nu era cu ei. Sandy îl întrebasese pe Davy de vărul său, iar tipul își ridicase doar degetul mare, pentru a-i sugera că Ronald era în siguranță sub ochii Annei:

— În ultimul timp stă numai cu nevastă-sa aia. Se gudură pe lângă copilul ăla ca o fetișcană. Oricum, a renunțat și la băutură.

Oamenii adunați în jurul barului se priviră o clipă și izbucniră în hohote. Sandy se simțea oarecum în plus, ca și cum ei împărtășeau o glumă pe care el n-o pricepea. Se mutase la Lerwick, nu mai era de-al locului.

— Ei, în fine, continuă Davy, conștient că nu mai e coerent. Dacă împușcam o femeie, m-aș fi lăsat și eu de băut.

Tăcură toți o vreme, după care unul dintre ei strigă la Cedric să mai aducă de băut și-și văzură de vorbă. Curând, Sandy decise să plece, nu era normal să piardă vremea prin cârciumi, când Perez îl știa la lucru. N-ar fi trebuit s-o lase pe maică-sa să-l influențeze atât de mult, boscorodindu-l până când a reușit să ajungă la fel de încordat ca și ea. Ar trebui să ia exemplul tatălui său și să

lase valul ei de panică să treacă peste el.

Lumina zilei păru un șoc după întunericul din bar și abia acum realizează că era încă ziuă. În fața lui, pe stradă, câțiva copii se fugăreau, țopăind și chiuind, până când o tinerică simpatică se ivi dintr-o casă de lângă liceu și-i strigă să vină la ceai. Decise să lase mașina în parcare și să plece acasă pe jos. Pe drum, voia să se oprească și la bungaloul familiei Clouston, să îl vadă pe Ronald.

Inițial, părea că nu e nimeni acasă. Deschise ușa de la intrare, nu se auzea nimic. Apoi se gândi că poate doarme copilul și Anna profită de moment ca să se odihnească și ea. Nu voia să strige în gura mare să-i deranjeze, așa că închise ușa la loc și porni mai departe pe alee.

— Sandy!

Era Anna, la fereastra atelierului.

— Abia acum te-am văzut, vopseam lână. Intră!

Ronald îi povestise despre ambițiile Annei de a organiza cursuri de tricotat și de tors lână, ceea ce lui i se părea puțin bizar: o englezoaică să-i învețe pe alții despre tradițiile localnicilor din insule. Credea că mama lui putea fi deranjată de chestia asta, dar nu prea o auzise plângându-se.

Intră în încăperea spațioasă a atelierului, pregătită deja pentru cursanți. Anna tocmai ridica o grămadă de lână dintr-o oală, cu ajutorul a două bețe de lemn. Lâna căpătase o nuanță verde ca de mlaștină, pe care Sandy n-o vedea să devină preferata cuiva prea curând.

— Cum ți se pare? îl întreabă. E o rețetă nouă, vopsea din licheni. Arată bine, nu crezi?

— Sigur...

Era mirat s-o vadă lucrând la așa puțin timp de la nașterea copilului. Amelia stătuse în pat săptămâni bune după nașterea fetiței. Evelyn plecase o vreme la Edinburgh, să-i ajute la curățenie, mâncare și cumpărături.

— Ronald e acasă? Știu că a fost plecat cu Davy mai devreme, dar s-a întors, nu-i așa?

— A venit, dar a și plecat între timp la deal, să vorbească cu maică-sa.

Sandy îi remarcă iritarea din voce. În mintea lui o asemenea cu o oală plină de supă, gata să dea în clocot. Cu siguranță, nu era simplu să trăiești cu o soacră ca Jackie la doar câțiva metri de casă și cu un nou-născut care plângea întruna și nu dormea încă noaptea.

— A sunat mai devreme să ne spună că Andrew nu se simte bine. A trecut ceva vreme de când a plecat, probabil nu mai întârzie mult.

Tăcu o clipă și reveni:

— Vrei să-l aștepți? Îți fac un ceai?

Sandy se întreba dacă mama lui ar fi fost ceva mai plăcută și mai maleabilă dacă ar fi avut propria ei afacere, o pasiune cu care să-și ocupe vremea, în loc să fie nevoită să-și trăiască viața numai prin intermediul fiilor ei.

— Sigur, de ce nu.

O urmă în bucătărie, în vreme ce ea luă coșul cu copilul adormit. Îi spuse ceva despre niște mesaje primite pe e-mail de la femeii care doreau să se înscrie la curs. Părea încurajată de entuziasmul lor. Sandy se gândi că n-o mai văzuse niciodată atât de veselă, de bine dispusă.

— E o doamnă din Idaho care mi-a scris că tricotează modele Shetland de douăzeci de ani și nu s-a gândit niciodată până acum să viziteze insulele.

Anna turnă ceaiul și se întoarse spre el.

— Tu și Ronald sunteți foarte norocoși că ați copilarit aici, să știi.

Sandy înclina să-i dea dreptate, doar că acum, mare fiind, nu știa ce scuză să mai inventeze ca să plece și să se întoarcă în Lerwick.

Anna rămăsese în picioare, cu cănila în mână.

— Mergem afară? E încă plăcut la soare, dacă nu bate vântul.

Se așezară pe o bancă vopsită în alb, cu spatele spre casă. Sandy avea un sentiment bizar, nu mai fusese niciodată singur cu Anna și nu prea știa ce să-i spună. După cât vorbise în bucătărie, părea că acum preferă mai degrabă să tacă. Nu se auzeau decât zgomotele obișnuite de fundal, pe care nu le remarcă în mod normal: oile,

pescărușii, adierile vântului și un fir de sârmă care se lovea de gard.

— Cum e Ronald?

Probabil că întrebarea o luase prin surprindere, fiindcă tresări și ezită înainte să răspundă.

— E bucuros că nu i se aduc acuzații, evident, dar asta nu înseamnă că a dat totul deoparte și a uitat, e încă foarte afectat.

— E firesc.

— Poate i-a fost învățătură de minte și o să se gândească mai bine înainte să plece cu băieții la băutură și s-o ia razna. O să înțeleagă cât ai de pierdut când te porți în felul ăsta.

Sandy avu o clipă un gând trăsnit cum că moartea Mimei picase la țanc pentru Anna, pentru că-i aducea bărbatul la pripon, așa cum își dorea. De acum înainte, va avea mereu acest moment de nebunie pe care să i-l arunce în față, cu reproș: *Adu-ți aminte ce s-a întâmplat ultima dată când nu m-ai ascultat!* Ce naiba aveau toate femeile de pe insulă de simțeau nevoia asta acută să-și controleze bărbatii?

Lăsă cana jos, pe cărare.

— Poate că nu Ronald a ucis-o pe Mima.

— Cum adică?

Își dădu seama că și-a dat iar drumul la gură, ca prostul. Ce putea să mai spună? Dar știa că poate fi o ipoteză viabilă, imediat ce o rostise. Ronald nu era bezmetic. N-ar fi tras spre Mima, indiferent de cât era de întuneric și de ceață.

— Nimic, continuă, nimic oficial, cel puțin. Doar că nu cred că s-a întâmplat cum crede toată lumea. E posibil ca altcineva să fie responsabil pentru asta.

Anna îl privea uluită. Sandy mormăi o scuză și-și luă tălpășița, înainte ca gura lui mare și proastă să-i aducă necazuri.

Capitolul 21

Perez nu-i spusese lui Sandy despre telefonul primit de la Hattie și nici că vine la Whalsay să se întâlnească cu ea. Spera să o liniștească și să plece înapoi, înainte să se afle că era pe insulă. Bănuia că voia să-i spună ceva legat de șantier. Simțise în vocea ei la telefon că ar avea ceva de mărturisit, ceva din conștiința ei care o neliniștea și nu-i dădea pace. Probabil niște nereguli de care n-ar fi vrut să afle Paul Berglund sau Universitatea. Poate că existau artefacte găsite anterior la Setter, pe care nu le anunțase superiorului ei din cine știe ce motive, numai de ea știute. Ar fi trebuit să poată s-o liniștească repede dacă aceste chestiuni nu aveau de-a face cu moartea bătrânei.

Deși nu era neapărat dornic să călătorească din nou, vremea frumoasă din Laxo îl binedispuse. Ceața se ridicase, iar briza forma valuri albe, care se loveau agale de stânci. Simțise legănatul mării chiar și pe feribot. Billy Watt era din nou de serviciu și rămăsese de vorbă pe puntea mașinilor. Billy se însurase târziu și avea un băiețel:

— Să știi că e grozav să ai copii, e cel mai plăcut sentiment din lume. Trebuie să încerci și tu.

Ar trebui, își spusese. Își imagina cum ar fi să-și țină copilul în brațe. *Ne-apucă și pe noi să vrem copii? Asta simt femeile?* Își zise că anotimpul era de vină: primăvara și mieii care zburdau aiurea pe dealuri. Trebuia să se concentreze la caz.

— Mă întâlnesc cu una dintre fetele de la Universitate, care lucrează pe situl arheologic și stau la campus. Ai idee cum ajung acolo?

Billy știa, așa că Jimmy se suise în mașină cu o imagine foarte clară în minte încotro trebuia să meargă. Parcă pe marginea drumului și trecu pe lângă câteva case părăsite, până când ajunse în final la destinație. Se uită la ceas, șase fără cinci minute. Era mulțumit - nu-i plăcea să întârzie. Mulți dintre localnicii din insule aveau o atitudine relaxată

față de orele stabilite și chestia asta îl irita mereu.

Se aștepta ca Hattie să fie acolo. Simțise oarece disperare în vocea ei și, deși îi spusese că nu e nimic urgent, își dăduse seama că lucrurile nu erau în regulă și că trebuia să vorbească cu ea. Ciocăni, dar nu primi niciun răspuns. Zece minute mai târziu deveni agitat. Privi înăuntru și văzu un decor destul de primitiv: podeaua simplă, neacoperită, un aragaz de camping și câteva farfurii, tacâmuri și câni rânduie pe un raft de lemn. Tot acolo era depozitat și echipamentul pentru săpăturile de la sit; un teodolit, un aparat foto cu trepied și stâlpi de delimitare. Pe masă erau împrăștiate câteva coli de hârtie rozalie, ce părea să fie folosită pentru a înregistra noile descoperiri. Nici urmă de Hattie și nicio explicație pentru absența ei.

Intră, căutând un eventual mesaj pentru el; odată intrat, însă, curiozitatea îl împinse să se uite mai atent în jur. Dincolo de bucătărie descoperi un dormitor cu patru paturi, câte două pe fiecare perete, cele două de jos fiind îmbrăcate în așternuturi. Unul era aranjat la dungă, cu sacul de dormit îndreptat și pregătit să fie utilizat, cu un rând de haine împăturite frumos pe un scaun de plastic așezat la capătul său. Celălalt, care bănuia că-i aparținea Sophiei, era într-o dezordine cumplită.

— Ce mama naibii faceți aici?

Se răsucii, luat prin surprindere și jenat de postura în care se afla. În casă era semiîntuneric și nu distingea decât o siluetă în dreptul ușii.

— O căutam pe Hattie.

— În dormitor? continuă Sophie pe un ton acuzator, încă nemișcată, pentru a-i bloca ieșirea.

— Scuze, nu am știut. Am stabilit să ne întâlnim aici și căutam un bilet sau ceva de genul ăsta.

Rămase tăcută, deși din atitudinea ei sfidătoare se deducea ușor cam ce gândea: *Sigur, exact asta făceai!* Se apropie de ea și o văzu ceva mai clar.

— Uite ce e, îmi pare rău că am dat buzna. Cred că e o neînțelegere la mijloc. Spune-mi doar unde o pot găsi și

dispar într-o clipă.

Sophie nu se mișcă. Era aproape cât el de înaltă și purta o vestă și o geacă de blugi, prin a cărei deschidere i se zărea stomacul plat și ferm. Avea statura specifică vedetelor din film sau fotomodelelor. Se întrebă cum se înțelegea cu Hattie în afara proiectului arheologic, ce ar fi avut de vorbit oare una cu cealaltă?

— De ce o căutați?

Fata avea un ton amuzat, dar era sigur că se așteaptă la un răspuns.

— Cred că asta ne privește pe noi doi.

— N-am văzut-o de la prânz.

Măcar acum se mișcase într-o parte ca să-i facă loc și ieșiseră amândoi în lumina soarelui.

— Unde erați? o întrebă, temându-se că-i va contesta dreptul să pună astfel de întrebări.

Dar fata îi răspunse după câteva clipe de gândire.

— Eram la Utra, ne-a invitat Evelyn la masă. Era și Paul acolo - prima ocazie cu care vedea monedele. După aceea a vrut să vorbească cu Hattie despre doctoratul ei, bănuiesc că stabileau pașii următori, ce să facă mai departe în proiect.

— Tu nu ai participat la discuție?

— Nu, eu sunt doar angajată.

Nu-și dădea seama ce simțea mai exact fata, dacă o deranja acest statut sau nu.

— Unde au avut discuția asta?

— Nu știu, eu i-am lăsat la Utra și am plecat.

— Ce program ai avut în după-amiaza asta?

— M-am întors la șantier și am mai lucrat vreo oră. Mă gândeam că o să vină și Hattie la un moment dat.

— Și nu a venit?

— Nu. Probabil că a plecat cu Paul la Pier House Hotel, pentru un pahar în cinstea descoperirii. N-au decăt, să bea singuri! Dar mi-am luat și eu liber și m-am întâlnit cu niște tipi de pe bărcile de pescuit.

Părea nervoasă, irascibilă. Perez ar fi vrut să întrebe la cine fusese acasă, dar își zise că asta chiar nu era treaba

lui.

— Hattie nu pare genul care să se dea în vânt pentru o după-amiază la bar, continuă el cu o voce cât mai domoală, sperând ca vorbele sale să nu pară un interogatoriu.

Cu o zi înainte, când se întâlniseră în Pier House, Hattie păruse agitată, nervoasă, chiar și după două pahare de bere.

— Nu, evident, nu e locul ei preferat. Conceptul de plăcere nu-i prieste. Ar fi trebuit să mă invite pe mine, îi spuse și zâmbi larg, deși Perez vedea bine că fetei îi era greu să mențină aparența de lejeritate. Da' Berglund e coordonatorul ei, până la urmă, nu? Șeful ei. N-avea tupeul să-i spună că barul nu e chiar locul ei preferat.

— Așa e, spuse Perez, și mie mi se pare că e genul de om care de regulă primește ceea ce vrea.

Sperase ca fata să fie încurajată să-și spună propria părere despre Berglund, dar nu se întâmplă asta. În schimb, ea ridică din umeri și îi spuse că avusese o zi grea. Nu-și dorea decât să stea la soare cu o cană de ceai. Sau poate o bere.

— Nu știi unde aş putea s-o găsesc pe Hattie acum?

— Nu știu, îmi pare rău. Și n-are sens să-ți dau numărul de mobil, n-are nicăieri semnal pe insula asta.

— Dacă se întoarce, spune-i, te rog, că o caut.

— Sigur, sigur.

Perez, în schimb, nu era deloc sigur; o bănuia că e neserioasă și superficială și n-avea deloc încredere în ea.

Îl găsi pe Berglund de unul singur la barul din Pier House Hotel. Lângă el era o tavă cu cafea, iar el scria de zor pe niște coli A4. Perez îi remarcă scrisul larg, întortocheat și aproape neinteligibil. Nu mai era nimeni în local în afară de Berglund și de Cedric Irvine, așezat în spatele barului cu un exemplar din *Shetland Times* în mână.

— Cu ce vă servesc? îl întrebă.

Proprietarul îl recunoscuse din ziua anterioară și îi zâmbi prietenos. Perez își zise că omul cunoștea foarte bine insula, ca oricare dintre localnici. Se întrebă dacă lui

Sandy îi trecuse prin cap să stea de vorbă cu el despre Mima.

— Cafea, vă rog. Tare și neagră.

Cedric încuviință din cap și dispăru. Berglund îi făcu semn cu mâna.

— Credeam că nu ajungeți la Whalsay azi.

— A intervenit ceva, spuse Perez și se așază la aceeași masă. Ei, cum sunt monedele de la Setter? Pe măsura așteptărilor?

— Absolut. Și într-o condiție foarte bună.

— O caut pe Hattie.

Berglund ridică din sprâncene:

— Ce aveți de vorbit cu ea?

Perez zâmbi:

— Doar câteva lucruri de clarificat.

— Bănuiesc că e la refugiu, la Bod.

— De acolo vin, iar Sophie spunea că e cu dumneavoastră.

Situația devenea ridicolă. N-avea deloc chef să se joace de-a v-ați ascunselea pe insulă, în căutarea unei fete nevrotice. Avea cu siguranță lucruri mai bune de făcut.

— Am vorbit mai devreme despre următoarele etape ale proiectului, dar ne-am despărțit de vreo două ore deja.

Cedric se întoarse cu cafeaua comandată, iar Perez așteptă ca bătrânul să-și reia lectura înainte să continue discuția.

— Nu ați venit cu Hattie aici?

Profesorul afișă o mutră uluită.

— Doamne ferește, nu! Ceva mai devreme, aici era plin de pescarii de pe traulere. Era destul de încinsă atmosfera, iar Hattie e un fel de floare delicată, ca să fiu amabil, în momentele ei bune. Doar am făcut câțiva pași pe țărm, în apropiere de Utra. E o zonă mai adăpostită acolo, e foarte plăcut.

— Când v-ați despărțit a spus cumva unde se duce?

— Spunea că vrea să se mai plimbe, să-și adune gândurile și să-și facă planurile de organizare pentru proiectul de la Setter. Am crezut că o să se întoarcă la sit,

mai ales că Sophie era deja acolo. Eu am venit aici. Cum spuneam, localul era plin și oamenii erau destul de încinși. Am stat o vreme în cameră să dau niște telefoane – trebuie să certificăm monedele, dar mai am și alte proiecte la Universitate.

Perez sorbi din cafea. Bănuia că Hattie regreta deja că sunase la poliție și acum se ascundea de el, prea rușinată ca să-i spună în față adevărul. Oamenii aveau adesea un comportament irațional în relația cu poliția. Cel mai înțelept era să se întoarcă la Lerwick, deși nu înceta să audă în minte disperarea din vocea fetei când îl sunase. Chiar dacă se răzgândise și nu mai voia să facă mărturisiri poliției, poate că reușea să o convingă, totuși, să vorbească cu cineva. Fran o să înțeleagă dacă avea să rateze telefonul lui Cassie în seara aceea. Plecă de la Pier House, fără să-și dezvăluie intențiile lui Berglund.

Perez se îndreptă spre Setter, mergând de-a lungul țărmlui. Rămase o vreme să privească în largul mării și atunci zări un bodârlău cu gâtul roșu zburând pe deasupra, primul din primăvara aceea. Bănuia că avea să-și facă cuib acolo. Pasărea scoase un țipăt. Fran îi spusese odată că genul ăsta de strigăte ale păsărilor o fac să se gândească la un copil speriat care cere ajutor. Se amuzase atunci pe seama ei, dar acum înțelegea mai bine. Bătrânii îi spuneau bodârlăului „gâscă roșie” și credeau că aduce furtuni și dezastre cu el.

Setter îi părea la fel de neîngrijit ca la prima sa vizită: același teanc de gunoaie ruginite aruncate într-o margine a casei; petecul de urzici și găinile erau, de asemenea, în același loc. Pisica răpănoasă se odihnea la soare, pe acoperișul șopronului. Perez se întreba ce ar fi crezut tatăl lui despre Mima Wilson; era un tip care se mândrise totdeauna cu grija și disciplina în care trăise toată viața și cu siguranță s-ar fi revoltat văzând stilul ei libertin și pasiunea pentru băutură.

Ciocăni la intrare. I se păru că aude zgomote din casă, dar încercă ușa și descoperi că e încuiată. Privi înăuntru pe geamul de la bucătărie. Tatăl lui Sandy era așezat pe un

scaun pliant, cu capul în mâini, plângând. Perez știa că nu putea intra cu bocancii în sufletul unui bătrân care suferă. Aruncă o privire rapidă spre situl arheologic ca să se asigure că Hattie nu e acolo, după care își văzu de drum.

Capitolul 22

Perez rată ultimul feribot spre casă, așa că sfârși prin a închiria o cameră la Pier House Hotel. Plănuiise să facă un drum scurt și să se întoarcă la timp pentru cină și iată cum ajunsese prizonier în locul ăsta. Abandonat. Oricum, nu putea să doarmă nici dacă s-ar fi întors la Lerwick. Voia să fie prin preajmă în caz că apărea Hattie. Își petrecuse toată seara cu Evelyn, care sunase la toți vecinii în căutarea ei. Nimeni n-o mai văzuse de când Berglund se despărțise de ea pe malul mării. Dacă era încă în Whalsay, clar nu era cu cineva care o cunoștea.

Joseph sosi acasă chiar când Perez pleca:

— Crezi că e cazul să adunăm oameni și s-o căutăm pe deal? Poate a căzut, și-o fi rupt piciorul.

Perez ezitase. Se întunecase deja și Hattie fusese văzută ultima oară pe țarm. Ce să caute pe deal? În cele din urmă interveni Sandy:

— N-ar fi mai bine să așteptăm dimineța, când e lumină? Nu știm dacă a plecat sau nu de pe insulă și nu i-ar plăcea să ne agităm degeaba.

Perez trecuse din nou pe la Bod pe drumul de la Utra și se mirase s-o găsească încă pe Sophie acolo. Nu părea deloc genul de femeie care să-și petreacă seara de una singură. Era în pat, citea o carte și într-o mână avea o doză de bere; nu schiță niciun gest când îi bătu la ușă. Doar îi strigă să intre. Soarele apusese și în clădire se făcuse frig, dar nu părea s-o deranjeze chestia asta. Lângă ea, pe podea, era trântit un rucsac care dădea pe afară de haine.

— Nicio veste încă?

Părea în mod real îngrijorată. Măcar își ridicase privirea din carte.

— Nu e deloc genul ei, oricum nu prea face altceva decât să muncească.

— Mă întrebam dacă nu ai cumva un număr de telefon al mamei ei.

— Nu, am impresia că nu păstrează o legătură prea

strânsă, îi spuse și lăsa cartea deoparte, după care se răsuci în pat spre el. Mama lui Hattie e politician, mult mai preocupată de propria carieră decât de soarta fică-sii. Nu mi-a spus ea asta, evident, e doar impresia mea.

— Și tatăl?

Sophie ridică din umeri.

— N-a vorbit niciodată despre el. Dar, pe de altă parte, nici nu ne-am prea făcut confidențe despre familiile noastre.

— Cum ți s-a părut Hattie în ultimul timp?

— Eh, știți cum e, ea e de fel mai ciudată. Obsesivă, uneori. Cea mai mare parte a zilei muncim din greu pe sit, după care seara petrecem. Ea, în schimb, cred că ar munci și noaptea dacă s-ar putea. Și are o mare problemă cu mâncatul - majoritatea oamenilor de pe sit bagă în ei ca apucații, pentru că munca fizică e extenuantă. Iar ea abia înghite cât o vrabie. Spre finalul sezonului trecut, se mai întremase puțin. Poate pentru că se simte așa de bine aici, s-a relaxat. Când ne-am întors din nou, era super-entuziasmată de energia primăverii.

— Iar descoperirea monedelor a contribuit și mai mult la starea asta, să nu mai fie nevoită să-și justifice mereu teoriile.

— Așa ar fi fost de așteptat, știu. De când a murit Mima, însă, parcă a înnebunit de tot. E foarte retrasă în sine și, sincer, m-am săturat până peste cap de schimbările ei de dispoziție. Nu sunt sigură că treaba asta cu arheologia e ceea ce-mi doresc să fac, oricum. Vreau să-mi conving părinții să investească într-o mică afacere a mea: o fostă colegă de școală deschide un cafe-bar în Richmond și caută un partener. Cred că mi se potrivește mai bine chestia asta, până la urmă am nevoie și de ceva distracție. I-am spus lui Paul în după-amiaza asta că îmi dau demisia.

— Hattie știe că pleci?

— Nu i-am spus, n-aveam chef iar de una din crizele ei. M-am gândit că îi va spune Paul în plimbarea lor de după-amiază. Am început să împachetez, îi spuse și arată cu bărbia spre rucsacul de pe podea. Acum că am decis să

plec, vreau s-o fac cât mai repede.

Oare vestea plecării Sophiei o bulversase atât de tare pe Hattie, încât s-o facă să fugă, să se izoleze de lume? Poate că da, fiindcă ar fi putut percepe gestul drept o respingere. Însă nu din pricina asta îl sunase pe el. Îl sunase înainte de întâlnirea cu Berglund.

Revenit la hotel, Perez îl găsi pe Berglund în bar, încă lucrând. Trecuse la whisky și într-o mână ținea un pahar, iar în cealaltă stiloul. Perez se așeză pe un scaun mai jos, de cealaltă parte a mesei.

— Sophie mi-a spus că și-a dat demisia.

— Așa e, tare neplăcut. Nu știu pe cine găsim s-o înlocuiească în faza asta a proiectului.

— Cum a primit Hattie vestea asta?

— Părea mulțumită, a zis că o se apuce imediat de lucru de una singură. Am senzația că, oricum, nu se mai înțelegeau foarte bine. Nu știu cum ne vom descurca însă cu ofițerul de la protecția muncii, mai ales că nu mai e chiar nimeni la Setter acum.

— Și nu v-ați gândit să-mi spuneți detaliile astea când o căutam pe Hattie mai devreme?

— Nu mi s-a părut important. Plus că încerc s-o fac pe Sophie să se răzgândească, totuși. Tot nu ați găsit-o pe Hattie?

Întrebarea era de complezență. Părea curios, dar nicidecum îngrijorat. *Sunt singurul căruia îi pasă de fata asta?* se întrebă Perez. Chiar și Sandy credea că exagerează, doar că el avea propriile griji: un tată doborât de suferință și o înmormântare de organizat.

— Nu. Și m-am gândit să verific la familia ei, poate s-a întors acasă. N-aș vrea să pun un echipaj întreg în alertă, dacă ea a plecat deja de aici. Aveți vreun număr de telefon de la ea de acasă?

Se așteptase ca Berglund să fie evaziv; probabil că ideea unei misiuni de căutare, cu toată agitația și atenția pe care le-ar fi atras asupra Universității, îl determinaseră să fie dintr-odată extrem de cooperant.

— Am ceva într-un folder din laptop. Lasă-mă câteva

minute și găsesc ce-ți trebuie.

Perez sună din cameră la numărul indicat de profesor. Gwen James răspunse imediat.

— Alo?

Avea o voce joasă, profundă, extrem de plăcută. Perez își imagina o femeie brunetă cu un bust proeminent cântând jazz într-un club întunecos. Era ridicol, evident. Femeia era, probabil, slabă, ștearsă și afonă. Se prezentă, după care încercă să-i explice printre bâlbâieli de ce sună.

— Nu avem motive de îngrijorare în acest moment, dar mă întrebam dacă aveți vreo veste de la Hattie.

— M-a sunat în după-amiaza aceasta.

Răsuflă ușurat.

— V-a spus că ar vrea să plece din Whalsay?

— Nu mi-a spus nimic. Eram într-o ședință și aveam telefonul închis, așa că mi-a lăsat un mesaj. Mi-a spus doar că mă va suna din nou, fiindcă voia să vorbească cu mine. Am sunat-o imediat ce am ieșit din întâlnire, dar telefonul ei nu are semnal pe insulă. Nu știu cum a reușit să mă sune, fie a împrumutat un telefon, fie a folosit unul public.

Urmă un moment de tăcere între ei.

— Mă îngrijorează starea ei, domnule inspector. În trecut a suferit de anumite probleme psihice. Nu se simte deloc bine în situații tensionate. Credeam că mediul din insulă va fi perfect pentru ea, sigur, relaxant, mai ales că anul trecut s-a simțit foarte bine acolo. La telefon, însă, nu părea deloc în regulă, era neliniștită, panicată.

Părea că femeia dă vina pe întregul Shetland, un loc în care își pusese speranțe și care-i trădase încrederea.

— Are obiceiul să se izoleze de lume când nu se simte bine?

— Posibil... Da, cred că așa se întâmplă. Încă de mică prefera să dispară, să fie singură undeva. Mulțimile i-au creat dintotdeauna panică, îi provoacă isterie.

Se opri o clipă, după care adăugă reperor:

— Nu cred că pot veni până acolo, nu așa repede. Măine am program la Parlament și nu am cum să-mi motivez absența. Ultimul lucru de care ar avea Hattie nevoie acum,

mai ales că nu se simte bine, ar fi o haită de reporteri pe urmele ei.

Gwen James părea să controleze foarte bine situația. Își aminti cum fusese Fran când avusese impresia că o pierduse pe Cassie: atât de disperată că abia mai putea vorbi. Se întrebă dacă femeia bănuia, de fapt, unde se află Hattie și de aceea era atât de calmă.

— Credeți că s-a dus, poate, să-și viziteze tatăl?

— Mă îndoiesc, domnule inspector. Am divorțat când Hattie era foarte mică și nu l-a interesat prea tare soarta ei. E jurnalist, iar ultima dată când am auzit de el era prin Sudan.

— Există și alte persoane pe care ar fi putut să le contacteze dacă se simțea rău? O asistentă, un doctor?

— Nu cred. E posibil, totuși, să fi sunat la clinica la care a fost tratată în trecut. Am să verific și revin cu un telefon dacă primesc vreo veste de la ei.

Tăcu o vreme, după care îi spuse pe un ton grav:

— Sper că veți păstra discreția, domnule inspector.

La hotel schimbă câteva vorbe cu Billy Watt, unul dintre marinarii de pe feribotul între Whalsay și Shetland. Barul se închisese deja. Berglund plecase la culcare fără să mai aștepte noutăți despre situația lui Hattie, iar Billy venise să stea de vorbă doar ca un favor pentru Jimmy. Nu putuse ajunge mai devreme fiindcă fiul lui n-avusese astâmpăr.

— Îi dau dinții, de-aia e agitat, îi explicase el cu un zâmbet larg.

— Bietul puști!

S-au așezat în camera lui Perez, cu câte o cafea în față.

— E posibil să fi plecat din Whalsay cu unul dintre feriboturile de după-amiază. Crezi că ai zărit-o, cumva? Mică de statură, cu părul și tenul închise la culoare. Ai putea s-o recunoști?

— Nu o cunosc, dar nu sunt prea mulți pasageri pe feribot de obicei și mi-aș aminti cu siguranță dacă a ieșit să se plimbe pe punte când eram de serviciu. Dar nu a ieșit nimeni pe tura mea.

— Când ai intrat în tură?

— La ora patru după-amiaza. Au fost două feriboturi, ca de obicei. Dar dacă nu am văzut-o eu, nu înseamnă că nu a plecat de pe insulă.

Perez se întreba ce-ar fi putut s-o sperie pe Hattie atât de tare încât să aleagă să fugă. *Trebuia s-o fi convins să îmi spună la telefon, se gândea, sau să fi lăsat totul baltă și să plec la Whalsay. A avut trei ore de așteptat din momentul în care s-a despărțit de Paul Berglund și până când am ajuns eu pe insulă. Ce s-a întâmplat cu ea de n-a mai fost în stare să aștepte trei ore?*

— Îi întreb și pe ceilalți colegi, continuă Billy.

Se așeză pe pervazul ferestrei din camera lui Perez și se uită la traulerele aliniate din port. Ceva mai departe, în larg, sclipea o baliză.

— Putem aștepta până dimineață? N-aș vrea să-i deranjez dacă nu este urgent. Unii dintre ei se trezesc mâine la prima oră.

Hattie e adult, își zise Perez, are douăzeci și trei de ani și e o femeie inteligentă.

— Da, e în regulă. Putem aștepta până dimineață.

Se aștepta ca Billy să se ridice și să plece, dar bărbatul continua să-și bea cafeaua instant făcută la fierbătorul din cameră. Și acceptă și următoarea cană oferită de Perez, iar Jimmy se bucură de companie. Cu Billy prin preajmă reușea măcar să privească obiectiv dispariția lui Hattie. Era convins că imaginația avea să i-o ia razna imediat după plecarea marinarului.

— Știi ce-aș face eu dacă aș vrea să dispar de pe insulă fără să mă vadă nimeni? zise Billy deodată, așezând cana lângă el, pe podea. Aș face rost de o cursă cu mașina, mai ales în cele care pleacă cu feribotul mic. Majoritatea oamenilor nici nu ies din mașină în timpul traversării, iar noi de mult nu mai remarcăm pasagerii când încasăm taxa de trecere. Observi că sunt persoane în mașină, dar nu stai să le privești cu atenție. Au fost ceva mașini de genul asta azi.

— Cine s-ar fi oferit s-o ia cu mașina? întrebă Perez mai mult pentru sine. Și unde s-ar fi dus, odată ajunsă în Laxo?

— Depinde când a ajuns acolo. Din când în când mai trece un autobuz care face conexiunea cu Lerwick.

Jimmy își aminti că parcă zărise autobuzul când plecase cu mașina prin nordul orașului. Oare e posibil să fi trecut unul pe lângă altul? Poate că Hattie era chiar în autobuzul acela, ghemuită în scaun și cu privirea pierdută pe fereastră. Dacă tot nu apare până dimineață, trebuie să stea de vorbă și cu șoferul de autobuz. Se întrebă dacă vreun localnic din Whalsay avea vreo poză cu Hattie. Sophie sau Berglund aveau cu siguranță. N-ar fi vrut s-o sune din nou pe Gwen James. *Toată chestia asta e o reacție exagerată. O fi Hattie adultă, da' e o tipă imatură și zbugiumată. Cu siguranță se supărase că Sophie nu mai voia să lucreze cu ea. E ca un copil la locul de joacă, unul care-și ascunde fața în palme și speră că bătașii vor pleca singuri.*

Ideea că Hattie ar fi putut să plece cu autostopul și că acum era bine-merci în siguranță, în drum spre casa mamei ei, îl liniștea. Sandy avusese dreptate, n-avea rost să facă prea mult tărăboi. Îl va suna pe Joseph să țină pe loc căutările până dimineață, când va vorbi cu lucrătorii de pe feribot.

Billy se ridică să plece:

— Să sperăm că nu s-a trezit copilul!

Perez era atât de absorbit de propriile gânduri despre Hattie, că-i luă ceva vreme să priceapă că Billy se referea la copilul lui.

Capitolul 23

Sandy se trezi devreme. Era o dimineață superbă, cu un soare strălucitor și vânt foarte slab. În casă era liniște, nici măcar Joseph nu se trezise. Se dădu jos din pat, cu gândul că nu mai făcuse asta atât de devreme de ani de zile, poate din copilărie, chiar. Evident, cu excepția zilelor când era chemat la serviciu pentru cine știe ce urgențe. *Din cauza traiului sănătos de pe insulă*, își spuse. Nu era deloc bun pentru un bărbat, îi zăpăcea complet ceasul biologic. Își pregăti cafeaua și luă cana afară. Prin ușa întredeschisă auzi sunetul apei care umplea boilerul. N-avea chef de vorbă cu niciunul dintre părinți, așa că lăsă cana pe prag și porni să se plimbe puțin pe-afară.

Fără să-și dea seama, o luă pe cărarea care ducea spre Setter. Se gândea încontinuu la dispariția lui Hattie: poate că Perez avea dreptate și fata fugise pur și simplu. Înțelegea perfect, uneori îi venea și lui să facă același lucru în Whalsay. Ar fi vrut să întoarcă spatele insulei și să nu mai vină acasă niciodată. Iar Hattie era o tipă atât de fragilă, de agitată. Altfel drăguță, cu ochii aceia mari și negri – chiar putea înțelege de ce unii bărbați o găseau atrăgătoare. Bărbați care caută o femeie pe care s-o protejeze, de care să aibă grijă. El, în schimb, prefera lucrurile cât mai simple, iar viața cu o astfel de femeie părea extrem de complicată.

Ajunse la casa bunicii lui și eliberă găinile, după care intră în casă să se ușureze și să-și pregătească altă cană de cafea. Cineva trecuse pe-acolo de curând: o sticlă de Grouse golită pe jumătate și un pahar nespălat, alături de o scrumieră plină de mucuri de țigară. Cel mai probabil Joseph. Știa că tatăl lui venea aici ca să scape de Evelyn și ca să se gândească în liniște la Mima. Bucătăria avea un aer părăsit și Sandy se simțea groaznic. Nu suporta să și-l imagineze pe tatăl lui zăcând acolo de unul singur, fumând, bând și jelindu-și propria mamă.

Soarele nu se ridicase încă. Sclipea pe marginea

îndepărtată a mării, o linie de argint la orizont, oglindit și în suprafața lacului de la capătul câmpului. Lângă casă, o tufă lemnoasă și noduroasă de liliac, îndoită de forța vântului, începea să înflorească. Un stol de pescăruși făceau un scandal teribil deasupra apei, părând neobișnuit de albi pe albastrul cerului în lumina clară a dimineții. Își aminti cuvintele Annei: „Ce norocos ești că te-ai născut aici!” Într-adevăr, într-o dimineață ca asta, locul părea perfect.

Făcu câțiva pași în grădină, spre dig, cu cana de cafea într-o mână și se opri, ca de fiecare dată în ultima vreme, în locul în care o găsisese pe Mima. Oare ar fi fost chiar așa o grozăvie să renunțe la serviciu din Lerwick și să se ocupe exclusiv de Setter? Se pricepea foarte bine la animale, iar tatăl lui ar fi fost extrem de fericit. Putea să vândă apartamentul și să aducă ceva bani și energie creativă în locul ăsta, să-l pună pe picioare. Dar știa că lucrul ăsta e imposibil încă dinainte să-și termine ideea. Ar fi sfârșit urându-i pe ai lui și urând insula. Mai bine rămânea unde era și venea doar în vizită, din când în când.

Ajunsesse la șanțurile de test, unde mama lui găsisese faimosul craniu. Trase cu ochiul înăuntru. Oare la ce se aștepta? La și mai multe oase ieșite din pământ? Un cot, poate, îndoit ca un tubercul uriaș de cartof. Sau un rând de degete de la picioare? Nimic din toate astea, evident, doar stratul de pământ tasat de mistria mamei lui.

Continuă să se plimbe de-a lungul șanțului principal, unde se presupunea că se află casa medievală și unde stătuseră ascunse acele monede de argint timp de sute de ani. Știa că, de fapt, trage de timp ca să nu se întoarcă la Utra. Nu era în stare să facă față bunei-dispoziții stoice a lui Joseph și nici energiei inepuizabile a mamei lui.

Prin cap îi treceau amintiri vagi din câteva documentare TV. Ce-ar fi dacă ar găsi o grămadă întreagă de monede, de aur și de argint, poate și niște bijuterii? Avea în minte imaginea unei grămezi de rubine și smaralde sclipind în soarele dimineții. N-ar fi putut fi o comoară pierdută, cine o găsește, a lui să fie? Și dacă ar fi valorat suficient de

mult încât ai lui să-și ia o vacanță, să nu se mai chinuiască atât de tare să țină pasul cu familia Clouston și cu celelalte familii de pescari. Trebuia să-și revină: avea mereu obiceiul să-și imagineze tot felul de lucruri. Crescuse cu povești despre spiriduși care adunau de zor grămezi de obiecte sclipitoare, dar asta n-avea cum să se întâmple în realitate.

Se apropie de gaura pătrată din pământ și, preț de câteva clipe, păru că fanteziile copilăriei se adevăresc. Razele soarelui se reflectau într-un obiect aflat pe fundul gropii, o sclipire slabă, care ar fi putut fi o comoară îngropată.

Privi cu atenție mai de-a-proape, deși știa că n-are sens să-și facă iluzii, și o descoperi pe Hattie James, zăcând pe fundul șanțului. Era întinsă pe spate, cu privirea încremenită în sus. În umbra adânciturii, chipul ei părea alb ca marmura. Era îmbrăcată în negru și întreaga imagine avea culori șterse ca ale unui film pe negativ. Chiar și sângele părea negru – și era mult. Se scursese peste tot pe fundul șanțului și parte din el se infiltrase în pământ. Se scursese pe mâini, pe mâneci și pe cuțitul mare cu care părea că-și tăia venele. Tăieturile nu erau transversale, dar erau foarte adânci și lungi, până aproape de coate. Lumina soarelui continua să se reflecte din lama cuțitului, parcă bătându-și joc de imaginea comorii pe care și-o crease mai devreme în minte.

Nu era în stare să-și ia privirea de la chipul ei, care parcă îi plutea în fața ochilor. Își dădu seama că e pe cale să leșine și se aplecă înainte, străduindu-se să nu-și piardă cunoștința. Se întoarse, apoi se uită din nou, să se asigure că nu e doar un coșmar nenorocit. Nu putea să-l sune pe Perez până nu era absolut sigur de ce vedea. Apoi se întoarse în casă, unde avea telefonul mobil.

Perez răspunse imediat și Sandy încercă să-i explice, printre bâlbâieli, ce găsisese. Apoi se așternu liniștea.

— Jimmy, mai ești acolo?

Sandy simți cum îl cuprinde groaza. Nu putea face față situației de unul singur.

Când Perez îi răspunse în cele din urmă, vocea lui era atât de sumbră, că abia-l recunoscuse.

— Aseară am fost la Setter, îi spuse. M-am uitat la șantier, dar nu și în șanțuri. Aș fi putut s-o găsesc.

— N-aveai ce face.

— Am încercat să mă conving că a plecat cu feribotul, continuă inspectorul. Trebuia să fiu mai atent, să scot oamenii și să organizăm o căutare ca lumea, nu să stea singură acolo, toată noaptea.

— Cred că murise deja, spuse Sandy. N-ai fi avut ce să faci.

I se părea ciudat că el era cel care-și liniștea șeful și nu invers. De obicei, Perez știa foarte bine ce avea de făcut în orice situație; era cel mai calm din birou, nu se agita și nu se emoționa niciodată.

— Crezi că poți ajunge aici? Trebuie să mai sun pe cineva?

— Da, cheamă un medic legist care să-i ateste decesul.

— Of, e moartă, asta e sigur.

— Chiar și așa, avem nevoie de o hârtie oficială. Știi cum merg lucrurile astea.

— Îl chem pe Brian Marshall, e un tip discret.

— În regulă, vin și eu.

Sandy știa din tonul vocii că șeful său se simțea vinovat pentru moartea lui Hattie și nimic n-avea să-i schimbe opinia. Își dorea ca Perez să nu fie nevoit să vadă chipul translucid din umbra șanțului și nici creștăturile lungi și adânci de pe brațele albe sau sângele care părea acum ca de smoală. Ar fi vrut să-l protejeze de imaginea asta.

Așteptară venirea doctorului pe marginea gropii pe care Sandy o vedea de-acum ca pe mormântul lui Hattie. Perez își recăpătase calmul, atitudinea profesionistă.

— Am mai văzut cuțitul ăsta.

— Era al ei?

Sandy bănuia că da. E clar că, dacă ai de gând să te omori, folosești un obiect care-ți e familiar, doar n-o să implici un străin în sinuciderea ta folosindu-i cuțitul, de exemplu.

— Nu-i al ei, e al lui Berglund.

— Poate că l-a lăsat aici, pe șantier. De obicei, peste noapte tot echipamentul rămâne în șopron, lângă casă.

— Deocamdată, vom aborda cazul ca pe o crimă suspectă. Ține departe curioșii. Și cere să se ia amprentele de pe cuțit.

— Dar s-a sinucis!

Lui Sandy i se părea evidentă ipoteza asta: poziția corpului, brațele tăiate. Până la urmă, era o fată chinuită, cu multă imaginație și cu un apetit considerabil pentru dramă.

— Pentru moment, e o moarte suspectă.

De data asta, vocea lui Perez era puternică și fermă. Sandy își zise că sentimentul de vină îl copleșise pe șeful lui. Hattie îi ceruse ajutorul și el simțea că o dezamăgise. Habar n-avea ce să-i spună ca să-i ușureze situația. Perez îl privi intens:

— De unde ar fi știut să se taie așa? Majoritatea tentativelor de suicid eșuează pentru că oamenii abia ce-și crestează încheieturile, de-a latul.

— Habar n-am, îi răspunse, aproape pierzându-și răbdarea. Era o tipă isteată, putea să se informeze. Probabil că sunt și siteuri pe net.

Urmă un moment de tăcere, după care Perez se depărtă de șanț.

— Tatăl tău a fost aici aseară, la Setter. De-asta n-am mai pierdut vremea pe aici, omul părea foarte supărat.

Sandy nu răspunse. Știa că taică-său n-ar fi în stare să facă rău cuiva și că Perez se simțea atât de mizerabil din pricina sinuciderii bieteii fete, încât încerca cu disperare să dea vina pe altcineva.

Capitolul 24

Procurorul-șef purta o haină de piele moale și un pulover de cașmir de un verde pal. Se încălțase cu cizme de cauciuc înainte să ajungă pe situl arheologic, după ce în prealabil își îndoise cu grijă pantalonii ca să nu fie foarte șifonați după ce-și va scoate cizmele. Toți trei priveau chipul fetei din șanț. Perez nu mai gândea clar, în mintea lui se învârtteau de-a valma idei și scenarii. Se străduia să-și țină totuși firea în fața procuroarei. Fusese nevoit s-o anunțe în mod formal de existența unui alt caz de deces, dar i-ar fi prins bine ceva mai mult timp înainte ca ea să-și facă apariția la locul crimei. Nu se așteptase să sosească chiar cu primul feribot.

— Avem o declarație oficială a unui doctor în privința morții? îi întrebă.

Rhona Laing avea o agendă cu coperti cartonate și un pix de argint. Își lua notițe permanent în timp ce discuta cu ei.

— Avem, interveni Sandy, dornic să-i câștige aprecierea. Brian Marshall a fost aici mai devreme.

— A emis vreo părere despre cauza morții?

— Toate datele conduc spre sinucidere, răspunse tot Sandy.

— Dar a precizat că are nevoie de o autopsie înainte să se pronunțe în mod oficial, spuse Perez de data asta, simțind că, într-un fel, o apără pe Hattie.

Genul ăsta de scenă, atât de grotescă și exagerată, nu părea deloc potrivit cu firea ei.

— Bănuiesc că nu ne poate spune nimic despre momentul morții?

— Nimic care să ne ajute, răspunse Perez. Ultima oară a fost văzută în jurul orei 16.00. Stabiliserăm să ne întâlnim la Bod la 18.00 dar n-a mai apărut. Asta poate însemna că murise deja până la ora aceea, dar nu e obligatoriu. Sophie a lucrat aici până pe la 16.30 și spune că n-a văzut-o.

— Unde a fost văzută la ora 16.00?

— Pe cărarea dinspre țarm.

Lui Perez i se părea că e în stare să gândească mai limpede acum. Dacă reușea să se concentreze numai la date și informații, mai avea o șansă să iasă din situația în care era fără să pară ultimul idiot.

— Aseară am sunat pe toată lumea din Lindby. Anna Clouston a văzut-o plecând spre Bod. Înainte de asta, Hattie se plimbase pe plajă cu Paul Berglund, care a felicitat-o pentru descoperirea recentă de la Setter, dar a informat-o și despre demisia asistentei ei. Fata a ales să plece pentru că îi era dificil să lucreze cu Hattie și, oricum, se cam săturase de arheologie. Am senzația că Sophie nu trebuie să muncească neapărat ca să-și asigure traiul, iar chestia asta era un fel de moft trecător.

— Deci presupunerea noastră este că fata s-a sinucis după un fel de dispută cu șeful ei, corect?

— Dispută e prea mult spus. Berglund i-a transmis veștile despre demisia lui Sophie, iar Hattie n-a părut prea nefericită că va lucra singură în sit.

— Cam același lucru, spuse Laing și își ridică pentru un moment privirea din agendă. Spuneai că a mai avut probleme mintale și în trecut?

— Așa mi-a spus mama ei, când am vorbit cu ea aseară.

— Evident că a resimțit decizia Sophiei de a pleca drept o critică la persoana ei, nu crezi? Era limpede că Sophiei nu-i făcea plăcere această colaborare, ceea ce putea fi destul de dureros pentru o tânără cu asemenea probleme emoționale.

— Probabil, încuviință, deși spera ca Laing să înțeleagă din tonul vocii lui că nu era de acord.

— A mai avut tentative de suicid?

— Nu am intrat în genul ăsta de detalii, dar mi-a spus că a fost la un moment dat internată într-un spital de psihiatrie și era, evident, îngrijorată pentru fiica ei.

Deși nu suficient de tare ca să vină personal la Shetland s-o vadă.

— Ambii colegi au spus că de la moartea Mimei a devenit și mai retrasă ca de obicei. Nici chiar succesul de

la sit nu părea să-i îmbunătățească starea prea mult. Găsiseră niște monede de argint, care ar fi putut să valideze teoriile ei despre clădirea de aici. Toată lumea se aștepta ca Hattie să plutească de fericire. Și chiar așa a fost - mi-a povestit și mie despre planurile ei de viitor - dar părea să aibă în continuare tot felul de neliniști. Iar moartea Mimei o afectase, într-adevăr, destul de tare.

— V-ați cunoscut, deci. Ar fi posibil, crezi, ca demisia colegei să o tulbure atât de rău?

— N-aș crede, mi s-a părut o tipă foarte mulțumită cu sine. Chiar aveam senzația că preferă singurătatea. Nici șeful ei nu crede că plecarea Sophiei a afectat-o foarte tare.

Laing părea să-și fi format deja o părere.

— Trebuie să vorbim cu mama ei înainte de a merge mai departe. Dacă au existat tentative de suicid în trecut, nu putem demara o anchetă pentru crimă, care ar însemna să aducem un întreg echipaj din Inverness.

Ceea ce ar fi avut implicații bugetare și, mai ales, consecințe nefaste asupra turismului din Shetland. Plus că imaginea lui Laing în rândul clasei politice din zonă ar fi fost grav șifonată dacă denunța public o anchetă a crimei și lucrurile se dovedeau ulterior mult mai puțin dramatice. Iar în acest moment ea ținea foarte mult să-și păstreze relațiile cordiale cu politicienii.

— Mă îngrijorează genul ăsta de coincidențe, interveni Perez. Două morți subite, una considerată accident, alta sinucidere. Nu pot să accept chestia asta.

— Mi-a trecut și mie prin minte.

Ușor sarcastică. *Nu sunt vreo proastă, Jimmy.* Și continuă cu o voce aspră.

— Dar nici nu mă las pradă teoriilor conspiraționiste. Era o tânără depresivă, iar aici pare să fie un suicid clasic de adolescent.

— Avea douăzeci și trei de ani, nu mai era de mult adolescentă.

Laing se întinse, părea că nici nu-l aude.

— Într-adevăr, cauza probabilă a morții este sinuciderea

și mergem pe varianta asta deocamdată. Mama ei vine la Shetland?

Perez nu-i răspunse imediat, amintindu-și conversația pe care o avusese mai devreme cu Gwen James, tăcerea de la celălalt capăt al telefonului urmată de un singur suspin.

— Nu chiar acum, a spus că nu e în stare, nu încă. Am senzația că nu are chef să sufere în public și preferă să se ascundă în casă o vreme.

Era o bănuială, nu-i spusese nimeni asta, dar își imagina că poate fi adevărat.

Laing se încruntă.

— Avem nevoie de informații despre trecutul medical al fetei. Trebuie să vorbești cu mama ei cât mai curând, Jimmy.

Din nou, Perez își aminti conversația cu ea.

— Nu cred că putem vorbi despre așa ceva la telefon.

Laing se gândi o vreme. Perez își zise că șefa lui evalua costul unei călătorii în sud în comparație cu cel al unui serviciu bine executat pentru un politician.

— Atunci pleci la Londra ca să vorbești cu ea. Poți să prinzi avionul din după-amiaza asta. Și sună-mă, te rog, imediat ce te întorci.

Sandy își mișcă picioarele, făcând pietrișul de sub el să scrâșnească. Perez știa foarte bine la ce se gândește tânărul din Whalsay: *Ia-mă și pe mine!* Nu știa dacă Sandy mai fusese vreodată la Londra; poate cu școala, în excursie, cine știe. Și-l imagina plimbându-se fascinat pe străzile capitalei, cu privirea pierdută pe clădirile pe care le mai văzuse doar la televizor. Sandy se uită la Perez, iar el îi surprinse privirea. Era rugătoare. Perez îi înțelegea perfect mesajul. Simțise și el tensiunea de la Utra, iar Sandy era disperat să scape, chiar și numai pentru două zile. Problema era că nu ar fi avut cum să justifice plecarea amândurora din Shetland.

Riscă, totuși, conștient că era posibil să regrete mai târziu. Și o făcea mai mult ca să-i demonstreze Rhonei Laing că deciziile care-i priveau pe subalternii lui îi aparțineau în exclusivitate.

— Poate că e o misiune potrivită pentru Sandy. Ar fi o experiență foarte bună pentru el.

Fran era la Londra. Dacă mergea el însuși, avea ocazia să petreacă noaptea cu ea dar, pe de altă parte, ar fi vrut cu siguranță să-l prezinte prietenilor ei. Știa deja la ce să se aștepte: un bar la modă unde se bea vin, voci stridente care discutau chestiuni despre care el nu știa nimic și despre care nici nu avea opinii. Ar fi pus-o într-o lumină proastă. Așa că era și o urmă de lașitate în sugestia lui.

Rhona Laing ridică sprâncenele:

— E o chestiune foarte delicată, Jimmy, femeia e politician.

Ce-i drept, Sandy nu era faimos pentru tact și discreție și nici pentru inteligență.

— Eu cred că face față. Vom pregăti cu atenție misiunea înainte să plece. Vreau să rămân aici.

Femeia ridică din umeri:

— E decizia ta, îi spuse ea pe un ton care îi transmitea clar faptul că el urma să fie responsabil dacă Sandy o dădea în bară.

Perez se uită din nou la tânăr și-i întâlnește privirea absolut terorizată. Nu la asta se gândise. Își imaginase că va merge cu Perez, că vor petrece o noapte în Londra pe banii statului și că se vor plimba puțin pe acolo. Nicidecum că va purta întreaga răspundere a discuției și că urgia Procuraturii avea să se năpustească asupra lui dacă o făcea de oaie.

— Du-te acasă și fă-ți bagajul. Vin și eu după ce termin aici și discutăm câteva minute ca să stabilim abordarea.

Sandy se conformă cu mișcări ezitante. Rămas cu Laing, Perez o însoți la mașină.

— Nu cred că a fost una dintre cele mai bune decizii ale tale, îi spuse ea cu o voce tăioasă. Nu sunt sigură că Sandy e în stare să ajungă la Londra fără cineva care să-l ducă de mână.

— Cred că l-am subestimat în trecut. Până acum a demonstrat foarte mult tact în anchetă. În plus, Gwen James se pricepe foarte bine să răspundă unor întrebări

sofisticate, o face mereu fie în Parlament, fie cu cei din presă. Sper ca simplitatea și natura directă a lui Sandy s-o ia prin surprindere.

Laing se uita la el cu o expresie care-i trăda neîncrederea în fiecare cuvânt pe care-l rostea, ca și cum Perez ar fi fost el însuși dus cu pluta. Dar nu mai comentă nimic.

Vestea morții lui Hattie se răspândi ca fulgerul în comunitate, cum era de așteptat, de altfel. Mulțimea se aduna deja la poartă, atrasă mai degrabă de dramatismul situației decât de faptul că o cunoscuse pe cea care tocmai murise. Era una dintre fetele care lucrau pe sit; atâta tot. Chiar și Evelyn o considera doar o parte din proiect. Probabil că Mima fusese singura persoană de pe insulă care se apropiase de ea cu adevărat.

După plecarea Procuraturii, oamenii începură să se împrăștie și Perez o zări pe Sophie la marginea unui grup de curioși.

— Îmi pare rău, îi spuse.

Fata plânse, era vizibil. Nu era genul care să plângă prea des și Perez se miră de trăirea ei atât de puternică. Îi privi o vreme pe ceilalți cum se îndreptau spre drum. Majoritatea veniseră cu mașina. Jackie Clouston, în schimb, o luase la goană pe jos, pe panta dealului, spre conacul ei din vârf. Oare îl lăsase singur pe Andrew doar ca să vadă ce se întâmplă la vale?

Sophie se așezase pe petecul de iarbă de lângă șanț. Purta pantaloni kaki soldățești și un tricou cu emblema Universității, iar în picioare avea sandale, care-i descopereau degetele late, bronzate.

— Mă simt groaznic. Ieri am criticat-o și am denigrat-o întruna și în tot acest timp ea plănuia să se sinucidă...

— Bănuiai că îi trec idei din astea prin cap? o întrebă și se așeză pe iarbă, lângă ea.

O vreme, fata nu mai scoase o vorbă. Perez își închipui că urma să-i spună ceva important, dar părea că totuși nu are suficientă încredere în el, așa că doar dădu din cap:

— Nu știam niciodată ce gândește cu adevărat.

— Nu se mai poate lucra aici, cel puțin o bună bucată de vreme, o anunță, convins în sinea lui că domeniul Setter trebuia considerat o scenă a crimei. Când voiai să pleci?

— Vreau să rămân până după înmormântarea Mimei. M-am hotărât când am aflat ce s-a întâmplat. Cred că Hattie ar fi vrut să merg.

La Utra, Sandy se afla într-o stare de panică în stadiu terminal. Joseph nu era pe nicăieri. Mama lui îi călca o cămașă, iar pe masa din bucătărie mai așteptau o grămadă de izmene. Evelyn era, bineînțeles, foarte mândră că fiul ei fusese ales pentru o misiune așa de importantă, dar încerca în același timp să-și ascundă emoțiile. Edinburgh, da, orașul ăsta putea să-l înțeleagă. Michael fusese la studii acolo și acum locuia tot acolo. Pentru ea, reprezenta imaginea rafinamentului. Dar Londra însemna o altă lume, complet străină și violentă. O lume a găștilor de cartier și a celor veniți de pe alte meleaguri.

— Lipsești doar o noapte, îi spuse Perez în timp ce se așeza.

— Unde-o să stai?

— O rog pe Morag să-ți rezerve ceva. Am aranjat cu mama lui Hattie să vă întâlniți la ea acasă, locuiește în Islington. Nu e departe de stația de metrou, îți arăt pe hartă. A aflat deja de moartea ficei ei. Nu te panica, omule, mâine pe vremea asta ești pe drumul de întoarcere în Sumburgh.

Nu mă simt deloc în stare.

Nici nu era nevoie să rostească cuvintele, Perez știa foarte bine ce gândește colegul lui. Evelyn termină de călcat cămașa și o așează pe un umerăș atârnat de clanță, după care strânse masa de călcat și o propti de perete. Apoi plecă din încăpere, cu izmenele într-o mână și cu umerășul în cealaltă. O auzeau cum trânteste lucruri prin camera lui Sandy pe care, evident, îl considera incapabil să-și facă singur bagajele.

— Uite ce e, continuă Perez. Femeia asta e o mamă care tocmai și-a pierdut copilul. Pe asta trebuie să te

concentrezi. Uită complet cu ce se ocupă, cine e în viața publică. Imaginează-ți prin ce-ar trece Evelyn dacă marea ți-ar aduce trupul la mal, într-o bună zi.

— S-ar simți vinovată, spuse Sandy, după câteva momente de gândire. S-ar întreba întruna ce-ar fi putut să facă să prevină așa ceva.

— Gwen James simte exact la fel. Nu vrem s-o facem noi să se simtă și mai prost, îi e suficient de rău și fără ajutorul nostru. Scopul tău este s-o determini să vorbească despre fiica ei. Nu pune prea multe întrebări, doar lasă-i timp să simtă că o asculți cu adevărat. Și ea va face restul.

— N-am putea să-i sugerăm să vină ea aici? Așa, ai putea să vorbești tu personal cu ea.

Sandy se agăța cu disperare de orice șansă care-l putea salva.

— I-am sugerat și cred că ar vrea să vină, dar mi-a spus că nu acum, preferă să stea acasă o vreme. Și cred că e o idee mai bună să stăm de vorbă cu ea acolo, pe teritoriul ei, unde se simte cel mai confortabil. Poți să faci asta, Sandy, am încredere. Nu te-aș fi trimis la Londra dacă nu credeam că ai să te descurci minunat.

Perez îl lăsa pe Sandy să-și termine pregătirile și ieși în curte, în căutarea lui Joseph. Bărbatul era în hambar, ocupându-se cu circuitele unui tractor bătrân. Îl zări pe inspector și se șterse pe mâini cu o cârpă uleioasă. Era livid.

— E o situație teribil de tragică, două morți pe domeniul de la Setter.

— Nu are nicio legătură cu locul în sine, evident, îi spuse Perez.

— Nu mai știu, acum așa pare.

— Erați acolo aseară.

— De unde știți? și bătrânul îl privi uimit, cu ochii mari, ca și cum Perez era un magician care tocmai executa niște trucuri uluitoare.

— V-am văzut pe geam, păreați tulburat. N-am vrut să vă deranjez. La ce oră ați ajuns acolo?

— Nu știu, după ceai.

— Ați ieșit în curte, poate v-ați plimbat până la sit?

— Nu.

— Ați văzut ceva suspect, ați auzit ceva? îl întrebă Perez, fixându-l cu privirea.

În lumina slabă a hambarului, era greu de intuit ce gândea bătrânul.

— Nu, îi spuse Joseph. Uneori mai merg acolo seara ca să beau și să uit. Nu am auzit nimic.

Capitolul 25

Sandy ateriză pe Heathrow în punctul culminant al orei de vârf a traficului londonez. Nu-l atrăsese niciodată ideea de a merge cu metroul, nici chiar înainte de atentatele teroriste. Pur și simplu i se părea nefiresc să fie închis într-un tunel, fără să poată vedea pe unde merge. Oricum, aruncase un ochi pe harta împrumutată de la Perez dar totul i se părea mult prea complicat. Nu reușea să găsească vreo noimă în încrengătura de linii colorate, diferit, așa că preferă să ia autobuzul care ducea direct la stația King's Cross, care era de altfel și capătul, deci nu exista pericolul să coboare în altă parte. Perez o rugase pe Morag să îi facă rezervare la un motel de pe strada Euston. Sandy trebuia să se cazeze și să-și pună ordine în gânduri, după care urma întâlnirea cu Gwen James. Nu-și revenise încă din uimirea că șeful lui avusese încredere ca el să discute cu mama lui Hattie și se simțea, în același timp, copleșit de mândrie și de o panică totală.

Autobuzul era ticsit. Sandy încercă să prindă privirea cuiva, să pornească o conversație cu un localnic care să-l asigure că ajunge în stația care trebuie. Însă toți păreau epuizați în urma călătoriei; moțâiau pe scaune cu ochii pe jumătate închiși, iar cei care vorbeau nu foloseau engleza. Ori de câte ori mergea la Edinburgh sau Aberdeen, Sandy avea aceeași senzație de claustrofobie în primele două zile. Era înconjurat de clădiri înalte și avea impresia că e prins la mijloc, într-o strânsoare, pentru că nu putea să vadă linia orizontului. Acum trăia aceleași sentimente, doar că la Londra clădirile erau și mai înalte și mai înghesuite, iar orașul părea să nu se mai termine niciodată. N-avea scăpare.

Când ajunsese în centru, recunoscuse ușurat un nume de stradă, un indicator care purta numele unui monument faimos. Dar senzația nu dură prea mult. El venise aici să muncească, trebuia să conducă un interviu și nu avea voie să facă nicio greșală.

Aruncă o privire pe stradă, la oamenii care treceau. Iubita lui Perez, Fran Hunter, se afla și ea la Londra. I-ar fi plăcut să vadă un chip cunoscut, dar știa că era imposibil. Ce șanse ar fi avut s-o vadă între miile de oameni de pe stradă? Dar asta nu-l oprea să se uite.

Mergând spre hotel, fusese nevoit să își croiască drum printre valurile de oameni care se revărsau de la stațiile de metrou King's Cross și St. Pancras. Abia mai respira. Dacă s-ar fi oprit fie și numai o clipă în loc, era convins că l-ar fi călcat în picioare fără nicio ezitare, fără să se oprească măcar să vadă ce s-a întâmplat.

La hotel, recepționarul se chinuie o vreme să-i priceapă accentul, dar camera era rezervată și primi, în cele din urmă, un card de plastic în loc de cheie. Părea să fie o cameră mare, cu un pat dublu și toaletă. Se uită o vreme pe geam de-a lungul străzii Euston, la coloana nesfârșită de mașini și la mulțimea de oameni care se înghesuiau pe trotuare. Era atât de sus, că zgomotul părea mai degrabă un bâzâit continuu, un sunet de fond ca acela al valurilor care se lovesc de țărm pe timp de furtună - zgomotul căreia Mima îi spunea mereu „șuierul”.

Deschise televizorul, ca să nu-l mai audă. Făcu un duș, după care se schimbă în cămașa călcată de maică-sa. I-o împachetase cu grijă în sacul de dormit și nu era mai deloc șifonată. *Ar trebui să mă port mai frumos cu ea*, își spuse. *M-a îngrijit atât de bine, de ce nu pot s-o plac mai mult?* Îi luă ceva vreme să găsească fierbătorul ascuns într-un sertar, după care își pregăti un ceai și mănca pachetul de biscuiți oferit de hotel. N-avea poftă de mâncare. Perez îi spusese că poate mânca plătind cu banii din diurnă, dar voia să aștepte să treacă întâlnirea. O clipă se gândi să-l sune pe Perez să-i spună că ajunsese cu bine, după care se răzgândi și i se păru că ar fi fost mult prea jalnic. Avea să aștepte să aibă ceva important de spus.

Strada se mai eliberase puțin când ieși din nou în căutarea casei lui Gwen James. Decisese să riște și să meargă cu metroul, erau doar câteva stații și Perez i le marcase pe hartă. Nu avea banii potriviți pentru automatul

de bilete, așa că se așeză la coadă; era teribil de încântat de sine că reușise să descopere cu ușurință peronul potrivit.

Ajunse mult prea devreme la casa lui Gwen James, așa că se plimbă pe străzile din preajmă, așteptând să treacă timpul. Se întunecase deja, iar pe străzi se aprindeau felinarele. Câteva apartamente de la parter aveau ferestrele luminate și Sandy aruncă o privire la oamenii dinăuntru. Într-unul dintre ele, o femeie frumoasă, îmbrăcată în negru, gătea cina. Lui Sandy imaginea i se părea incredibil de elegantă și de sofisticată; o femeie tânără și subțire, cu părul strălucitor lăsat pe spate, cu un pahar de vin pe masa din apropiere, gătind cina într-un apartament de oraș. Ambele părți ale străzii erau mărginite de copaci, cu frunze care păreau verzi și proaspete în lumina artificială a becurilor. La un colț de stradă se auzea o muzică plăcută dintr-o cafenea. Ușa se deschise la un moment dat, când un tip în costum plecă, iar Sandy prinse din zbor câteva chicoteli.

Se opri în fața casei lui Gwen James și respiră adânc. Erau două sonerii. Alături de a ei era și o etichetă - *James*. Literele erau scrise cu tuș negru gros și font italic. Sună și așteptă. Se auziră pași și apoi ea deschise ușa. Era înaltă și brunetă. Pentru cine se simte atras de femei mai în vârstă - și Sandy nu prea era genul - era foarte atrăgătoare, cu pomeți proeminenți și un corp bine proporționat. Avea un aer sofisticat, care părea să se încadreze de minune în atmosfera orașului. Sandy se gândi o secundă că, peste douăzeci de ani, tânăra elegantă pe care tocmai ce-o văzuse gătind cina avea să arate exact la fel.

Se prezentă, încercând să vorbească încet și clar ca ea să-l înțeleagă de la început și să nu mai fie nevoit să repete. Perez îi spunea mereu că are tendința să mormăie cuvintele, plus că ea nu era obișnuită cu accentul lui.

— Îl așteptam pe inspectorul Perez.

— Mă tem că nu a putut să plece de pe insulă.

Ea ridică din umeri, ca și cum îi era indiferent, și se întoarse în casă, conducându-l într-o sufragerie mare cât

tot apartamentul lui. Interiorul era decorat în culori intense, nuanțe puternice de maro și castaniu și ici-colo note roșiatice. Își aprinse o țigară și trase cu sete.

— M-am lăsat când am primit funcția la Ministerul Sănătății, dar nu cred că m-ar putea critica cineva acum.

— N-ați avea nevoie de cineva care să fie cu dumneavoastră?

În Whalsay, când murea cineva, oamenii se adunau în jurul rudelor. Nu părea firesc să jelești de unul singur.

— Nu, îi spuse. Chiar nu simt nevoia să devin subiect de comentarii pentru spectatori, îi explică, privindu-l prin fumul de țigară. Ați cunoscut-o pe fiica mea?

— Da, mama mea a fost implicată în proiectul sitului arheologic, iar bunica mea locuia la Setter, ferma unde sunt săpăturile.

— Mima? Bătrâna care a murit?

— Da, se înțelegea foarte bine cu Hattie.

— Hattie mi-a scris despre ea. M-am bucurat că și-a făcut prieteni în Whalsay, deși am fost oarecum geloasă, trebuie să recunosc. Dintotdeauna am avut o relație încordată cu fiica mea. Mi se părea foarte trist că se simte mai apropiată de o străină decât de mine.

— Nu cred că lucrurile au stat chiar așa, răspunse Sandy, convins că relațiile de familie sunt întotdeauna complicate, cum era relația lui cu Evelyn, de exemplu. Bunica mea se înțelegea oricum bine cu toți tinerii din zonă.

Se opri o clipă.

— Hattie vă scria des?

— O dată pe săptămână. A căpătat acest obicei când a plecat de acasă. Mai mult ca o datorie. Cred că i se părea mai simplu decât să vorbească cu mine la telefon. A început când era la Universitate și a continuat chiar și când era internată în spital și destul de bolnavă. De atunci a ținut-o tot așa. În scris, ne înțelegeam de minune. Situația se tensiona când ne întâlneam personal, în schimb.

Sandy se întrebă dacă n-ar trebui să îi scrie și el mamei

lui.

— Mai aveți cumva scrisorile ei?

— Sigur, le-am păstrat. Nu e trist? Le am pe toate într-o mapă. Le recitesc adesea, când mă simt singură. Și, știți ceva, mă gândesc că ea credea, probabil, că doar arunc o privire și le las deoparte.

Sandy nu știa ce-ar fi fost potrivit să spună, așa că tăcu. Era felul lui Perez de a aborda astfel de situații: „Acordă-i timp și dă-i sentimentul că ascuți cu adevărat ce are de spus.”

— Vreți să le vedeți?

Gwen stinse țigara și îl privi cu ochii mijiți.

— Neapărat.

— Rahat, zise ea. Nu cred că pot face asta complet trează. Beți un pahar cu mine?

El încuviință. Nu că ar fi vrut să bea ceva atunci, cu toate că înainte de-a ajunge i-ar fi fost de folos. Nu voia să distrugă atmosfera.

— Vin?

El încuviință din nou.

Ea se întoarse în cameră cu o sticlă de vin roșu și două pahare mari pe care le ținea de picior, între degete. Scoase dopul sticlei și o lăsă pe măsuța joasă de lângă el, apoi ieși din nou. Când reveni, avea cu ea o mapă plină cu scrisori. Se așeză lângă el pe canapea, atât de aproape că Sandy îi putea simți parfumul și mirosul de fum de țigară care îi rămăsese în păr.

— Aceasta e cea mai recentă. A ajuns ieri. De asta am fost așa surprinsă când m-a sunat. Nu comunicam foarte des la telefon, și nu știu ce alte noutăți ar fi putut să-mi spună.

— Ați păstrat plicul? întrebă Sandy.

— Nu.

— Eram curios când a fost expediată.

— A, vă pot spune asta. Chiar alaltăieri. Am fost impresionată că a ajuns atât de repede.

Îi înmână coala de hârtie. Era format A4, albă, neliniată. Lui Sandy i se păru că scrisul era foarte ordonat. Se gândi

că era o metodă curios de demodată pentru o tânără să comunice cu mama ei. El dădea mereu un telefon acasă, și până și Evelyn folosea *e-mail*-ul.

Dragă mamă,

A fost o săptămână foarte ciudată. Marți, a avut loc un accident îngrozitor: Mima, care locuiește la Setter, domeniul pe care se află situl, a fost împușcată. E greu să accepți o astfel de tragedie într-un loc ca Whalsay. Se pare că un localnic a ieșit la vânătoare de iepuri și a nimerit-o pe ea, din greșeală. Era îmbrăcată cu haina mea, de aceea nu pot să nu mă simt cumva responsabilă. Ai să spui că e doar paranoia mea care se manifestă iar și poate ai dreptate. Moartea ei m-a tulburat teribil, dar nu te îngrijora. Sunt bine, controlez situația. Și da, mănânc.

Azi, în schimb, am făcut o descoperire uluitoare pe sit: monede de argint, care demonstrează că am avut dreptate despre casa de aici. Se discută deja despre reconstituirea clădirii așa cum arăta în secolul al XV-lea, dar e un proiect de perspectivă. Câteodată, am senzația că nu sunt în stare să-l duc la capăt, iar altădată mi se pare cel mai fascinant proiect din lume. Iar eu sunt aici, chiar unde a început totul.

Cum merg lucrurile pentru tine? Te-am auzit în emisiunea Today la începutul săptămânii și mi s-a părut că ai controlat situația foarte bine. De-abia aștept să te aud din nou. Pe curând.

Cu drag, Hattie.

— Ei, cum vi se pare? Întrebă Gwen, care aproape terminase paharul de vin.

Mintea lui Sandy se golise, pur și simplu, și se chinui să ofere un răspuns coerent:

— Nu pare foarte deprimată.

— Așa m-am gândit și eu când am citit-o prima dată, acum însă nu mai sunt așa de sigură. „Câteodată, am senzația că nu sunt în stare să-l duc la capăt.” Poate că se

referă la faptul că avea de gând să se omoare.

— Nu, interveni Sandy, înseamnă că își făcea planuri pentru viitor. Mie așa mi se pare.

— Dacă aveți dreptate, înseamnă că s-a întâmplat ceva între momentul în care mi-a scris și cel în care m-a sunat. Nu credeți? Sau, cel puțin, ceva i-a schimbat complet modul în care privea situația.

Sandy nu știa ce să spună, nu prea avea opinii personale. Tăcu.

— Ce vreau să spun e că în scrisoare pare destul de calmă. Când m-a sunat, însă, era complet răvășită.

— Ați salvat cumva mesajul pe telefon?

— Sigur, și se apucă să caute în geantă, de unde scoase telefonul mobil.

— Aș vrea să iau cartela SIM cu mine, să audă și șeful meu. Plus că putem afla și alte informații în felul ăsta, de unde a sunat, de exemplu. Poate fi util.

Nu se simțea în stare să-i audă vocea lui Hattie. Nu acolo, lângă mama ei. Dar Gwen James nu băga în seamă ce-i spunea, deja apăsa butoanele.

„Mamă, mamă, unde ești? S-a întâmplat ceva groaznic, nici nu-mi vine să cred că e adevărat. Cred că m-am înșelat în legătură cu Mima. Trebuie să vorbim, te sun mai târziu.” Vocea ei trăda o tulburare puternică. Sandy și-o amintea pe Hattie la masa din bucătărie de la Utra, zâmbind la ceva ce spusese Evelyn. Fusesse, într-adevăr, marcată de moartea Mimei, dar de data asta era altceva. Era groază autentică.

— A mai încercat vreodată să se sinucidă? Știu că a avut probleme în trecut.

— Nu, îi spusese Gwen apatică, fără să-și ia privirea de la telefon. Odată a spus că își dorea să fie moartă, dar nu e chiar același lucru, nu credeți?

— Nu, nu e.

— Când am citit scrisoarea, am crezut că se simte bine. Supărată din cauza accidentului bieteii femei, dar cu o stare bună, totuși. Am trăit toată viața făcându-mi griji pentru ea. Oamenii au impresia că sunt o cinică, pentru că

nu vorbesc despre ea, pentru că nu mai locuim împreună. Evident că ar fi fost mai simplu dacă era aici, unde puteam să controlez prin ce trece, dar m-am gândit că are nevoie să-și trăiască viața. Câteodată, nu mă gândesc la ea o zi întreagă când muncesc; și apoi mă simt vinovată. Mi-am dorit foarte tare ca anxietatea asta să se oprească la un moment dat, să nu-mi mai fac griji pentru ea. Visam să apară un medicament magic sau poate să întâlnească un bărbat bun, care s-o iubească și care să aibă grijă de ea. La un moment dat, în iarnă, părea că se întâmplase ceva de genul ăsta; venise schimbată din Shetland, care parcă aruncase o vrajă peste ea. Încă avea și zile proaste, dar părea mai liniștită, chiar fericită, uneori.

Se opri și oftă.

— Acum aș da orice să am pentru ce mă îngrijora.

Sandy ridică paharul și sorbi din vin. Ar fi vrut să poată spune ceva care s-o liniștească. Trebuia să fi venit Perez, el știa ce trebuie să spună în astfel de momente.

— Credeți că Hattie s-a sinucis?

Întrebarea lui Gwen îl surprinse atât de tare, că abia reuși să clipească de câteva ori înainte să răspundă.

— Nu, îi spuse fără să gândească.

Roși imediat și realizează ce grozăvie spusese:

— Dar nu trebuie să vă luați după mine. E doar o opinie personală și eu am obiceiul să mă înșel tot timpul.

Ea îl privi intens.

— Mulțumesc că ați bătut atâta drum până aici.

— Familia mea este din Whalsay. Dacă vreți să mergeți cu mine, să vedeți unde a stat, am fi bucuroși să vă arătăm.

Încremenit afară, pe trotuarul din fața casei, cu cartela SIM în buzunar și cu mapa cu scrisori într-o pungă de la supermarket, Sandy își spuse că nu aflate mare lucru. Ce avea să spună Perez? Dar Procuratura? Atâția bani ca el să vină până aici și pentru nimic concret și important. Nu se simțea în stare să mai suporte mutrele tâmpe din metrou și toată agitația mulțimii. Se uită o vreme pe hartă, sub un felinar, și porni agale pe jos, spre hotel, în noaptea călduță

a oraşului.

Capitolul 26

Perez se uită în urma lui Sandy în timp ce se îndepărta pe feribotul spre Londra și își zise că exact la fel se simțiseră și părinții lui când el, la doisprezece ani, fusese trimis de acasă, din Fair Isle, să locuiască la căminul liceului Anderson din Lerwick: se simțea răspunzător pentru singurătatea puștiului, de parcă l-ar fi abandonat. De câte ori îi sunase telefonul în ziua aceea se temuse că era Sandy, împotmolit undeva sau pierdut în oraș.

Pe Berglund îl descoperi încă la Pier House Hotel. Părea că-și mutase domiciliul la masa de la geam și transformase locul în propriul său birou, dotat cu laptop și vrafuri de hârtii.

— Ați auzit veștile despre Hattie?

— Da, ce pierdere! Era o fată așa de talentată... Eu, personal, nu am înțeles niciodată sinuciderea.

Era un soi de interes academic în glasul său, dar nicidecum regret autentic.

— Lângă corpul ei se afla cuțitul dumneavoastră.

— Pe bune?

Își ridică brusc privirea din computer.

— Nu știam că-l pierdusem.

Se cutremură dezgustat.

— Îl vom reține ca probă.

— Nici nu-l mai vreau înapoi, mă îndoiesc că o să-l mai pot folosi vreodată.

— Când l-ați văzut ultima oară?

— Nu-mi amintesc. Cu siguranță l-am avut ieri dimineață pe sit. Cred că l-am uitat acolo sau poate mi-a scăpat când m-am plimbat cu Hattie.

— Ați văzut-o pe ea că l-ar fi ridicat?

— Normal că nu, inspectore. Doar m-aș fi așteptat să mi-l dea înapoi, ce ziceți?

Râse discret, de parcă nu-i venea să creadă prostia detectivului.

Perez conduse de la Symbister la Lindby și apoi la conacul familiei Clouston. Jackie era afară, spăla geamurile camerei de zi și le lustruia cu atât de multă sânguință, încât te-ai fi așteptat să facă o gaură în ele cât de curând. Se întoarse brusc când își dădu seama că are companie.

— Da, știu, zise ea. La următoarea furtună se vor acoperi din nou de sare. Dar e bine să ai priveliște, măcar o vreme. Toată lumea zicea că Andrew e nătărău că-și construiește casa aici, unde e atât de expusă, dar nu ne-ar plăcea să locuim mai jos. Ne place să avem marea și o bucățică de peisaj aproape de noi.

— Nu vreau să vă deranjez.

— Nu mă deranjați, voiam doar să-mi ocup mintea cu ceva, să nu mă mai gândesc, știți? Încă o moarte pe insulă... E greu de înțeles. N-am cunoscut-o prea bine pe fetișcana asta de la sit, dar tot e un șoc să vezi așa ceva. Haideți înăuntru.

Se aștepta să-l găsească pe Andrew în scaunul său obișnuit de la bucătărie, dar acesta era gol. Jackie îi pricepu imediat nedumerirea:

— L-a luat Ronald la o plimbare cu mașina. Îl duce la clubul de golf, să-și vadă prietenii, după care se opresc, poate, la clubul de navigație și, de ce nu, la un pahar la Pier House Hotel. Nu s-a simțit prea bine zilele astea. Suferă foarte tare că nu mai poate ieși cu băieții în larg. El era cel care lua toate deciziile, iar acum se simte inutil. Nu e neapărat vorba de forța fizică, cât de faptul că se simte foarte frustrat. Anna ar fi vrut ca Ronald să se apuce de grădină azi, dar i-am spus că asta poate să mai aștepte: „Tatăl tău e mai important decât să plantezi fasole și mazăre”, așa i-am spus.

Perez se întrebă ce părere avea Anna despre asta. Dar se mulțumi să dea aprobator din cap.

— Am putea merge în camera cealaltă? Să ne bucurăm de priveliște, dacă tot strălucesc ferestrele acum.

— Sigur, de ce nu. De obicei stau în bucătărie, dar luați-o înainte dacă vreți și vin și eu imediat cu cafeaua.

Era o cameră spațioasă și pătrată, lată cât jumătate din casă. Avea un șemineu de marmură și mobilă solidă, lucioasă: două canapele îmbrăcate în satin cenușiu, un bufet extrem de bine lustruit și două măsuțe lucioase; pe șemineu trona o oglindă înrămată. Tot acolo domnea o expoziție de fotografii în rame cu sticlă: una de la nunta lui Jackie cu Andrew, în care el arăta foarte elegant într-un costum de zi, ca un uriaș lângă soția lui minionă; o altă poză cu casa în timp ce era în construcție și câteva poze cu Ronald de la școală. Camera părea rece, fără personalitate. Perez se întrebă cât de des stăteau aici. Se așeză pe un scaun și privi pe fereastra lungă. Putea vedea întreaga parte sudică a insulei, de la noul bungalou unde locuiau Anna și Ronald până la plaja stâncoasă de la Setter, unde fusese găsit corpul lui Hattie.

Jackie intră cu o tavă: cele mai fine porțelanuri, o cană cu lapte și un ibric cu cafea lângă o farfurie cu fursecuri de casă. Ce altceva avea de făcut în afară de prăjituri și de curățenie? Își imaginează că se plictisește cumplit în casa asta imensă. Oare grija pentru soțul ei îi ocupa tot timpul? Părea că femeia îi intuiește foarte bine gândurile:

— Când am construit casa asta mare, mă gândeam că ar fi o idee bună să primesc oaspeți în gazdă. Nu neapărat pentru bani, cât mai ales pentru companie, să cunosc oameni din lumea întreagă. De-asta am construit-o atât de mare.

— Pare un plan bun, mai ales cu ideea Annei de a organiza ateliere. Ar scuti-o pe ea de efortul de a găzdui oamenii la Pier House Hotel sau în bungalou.

— Păi da, dar Andrew nu e de acord cu ideea asta. Nu acum, de fapt. De la accident, nu mai suportă nimic care să-i tulbure propria rutină. Nu mai e în stare să cunoască străini, adăugă și scutură din cap, încercând parcă să alunge visurile de altădată.

Perez turnă cafea și rămase o clipă tăcut, pentru a se bucura de aroma ei.

— Ați văzut-o cumva pe Hattie James ieri?

— Nu, n-o cunoșteam foarte bine. Nu ne vizitam sau

ceva de genul ăsta. Evelyn și-a luat asupra ei sarcina să aibă grijă de fete, dar ăsta-i genul ei. Trebuie să-și bage nasul peste tot, mai ales unde e rost de bani. Nu e deloc sfânta pe care o crede toată lumea.

— Cum ar putea să fie rost de bani în cazul ăsta?

Perez era realmente curios.

— Cu siguranță primesc un onorariu pentru situl de la Setter.

Perez simți că femeia ar fi vrut să spună mai multe, dar preferase să tacă. Nu insistă. Ar fi vrut, în schimb, să spună ceva în apărarea mamei lui Sandy, dar ce știa el, de fapt, despre acea femeie, în afară că era foarte primitoare? Râca asta între neamuri i se părea cu adevărat deprimantă. Se imagină deodată la Fair Isle, pe la vreo șapte-opt ani, ascultând slujba de duminică, în care o femeie în vârstă spunea că dragostea de bani e sursa tuturor relelor: „Dragostea de bani, înțelegeți? Nu banii în sine. Când banii ajung să ne stăpânească viața, atunci lucrurile încep s-o ia razna complet.” *Asta se întâmpla și aici, oare?* se gândi. *Nu averea în sine stricase relațiile între aceste familii, ci amărăciunea și invidia care o înconjurau.*

— Fetele de la sit nu au venit niciodată până aici?

— Nu. Mai demult, obișnuiam să dăm petreceri mari și să invităm aproape toți vecinii de pe insulă. Dădeam mobila la perete și se găsea mereu cineva să cânte la un instrument. Ce vremuri frumoase! Se umplea casa de tineri. Ronald își chema colegii de la liceu și toți băieții de pe bărci erau la noi, cu nevestele și copiii. Andrew cânta de minune la acordeon și toată lumea dansa. Acum, însă, nu mai suportă oaspeți, abia se descurcă în preajma noastră.

— Înțeleg, spuse Perez și își mai turnă cafea. Cred că vă e teribil de dor de vremurile acelea.

— Of, nici nu vă imaginați, îi spuse și privi pe fereastră, spre bungăloul fiului ei.

Perez își închipui că în mintea femeii răsunau acum acorduri vesele și hohote de râs, pe fundalul unor imagini

cu casa plină de oameni. Oare se așteptase ca Anna să-i preia rolul de amfitrionă și mare organizator de petreceri? Era dezamăgită că nora mai avidă voise să construiască o afacere în loc să se distreze?

— Hattie s-a plimbat ieri după-amiază cu șeful ei pe malul mării, continuă el. Aveți o priveliște foarte bună de aici. S-a întâmplat cumva să-i vedeți?

— Nu. Andrew nu s-a simțit prea bine ieri. Uneori îi intră câte o idee în cap și nu mai renunță la ea. Se agită și se sperie până o ia razna. A trebuit să-l chem pe Ronald să-l calmeze.

— Ce-l supăra?

— Accidentul Mimei. Ceva legat de împușcături i-a amintit un episod din tinerețe. El e mai mare ca mine cu câțiva ani și l-a cunoscut pe soțul Mimei. Tatăl lui Andrew a lucrat cu Jerry Wilson la construirea unor bărci de coastă care să plece în Norvegia în operațiunea *Autobuzul din Shetland*. Bărcile pe care le construiau ei erau folosite de Rezistența norvegiană și de agenții din teren. Dar asta s-a întâmplat demult. Bărbatul Mimei a murit cu mulți ani în urmă, imediat după război, când eu eram doar o puștoaică, așa că ce legătură ar putea să aibă cu accidentul de acum? Dar așa funcționează uneori mintea lui Andrew: lucruri care s-au întâmplat în tinerețe îi par mai reale decât ce a făcut ieri.

— Înțeleg că n-ați avut prea mult timp să vă uitați pe fereastră. Nu i-ați remarcat deloc pe Hattie și pe Paul Berglund pe țarm?

Femeia îi zâmbi.

— Ieri nu m-am dus nici la toaletă fără ca Andrew să apară în capul scărilor și să mă întrebe unde am fost. Ronald l-a mai calmat puțin când a venit la noi. El știe să se poarte mult mai bine cu tatăl lui, are mai multă răbdare ca mine.

— Poate ați văzut-o mai târziu, când era singură.

— Nu, îi spusese Jackie, nu am văzut-o deloc.

— Dar pe Rhona Laing de la Procuratură ați văzut-o în dimineața asta? V-am observat în mulțime, la sit.

— Am văzut că se aduna lumea când eram sus să aranjez paturile și m-am dus la Setter să văd ce se întâmplă. Din curiozitate, atât. Abia atunci am auzit de biata fată, că murise. N-am stat prea mult, Andrew rămăsese acasă singur, adăugă și îl privi în ochi. Cum a murit?

— Îmi pare rău, îi spuse încet, dar nu pot să vorbesc despre asta acum.

— Da, e în regulă, înțeleg.

Tăcu o vreme și adăugă:

— Dar se spune că s-a sinucis.

— Deocamdată chiar nu știm asta.

— Prin ce-or trece bieții ei părinți? se întrebă Jackie. Am face orice să ne apărăm copiii, dar nu-i putem salva de ei înșiși, observă ea și îi zâmbi: Aveți copii, domnule inspector?

Perez clătină automat din cap. *Dar am, de fapt. Cassie e ca și copilul meu. Ce-aș simți, oare, dacă ea ar fi atât de disperată încât să sară într-o groapă în pământ și să-și taie venele?*

Capitolul 27

Sandy se miră să-l găsească pe Perez așteptându-l la aeroportul din Sumburgh. Își lăsase mașina acolo la plecare și putea să conducă foarte bine de unul singur înapoi spre nord. După câteva beri și o masă bună la hotelul din Londra, dormise ca un bebeluș până când sunase alarma telefonului, iar dimineață orașul parcă nu i se mai păruse atât de sufocant și coplesitor.

Faptul că avea, totuși, ceva cu care să se întoarcă la Perez era de ajutor, anume scrisorile lui Hattie și cartela SIM din telefonul mamei fetei. Notase câte ceva și din conversația cu Gwen James, dar nu avea prea mare încredere în capacitatea lui de a se exprima. Măcar nu venea cu mâna goală.

În avion, se uitase pe geam ca să vadă capul Sumburgh și, odată aterizat, răsuflase ușurat că se întorsese fără să facă vreo gafă monumentală. Apoi îl văzu pe Perez așteptându-l la terminal, sprijinit de peretele de la biroul pentru închiriat mașini și se emoționează din nou.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Sandy, speriat că Gwen James sunase deja să se plângă din cauza lui.

Habar n-avea ce-ar fi putut să greșească, dar chestia asta nu-l oprise nici înainte s-o dea în bară. După care se gândi imediat că putea fi ceva în neregulă cu familia lui.

— Nimic, îi spuse Perez zâmbind. Eram doar curios să aud cum te-ai descurcat. M-a adus Val Turner, am avut o întâlnire cu ea în Lerwick. Merge în sud azi pentru o conferință de o zi.

— Despre ce ai vorbit cu ea?

— Voiam s-o întreb despre oasele astea găsite de fete la Setter. Toată lumea a bănuț că sunt vechi de sute de ani, dar nu avem o certitudine în sensul ăsta. Dacă sunt mai recente, înseamnă că cele două morți din ultimele zile capătă un cu totul alt sens: trei victime în același perimetru. Chiar și Procuratura trebuie să accepte că nu poate fi o coincidență.

— Ce a spus Val? Dacă scheletul e mai recent, cu siguranță trebuie să fie ceva mai mult decât doar niște oase.

— Cred că da, numai că nu prea are sens. Probabil prezența scheletului e doar o coincidență, însă pare extrem de ciudat. Ambele femei aveau o legătură cu Setter și, ce să vezi, tot aici apare o altă posibilă victimă... spuse Perez cu vocea tot mai slabă, după care ridică din umeri. Nu-ți bate capul, probabil că văd ipoteze unde nu sunt, de fapt.

Sandy își zise că inspectorul n-ar fi vorbit sub niciun chip în felul ăsta cu el cu câteva luni în urmă, nu i-ar fi făcut astfel de confidențe. Simți același sentiment de panică de dinaintea aterizării la Londra. Cum avea să se ridice la nivelul acestor așteptări?

— De când mă știu circulă tot felul de legende misterioase despre Setter.

— Ce fel de legende? îl întrebă inspectorul și-l privi ager.

Mai bine și-ar fi ținut gura închisă, pentru că oricum nu știa mare lucru, doar niște chestiuni generale. Își amintea doar povești cu fantome și morți care umblau noaptea.

— Unii nu prea se încumetau să meargă noaptea pe acolo, bătrânii mai ales. Dar asta se întâmpla demult, acum s-a uitat totul.

— Crezi că mama ta mai știe legendele astea?

Sandy ridică din umeri. *Chiar dacă le mai știe, nu ți le-ar spune, de teamă să nu pară tâmpită.* Preferă să schimbe subiectul.

— Ce a spus Val despre oase?

— Inițial a crezut că sunt foarte vechi, dar se pare că trebuie să renunțe la teoria asta. Încă le testează și ne anunță imediat ce primește rezultatul.

În aeroport era liniște, iar ei se așezară să bea o cafea.

— Ai citit toate scrisorile? întrebă Perez, în timp ce urmărirea cu privirea un cuplu mai în vârstă care purta o conversație cu funcționarul de la *check-in*.

Sandy îi urmări, la rândul său, direcția privirii. Cei doi se țineau de mână. *Scârbos*, își spuse. *La vârsta lor, ar trebui*

să-și păstreze gesturile astea pentru propria casă.

— Nu, doar pe cea mai recentă.

Evident, ar fi trebuit să le citească pe toate. Perez ar fi stat toată noaptea să le citească, să le descifreze. Nu s-ar fi îmbătat cu bere scumpă la barul hotelului, ca să adoarmă imediat după aceea din cauza beției. În avion, pe drum spre casă, Sandy citise o revistă glossy pentru bărbați, cu un manechin topless pe copertă; nu se mai gândise deloc la caz. Perez nu comentă, însă.

— Cum ți s-am părut Gwen James?

— Cum spuneai și tu, se simte vinovată. A făcut cum a crezut mai bine pentru fiica ei, adăugă, simțind cumva nevoia s-o prezinte pe Gwen într-o lumină pozitivă. Nu voia să intre cu bocancii în viața lui Hattie, dar îi păsa foarte mult de soarta ei. Evident, munca îi ocupă foarte mult timp, dar asta n-o împiedica să se îngrijească.

— Crede în teoria sinuciderii?

— A spus că Hattie și-a dorit la un moment dat să moară, când îi era rău, dar nu a încercat niciodată să se sinucidă. Și nici nu crede că Hattie era deprimată în ultimul timp, din contră, se pare că toată iarna petrecută la Universitate s-a simțit foarte bine și de-abia aștepta să se întoarcă în Whalsay. Ultima scrisoare pare să descrie mai degrabă planuri de viitor. Doar apelul telefonic a speriat-o foarte tare.

— Putem să-l ascultăm?

— Da, am adus cartela SIM.

Sandy își mai verifică o dată buzunarul, deși o mai făcuse de cel puțin zece ori ca să se asigure că o are încă. O scoase și i-o înmână inspectorului, fericit că scăpase și de această răspundere.

— I-am spus că i-o vom returna după finalizarea anchetei, e singura înregistrare pe care o are cu vocea lui Hattie.

— Bineînțeles. Oricum, te-ai descurcat foarte bine să o convingi să ți-o dea.

Terminaseră cafeaua. Sandy avea impresia că inspectorul ar mai fi vrut să spună ceva. Rămaseră o vreme

în tăcere.

— Putem pleca? spuse în cele din urmă.

Nu avusese niciodată răbdarea lui Perez.

Din nou un moment de ezitare. Sandy își închipui că și inspectorul era la fel de reticent ca el să se întoarcă în Whalsay. Era o confuzie generală: ar trebui să considere morțile astea drept crime sau nu? Se aflau pe insulă ca parte a comunității sau ca ofițeri de investigații? Procuratura avea să-i susțină doar dacă teoria lor se potrivea cu interesele ei și, în clipa aceea, părea mai interesată să le facă pe plac politicianilor.

— Da, mergem, spuse Perez, doar n-o să stăm să bem cafea aici toată ziua.

Sandy ar fi vrut să-i spună cât de norocos era că nu trebuia să asiste la înmormântarea secolului în dimineața următoare. Apoi se gândi că afirmația asta putea părea copilărească și nerecunoscătoare și nu se potrivea deloc cu noua sa imagine de adult responsabil. Mai putea părea și o lipsă de respect față de Mima. Era mândru că, măcar, învăța să-și țină gura.

Sandy se așteptase ca inspectorul să se întoarcă în Whalsay cu el, dar Perez ceru să fie lăsat la casa lui din Lerwick. Nu mai era nevoie de el în Whalsay, avea alte treburi și trebuia s-o informeze pe Laing despre cum decursese discuția cu Gwen James. Avea să se întoarcă pe insulă după ce primea informațiile despre vechimea oaselor.

În Utra, mama lui Sandy abia de-i observă sosirea. Michael și familia sa urmau să ajungă cu ultimul avion din Edinburgh. Sandy se așteptase ca maică-sa să vorbească fără oprire despre moartea bieteii fete, doar că incidentul părea să fi ieșit deja din preocupările lui Evelyn, mult mai interesată de ce o să mănânce copilul la micul dejun și dacă Amelia putea accepta ideea ca prosoapele să nu se asorteze prea bine cu așternuturile. Sandy se mira de faptul că toată familia alesese să vină de la Edinburgh la Whalsay și se întreba care era motivația cumnatei în toată povestea asta. Oare se aștepta ca Mima să fi lăsat în urmă

ceva de valoare?

Joseph nu era acasă, iar Evelyn îi spusese că plecase la Setter, să se asigure că plita era aprinsă și că erau pregătite cele necesare pentru ca Sandy să petreacă câteva zile acolo.

— Merg și eu, poate are nevoie de ajutor.

Sandy cumpăraseră o sticlă de whisky de pe aeroportul Heathrow. O îndesă în buzunarul interior al hainei și plecă pe cărare spre Setter. Vremea era bună, calmă și îi trecu prin cap că la Londra nu are nicio importanță cum e vremea și din ce direcție bate vântul.

Joseph se ghemuise lângă plită, dar focul se stinsese deja. Omul vârî înăuntru hârtii îndoite de ziar și deasupra așează câteva vreascuri uscate. Îl auzi pe Sandy intrând și zâmbi când îl văzu.

— În curte mai e o grămadă de brichete de turbă, măcar n-o să-ți fie frig aici.

Sandy scoase sticla din buzunar cu aerul unui cuceritor:

— Să luăm o înghițitură întâi!

— Eh, poate una mică. Nu pot să mă întorc beat acasă, tocmai acum când trebuie să sosească Michael și familia lui. Ce-ar spune maică-ta?

Amândoi zâmbiră conspirativ.

— Dacă nu mai rezști în zilele următoare, să știi că ești oricând binevenit aici.

Joseph apropie chibritul de hârtie și vreascurile se aprinseră imediat. Deasupra așează vreo două brichete de turbă, al căror fum se răspândi în cameră cât ai clipi. Sandy inspiră de câteva ori și mirosul acela îi aminti atât de tare de Mima că simți nevoia să clipească intens, ca să se asigure că ea nu era lângă ei. Se întoarse și înșfăcă două pahare din dulapul atârnat de perete, le șterse și turnă în fiecare o măsură de whisky. Taică-său închise ușa de la plită. Ciocniră în cinstea Mimei, fără să spună vreun cuvânt, și se așezară la masă.

— Ai auzit că au fost descoperite și alte oase după ce mama a găsit craniul? Întrebă Sandy, convins oricum că tatăl lui era la curent cu povestea.

Nu fusese niciodată genul care să plece urechea la bârfe, dar moștenise geniul Mimei de a adulmea orice se petrecea pe insulă.

— Poate aparțin vreunei rude îndepărtate de-a noastră. Cum ar fi?

— Cred că ar trebui să încheie complet lucrările la Setter.

Avea o voce dură, deloc tipică lui. Sandy îl privi șocat. Nu-l auzise niciodată vorbind astfel, nici chiar când, copil fiind, făcea câte o boacăna. Joseph continuă:

— Dacă nu bântuiau ei pe aici cu lucrările lor, cred că mama trăia bine merci și acum.

— De ce spui asta?

— Două morți într-o săptămână. Când a murit ultima oară cineva din alte cauze decât naturale în Whalsay?

Sandy nu era convins că tatăl lui aștepta un răspuns, așa că tăcu.

— Ei bine?

— Nu știu.

— Eu m-am tot gândit la asta, continuă Joseph. Tata s-a pierdut pe mare și asta s-a întâmplat acum cincizeci de ani și mai bine. Nu mai știu să fi fost alte accidente de atunci. Și acum, doi morți în câteva zile. Niciodată nu m-a încântat ideea unor străini care să scormonească pământul și nu sunt singurul din insulă care gândește așa. Mima era în vârstă, dar mai avea zile de trăit, iar fata englezoaică era doar un copil. Și acum îmi spui că au găsit o grămadă de oase.

— Nu chiar o grămadă și e posibil să fie foarte vechi, de sute de ani.

— E totuna. Măine mă duc să vorbesc cu Paul Berglund ăla, chiar înainte de înmormântare, și le spun să strângă și să plece. Nu-mi pasă ce înțelegere aveau cu Mima, acum eu sunt proprietar. E terenul meu și nu-l vreau răscolit.

Sandy simțea căldura de la sobă și whisky-ul care îl ardea pe gât. Se întreba ce ar fi putut să spună ca să-l facă pe tatăl lui să se simtă mai bine. Nu prea-i stătea în fire să fie superstițios. De ce nu văzuse până acum cât de abătut

era? Pentru că Joseph nu arăta și nu spunea niciodată ce simte, dar era evident că moartea Mimei îl afectase mai mult decât lăsa el să se vadă.

— Vorbesc eu cu Berglund, tu ai suficient de făcut mâine.

— Maică-ta n-o să fie de acord, îi spuse el și Sandy se așteptă la un nou zâmbet conspirativ, dar Joseph era foarte serios. Știi că are planuri mari cu locul ăsta.

— Da, știu: să îl transforme într-un muzeu faimos, pe care să-l conducă ea. Dar va trebui să-și găsească alt proiect în schimb, altă preocupare cu care să-și umple timpul liber.

— Nu i-a fost ușor, să știi, să trăiască cu mine. Am fost un sărăntoc, noi n-am avut niciodată la fel de mulți bani ca restul familiilor din Lindby, remarcă Joseph și întinse mâna după sticlă, pentru a-și umple din nou paharul. Michael și nevastă-sa de la Edinburgh fuseseră de mult uitați. Ar trebui să te porți mai blând cu ea, suferea foarte tare când nu puteam să-ți oferim tot ceea ce primeau copiii din familiile bogate de pescari.

— Dar tu ai avut mereu grijă de ea, n-am dus lipsă de nimic niciodată.

Afară începuse deja să se întunece. Era încă pe la începutul anului, iar soarele nu urca prea mult pe cer.

— Asta i se datorează tot ei, mai degrabă. Era un fel de magician cu banii, nu știu cum făcea de fiecare dată să ne acopere cheltuielile.

În ciuda căldurii plăcute a zilei, Joseph întinse mâinile spre plită, să și le încălzească. Chipul său părea o umbră.

— Ce planuri ai pentru Setter? întrebă Sandy.

Similar relațiilor cu Perez, Sandy simțea că se raporta diferit la tatăl său acum față de trecut, cumva de la egal la egal. Simțea că este luat în serios și, dacă reușea să vorbească despre lucruri practice, tatăl lui și-ar mai fi venit în fire.

— Mă întrebam dacă tu te-ai gândit să te muți aici?

— Nu cred că pot să fac asta.

— De ce nu?

— Nu te poți întoarce de unde ai plecat, nu poți să-ți re trăiești viața.

Joseph își termină băutura și se gândi o vreme.

— Mă întrebam dacă nu ai vrea tu Setter. Întotdeauna mi-am închipuit că o să fii un fermier grozav într-o zi, mai ales că te pricepi de minune să ai grijă de animale.

— Nu!

Sandy își dădu seama că respinsese prea dur oferta și că tatăl său s-ar putea simți jignit, doar că nu se putea gândi la nimic mai groaznic în clipa aceea: să trăiască unde maică-sa l-ar fi găsit atât de ușor, să devină subiectul speculațiilor din insulă și să îi fie analizate amănunțit toate prietenele. Să-i fie în permanență comparate abilitățile cu cele ale tatălui său.

— M-am gândit și eu, dar nu cred că merge. Am deja o slujbă și îmi place foarte mult ce fac, îi explică și, imediat ce încheie fraza, știa că fiecare cuvânt este adevărat.

— Desigur, continuă Joseph, a fost o idee proastă.

— Îl caut mâine dimineață pe Berglund și îi spun să nu ne deranjeze o perioadă cu lucrări pe sit.

— Așa să faci, îi spuse Joseph și se ridică, după care se apropie de chiuvetă și își spală paharul.

— Lasă-l, îi strigă Sandy, mă ocup eu mai târziu de el, îi spuse și se ridică.

Rămaseră unul în fața celuiilalt și urmă o clipă de tăcere.

— Ar fi bine să mă întorc. Trebuie să apară fratele tău în orice moment, iar Evelyn e în stare să strângă o echipă de căutări dacă nu apar curând.

Porniră împreună prin întunericul serii spre Utra și ajunseră chiar în momentul în care mașina închiriată de Michael apăru la capătul cărării. Una câte una, se iveau și stelele.

Capitolul 28

Cu o zi înainte de funeraliile Mimei, Anna se îmbarcase pe feribotul de după-amiază spre Lerwick ca să-și ia rochia de la curățătorie. O lărgise în talie când rămăsese însărcinată și încă îi venea bine. Era prima călătorie cu copilul. Era foarte conștientă de noua ei postură, în timp ce împingea căruțul pe străzile din Lerwick, simțindu-se ca un impostor, ca o fetișcană care se juca de-a mama și de-a tata. Nu se obișnuise deloc cu rolul de mamă.

Se bucurase foarte tare să iasă din casă. S-ar fi zis că Ronald avea să se relaxeze odată ce scăpase de acuzațiile privind moartea Mimei, dar era mai irascibil ca niciodată. Ea, în schimb, se bucura de fiecare vizită în oraș și azi decisese că urma să transforme ziua într-un eveniment special, cu cafea și fursecuri de casă la cafeneaua Peerie și, mai târziu, o tură la librăria *Shetland Times*. Parcă redevenise ea însăși și bebelușul nu mai scâncea de o bună bucată de timp, cel puțin în după-amiaza aceea.

În drum spre cafea, se întâlnise cu o femeie cu care participase la un seminar anul trecut, organizat de Primăria insulelor Shetland pentru tinerii antreprenori. Jane voia să pună bazele unei firme de IT. Băuseră o cafea împreună și timpul parcă zburase cât au stat de vorbă, întâi despre copil, normal, și apoi despre planurile de afaceri pe care și le făcea fiecare. Jane era tot din sud, puțin mai mare decât Anna, și nu avea copii. Spunea că se simte destul de singură în postura de liber profesionist și se gândea foarte serios să-și caute un partener.

Inițial, când Anna gândise strategia pentru atelierile de fibre, luase în considerare ideea de a face parteneriat cu Evelyn: părea o idee bună ca o femeie din Whalsay, mai ales cu trecutul și experiența lui Evelyn, să îi fie alături, urmând ca vocea și cunoștințele ei să aducă atelierelor acel element autentic de care clar aveau nevoie. În cele din urmă, însă, decisese că nu voia să împartă cu nimeni controlul asupra proiectului. Evelyn fusese dezamăgită,

Anna își dăduse seama de asta, însă continuase să-i ofere tot sprijinul de care era în stare. O lăsase chiar să folosească modelele de țesătorie și rețetele pentru vopsea de lână. La un moment dat, încercase chiar să-i obțină finanțare de la Primăria insulelor Shetland. Până la urmă nu reușise – fondurile erau mult mai restrânse ca altădată – dar gestul rămânea, oricum, de apreciat.

Anna nu pomenise nimic din toate astea în timpul întâlnirii cu Jane: nu era convinsă că femeia ar fi înțeles preferința ei de a lucra singură în acest proiect. La finalul întâlnirii, făcuseră schimb de adrese de e-mail și își promisese că vor păstra legătura. Ajunsă acasă, Anna era extrem de entuziasmată de întâlnire așa că îi povestise lui Ronald toate detaliile la cină.

— E foarte bine, îi spusese, mă bucur că ai avut o după-amiază atât de plăcută.

Dar ea simțise că mintea lui era în cu totul altă parte. N-o asculta deloc.

— Ce s-a întâmplat? îl întrebase. Pot să te ajut cu ceva?

Ronald dăduse din cap, fără să spună nimic. Anna simțea din nou un nod în gât, o răbufnire: de ce nu putea fi un tip mai puternic, mai determinat? Îi putea ierta orice, mai puțin slăbiciunea.

În dimineța înmormântării, își alese cu mare atenție hainele. Imediat ce se trezise, scosese rochia din husa de plastic și așezase pe pat costumul elegant al lui Ronald. El dispăruse cu noaptea în cap la conacul din vârful dealului, chemat la datorie de Jackie. Anna făcuse o baie și descoperise că hainele lui erau nemișcate când se întorsese în dormitor. Se așează la măsuța de toaletă, în fața oglinzii pentru machiaj și zări cu coada ochiului costumul de pe pat, o amintire constantă a faptului că Ronald nu era încă acasă. Curând, urma să ajungă la ei vecina care se oferise să stea cu James, iar Anna se gândea cât de jenant ar fi fost ca Ronald să vină după sosirea acestei femei.

De obicei, nu-și bătea capul cu machiajul, dar voia să arate că azi făcuse un efort special ca să arate bine. Era

singura cale în care putea să dea ochii cu toți oamenii aceia. În plus, avea nevoie și de un strop de încredere în sine, mai ales că se simțise atât de stângace și stânjenită în ultimele luni de sarcină. Se uită iar la ceas, deși știa foarte bine ce oră era, și se întrebă când avea să se întoarcă Ronald de la casa părinților lui. Într-o jumătate de oră trebuia să plece la biserică, întârzierea lui o îngrijora. Unde o fi? Îi era teamă că se răzgândise și nu mai voia să meargă la funeraliile Mimei. *Nu trebuia să-l las să meargă la ai lui*, se gândi. *Nu trebuia să-l scap din ochi*. Simțea cum îi clocotește sângele de furie. Întotdeauna reușea cumva s-o dezamăgească.

Se gândi că era momentul să adopte o nouă strategie, în caz că Ronald nu mai apărea. Să meargă singură la înmormântare? Chiar în acel moment auzi ușa de la intrare și avu sentimentul acela atât de familiar deja, un amestec de furie și ușurare. Se uită din nou la ceas: erau la limită ca să ajungă la timp. Ronald intră în cameră, roșu la față. Își imaginează că alergase la vale, spre casă.

— Tata nu vrea să vină, nu știu ce are. Toată săptămâna a fost întors, dar azi e mai rău ca niciodată. Mama nu vrea să-l lase singur.

— O să mergem singuri atunci.

Anna primi vestea ca pe o binecuvântare, de fapt. Se bucura să fie doar ea cu Ronald, o prezență mult mai discretă: doar ei doi, nu o gașcă întreagă. Jackie era tot timpul pe picior de luptă în apărarea fiului ei și putea oricând să facă o scenă. Anna se întoarse să se uite la el, cu gândul că ar putea folosi reticența tatălui ca pretext pentru ca el însuși să lipsească de la slujbă. Dar Ronald deja se dezbrăcase.

— Crezi că am timp de un duș?

— Dacă te miști foarte repede.

Încă în fața oglinzii, îl privi ieșind din baie cu prosopul prins în talie. I-ar fi plăcut să-l ia în brațe, să-l șteargă ea însăși, dar se simțea destul de timidă și preferă, în schimb, să-l urmărească în secret, în timp ce se prefăcea că-și perie părul. Se auzi un ciocănit la ușă. Anna se ridică să-i

deschidă vecinei.

Traversară limba de nisip care lega țărmul pe care fusese construită biserica de restul ținutului din Whalsay. Mașina lor era ultima din coloană. Biserica era plină de oameni, veniți și din alte comunități ale insulei, de la Symbister, Skaw sau Isbister, dar și din Lindby. În căutarea unor locuri libere, Anna îi remarcă pe fata blondă de la situl arheologic, alături de profesorul de la Universitate; erau atât de mulți oameni, că rândurile stranelor se umpluseră deja și toți stăteau înghesuiți, umăr la umăr. Fata de la sit purta blugi negri și un tricou negru cu decolteu în V. Zvonurile spuneau că provenea dintr-o familie foarte bogată, iar Anna se gândi că ar fi putut să se îmbrace mai potrivit de atât, în condițiile date. Profesorul purta costum și cravată neagră. Măcar el venise pregătit pentru împrejurări.

Evelyn și Joseph se așezaseră în primul rând, alături de Sandy și de fratele lui, Michael. Anna îl întâlnise doar o dată pe Michael, când Evelyn îl adusese la bungalou, într-o scurtă vizită a acestuia. Îl adusese mai mult din dorința de a se lăuda cu succesul fiului ei la Edinburgh. Annei i se părea că tipul pare mai degrabă stingher, stând aplecat, cu umerii adunați și cu mâinile împreunate ca la rugăciune. Sandy, în schimb, privea încremenit undeva în față, ca un băiețel care se străduiește să nu plângă.

Simți priviri lungi ațintite asupra ei când intră în biserică alături de Ronald. Tot felul de șușoteli și gesturi din cap. Ronald se opri, ezitând, dar ea îl prinse de mână și continuă să meargă, ținând amândoi privirea înainte. Găsiră două locuri lângă un cuplu mai în vârstă pe care îi știa din vedere. Îi zărea adesea împreună, săpând sau semănând pământul, pe dealul din apropiere de Setter.

Începu să plângă încă de la primul imn. Nu era deloc o tipă muzicală - nu era în stare să redea o notă sau să cante la vreun instrument - dar uneori muzica reușea s-o impresioneze teribil. Acum, în mijlocul atâtor oameni, cu zgomotele înfundate din jurul ei, Anna se pomeni suspinând. Ronald îi oferă batista, o prinse de mână și cu

cealaltă o mângâie pe spate. După prima strofă, își spuse că de vină pentru acest moment erau hormonii și că era cazul să se abțină. Îi era teamă că Ronald urma să-i considere ieșirea necaracteristică și oarecum jenantă.

După slujbă, se îndreptară spre cimitir. Era un loc îngrijit și curat, cu iarba proaspăt tăiată. Soarele strălucea încă și locul era înconjurat din trei părți de apă. Pescărușii reveniseră pe insulă după ce petrecuseră iarna pe mare și făceau de zor scufundări în golf, cu penajul lor strălucitor și alb în contrast cu apa cenușie. Anna se întoarse spre grupul care înconjura mormântul și urmări cum sicriul micuț era coborât în pământ. Îi era imposibil să-și imagineze că Mima zăcea acolo. Își simțea sânii încărcăți de lapte și se gândi la James care o aștepta acasă. Realiză că și ea va fi înmormântată acolo, avea traiectoria bine stabilită și clară și nimic nu putea să-i schimbe traseul. O să mai aibă copii cu Ronald, care la fel vor fi botezați în biserica asta și care, mai târziu, se vor căsători aici. Dacă o să aibă o fată, Ronald va merge alături de ea pe cărare, ca s-o conducă la altar și s-o lase mirelui. Anna avea să devină o adevărată nevastă de Whalsay, cu o bucătărie plină de nepoți.

Oamenii începuseră să se îndepărteze. Erau invitați la Utra, la ceai. Anna știa că ar fi fost prea mult pentru Ronald să meargă și acolo și, oricum, n-ar fi fost bineveniți. Mai bine plecau direct acasă, mai ales că trebuia să alăpteze copilul.

Evelyn plecase foarte repede. Anna și-o închipuia umplând fierbătoarele pentru ceai și dezvelind farfuriile cu aperitive și prăjituri, cu un șorț nou legat peste cea mai bună rochie de duminică. Joseph, în schimb, rămase mai departe lângă mormânt, alături de cei doi fii ai săi.

Voia să-l prindă pe Ronald de mână și să se îndepărteze. Era mândră de felul în care el își păstrase cumpătul, mai ales că inițial nu voise să meargă deloc. Acum se întreba dacă făcuse bine să insiste. Fără ca ea să bage de seamă, însă, Ronald se apropie de Joseph și de băieți. Îi întinse mâna lui Michael, dar nu reuși să audă ce-și spuneau.

Michael ezită un moment, se uită la tatăl și la fratele lui și îi strânse, în cele din urmă, mâna lui Ronald. Anna își amintea că Evelyn îi povestise despre Michael că devenise destul de religios după căsătorie. Sub influența Ameliei, evident. Poate simțea că era de datoria lui să ierte. Sandy îl prinse pe Ronald pe după umeri. Amândoi aveau ochii în lacrimi. Joseph păstra distanța, fără să pară ostil, însă.

— Totul va fi bine, își spuse și imediat realizează că rostise cuvintele în șoptă.

Nu era nimeni prin preajmă s-o audă, așa că își permise să-și repete convingerea puțin mai tare. Fusese o săptămână foarte grea, dar iată că trecuseră cu bine de ea și acum, odată cu înmormântarea Mimei, putea să lase aceste tragedii deoparte.

În timp ce aștepta ca Ronald să termine de vorbit cu Michael și cu Sandy, se apropiară de ea Sophie și Paul Berglund. Se părea că ei veniseră pe jos până la biserică. Sophie arăta atât de palidă și de trasă la față că Annei i se păru realmente bolnavă. După care își aminti că și prietena ei tocmai murise. Iar slujba de înmormântare a Mimei făcea ca totul să pară mult mai real decât putea ea să suporte. Anna era convinsă că poliția va constata că a fost sinucidere. Ce altceva ar fi putut fi?

— Voiam să vă rugăm, dacă se poate, să ne luați și pe noi cu mașina.

— Dacă nu deranjăm, completă Berglund.

— Mai bine nu, lăsați, spuse Sophie, cu părul acoperindu-i fața în bătaia vântului. Putem merge pe jos. N-am vrea să vă deranjăm și, cine știe, poate mergeți la Utra, de fapt.

— Nu, trebuie să mă întorc la copil, e ora de masă, îi răspunse Anna și se gândi iar cât de rău arăta biata fată.

Nu o vedea în stare să meargă atât de mult pe jos, în starea în care era. Lucru surprinzător, pentru că Sophie era întotdeauna în formă. Anna o convinsese să se înscrie în echipa de canotaj de femei a comunității din Lindby și fata acceptase cu entuziasm, mai ales că se dădea jos din barcă după antrenament de parcă fusese la plimbare,

nicidecum la tras la rame. Pe de altă parte, Sophie era foarte tânără, poate că moartea, chiar și violentă, a unei bătrâne i se părea ceva firesc, nu însă și a unei fete de vârsta ei.

— Dacă nu vă deranjează să-l așteptăm pe Ronald să termine de vorbit cu băieții, este în regulă, vă putem duce noi. Unde mergeți? La Bod sau la Pier House?

— La Pier House, răspunse Berglund, înainte ca Sophie să poată spune ceva. Amândoi avem nevoie de ceva tare de băut, adăugă și o cuprinse pe Sophie pe după umeri.

Anna bănuia că era doar un gest de alinare pentru zilele grele prin care trecea, dar nu părea să fie totuși doar atât. Părea mai degrabă un gest intim, posesiv.

Ronald îi făcu semn cu mâna și porni spre mașină. Ar fi vrut să-l întrebe cum se simte, ce vorbise cu familia Wilson, dar i se păru nepotrivit în prezența străinilor. Tot drumul spre Symbister trecu în tăcere.

La hotel, mai mult din impuls, Anna coborî din mașină să-și ia la revedere și îi puse protector Sophiei o mână pe umăr:

— Cred că Hattie nu se simțea foarte bine, îi spuse, altfel de ce ar fi făcut un asemenea gest? Vino, te rog, la bungalou ori de câte ori simți nevoia de companie, face bine în astfel de momente.

Sophie dădu din cap. Avea lacrimi în ochi și părea incapabilă să spună ceva. Berglund o trase din nou aproape de el, conducând-o spre hotel.

Capitolul 29

Perez nu venise la înmormântarea Mimei. Îi explicase lui Sandy decizia sa cu o zi înainte: „Nu e lipsă de respect, nici vorbă, și te rog să-i spui mamei tale chestia asta. Gândurile mele se îndreaptă spre voi toți, dar cred că nimeni nu s-ar simți confortabil cu poliția de față.” Sandy înțelegea, evident. Și așa circulau o mulțime de bârfe despre modul în care murise Mima. Prezența lui Perez ar fi dat oamenilor și mai multe motive de speculații.

Așa că inspectorul alege să-și petreacă prima parte a zilei în camera de la Pier House Hotel, citind scrisorile lui Hattie către mama ei. Fără să-și fi propus asta, părea că-și stabilise reședința la hotel. Se întorsese cu o seară înainte, după întâlnirea cu Rhona Laing. Dimineața coborâse la micul dejun și Jean, femeia slăbuță din Glasgow, îi zâmbise tendențios: „Tot aici, eh?” Deja știa ce-i place să mănânce: o cană mare de cafea tare de tot, omletă și pâine prăjită. Obişnuia să-l întrebe uneori: „N-ai prefera ceva mai consistent în dimineața asta?” Îl tachina doar, știa că nu urma să primească o comandă diferită.

Înainte să înceapă să citească scrisorile, Perez o caută pe Jean în bucătărie și o rugă să-i aducă niște cafea în cameră. Femeia era singură; Cedric Irvine se dusese la înmormântare. Își dădu seama că femeii i-ar fi plăcut să rămână jos, la bar, să stea de vorbă cu ea, dar Jimmy ardea de nerăbdare să se întoarcă la lecturarea scrisorilor. Îi reveni în minte ideea că ar trebui să stea la taclale cu Cedric despre Mima, dar era oricum nevoit să aștepte până la întoarcerea lui acasă.

Scrisorile erau așezate cronologic, dar inspectorul preferă o ordine aleatorie. Sandy îi spusese că Gwen James le prețuia teribil, că îi fusese tare greu când fata plecase la Universitate și că ar fi preferat să fi rămas acasă, unde o putea proteja. Poate că Perez o judecase greșit. Părinții lui consideraseră că îi fac un bine să-l trimită la școală în Lerwick la vârsta de unsprezece ani. Oricum, nu prea

aveau de ales și el știa asta. Desfăcu scrisorile la întâmplare. Avea să le citească mai târziu în ordine, acum voia doar să simtă atmosfera creată de Hattie. Primele pe care îi căzu privirea fuseseră scrise într-un spital de psihiatrie. Erau scurte, oarecum incoerente, notate pe hârtie ieftină liniată, iar scrisul de mână era evident diferit de cel de pe restul paginilor – împrăștiat, nu păstra rândul. Evident, Hattie se opusese inițial internării: *Te rog, te rog, lasă-mă să vin acasă. Chiar nu am nevoie de chestia asta. Nu mai suport, vreau să se termine totul.* Oare la genul ăsta de momente se referise Sandy când spusese despre ea că voia să moară?

Ulterior, după o perioadă petrecută în spital, scrisorile deveniseră ceva mai descriptive: *Am fost cu toții la o piscină din oraș azi. N-am mai înotat de ani de zile și mi-a plăcut foarte mult. Pe drumul de întoarcere, însă, microbuzul s-a stricat. A trebuit să parcurgem porțiunea rămasă pe jos și Mark ne-a condus de parcă eram o grupă de copii de la școală, de-a lungul șoselei principale. Mai că mă așteptam să ne ceară să ne grupăm câte doi și să ne ținem de mână.*

Odată cu ameliorarea stării ei mentale i se ameliorat și scrisul, devenind mai îngrijit, mai controlat. Între scrisori era o pauză de două săptămâni. Perez bănuia că revenise acasă înainte de plecarea la Universitate și de aceea nu-i mai scrisese mamei. Se întrebă cum se înțeleseseră. Îi părea rău că nu avusese ocazia s-o întâlnească pe Gwen James, să-și fi făcut o imagine mai bună despre atmosfera de acasă. Oare cele două femei petrecuseră seri lungi, stând de vorbă despre acea situație? Sau le fusese mai ușor să pretindă că în viața lui Hattie nu se întâmplase nimic extraordinar, că absența ei de acasă fusese un episod absolut normal, ca un fel de vacanță sau o excursie? Oare Gwen obișnuia și atunci să pună profesia pe primul loc în viața ei?

Perez se întoarce la primii ani de facultate ai lui Hattie, înainte de căderea nervoasă și de internarea în spital. Coala de hârtie era format A4, iar ea scrisese de mână, nu

la calculator. Nu ratase nicio săptămână fără să trimită o scrisoare. Perez era destul de uimit de disciplina ei: majoritatea studenților duc o viață dezorganizată, merg des la petreceri, întâlniri, suferă de mahmureală și obișnuiesc să facă lucrări pe ultima sută de metri. Viața lui Hattie la Universitate părea, în schimb, neobișnuit de așezată. Evident, era foarte ambițioasă și hotărâtă să aibă rezultate excelente. Scrisorile din perioada aceea erau, în mare parte, despre munca ei. Dacă apucase să dezvolte și un fel de viață socială în timpul ăsta, mama ei nu primise niciun fel de detaliu. Citi cu atenție scrisorile una câte una, în căutarea unor nume de prieteni care ar fi putut să devină surse de informații despre starea ei de spirit. Cei câțiva menționați erau doar niște colegi temporari și atât. Părea puțin probabil ca Hattie să fi păstrat legătura cu vreunul dintre ei.

Aproape că renunțase la orice speranță de a descoperi vreun detaliu util din scrisori, în afara unor amănunte din viața fetei. Își termină cafeaua și se ridică să-și întindă oasele amorțite, privind pe geam, spre port. Peisajul părea neobișnuit de calm. Feribotul aluneca lin pe drumul său spre Laxo, în timp ce nicio altă barcă nu se mai clintea din loc. Punea liniștea asta pe seama faptului că majoritatea locuitorilor erau la funeraliile Mimei. Atunci remarcă pe una dintre scrisori o adresă străină, cu un nume cunoscut, însă.

Era datată la finalul lunii iunie, în prima vacanță de vară mai lungă a lui Hattie din vara dinainte de internarea în secția de psihiatrie. Tonul scrisorii era fericit, entuziast și Perez își închipui cât de fericită trebuia să fi fost Gwen citind-o: *Îmi place la nebunie ceea ce fac. Cu siguranță e ceea ce îmi doresc să fac toată viața. Paul Berglund, care este coordonatorul sitului arheologic, ne-a vizitat azi și pare foarte încântat de modul în care evoluează lucrurile. La sfârșitul zilei, ne-a scos pe toți în pub. Am cam suferit de mahmureală a doua zi!* Apoi, nu mai era nicio referire la Berglund în acea scrisoare. Perez se gândi că, dacă atunci fusese primul și singurul lor contact, profesorul putea fi

iertat fiindcă nu recunoscuse o studentă care lucrase mai demult și ca voluntar. Două săptămâni mai târziu era pomenit din nou: *Paul m-a invitat la cină și mi-a mulțumit pentru contribuția la proiect. E un tip extrem de amabil și cel mai bun din țară în domeniul lui. Mă gândesc chiar să-mi schimb specializarea doar ca să lucrez la el în departament. Nu vreau să pierdem legătura, mai ales că m-a susținut atât de mult.*

Brusc, atenția îi fu atrasă de sunetul unei mașini oprite chiar în fața ferestrei. Era SUV-ul enorm al lui Ronald Clouston. Se întrebă dacă slujba de înmormântare fusese atât de greu de suportat pentru Ronald încât avea nevoie de câteva pahare care să-i aline durerea. Doar că nu Ronald ieși din mașină, ci Paul Berglund și Sophie, apoi Anna coborî de pe scaunul din stânga. Perez nu auzea nimic din ce vorbeau. Ulterior, Anna se sui înapoi în mașină lângă soțul ei, iar Berglund și Sophie intrară în hotel.

Perez era nerăbdător să stea de vorbă cu Berglund. Să afle de ce nu-i spusese că o cunoștea pe Hattie încă din facultate? Cert e că nu puteau avea această discuție în fața lui Sophie, așa că reveni pentru moment la scrisori. Hattie nu-l mai menționase pe Paul și nici dorința de a-și schimba specializarea ca să lucreze sub îndrumarea lui. Poate că perioada de voluntariat se terminase pentru că, din nou, urma o perioadă de două săptămâni în care Hattie nu-i scrisese mamei sale. Următoarele scrisori proveneau deja din perioada spitalizării. Se întrebă ce se petrecuse oare în acest răstimp și cum o tânără optimistă și entuziastă ajunsese atât de deprimată încât să aibă nevoie de internare.

După întoarcerea la Universitate, Hattie nu-și mai recăpătase niciodată entuziasmul pe care-l avusese când lucrase pe situl arheologic coordonat de Berglund în timpul facultății. Trimitea vești într-un mod absolut plat și indiferent și totul se rezuma la activitatea ei academică. Scrisul de mână era strâns și înghesuit. Nu pomenea nimic despre felul în care se simțea, dar Perez își putea da

seama că era nefericită. Poate că nu era bolnavă, dar era cu siguranță foarte tristă, iar textele ei i se păreau destul de complicat de citit. Inspectorul și-o imaginează în camera de cămin de la Universitate, apăsătoare ca o celulă, stând mai mult singură și scriindu-i mamei sale în fiecare săptămână, pentru că așa făcuse mereu.

Afară era foarte liniște, suficient cât Perez să audă ușa de la intrare a hotelului și pașii care se îndepărtau pe alee. Se uită pe fereastră și o zări pe Sophie îndepărtându-se în grabă, cu spatele spre hotel, astfel că nu-i putea zări fața. Berglund era la bar, singur. Nici măcar Jean nu mai era prin preajmă, deși era clar că trecuse la un moment dat pe acolo, pentru că profesorul strângea în mână un pahar mare cu vin roșu. Perez își imaginează că Sophie îi ținuse companie și că paharele goale fuseseră strânse după plecarea ei.

— Domnule inspector, pot să vă ofer ceva de băut?

Încă purta costumul cu care fusese la înmormântare, dar scăpase de cravată și-și deschiesea primii nasturi de la cămașă. Perez ar mai fi băut o cafea, dar nu voia s-o cheme pe Jean pentru asta. Conversația aceea trebuia să rămână secretă, fără urechi străine prin preajmă. Se mulțumi să dea din cap și se așeză.

— A fost plină biserica, spuse Berglund. Înseamnă că Mima a avut o mulțime de prieteni.

— Vreau să vorbim despre Hattie.

— Evident.

— Altă înmormântare la care va trebui să participați.

Berglund părea șocat:

— Da, bănuiesc că va trebui să merg, să fie cineva de față din partea Universității. Imaginea asta face ca totul să pară oribil de real. Probabil că mama ei se va ocupa de toate detaliile necesare, odată ce corpul va fi pus la dispoziția familiei. Mă gândeam să o sun mâine pe doamna James, să îi transmit condoleanțe și să o întreb dacă are nevoie de ajutor.

— Mi-ați dat senzația că nu ați întâlnit-o pe Hattie înainte să conduceți proiectul sitului arheologic.

— Așa am spus? se încruntă Berglund.

Avea gâtul foarte scurt și acum își înfipsese bărbia atât de tare în piept, încât acesta dispăruse aproape complet între umeri. Părea mai degrabă un bulldog din desene animate. Perez îl privea fără să spună o vorbă, așteptând, în mod evident, explicații.

— Ne-am cunoscut când era studentă, cu câțiva ani în urmă, într-o vară fierbinte. Se oferise voluntar pe un sit pe care-l coordonam în sudul Angliei.

Berglund se opri din nou, ostentativ și încăpățânat, provocându-l parcă pe Perez să ceară detaliile care-l interesau.

— De ce nu mi-ați spus că v-ați întâlnit mai demult? continuă Perez, pe un ton cât se poate de calm și de amabil.

Dacă se simțea amenințat, exista riscul ca Berglund să nu mai vorbească deloc.

— Mi-a scăpat. Am lucrat cu foarte mulți studenți de-a lungul anilor. Când mi-am amintit, n-am considerat că e cazul să fac tam-tam pe chestia asta. M-am temut cumva că vei interpreta greșit incidentul, că îl vei scoate din context.

— Ați ieșit la cină împreună. Într-una dintre acele seri fierbinți de vară, ați invitat-o în oraș. Doar pe ea, nu și pe ceilalți studenți care lucrau la sit. Detaliați, vă rog.

Berglund ezită, iar Perez își imaginează că încerca să decidă cât de mult să zică despre asta. În cele din urmă, începu să vorbească și părea că spune o poveste.

— Era foarte simpatică. Cred că și acum, în Whalsay, își păstrase doza de atractivitate, dar devenise teribil de serioasă, de aspră. Pe vremuri, însă, era atât de veselă, de haioasă și plină de viață... Da, am invitat-o în oraș, la cină. De vreo două ori, chiar. A fost un imbold de moment, pe care ulterior am ajuns să-l regret. Eram însurat deja și aveam un copil mic, dar după o zi lungă pe șantier simțeam nevoia să împart o seară agreabilă cu cineva. Îmi face plăcere compania feminină, iar soția mea era la trei sute de kilometri distanță. Asta a fost tot.

— Știa că erai însurat?

— Nu i-am spus, dar cu siguranță că nu era un secret. Ceilalți voluntari știau.

— Ce s-a întâmplat?

— În prima seară, nimic. Am mâncat împreună, după care am dus-o înapoi la tabăra de la sit. A doua oară a fost ceva mai intim. Am mâncat la hotelul unde stăteam eu. Geamurile erau deschise și curtea era plină de caprifoi, îmi amintesc și acum parfumul. Am băut o sticlă de vin împreună, după care m-am culcat cu ea, inspectore. Nu-i o crimă. Nici măcar nu eram profesorul ei iar Hattie era, până la urmă, un adult care a acceptat chestia asta de bunăvoie.

— Era foarte tânără, însă, și teribil de naivă.

Nu îl judeca, era mai degrabă o observație. Ar fi băut ceva. Își pusese mâinile pe masă și nu știa ce să facă cu ele.

— Așa este, era tânără și naivă și a considerat relația noastră mai mult decât a fost, de fapt. Majoritatea studenților sunt mult mai experimentați din punct de vedere sexual decât mine. Ea a fost o excepție, adăugă el și se opri. Avea nouăsprezece ani atunci, iar eu treizeci și cinci. Îi plăcea să-și imagineze că e îndrăgostită de mine.

— V-a creat probleme?

— Nu neapărat. A existat un moment extrem de jenant, după care a plecat definitiv de pe șantier. Nu m-am așteptat să ne mai întâlnim vreodată. La un moment dat, însă, mi-am schimbat locul de muncă și am înlocuit o colegă aflată în concediu de maternitate ca să coordonez un proiect al unui absolvent. Era Hattie.

— Ați recunoscut-o?

— Bineînțeles, inspectore. Nu mi-am făcut un obicei să mă culc cu voluntarii mei încât să le pierd șirul. Hattie, în schimb, n-a dat niciun semn că m-ar cunoaște, și atunci am presupus că așa vrea ea să abordăm situația.

— Nu ați vorbit niciodată despre relația din trecut?

— N-a existat o relație în trecut, inspectare. Doar o noapte împreună, atât.

— Știați că suferea de depresie?

— Nu, dar nu mă miră. Și când ne-am întâlnit prima dată, și în munca ei, dădea dovadă de o lipsă a proporțiilor. Se lua pe sine mult prea în serios, într-un mod prea dramatic. Pot să cred că ăsta era un simptom al bolii de care suferea.

— A fost internată într-un spital de psihiatrie după aventura voastră.

Încă o pauză lungă de tăcere.

— Îmi pare rău, nu știam.

— În după-amiaza când a dispărut, ați petrecut ceva timp împreună. Ați vorbit atunci și despre relația voastră?

— Absolut deloc, inspectare. A fost o discuție profesională între colegi, exact cum spuneam mai devreme.

— Vi se pare că ar avea vreo importanță faptul că a folosit cuțitul dumneavoastră ca să se sinucidă?

Dacă asta s-a întâmplat, de fapt.

— Credeți că rămăsese cu ideea că am respins-o și atunci gestul ăsta se voia o declarație romantică?

Perez îl studie cu atenție pe omul aflat de cealaltă parte a mesei. Profesorul părea flatat de această ipostază și chestia asta îl dezgustă pe Perez. Și, în același timp, se simțea înșelat. Îi scăpau informații și era convins că individul nu spunea tot ce știe, dar nici nu era în stare să găsească întrebările corecte. Pe de altă parte, nu mai era în stare nici să citească scrisorile lui Hattie așa că, întors în cameră, o sună pe Fran. Ea îl întreabă cum merge ancheta, dar el refuză să vorbească despre asta. Voia să audă vești despre Cassie și despre ce mai făcuseră ele în tot acest timp în Londra. Voia ca ea să-l facă să râdă.

Capitolul 30

Pentru Sandy, slujba de înmormântare trecu pe nesimțite, ca un vis. Biserica fusese plină de oameni: tradiția spunea că, de regulă, bărbații participă la înmormântări în Shetland. De aceea, când murea o femeie, era ceva mai puțină lume. Azi, în schimb, biserica se umpluse până la refuz și erau la fel de multe femei ca bărbați. Habar n-avea de ce venise atât de multă lume – majoritatea, își închipuia, erau atrași de dramatismul situației, nu neapărat de dorul de Mima. Bunica lui se înțelesese mereu mai bine cu bărbații decât cu femeile. Își aduse aminte că se așezase în față, în primul rând, și se gândea cât de mult i-ar fi plăcut Mimei corul. Era mare amatoare de muzică.

Joseph nu scosese un sunet în timpul slujbei, în schimb o auzise pe mama lui recitând rugăciuni și cântând imnurile alături de cor. Avea o voce subțire, miorlăită, cu care putea să țină isonul, ceea ce nu însemna însă că era foarte plăcută. Sandy se gândi că i-ar plăcea să găsească o nevastă cu voce frumoasă.

După slujba din biserică, ieșiră în curtea scaldată de soare ca să asiste la coborârea sicriului în groapă. În dreptul bisericii, un stol de pescăruși se străduia să prindă pește și Sandy se întrebă dacă nu cumva păsările descoperiseră un banc de scrumbii, iar ideea asta îl duse cu gândul la Mima, care obișnuia să-i prăjească mereu pe plita veche din bucătărie scrumbii proaspete. Le tăvălea în ovăz și le arunca în uleiul încins. Când reveni cu mintea în prezent, slujba se terminase și doar el, fratele lui și Joseph mai rămăseseră lângă mormânt. Mama lui se întorsese la Utra să pregătească ceaiul, iar cei câțiva care mai rămăseseră în urmă ar fi vrut să le transmită părerile lor de rău, dar fără să li se vâre pe gât, în același timp. Vântul sufla cu putere și le umfla femeilor fustele și părul.

Cât încă stăteau lângă sicriu, se apropie Ronald. Sandy era perfect conștient că toate privirile erau fixate asupra

lor și că oamenii așteptau cu sufletul la gură reacția familiei. Odată ajuns pe insulă, cu mașina lui mare și încărcată de lucruri pentru copil de-ai fi zis că stă o lună, Michael aruncase vorbe foarte dure la adresa lui Ronald: „A fost complet iresponsabil. Trebuia să-l ducă mintea mai mult, să știe că nu ieși cu pușca după ce ai băut. Nu-mi vine să cred că Procuratura îl lasă pur și simplu să scape basma curată.” Lui Sandy îi suna mai degrabă a vorbele Ameliei, mai ales că și ea comentase la un moment dat că familia ar trebui să-l dea în judecată pe Ronald, dacă Procuratura chiar nu-l va pune sub acuzație. Din cauza asta, era complet îngrozit că Michael avea să-și dea din nou drumul la gură, în stilul lui arogant și zeflemitor pe care-l adoptase în ultimul timp. Văzându-l pe Ronald, însă, păru ceva mai calm. Ronald le spuse din nou cât de rău îi părea pentru cele întâmplate. Era livid, abătut și tras la față; arăta mai rău decât în dimineața în care Sandy îl găsisese la bar, imediat după moartea Mimei. Probabil că Michael înțelesese că omul se căia cu adevărat, fiindcă îi luă mâna într-a lui și îi zâmbi. Era vechiul Michael din nou, Michael din Whalsay, nu cel din Edinburgh, care nu bea nici măcar un pahar.

Când ajunse la Utra, Sandy își mai veni în fire. Voia să meargă în camera lui să se schimbe de costumul incomod, dar acolo era copilul care dormea de după-amiază, așa că trebui să renunțe la idee. Avea un rând de haine și la Setter și ar fi putut să meargă acolo să se schimbe, dar parcă nu era potrivit să plece acum de acasă. Oricum, mama lui s-ar fi supărat pe el dacă apărea în blugi și tricou și nu era în stare să-i suporte bombănelile în ziua aia. Se discutase la un moment dat varianta ca oamenii să vină la pomană în sala centrului cultural, dar Joseph insistase ca ceaiul să fie servit acasă, astfel că bucătăria și camera de zi erau deja pline de invitați, la fel ca și curtea, unde câțiva băieți fumau o țigară. Probabil că Amelia profitase de somnul copilului să se îmbrace cu hainele elegante aduse special: un costum gri cu negru și pantofi negri cu toc. Sandy își închipuia că era dornică de admirația tuturor;

chiar dacă își pusese ostentativ un șorț deasupra, se asigurase mai înainte că toții invitații avuseseră ocazia să-i admire costumația.

Amelia o ajută pe Evelyn să le servească oaspeților ceaiul și sandvișurile, zâmbind tuturor cu amabilitate, ca să arate ce bună creștină e ea. Mai târziu, când copilul se trezise, îl adusesese jos ca să-l prezinte tuturor. Evelyn era, de asemenea, topită de plăcerea momentului și părea că organizaseră un botez, nicidecum o înmormântare.

Sandy simți că nu mai putea suporta și se alătură tatălui său și celorlalți bărbați în living, unde se găsea și ceva de băut.

— Ia spune, ce planuri ai cu moșia de la Setter? întrebă cineva.

Era Robert, marinar pe un trauler numit *Artemis*. Era un tip masiv, de vreo cincizeci de ani, cu fața roșie chiar și înainte de a se apuca de băut.

— Pot să-ți ofer un preț foarte bun pe casă. Fii-meă, Jennifer, se mărită la anul și i-ar prinde tare bine.

Joseph îi aruncă o privire acidă:

— Nu e de vânzare.

— Dar îți ofer prețul pieței, cu banii jos.

— Nu orice lucru în viața asta are preț, i-o tăie Joseph. Ți-am zis, Setter nu e de vânzare.

Robert ridică din umeri, de parcă Joseph era nebun, și se îndepărtă ca să pălăvrăgească mai departe cu prietenii. Sandy privi cum Joseph își toarnă încă un pahar de băutură și îl termină dintr-o înghițitură. Voia să plece naibii toți acasă, să-i lase tatăl să jelească în pace.

Se întunecase de-a binelea când și ultimul grup de oameni se îndură să plece, iar în casă se aprinseseră toate luminile. Michael și Amelia erau sus, încercând să liniștească copilul. Evelyn era la chiuvetă, pregătind vasele pentru mașina de spălat. Sandy așeză ceainicul pe foc și se oferi să le pregătească o cană de ceai. Bine că se terminase totul și putea să se întoarcă la Setter. Spera să se întâlnească cu Perez, să-i spună dacă descoperise ceva util în scrisorile lui Hattie. Joseph aduse din camera de zi o

tavă cu pahare goale. Părea mai răvășit ca niciodată, mai epuizat decât atunci când lua primul feribot de dimineață în fiecare zi ca să meargă să lucreze pentru Duncan Hunter.

— Eu aprind focul în șemineu, le spuse. Într-o zi ca asta, o flacăra molcomă e binevenită.

— Așa să faci, îl încurajă Evelyn zâmbind.

Aprinse focul și se așezară toți trei, cu câte o cană de ceai. Vremea se schimbase și picăturile de ploaie loveau neconținut fereastra. În timp ce trăgea draperiile, Sandy își spuse că vântul bătea dinspre nord acum; numai vântul de nord aducea picăturile de ploaie în partea asta a casei. Nu se mai auzeau plânsetele copilului, dar Michael și Amelia se lăsau așteptați. Evelyn se apucă de croșetat, pentru că nu era în stare să stea degeaba, fără să facă nimic, nici chiar într-o astfel de zi. Brusc, păru că se hotărăște asupra unui gând.

— M-a abordat Robert azi, spunea că ar vrea să cumpere Setter.

— Știu, și Joseph își ridică ochii din cana de ceai. Mi-a spus și mie ce are de gând.

Sandy își dădea perfect seama că tatăl lui era furios, deși nimic din voce nu-l trăda în vreun fel. Vorbea la fel de încet și de sacadat ca întotdeauna.

— Și nu vrei să vinzi, nu?

Evelyn continua să croșeteze, cu acele lovindu-se unul de altul în ritmul cuvintelor ei.

— Nu, nu vreau. Și i-am spus-o și lui: Setter nu e de vânzare.

Părea că femeia nu auzise ultimele cuvinte sau avea deja propriile argumente pregătite și nimic n-avea s-o împiedice să și le expună:

— Eu cred că, dacă ai de gând să vinzi, ar trebui să abordăm mai întâi *Amenity Trust*. E limpede că avem nevoie de bani și cred că ei ne-ar oferi un preț corect. În plus, monedele descoperite de fete pe situl arheologic ridică oarecum valoarea proprietății, nu crezi?

— Tu n-auzi nimic din ce spun eu, femeie? Setter nu e de

vânzare!

Cuvintele lui Joseph se auziră mai degrabă ca un strigăt de durere, nu foarte tare, dar mult mai intens și dureros decât vorbea el de obicei. Un strigăt atât de jalnic, că în casă se lăsă tăcerea. Nici acele nu se mai auzeau. Sandy privi în jur și-l descoperi pe Michael în cadrul ușii, încremenit și îngrozit. Nu știa ce să facă. Din când în când, Joseph o mai tachina pe maică-sa în legătură cu proiectele ei și cu obiceiul de a se amesteca neinvitată în treburile altora, dar niciodată nu țipase la ea. Nu-i plăcea deloc ce se întâmplă în familia lor și, pentru prima dată, se gândi că avea să-i fie greu să-l ierte pe Ronald pentru uciderea Mimei. Spera din tot sufletul că Perez intuia corect și că altcineva era, de fapt, vinovatul. Cineva pe care i-ar fi fost ușor să-l urască.

Într-un final, chiar mama lui fu cea care detensionă atmosfera. Lăsă deoparte lucrul, se apropie de Joseph și îl luă pe după umeri:

— Oh, dragul meu băiat, îmi pare atât de rău! Îmi pare atât de rău!

Cu un semn din cap le ceru băieților să-i lase singuri. Sandy își imaginează că tatăl lui plânge. Destul de jenați de moment, se duseră amândoi în bucătărie. Sandy avea nevoie cu disperare de un motiv să dispară de acasă.

— N-ai ajuns la Setter de când ai venit acasă. N-ai chef să mergem, să revezi locurile?

— Da, de ce nu. Amelia a adormit deja. Evenimentele astea cu familia i se par teribil de epuizante.

Sandy își mușcă buzele; era tot un semn al recente sale înțelepciuni.

Plecară spre Setter pe jos, deși aveau de înfruntat rafale de vânt și de ploaie, care aminteau de iarna ce abia se terminase. Sandy se simțea mai treaz și mai lucid decât fusese întreaga zi. În bucătăria de la Setter, în sobă mocnea încă jarul. Prevăzător, Sandy mai aduse o mână de turbă din grămada de afară și o așeză lângă plită, să se usuce pentru mai târziu. Fără să-și dea seama, cu un gest automat, turnă câte un pahar pentru fiecare.

— Ah, scuză-mă, parcă spunea mama că nu mai bei.

Michael zâmbi.

— Eh, nu trebuie să crezi chiar tot ce spune. Mai fac și excepții la ocazii deosebite.

— E așa o senzație ciudată aici fără Mima, nu crezi?

— Când eram mic, credeam că Mima e nevasta unui *trowie*. Știi legendele care se spuneau pe aici?

Sandy negă din cap. Spiridușii făceau parte din folclorul din Shetland, dar el nu crezuse niciodată în ei, nici măcar pe vremea când era un prichindel.

— Poate că era înainte să începi școala. A fost una dintre nebuniile alea care a cuprins toată comunitatea și care a dispărut la fel de brusc. Se spunea că Mima era nevastă de spiriduș și că, de fapt, soțul ei murise din cauza unei vrăji făcute de ea. Câteva săptămâni la rând n-am mai venit singur aici. După care copiii au uitat și s-au luat cu alte povești și la fel am făcut și eu. Până acum.

— Crezi că un spiriduș a omorât-o pe Mima?

Michael izbucni în hohote de râs.

— Un *trowie* pe nume Ronald? Cred că e cam mare să fie spiriduș, nu zici?

Sandy ar fi vrut să-i spună fratelui său că poate nu Ronald era vinovatul, dar părea că tensiunile dintre cei doi se mai disipaseră și n-avea sens să agite iar apele.

— Mama are dreptate, continuă Michael, tata ar trebui să vândă Setter.

— N-o să facă așa ceva niciodată.

— Păi, nu prea are de ales. Cam cât crezi că mai poate câștiga din agricultură? Mă îndoiesc că Duncan Hunter i-a oferit un plan de pensie și nu uita că omul are deja o vârstă.

— Cred că se descurcă din punctul ăsta de vedere.

— Zău? Nu văd, sincer, cum ar putea.

Rămaseră o vreme în tăcere. Sandy se oferi să-i umple din nou paharul, dar fratele lui refuză.

— Ar trebui să mă întorc, să văd ce face Amelia.

Lui Sandy îi stăteau pe limbă mai multe întrebări despre femeia asta: *ce naiba a fost în capul tău să te însori cu așa*

o muiere! Dar n-avea niciun rost. Erau deja căsătoriți și aveau un copil. Michael n-avea de ales decât să se mulțumească cu situația asta.

— Te descurci să te întorci singur?

Michael râse din nou:

— Cred că da.

Imediat ce rămase singur, Sandy își schimbă costumul, după care începu să se gândească la vorbele lui Michael despre veniturile părinților și implicațiile situației lor financiare. Din pricina asta rămase treaz până târziu în noapte. La un moment dat se ridică să-și facă o cafea, în rest își petrecu timpul în scaunul Mimei, pierdut în propriile gânduri. I-ar fi plăcut tare mult să vorbească despre asta cu Perez, care l-ar fi convins că o luase pe o cale greșită, pentru că el era Sandy Wilson și cel mai bine se pricepea să înțeleagă lucrurile pe dos. Dar probabil că inspectorul își închipuise că Sandy vrea să fie singur în seara înmormântării bunicii lui și nu apăruse deloc prin zonă.

Capitolul 31

Perez se trezi a doua zi în țărâitul enervant al telefonului. Din nou, primul gând îi zbură la Fran, la Cassie și la cât de în siguranță erau, de fapt, la Londra. Vocea de la telefon îi aparținea unei femei și avea accent englezesc și, inițial, nu o recunoscuse. Pierdu câteva clipe controlul imaginației și văzu în fața ochilor numai imagini gotice cu șiroaie de sânge și membre zdrobite. Femeia era cu siguranță asistentă la camera de urgență. Sau polițistă, instruită special să transmită veștile proaste.

— Inspector Perez, îmi pare rău că vă deranjez atât de devreme.

Se chinui să se ridice în capul oaselor și să alunge din minte imaginile de coșmar.

— Gwen James la telefon. M-ați rugat să vă contactez în cazul în care aflu dacă Hattie a luat legătura cu asistentul care a îngrijit-o în timpul internării la spitalul de psihiatrie.

În sfârșit, părea că pricepe cât de cât ce aude.

— Și? A luat legătura cu el?

— Nu foarte recent, se pare, însă asistentul consideră că ar fi foarte util să stați de vorbă. Preferă să discutați personal, a avut oarecare rețineri să vorbească cu mine despre cazul lui Hattie.

Gwen James avea o voce încordată, oarecum tăioasă. Perez își imaginează că femeia fusese destul de autoritară când a solicitat informații despre fiica ei, iar asistentul reușise cumva să i se opună. Un tip curajos, își spusese inspectorul.

Doamna James așteaptă nerăbdătoare ca el să ia o hârtie și un pix și să noteze numărul de telefon al tipului. Se făcuse frig în cameră. După discuția cu Berglund din seara precedentă, Perez simțea că se sufocă, nu putea respira, așa că oprise complet căldura în încăpere. Tremurând acum, se întoarse în pat ca să termine conversația. Doar că, în ciuda aparentei nerăbdări, Gwen James nu era atât de dornică să închidă:

— Vi s-au părut utile scrisorile lui Hattie, domnule inspector?

— Da, mulțumesc încă o dată, au fost foarte utile. Am să vi le înapoiez cu prima ocazie.

— Mă veți anunța, vă rog, când aveți noutăți despre moartea fiicei mele?

— Bineînțeles, îi spuse, bineînțeles.

Și închise telefonul înainte să mai audă vreo altă întrebare de la ea.

Era prea devreme să-l sune pe asistent, avea să aștepte până la ora 9. În restaurant, Jean tocmai pregătea mesele pentru micul dejun.

— N-ai putut să dormi? îl întrebă în timp ce desigila o cutie de suc, pe care-l turnă apoi într-o carafă.

Perez se întrebă când avea ea timp să se odihnească. Era încă în spatele barului la plecarea ultimului client din seara trecută, iar locul arăta întotdeauna impecabil a doua zi dimineață.

— Cedric nu s-a dat jos din pat încă. A stat până târziu aseară, să bea în cinstea Mimei. A ținut foarte mult la ea.

— Obişnuia s-o viziteze la Setter?

— Sigur, în fiecare joi după-amiază. Să vorbească despre vremurile de altădată, obişnuia el să spună. Mai degrabă să flirteze, aş spune eu. Mimei îi alunecau ochii ceva de speriat, adăugă ea și plecă să pună de cafea.

Cedric își făcu apariția chiar în momentul în care inspectorul termina de mâncat. Avea privirea încețoșată și tenul pământiu.

— Știți cumva dacă Paul Berglund a plecat cu feribotul de dimineață? îl întrebă Perez. Nu prea mai avea ce să vorbească cu profesorul, cel puțin o vreme, dar nici n-ar fi vrut să-l piardă din ochi.

— Nu, o să coboare mai târziu, sunt sigur. Nu are obiceiul să se trezească devreme.

— A fost frumoasă slujba de înmormântare a Mimei?

— Cred că da. N-am stat prea mult la Utra. Mă enervau toți oamenii ăia adunați acolo care trăncăneau amabilități

despre ea. Când trăia, nu se sinchisea unul să-i dea bună ziua. Am preferat să mă întorc aici, să beau câteva pahare în cinstea ei de unul singur. O să-mi fie foarte dor de ea, îi spuse și își ridică privirile spre el.

În jurul ochilor, pielea bătrânului era moale și ridată ca un petic de șifonat de pânză.

— Mi se pare tare ciudat să avem două cadavre unul după altul, pe insula asta atât de mică. Ce e cu tine aici, Jimmy? Ce se întâmplă, de fapt?

Trei cadavre, își spuse Perez. Luând în calcul și oasele găsite de fete la Setter.

— Lucrez pentru procuratură, anchetez moartea subită a lui Hattie James.

— Ah, da.

— Aveți vreo informație interesantă pentru mine, Cedric? Ceva util ce ar trebui să știu despre Mima Wilson și despre Setter? S-au întâmplat lucruri ciudate vreodată acolo?

— De ceva vreme încoace nu, Jimmy. De vreo 60 de ani încoace, ca să fiu mai precis.

— Ce s-a întâmplat acum 60 de ani?

— Eh, palavre de moși, n-ai tu timp pentru așa ceva.

— Puneți-mă la încercare.

Cedric tăcu o vreme, după care păru hotărât să vorbească.

— Trei bărbați din Whalsay au fost implicați în operațiunea *Autobuzul de Shetland*.

Bătrânul îl privi în ochi, parcă să verifice dacă Jimmy avea vreo idee despre ce voia să-i spună.

— Știi că, de regulă, oamenii din Scalloway se îngrijeau ca bărcile să fie reparate și în stare bună ca să fie lansate la apă. Când, însă, comandantul Howarth a decis că norvegienii aveau nevoie de bărci mai mici, cu care agenții să poată naviga singuri în fiorduri, a venit la Whalsay să comande astfel de bărci. Era o treabă tare migăloasă: bărcile de coastă trebuiau să arate exact ca bărcile norvegiene, mai ales că de genul ăsta de detalii depindea viața oamenilor. Primul care s-a implicat a fost un puști,

Jerry Wilson; era încă la școală, prea mic ca să fie luat în armată, dar cel mai bun marinar din generația lui. Apoi taică-miu, care avea același nume ca mine: Cedric Irvine. Și bătrânul Andy Clouston, tatăl lui Andrew.

— Așadar, soțul Mimei, tatăl dumneavoastră și bunicul lui Ronald. Am înțeles bine?

— Exact așa. Doar că Jerry nu se însurase încă cu Mima la vremea aia. Erau iubiți deja, dar prea mici pentru însurătoare.

Perez nu spunea nimic. Cedric avea să spună povestea în ritmul lui propriu, iar Jimmy îl asigurase că avea suficient timp să-l asculte. Încercă să nu se mai gândească la numărul asistentului scris în grabă pe o bucată de hârtie din camera lui și nici la ce-ar fi putut să-i spună el despre Hattie.

Cedric își reluase povestirea.

— De când mă știu umblă vorbe despre Setter. Prin locurile unde au săpat fetele astea au fost dintotdeauna niște ridicături mai ciudate. Recoltele n-au mers niciodată bine acolo. Copiii spuneau mereu că locul e bântuit de spiriduși și chiar și unii adulți ajunseseră să creadă că Mima era un soi de vrăjitoare.

Câteva clipe tăcu, parcă furat de gânduri, și lăsă pleoapele să-i acopere încet ochii.

— Ce legătură avea asta cu *Autobuzul de Shetland*?

— Se spune că acolo e îngropat un norvegian. Asta e legenda cu care am crescut eu, deși tata a zis mereu că nu-i adevărat. Un agent care a trădat și a dat informații nemților, iar din cauza asta au murit mai mulți oameni de-ai lui.

— Și oamenii din Whalsay au pus la cale propriul lor plan ca să facă dreptate?

— Așa se zice. Unul dintre cei care a murit din cauza trădării era un prieten foarte apropiat al lui Jerry Wilson și se afla într-o navă construită în Whalsay când a fost prins. Tata n-a vorbit niciodată despre asta, dar nu înseamnă că și restul lumii își pusese lacăt la gură.

În sfârșit, Cedric își deschise din nou ochii, foarte, foarte

lent, păstrând însă tăcerea câteva minute bune înainte să reia firul poveștii.

— Am auzit că s-au găsit niște oase la Setter. O bucată de craniu, parcă, și niște oase lângă el.

— Sunt oase vechi, spuse Perez, mai vechi de 60 de ani.

Așa o fi, de fapt? se întrebă. Nu știi chestia asta cu exactitate. Șaizeci de ani e o perioadă foarte lungă, totuși. Oare se poate determina diferența? Oare niște oase îngropate în timpul războiului n-ar putea să arate exact ca unele îngropate cu sute de ani în urmă?

— Deci am avut dreptate, vezi? se învioră Cedric, devenind deodată extrem de jovial. Cum spuneam, sunt numai zvonuri și legende.

— Cum a murit Jerry Wilson? continuă Jimmy.

— Pe mare. Un accident la pescuit. A fost prins într-o furtună groaznică. Mima a suferit teribil, mai ales că se iubeau din copilărie, adăugă și rămase iar o vreme pe gânduri. De mică era nebună, zăpăcită. Setter era domeniul familiei ei, nu al lui Jerry. Acolo a crescut ea cu bunică-sa, fiindcă ambii părinți au murit când ea era foarte mică. Jerry s-a mutat cu ele când s-au căsătorit și casa le-a rămas lor după moartea bătrânei, ceea ce a provocat anumite invidii în comunitate: doi tineri, abia căsătoriți, cu așa un confort... Mai ales că Mima nu era deloc o tipă simpatizată pe aici, mai ales femeile n-o puteau suporta. Iar ea nu dădea doi bani pe părerea lor și nu făcea niciun efort să fie plăcută. Vezi tu, lucrurile erau puțin altfel pe vremea aia: oamenii erau nevoiți să muncească umăr la umăr ca să poată trăi mai bine. Bărbații plecau împreună la pescuit, iar femeile rămâneau să se ocupe de gospodărie. Mima era puternică și harnică – era în stare să scoată bucăți de turbă și să cosească grâul la fel de bine ca un bărbat – dar nu era nici pe departe ceea ce se cheamă azi un bun coechipier. Dacă n-avea chef să muncească într-o zi, atunci rămânea pur și simplu acasă, la gura sobei.

Cedric se opri iar, de data asta ca să-și toarne în ceașcă din cafetiera de pe masa lui Perez.

— Când Jerry s-a înecat și ea a rămas din nou singură, a

devenit iar o amenințare pentru nevestele de pe insulă. Era o fetișcană frumoasă cu casa ei și pământ și tuturor muierilor le era teamă că or să le fugă bărbații la ea. Doar că ei îi rămăsese încă Jerry în inimă. Sau amintirea lui. A avut multe cereri, dar a preferat să rămână singură. Îi plăcea prea mult libertatea.

— Mă mir atunci că au venit atât de mulți oameni la înmormântarea ei, dacă nu era foarte plăcută în comunitate.

— O, dar nimeni nu vrea să rateze un astfel de moment. Pe timpuri a fost un fel de vedetă în zonă. Toți tinerii o plăceau la nebunie, numai cei de-o vârstă cu ea aveau o problemă.

— Cum se înțelegea cu Evelyn?

Cedric îi aruncă o privire tăioasă pe sub pleoape.

— Să zicem că nu reușeau mai deloc să ajungă la un punct de vedere comun. După moartea lui Jerry, Mima a rămas numai cu Joseph. Obişnuia să-i spună *omulețul* ei. Îți dai seama că n-avea cum să suporte prea ușor ca să i-l ia cineva de lângă ea. Poate ar fi fost mai bine dacă se mărita din nou, n-avea temperament de femeie singură.

— Dumneavoastră ați cerut-o vreodată în căsătorie?

Bătrânul se amuză din nou.

— Eram conștient că nu puteam s-o cer de nevastă. M-ar fi considerat întotdeauna o biată bagatelă în comparație cu Jerry al ei. Toată lumea știa că a fost un bărbat tare arătos.

— Credeți că ceea ce s-a întâmplat cu ani în urmă ar fi putut avea vreo legătură cu moartea Mimei?

— Bineînțeles că nu, cum ar putea să aibă?

Perez îl privi atent, nefiind foarte sigur că bătrânul chiar credea ceea ce tocmai spusese, dar Cedric se întoarse și dispăru în bucătărie.

Mark Evans, asistentul de la psihiatrie, îi spuse că, înainte de orice, trebuie să se asigure că Perez este cine spune că este:

— Doamna James este o persoană publică, nu vreau să aduc o cohortă de reporteri pe capul ei. Mă înțelegeți, nu?

Bărbatul avea o voce moale, docilă și un accent străin pentru Perez. Rural, oarecum, iar Jimmy se întrebă dacă nu cumva omul crescuse la o fermă. Dacă era așa, ar fi avut ceva în comun, dar simțea că nu poate întreba așa ceva deocamdată. În schimb, îi oferi numărul de telefon al poliției din Lerwick:

— Ei vă vor confirma numărul meu de mobil.

Apoi așteptă ca telefonul să sune din nou, privind în zare peste port. După senzația de loc părăsit pe care o avusese cu o zi în urmă, acum părea că lucrurile reveneau încet la normal. Mai multe mașini se așezaseră la rând în așteptarea feribotului, iar un grup de pescari pregătea un trauler de dimensiuni reduse pentru o ieșire pe mare. Jimmy își imagina cum prietenul norvegian al lui Jerry Wilson plecase spre Norvegia într-o ambarcațiune asemănătoare.

Telefonul sună, iar țârâitul îi alungă brusc imaginile cu aventuri din vremuri de război, cu mări agitate și valuri uriașe. Nu era un tip extraordinar de curajos din punct de vedere fizic și se gândea că n-ar fi avut niciodată îndrăzneala să se ofere voluntar pentru *Autobuzul de Shetland*.

— Mi-a părut foarte rău când am aflat de moartea lui Hattie, îi spuse Mark. Am cunoscut-o foarte bine.

— Mă întrebam dacă v-a căutat cumva în ultimul timp, dar doamna James mi-a spus că nu.

— Nu, dar e posibil să fi căutat ajutor psihiatric în altă parte. Medicul de familie ar trebui să țină evidența în astfel de cazuri. Chiar și bolnavă fiind, era o tipă foarte conștientă de starea în care se afla. Cred că ar fi fost prima care să înțeleagă că avea nevoie de ajutor, dacă a fost într-adevăr atât de disperată încât să se sinucidă.

Perez surprinse îndoiala din tonul său.

— Ați fost surprins când ați aflat că s-a sinucis?

— Recunosc că da. Era foarte inteligentă și mi se părea că a înțeles și și-a însușit foarte bine tehnicile de gestionare a depresiei. Și a priceput, mai ales, că există medicamente care o pot ajuta și nu a refuzat niciodată

tratamentul. Îmi puteți spune dacă a existat un eveniment care s-o afecteze foarte tare, ceva suficient de grav încât s-o împingă la suicid?

— Din câte știm până acum, nu. Dar nu am exclus complet alte cauze posibile ale morții. Derulez o anchetă în prezent, la ordinele Procuraturii fiscale, și vă mulțumesc că ați acceptat să stați de vorbă cu mine.

— M-am gândit că ar fi bine să știți că Hattie a fost victima unui atac criminal în urmă cu patru ani, continuă Evans. Poate că nu e relevant pentru cazul de față, dar mi s-a părut că e important de menționat.

— Nu avem nimic în baza noastră de date despre așa ceva.

În timp ce le rostea, Perez spera ca vorbele sale să fie adevărate. Numele lui Hattie fusese verificat în toate bazele criminalisticii. Era procedura standard dar, dacă a fost victimă, oare se putea întâmpla ca povestea să nu iasă la iveală?

— Nu a raportat niciodată incidentul la poliție.

— De ce nu?

— Din mai multe motive. Cu doi ani înainte de incident, trecuse printr-un episod foarte grav de depresie și, în câteva situații, a fost diagnosticată cu psihoză. Din cauza asta, credea că polițiștii nu o vor crede. Probabil că s-a simțit chiar responsabilă pentru ce s-a întâmplat. N-a discutat nici măcar cu mama ei despre incident.

Cu un glas blând și liniștitor, Evans îi descrie lui Jimmy incidentul suferit de Hattie, așa cum reținuse și el, la rândul său, de la pacienta sa. Era vădit furios. Când termină ce avea de spus, Perez înțelege de ce.

— Vă dați seama că nu există niciun fel de dovadă care să susțină povestea asta. Poate că nici la acea vreme nu prea existau șanse să se obțină o condamnare.

— Înțeleg foarte bine, îi spuse Evans. Poate că era mai bine să nu vă fi spus nici dumneavoastră. E un gest complet neprofesionist din partea mea. N-am putut discuta nici cu doamna James despre asta, am vrut să știți doar dumneavoastră. Până la urmă, biata Hattie nu vă mai

poate povesti personal.

Capitolul 32

Sandy se trezi cu noaptea în cap în patul dublu și înalt al Mimei. Mama lui îi dăduse un rând de cearșafuri curate să pună pe pat, dar păturile erau ale Mimei și miroseau a fum de turbă și a umezeală, ca tot restul casei, de altfel. Cearșaful se strânsese sub el și era incomod. Nu se pricepuse niciodată să aranjeze patul în stilul vechi, tradițional. Un cearșaf fixat cu elastic și o pătură îi erau absolut suficiente.

Pe peretele de vizavi de pat observă o fotografie pe care n-o mai remarcase înainte: două femei care păseau pe o potecă plină de noroi. Era făcută în Whalsay, evident, dar înainte să se asfalteze drumurile. Fiecare ducea în spate câte un coș de răchită, din cele specifice locului pentru căratul bucăților de turbă, și erau așa de pline că putea vedea grămezile ridicându-se deasupra umerilor lor. Pe cap aveau bonete de modă veche și purtau fuste lungi și niște cizme greoaie. În timp ce mergeau, croșetau; ghemul de lână era ascuns într-un buzunar al șorțului, iar coatele rămâneau strânse în jurul corpului. Se opriseră o clipă în drum și zâmbiseră la aparatul de fotografiat, dar era evident că andreele aveau să-și reia lucrul imediat ce porneau mai departe la drum. Sandy se întreabă dacă croșetau de plăcere sau pentru că era foarte plictisitor să aduni turbă sau, dimpotrivă, erau atât de ocupate, că plimbarea asta era singurul moment al zilei în care aveau ocazia să îndeplinească haine pentru copii. Sau dacă o făceau ca să vândă și să strângă bani. Era genul de lucru pe care l-ar fi făcut mama lui, își zise Sandy. Nu chiar ca femeile din fotografie, dar și ei îi plăcea să facă mai multe lucruri în același timp, fiindcă Evelyn era mereu activă și dornică să țină familia laolaltă.

Rămase întins așa multă vreme și se uită la fotografie. Niciuna dintre femei nu părea să fie Mima, ea fusese mult mai frumoasă în tinerețe și nici mare amatoare de croșetat nu păruse vreodată. „N-am eu răbdare de acele astea”, îi

spusese odată când, copil fiind, o întrebase de ce nu croșetează și ea precum celelalte bunici. Și apoi se gândi la tatăl lui, care se ducea la școală în haine murdare, fiindcă Mima n-avea răbdare nici să spele. Își dădea seama că, în postura de mamă, Mima nu fusese prea bună; cel puțin Evelyn îi hrănise mereu bine și avusese grijă să fie curați.

Michael pleca în acea după-amiază în sud cu familia. Evelyn și Joseph îi conduceau la aeroportul din Sumburgh, să-și ia la revedere. Sandy se gândi că era o ocazie bună să meargă la Utra și să arunce o privire prin casă, fără ca părinții să-i pună tot felul de întrebări. În ultimul timp, se simțea tot mai preocupat de situația și viitorul lor, iar vorbele lui Michael puneau lucrurile într-o lumină complet nouă, mai clară. Credea că tot din acest motiv și tatăl lui părea din ce în ce mai neliniștit – o ușoară tensiune din pricină că lucrurile nu erau chiar cum ar trebui.

Își pregăti cafeaua în bucătăria Mimei și formă numărul de mobil al lui Perez. Nu se văzuseră deloc de două zile și se simțea deconectat de la anchetă. Se simțise foarte bine în mijlocul acțiunii, mai ales când fusese în postura celui care face să se întâmple lucrurile. Telefonul sună ocupat. Își luă cafeaua și ieși. Îi era foame. Bănuia că mama lui gătea micul dejun pentru toată familia la Utra, dar nu se simțea în stare să facă față atmosferei de acolo: copilul care miorlăia întruna, Michael povestind cât de bine îi merge la serviciu și Amelia în postura de maica Tereza. Se întoarse în casă și găsi un pachet de biscuiți în dulap, după care își sună din nou șeful. De data asta, cu succes.

— Sandy, cum merg lucrurile?

— Destul de bine.

Ar fi vrut să-i povestească multe, mai ales despre îngrijorarea lui pentru situația de la Utra, dar brusc nu mai găsea cuvintele potrivite, în plus, părea mai degrabă o problemă pe care trebuia s-o rezolve de unul singur. Intervenii un moment de tăcere, după care Perez vorbi din nou:

— Ți-a povestit vreodată Mima despre *Autobuzul de*

Shetland?

— Nu, mie nu mi-a spus nimic.

Evident, Sandy cunoștea poveștile locului, dar amintirile bătrânilor nu-l impresionaseră niciodată prea tare. Erau doar vorbe despre timpuri atât de îndepărtate, că nu mai aveau nicio importanță în prezent. Puteau la fel de bine să fie legende despre spiriduși, era totuna. Se întreba ce anume îi stârnise interesul lui Perez.

— Se pare că tatăl unchiului tău Andrew a ajutat la construirea unor bărci de coastă pe care vapoarele norvegiene le-au transportat pe Marea Nordului.

— Da, de chestiile astea am auzit.

— Crezi că Andrew știe câte ceva?

— Bănuiesc că da, mereu a fost foarte implicat în orice avea legătură cu marea.

— Și crezi că ar vorbi cu tine pe tema asta?

— Posibil. Uneori vorbește mai bine, alteori mai greu. Și se pare că își amintește ce s-a întâmplat mai demult mai bine decât ce s-a întâmplat ieri.

— Crezi că ar fi dispus să vorbească și cu mine de față?

— Da, cred că da.

— Trebuie să-l întrebăm dacă la Setter a fost îngropat vreun norvegian.

Perez încercă să-i explice întrebarea asta, dar Sandy pierduse deja șirul și nu înțelegea deloc ce legătură ar fi putut avea chestia asta cu moartea Mimei și a lui Hattie. Dintr-odată, se simți bucuros că are ceva constructiv cu care să-și ocupe dimineța și care să-l țină departe de Utra până când aveau să plece cu toții la Sumburgh. N-avea de ce să se mai prefacă devastat de plecarea atât de rapidă a lui Michael și a Ameliei.

Probabil că mătușa Jackie îi văzuse urcând cărarea pe deal, fiindcă îi aștepta deja cu ușa de la intrare larg deschisă.

— Intrați, le spuse, intrați, vă rog!

Se întreabă de ce era atât de încântată să-i vadă și-și aminti imediat cât de sociabilă fusese înainte de boala lui Andrew. Casa lor era mereu plină de oaspeți. Sandy își

aminti cum, atunci când era mic, toți copiii se adunau la casa familiei Clouston, iar Jackie se bucura să-i primească, chiar dacă făceau zgomot și mizerie. Îi primea la fel de bucuroasă și după ce crescuseră și deveniseră adolescenți, când obișnuiau să bea bere la doză și să asculte muzică dată la maximum. Andrew le cumpărase atunci o masă mare de biliard special pentru ei. Probabil că-i era destul de greu acum: construiseră o casă imensă, perfectă pentru petreceri, iar ea se învârtea de colo-colo, fără să poată schimba, o vorbă cu cineva. Îi invită în bucătărie și cât ai clipi le așeză pe masă o tavă cu cafele și o farfurie de turte. Andrew era în scaunul lui obișnuit, lângă plită.

— Îmi pare rău că nu am ajuns la înmormântare, îi spuse Jackie. Andrew nu s-a simțit deloc bine și nu a vrut să plece de acasă. Dar am auzit că a fost o slujbă foarte frumoasă.

Nu întrebă de ce venise și Perez, mulțumindu-se doar să-i arunce ocheade suspicioase din când în când.

— Da, a fost foarte bine, îi spuse Sandy, care nu mai era sigur că e capabil să continue și să explice cumva prezența lui Perez, ca să aducă oarecum discuția la subiectul care-i interesa cu adevărat și să-l implice pe Andrew.

Jackie se purta adesea de parcă soțul ei nici nu era de față sau era surd. Așa că Sandy se întoarse pur și simplu spre el:

— Azi te simți mai bine?

Andrew privea în gol, dar dădu încet din cap.

— Am o idee, interveni Jackie, dacă tot ați venit, v-ar deranja să stați puțin cu el cât merg eu la magazin? Am rămas fără făină și voiam să coc o plăcintă. Nu-mi place deloc să-l las singur în casă, adăugă și se uită direct la Perez. Bineînțeles, dacă nu aveți ceva să mă întrebați.

— Nu, îi spuse inspectorul relaxat, chiar cu Andrew voiam să vorbim, de fapt. Despre vremuri de demult. Nimic important, puteți merge fără grijă.

Sandy își dădu seama că lucrurile se aranjaseră cum nu se poate mai bine, fiindcă puteau sta de vorbă cu Andrew fără ca Jackie să tragă cu urechea sau să intervină în

discuție. Cu toate astea, nu se simțea deloc în largul său, fiindcă Perez se aștepta ca el să-l convingă pe Andrew să vorbească deschis cu ei, ceea ce n-avea cum să fie simplu. Se spunea că mintea lui Andrew nu fusese deloc afectată de infarct, doar capacitatea lui de vorbire și memoria pe termen scurt, dar Sandy știa că bărbatul nu mai era deloc cel de odinioară. Înainte de accidentul vascular, Andrew fusese un tip zgomotos, puternic și tenace, cu o fire competitivă. Sandy și-l amintea pe terenul de golf, înjurând de mama focului că ratase câteva găuri. În copilărie îi era teamă de el.

Urmă un moment de tăcere. Auziră ușa de la intrare închizându-se în urma lui Jackie și motorul de la Audi în timp ce se îndepărta încet pe alee.

— El este Jimmy Perez, șeful meu. Nu te deranjează dacă e de față în timp ce vorbim noi, nu?

Din nou liniște și un semn aprobator din cap.

— Tatăl tău i-a cunoscut pe cei implicați în *Autobuzul de Shetland*? A construit bărci pentru ei?

Sandy mușcase dintr-o turtă, mult mai sfărâmcioasă decât se așteptase, și simțea cum îi scapă firimituri în timp ce vorbește. Roși, întrebându-se ce credea Perez despre neîndemânarea lui. Andrew continua să privească în gol, dar încuviință din nou.

— Ți-a povestit vreodată despre asta?

— Construiau iolele folosite de norvegieni când se întorceau în țara lor.

— Foarte multă responsabilitate, interveni Perez. Știau că viața norvegienilor depindea de cât de bune erau acele bărci.

Andrew îl privi și aprobă, tot din mișcarea capului.

— Oamenii din Whalsay plecau cu iolele în larg, să le testeze.

— Cred că era destul de greu să pleci în larg cu niște bărci atât de mici.

— Erau tineri, continuă Andrew, inconștienți. Aveau impresia că sunt nemuritori. Și erau incredibil de uniți, adăugă, mai poticnit la unele cuvinte, dar destul de sigur

pe ce voia să spună.

— Și Jerry era cu ei, Jerry al Mimei.

— Era doar un puști. Cel mai nesăbuit dintre toți, așa zicea tata.

— Ai aflat că s-au găsit niște oseminte vechi la Setter?

De data asta, tăcerea dură atât de mult, că Sandy își închipui că Andrew nu auzise întrebarea.

— De o vreme nu-mi mai spune nimeni nimic.

— Fata de la Universitate le-a găsit.

— Cea care a murit?

Răspunsul fusese atât de rapid și de precis, încât Sandy îl privi uluit. Nu se așteptase ca moartea lui Hattie să aibă vreo relevanță pentru unchiul său.

— Da, aceea. A găsit un craniu, continuă Sandy. De fapt, mama l-a găsit în timp ce lucra pe situl arheologic ca voluntar. Și apoi cealaltă fată, Sophie, a găsit și oasele.

Se lăsă tăcerea. Andrew ridică o cană de cafea rece și sorbi încet din ea.

— Șeful meu crede că e posibil ca oasele astea să provină din vremurile despre care vorbim, spuse Sandy. Că i-ar aparține unui norvegian. Ți amintești ca tatăl tău să fi spus ceva despre asta?

În clipa aceea Andrew se întoarse spre Perez.

— De ce vrei să știi lucrurile astea? De ce mai ești aici, dacă femeia asta s-a sinucis?

— Ei, știți cum e, zise Perez. Trebuie completate formulare, bifate căsuțe - toată hârțogăraia.

Andrew dădu din cap, părând să înțeleagă.

— Așa a ajuns și pescuitul în cele din urmă.

— Tatăl dumneavoastră v-a spus vreodată despre norvegianul mort?

Din nou tăcere. Andrew părea pierdut în propriile gânduri.

— Da, a spus ceva, și se încruntă, gest care-i aminti lui Sandy de unchiul său de dinainte de accident.

Era sufletul oricărei petreceri, cel mai talentat povestitor, cu cele mai bune glume, și un dansator fără pereche. Umplea o cameră întreagă cu hohotele lui de râs.

Era în stare să bea mai mult decât oricare de pe insulă și tot se ținea pe picioare.

— După câteva pahare, obișnuia să vorbească despre război.

— Și ce spunea?

— Că se căca pe el de frică de fiecare dată când ieșea cu iola în larg ca s-o verifice. Și că scăpase cu viață datorită lui Jerry Wilson.

Sandy avu un moment de intuiție fulgerătoare. Era ceva în vocea lui Andrew.

— De-asta n-a scos o vorbă despre norvegianul mort?

Andrew îl privi brusc.

— A zis careva ceva? Din nou, era acel Andrew de altădată, cu un temperament năvalnic când lucrurile nu erau cum trebuie.

— Nu, nici vorbă, spuse Sandy. *Hai c-am învățat câteva șmecherii de la Perez.* Îmi spui ce s-a întâmplat, de fapt?

— De unde să știu? Nu eram de față.

— Știi din poveștile tatălui tău.

— Poate că nu trebuie spuse.

— Doi oameni au murit deja, continuă Sandy. Chestia asta trebuie să se oprească. Plus că oamenii vor crede în continuare că Ronald a omorât-o pe Mima.

— Or să uite curând.

— Crezi? Dar nevasta lui, crezi că ea o să uite?

Andrew rămase tăcut o bună bucată de vreme. Sandy se aștepta ca Jackie să sosească în orice moment.

— Știu doar ce mi-a spus tata, reveni Andrew într-un târziu. Nu știu dacă e adevărat. Bănuiesc că așa stau lucrurile, dar nu pot să fiu sigur.

— Înțeleg perfect. Sunt povești de demult, cine știe ce s-a întâmplat cu adevărat.

— Tata spunea că Jerry Wilson a împușcat un băiat norvegian.

— Am auzit și eu asta. Se zice că l-a împușcat fiindcă-i turnase pe unii din Shetland la nemți.

— Nu-i adevărat, spuse Andrew. Asta e povestea pe care le-au spus-o oamenilor când s-a aflat despre asta și au

început să apară întrebări. Dar nu ăsta a fost motivul, cel puțin așa spunea tata.

De-a lungul conversației, vorbirea lui Andrew devenise tot mai fluentă, dar acum se opri din nou.

— Și atunci? De ce l-a împușcat pe norvegian?

— Pentru că era amantul Mimei.

Din nou, atmosfera încremeni. Chiar și Andrew părea surprins că rostise acele cuvinte. Continuă oarecum agitat:

— Într-o zi, Jerry i-a găsit împreună. Norvegianul venise la Whalsay să testeze una dintre bărcile noi și fusese nevoit să mai rămână, fie din cauza vremii proaste, fie pentru că era ceva în neregulă cu barca. Habar n-am. Tata nu mi-a dat amănunte. Spunea doar că Mima flirtase cu el toată ziua și au sfârșit împreună într-un pat la Pier House. Jerry era plecat la Lunna House să pună la cale noile operațiuni și n-ar fi trebuit să se întoarcă curând. Dar s-a întors și i-a găsit în pat pe amândoi.

— Și totuși s-a însurat cu ea.

— N-o considera pe ea vinovată, în orice caz nu prea tare, cu toate că mariajul lor n-a fost niciodată atât de formidabil pe cât se spunea. Asta mi-a spus tata. Ea era o fetișcană, abia descoperea ce înseamnă viața. Jerry a dat mereu vina pe norvegian.

— Așa că l-a dus afară și l-a împușcat?

— Așa zicea tata. Jerry nu fusese niciodată un tip... Andrew se chinuia să găsească cuvântul potrivit... Foarte stabil.

— Și a îngropat cadavrul la Setter? întrebă Sandy mirat, pentru că nu înțelegea raționamentul. De ce la Setter, unde locuiau Mima și bunica ei? Ca să-i aducă mereu aminte tinerei lui soții că nu e bine să te pui cu el?

— Asta-i povestea, conchise Andrew și se aplecă, așezând cu atenție cana pe masă.

Sandy observă că îi tremurau mâinile.

— Una dintre povești.

Sandy îl privi întrebător pe inspector, dispus să-i cedeze locul în continuarea discuției. Perez însă îi făcu semn să continue.

— Nu înțeleg de ce Mima a fost de acord cu săpăturile pe terenul ei, spuse Sandy. Cred că era destul de conștientă de posibilitatea ca rămășițele să fie descoperite mai devreme sau mai târziu.

— Ea nu știa, spuse Andrew. Poate că a bănuț ceva la un moment dat, dar nu a știut.

În clipa aceea, pe alee se auzi apropiindu-se mașina lui Jackie. Andrew nu părea să observe, însă. Sandy întinse mâna și mai mușcă o dată din turtă. Era micul lui dejun, până la urmă, și simțea că-l merită din plin. Jackie deschise ușa și intră cu mâinile încărcate de pungi.

— Mulțumesc mult, le spuse. Sper că nu v-ați plictisit prea tare. De la o vreme, Andrew nu are prea multe de spus.

Capitolul 33

Berglund închiriasse o mașină ca să meargă de la Bolt la Lerwick. Perez vedea de la fereastra camerei sale că era încă parcată în fața hotelului din port. Sună la biroul de închirieri din Bolt și întreabă când trebuia returnată în mod normal mașina.

— Cel care a închiriat-o pleacă spre sud în seara asta cu feribotul și lasă mașina în parcare terminalului în jurul orei 16.30. Așa a anunțat, cel puțin.

Își dorea foarte tare să fi avut măcar un motiv întemeiat să-l rețină pe Berglund în Whalsay dar n-avea nimic care să justifice asta. Era foarte posibil ca proiectul de la Setter să fie complet abandonat odată cu dispariția lui Hattie. Rhona Laing era de neclintit în decizia că moartea fetei era sinucidere și că prezența cuțitului profesorului era complet irelevantă. Poate că avea dreptate, până la urmă. Profesorul era pe insulă și când fusese Mima împușcată, dar ce motiv ar fi putut avea să omoare o bătrână din Whalsay? Din câte știa el, Berglund nu avea armă de foc. Hattie, în schimb, era altceva. Motive ca s-o ucidă ar fi fost destule și, în plus, era ultimul care o văzuse în viață. Era, oare, posibil ca morțile să fie întâmplătoare, fără nicio legătură între ele? Se întreabă dacă era cazul să-i ceară lui Berglund să rămână pe insulă măcar pentru un interogatoriu ceva mai formal înainte de plecarea lui definitivă. Dacă o făcea, însă, își pierdeă asul din mânecă. Berglund nu era deloc prost, poate ar fi fost mai bine să-l lase în pace deocamdată.

Rămase mai departe la fereastră, așteptând să-l vadă pe Berglund conducând spre port și plecând mai departe cu feribotul. Voia să se asigure că tipul pleacă de pe insulă. Mai avea, însă, o oră până atunci, dar nu era genul care să se plictisească sau să-și piardă răbdarea. Aprecia momentele de inactivitate, pentru că putea să gândească mai clar și să analizeze lucrurile în detaliu. Luă pe rând fiecare personaj din piesa de teatru jucată pe scena din

Whalsay. Era vreunul dintre ei în stare să omoare doi oameni? Momentele astea de tăcere și meditație ale lui o înnebuneau pe Fran. Obişnuia să urle la el, în glumă, dar cu o urmă de iritare: „Cum poți să încremenești așa, pur și simplu? Ce se întâmplă în capul tău?” Niciodată nu ştia ce să-i răspundă. *Povești*, se gândi acum. *Îmi spun povești mie însumi*.

Mintea lui părăsi o vreme ancheta și alunecă pe nesimțite spre Fran și, din nou, spre ideea de căsătorie. Ar râde oare de el dacă ar cere-o? I s-ar părea, probabil, un gest demodat și prăfuit. *Ridicol*, va spune.

Când feribotul începu să se îndepărteze, se ridică. Merse la magazinul din Symbister și-și cumpără chifle, cașcaval, șuncă, fructe și dulciuri. Înăuntru mai erau și alți clienți care amuțiră complet când intră el, dar la plecare prinse din zbor un murmur de șoapte. Reveni în magazin ca să cumpere și câteva doze de bere și constată amuzat că tăcerea se lăsă din nou. Își așază cumpărăturile în mașină și plecă spre Bod, să o vadă pe Sophie. Odată ce Berglund dispăruse din peisaj, spera să aibă ocazia s-o găsească singură.

Ea era înăuntru, în șopron; putea s-o vadă prin fereastra murdară, așezată la masa de plastic și părând să completeze niște formulare. Cu amintirea încă proaspătă a vizitei anterioare, în care îl găsisese înăuntru neinvitat, Perez se asigură că îl aude că bate la ușă și așteaptă să fie chemat înăuntru. Sophie, în schimb, păru dezamăgită să-l vadă.

— Ah, dumneavoastră erați...

— Așteptai pe altcineva?

Ea ezită.

— Mă gândeam că trece Paul înainte de plecare.

— Nu, mă tem că deja a plecat. L-am văzut urcând pe feribot.

— Încerc să pun documentele proiectului în ordine înainte să plec și eu, îi spuse și se răsuci în scaun. Nu are sens să mai rămân, cred că mă întorc la Londra. Oricum, asta hotărâsem să fac.

— Ca să te ocupi de cafeneaua aia din Richmond?

Sophie zâmbi.

— Poate. E doar una dintre opțiuni. Nu am de ce să mă grăbesc, poate că, pur și simplu, o să iau o pauză.

Ar fi vrut s-o întrebe cum se descurcă cu banii, din ce trăiește, dar era evident că nu o preocupa absolut deloc chestia asta. Nu mai cunoscuse pe nimeni până atunci care să nu fie nevoit să muncească pentru ziua de mâine. Probabil că Duncan Hunter era cel mai bogat om pe care-l știa, dar până și el muncea pentru banii pe care-i avea.

— Locuiești cu părinții tăi?

— Da, în casa lor. Tata e plecat șase luni la Hong Kong cu treabă. Deci nu e nimeni acasă.

— N-ai vrea să fii împreună cu ei? o întreabă el deoarece, în ciuda încrederii afișate și a vocii puternice, se gândi că ar fi avut nevoie de ceva susținere în perioada asta.

— De ce să stau cu ei? se rățoi la el. Sunt mare. Nu mai dau fuga sub fustele mamei de fiecare dată când mă simt ca dracu'. Oricum, toți prietenii mei sunt la Londra.

— Și acum de ce te simți ca dracu'?

Fata îl privi uluită, ca și cum ar fi vorbit cu un nebun.

— Dumneavoastră ce ziceți? Persoana cu care îmi împărțeam viața de două luni tocmai s-a sinucis. Dar nu vă bateți capul, câteva nopți strașnice în oraș și îmi revin.

— Tu asta crezi, că Hattie s-a sinucis?

— Bineînțeles. Ce altă explicație ar putea fi?

Nu îi răspunse direct.

— Am pregătit o gustare pentru picnic. Hai să mergem să ne plimbăm pe insulă.

Din nou, Sophie îl privi ca pe cel mai mare nebun din lume.

— Nu te speria, nu vreau decât să mergem undeva unde să nu fim auziți sau deranjați.

Parcă mașina lângă clubul de golf. Vremea era neobișnuit de plăcută: o briză domoală muta norii albi și pufoși pe cer, lăsând razele de soare să se strecoare printre ei. Nu mai erau alte mașini în zonă și terenul de golf părea pustiu. O luară pe jos până la țărm și se așezară

pe pietre, privind în zare spre Skerries, insula nelocuită care se vedea extrem de clar la orizont.

— Trăiesc de-o viață în Shetland și n-am ajuns niciodată pe insula aia, spuse Perez.

Îi oferi o cutie de bere și așază mâncarea pe o piatră ceva mai plată. Un bodârlău cu gâtul roșu trecu pe deasupra capetelor lor, țipând. *Ultima dată când am auzit țipătul ăsta*, se gândi Perez, *a fost chiar înainte să găsim cadavrul lui Hattie*. Știa că e o superstiție, dar îl neliniștea. *Ce se mai putea întâmpla la fel de groaznic?* Încercă să-și alunge gândurile negre și reveni la insula Skerries.

— Poate o să merg cândva.

Sophie trase inelul dozei de bere.

— Ce e cu toate astea? Ce vrei de la mine?

Purta din nou pantaloni scurți și ghete și o bluză largă de bumbac, cu găuri la coate. *Fără sutien*, își spuse Perez. Ea se aplecă în față spre el, cu brațele sprijinite pe genunchi.

— Aș vrea să știu ce părere ai despre Paul Berglund.

Între timp, tăie o felie de pâine, o felie de cheddar de Orkney și îi oferi ei sandvișul.

— Întotdeauna l-am considerat un tip de treabă, cu mine s-a purtat foarte frumos.

— Pe bune?

— Da. Sunt oameni și mai răi pe post de șefi. Iar cu el te poți distra copios.

— Și Hattie? continuă el, în timp ce rupse o bucată de ciocolată și o băgă în gură.

I se părea că Sophie are un ton defensiv.

Fata nu răspunse. Prin apropiere se învârtea un pescăruș, interesat de posibile resturi. În depărtare se auzi strigătul unei corle. Perez insistă.

— Ți-a povestit vreodată despre relația dintre ei? Ca un avertisment, să zicem. Poate că a observat apropierea dintre voi și a vrut să știi dinainte cum s-a purtat cu ea...

Sophie privea în zare, îngândurată..

— Paul n-a greșit cu nimic. Nu e genul.

— Ți-a spus el asta?

Niciun răspuns.

— Hattie a avut un motiv întemeiat să se sinucidă, spuse Perez. Dacă asta s-a întâmplat cu adevărat, atunci a avut un motiv și mai bun s-o facă tocmai cu cuțitul lui.

Sophie îi întoarse spatele.

— Of, urăsc locul ăsta. Toată lumea se amestecă în treaba altuia. La început, m-am simțit bine, era diferit de orice loc în care trăisem înainte. Băieții de pe bărci sunt grozavi, știu bine de tot să se distreze. Acum, nu mai suport să stau aici. Când te învăluie ceața aia deasă, ai senzația că nu mai există nimic altceva pe lumea asta. Oamenii pierd simțul măsurii aici. Tot felul de chestii care s-au întâmplat cu mulți ani în urmă se amplifică și le iau în stăpânire viețile.

— Ce chestii, ce vrei să spui?

Ea scutură din cap, nervoasă că inspectorul nu înțelegea ce voia să spună.

— Nu e ceva anume, doar sentimentul de frustrare că oamenii ăștia nu se pot desprinde de trecut. Parcă nu au voință proprie sau nici măcar nu-și dau voie să aibă.

— Pleacă acasă, atunci. Nu te oprește nimeni. Doar lasă-mi și mie adresa.

Rupsese o păpădie și smulgea atentă petalele uscate, una câte una. Perez se gândi că avea să fie nevoie de mai mult decât o seară de distracție în club pentru ca fata asta să zâmbească din nou.

— Vorbeai cu Hattie despre lucrurile astea?

Sophie îl privi uluită.

— Bineînțeles că vorbeam.

— Deci vă înțelegeați bine?

Ezită puțin:

— Am experiența internatului pentru genul ăsta de situații. Vrând-nevrând înveți să te integrezi.

Perez nu știa dacă acesta e răspunsul adevărat. *Și eu am fost la internat, dacă Liceul Anderson se poate numi așa. Nu țin minte să mă fi învățat mare lucru*, își spuse Perez.

— Ți-a povestit despre relația ei cu Paul Berglund? Din perioada în care au colaborat la un proiect anterior?

— Paul zice că-s numai prostii, aiureli adolescente, nimic serios.

— Ea ce spunea?

— Deci toată povestea aia despre Paul e adevărată? răbufni ea, cu ochii cât cepele. Cu Hattie nu știai niciodată când exagerează și când spune adevărul. Câteodată, aveam impresia că nu e în toate mințile, avea tot felul de idei bizare.

— Cum ar fi?

— Nu știu, îi spuse scuturând din cap, pur și simplu imaginația i-o lua razna și pierdea contactul cu realitatea.

— Dar înțeleg că ți-a vorbit despre Paul.

— Da, avea impresia că-mi face avansuri și simțea nevoia să mă avertizeze în privința lui. I-am spus că sunt mare și că mă descurc să-mi port singură de grijă.

— Cred că spunea adevărul despre profesor, dar nu există nicio probă și tipul nu va fi pus sub acuzație niciodată, probabil, dacă asta te preocupă. Vreau doar să știu ce ți-a spus ție.

Sophie își termină berea și turti doza cu pumnul. Își continuă povestea cu privirea pierdută în largul mării și cu un glas spart, complet inert. Nu reuși să-l privească nici măcar o dată în ochi în tot acest timp.

— Era sfârșitul primului ei an la Universitate. Deja avusese niște probleme legate de stres după sesiunea de examene. Cred că așa era ea, genul de persoană obsesivă, mereu panicată. În vara aia și-a găsit de lucru ca voluntar pe un sit din sud.

Se opri câteva clipe, dar Perez nu scoase o vorbă. Inspectorul știa foarte bine aceste informații, dar trebuia s-o lase să povestească în ritmul ei. Fata își continuă confesiunile.

— Atunci l-a întâlnit pe Paul și s-a îndrăgostit de el. Dar rău de tot, chiar ea mi-a spus asta. Evident, tipul era însurat deja, dar când a fost asta un obstacol?

— Hattie știa că tipul e însurat?

— Nu știu. Era atât de naivă și de sinceră, că nici nu cred că i-a trecut prin minte să întrebe. Iar el s-a simțit

extrem de flatat, probabil, pentru că ea era tânără, extrem de inteligentă și interesantă. Au ieșit împreună de câteva ori, pentru că se simțea bine în compania ei, doar că asta n-a mai fost de-ajuns. Bărbații vor mereu mai mult...

Sophie se opri din nou din povestit și rămase pe gânduri, privind în gol. Perez ar fi vrut tare mult să știe la ce se gândea.

— Într-o seară, amândoi au cam pierdut șirul paharelor, așa că el a invitat-o în camera lui, la o cafea. Și ea s-a dus, așteptându-se fix la o cafea, poate și un sărut și o mângâiere. Cum spuneam, era o fată tare naivă. Evident, Paul voia cu totul altceva, mult mai mult.

— A violat-o, spuse Perez, gândind cu voce tare.

— Nu! se răsti Sophie și de data asta se întoarce și-l privi drept în ochi, șocată. Nu a fost viol, sună atât de groaznic!

— Violul este ceva groaznic.

— Băuseră amândoi, iar el a înțeles din gesturile ei mai mult decât era cazul. Iar ea nu i-a cerut să se oprească, nu foarte ferm, cel puțin. Nu destul ca el să priceapă.

Poate că era adevărat, își zise Perez. Hattie nu era deloc o tipă stăpână pe sine și, după o vreme, probabil că renunțase să se mai împotrivească și-l lăsase să facă ce dorea, prea speriată să țipe sau să se zbată. După care, evident, s-a considerat pe sine responsabilă și nu pe el. Doar că furia a continuat s-o roadă pe dinăuntru și s-a îmbolnăvit mai rău. Ajunsese oare la paranoia, aici în Whalsay? Era oare speriată că gestul avea să se repete? Oare și-l imagina pândind, așteptând un moment prielnic? Problema era că toată lumea o considerase mulțumită și fericită până la moartea Mimei, deci ceva nu avea sens în toată povestea asta. Nu voia ca Sophie să-i simtă neîncrederea, așa că alege să privească și el în direcție opusă, spre mare, la razele de soare care dansau odată cu valurile și cu umbrele vântului.

— Ai o relație cu Paul Berglund?

— Nu.

Perez își aminti imaginea celor doi cu o zi înainte, stând

împreună în fața hotelului din port după funeraliile Mimei, ambii îmbrăcați în negru. Berglund își pusese brațul pe umerii fetei, dar ea se opusese și se îndepărtase. O credea pe cuvânt.

Se ridică, începuse să-i fie frig. În ciuda soarelui, piatra pe care stăteau era încă rece.

— Ai discutat vreodată cu Paul despre acuzațiile lui Hattie la adresa lui?

— Da, nu m-am putut abține. S-a întâmplat la biserică, înainte de funeraliile Mimei. Ajunseserăm mai devreme și atmosfera era atât de solemnă, de tristă. Nu am rezistat să stau pur și simplu acolo să tac și nu era nimeni prin preajmă să ne audă. Trebuia să știu ce are de spus în apărarea lui.

— Și, ce-ai aflat?

— A râs; a zis că Hattie era un copil cu probleme, care se îndrăgostise de el și habar n-avea ce voia.

Ezită o clipă și continuă:

— După care mi-a cam închis gura: „Să nu care cumva să te-apuci să spui bazaconii despre mine, Sophie, că nu am nevoie de așa ceva. Am foarte multe de pierdut.”

— Crezi că Hattie a vorbit despre asta cu el la întâlnirea lor?

— Nu știu, îi spuse, părând că iar nu mai era atentă; sau poate îi era la fel de frig ca și lui. Paul nu mi-a spus nimic despre asta.

Oare și pe Hattie o trimisese la plimbare la fel ca pe Sophie? se gândi Perez. *Sau poate, în cazul ei, optase pentru o soluție mai drastică? Cum bine spusese, profesorul avea mult de pierdut dacă zvonurile începeau să circule.*

— Tu ce crezi, Hattie ar fi putut să se sinucidă?

Nu plănuise întrebarea asta, dar se pomeni cu respirația întretăiată în așteptarea răspunsului.

— Bineînțeles, îi spuse, privindu-l din nou ca și cum lucrurile nu erau tocmai în regulă cu el. Ce altă explicație poate fi? Deși...

— Da?

— M-aș fi așteptat la o scrisoare de adio. Fata asta scria întruna. Îi era cel mai la îndemână mijloc de comunicare, felul ei de a înțelege și de a interpreta ce i se întâmplă.

Știa că trebuia să-l caute pe Sandy și apoi să facă un raport scurt pentru Procuratură dar, deși îi era frig, nu voia să plece. Simțea că Sophie ar fi avut multe de spus, dar el nu era în stare să gestioneze mai bine momentul, să găsească acele întrebări la care să primească răspunsul căutat. Iar ea își pierduse răbdarea: se ridicase și se îndepărta deja, mergând spre mașină de-a lungul pajiștii cu iarba proaspăt tăiată, trecând de lacul în care se oglindeau norii și lângă care, curând, bodârlăul urma să-și facă un cuib. N-avea de-ales decât s-o urmeze.

Capitolul 34

Când Sandy se întoarse la casă după ce dăduse găinile afară din coteț și adunase ouăle, îl găsi pe inspector așteptându-l. Ușa era deschisă, dar Perez preferase să rămână afară, ca și cum ar fi avut tot timpul din lume.

— Ți-am văzut mașina și m-am gândit că n-ai să întârzii mult.

Sandy își zise că Mimei i-ar fi plăcut tare mult să aibă atâția vizitatori la Setter, să stea la taclale cu Jimmy Perez, să-i dea să bea whisky și să-l amețească cu poveștile ei. Doar că azi inspectorul era cel care avea ceva de spus.

— Hai să stăm afară, să ne bucurăm de vreme.

Și porniră la plimbare pe lângă situl arheologic, înconjurat acum de o bandă galbenă, dar tot cu țărșii specifici și cu grămezile de pământ răscolit, până la gardul de piatră care marca limita domeniului Setter. Perez se întrebă din nou ce-avea să se întâmple cu situl: urmau să se umple la loc șanțurile și să fie bătătorit pământul? N-avea să mai răscolească nimeni adâncurile ținutului? Îi povesti lui Sandy despre Paul Berglund și despre Hattie James, despre povestea lor pe un alt sit arheologic, din Sussex.

— Și crezi ce a spus asistentul de la spitalul de psihiatrie? întrebă Sandy, oarecum confuz în privința incidentului.

După el, violul era o crimă de oraș, în care un străin ataca o femeie pe o alee întunecoasă, după lăsarea nopții. Doi oameni care făceau sex într-o cameră de hotel era altceva, dar îl știa pe Jimmy suficient de bine cât să-și țină gura.

— Da.

— Și totuși, ce legătură ar fi avut Mima cu asta, încât Berglund să aibă motiv s-o ucidă?

— Doar dacă Mima nu aflase cumva ce făcuse și îl amenința că urma să dezvăluie. Sau poate o convinsese pe Hattie să ne spună. Zici că Mima o plăcea pe fată și că se

apropiaseră destul de mult. Și apoi, ea o era femeie puternică, independentă, în care Hattie avea încredere. Berglund își putea pierde slujba chiar și fără să se ajungă la un proces în instanță.

— Nu prea văd cum ar fi fost posibil, totuși, insistă Sandy, convins că Perez avea darul să complice lucrurile. Plus că nu e atât de scrântit să-și folosească propriul cuțit.

Dincolo de gard, o oaie bătrână și grasă cu ochi urduroși mesteca iarbă alături de doi miei destul de mici, încă nesiguri pe picioare.

— Cum ți s-a părut conversația cu Andrew?

— Nu știu, răspunse Sandy, ezitând să emită judecăți de valoare în fața inspectorului.

De regulă, Perez ancheta cazurile grele cu tipi inteligenți și experimentați din sud, nu cu polițiști locali începători, ca el.

— Ții minte ca Mima să fi povestit vreodată ceva despre un norvegian întâlnit în timpul războiului?

— Nu, dar cu siguranță e genul de povestire care i-ar fi plăcut la nebunie, siropoasă și plină de dramatism.

Sandy nu pune mare preț pe vorbele lui Andrew, a cărui memorie nu mai era de încredere și uneori abia mai reușea să îngaime câteva cuvinte.

— Andrew spunea că Mima n-a știut niciodată de uciderea norvegianului, continuă Perez, dar cu siguranță era la curent cu zvonurile. Cedric mi-a povestit una dintre versiuni și mai erau și altele, cu siguranță. Poate că n-avea chef să mai fie subiectul oprobiului public mai mult decât era deja.

— Doar nu crezi că ceva ce s-a întâmplat cu ani în urmă are vreo legătură cu împușcarea unei bătrâne deunăzi, în Whalsay? spuse Sandy uluit, convins că Perez o luase razna dând atât de multă importanță trecutului.

— Probabil că nu.

— Dar mă întrebam... continuă Sandy și se opri, de teamă să nu se facă de râs.

— Da?

— Berglund. E un nume norvegian?

— Scandinav, cu siguranță.

— Altă coincidență, nu crezi?

— Crezi că poate fi un urmaș, un nepot poate, care caută să se răzbune? continuă Perez, amuzat de idee, dar totuși interesat.

— Habar n-am. Poate nu vrea neapărat să se răzbune, ci caută informații. A început să pună întrebări și să răscolească amintiri.

— Merită să verificăm și ipoteza asta, chiar am să mă ocup de ea când ajung la birou. Mă duc acasă diseară, nu mai pot justifica încă o noapte pe insulă, iar Laing e nerăbdătoare să afle noutăți. Știi cum e ea...

— O să-i spui tot, despre povestea dintre bunică-mea și norvegian?

— Bineînțeles. E o tipă discretă, știi bine, indiferent ce credem noi despre ea. N-are de ales, oricum.

Sandy îi aruncă inspectorului o privire scurtă, ca să-și dea seama dacă-și bate sau nu joc de el. Dar nu, omul era cât se poate de serios.

— Nu-mi place ideea, asta-i tot. Să știu că oamenii vorbesc despre familia mea în felul ăsta.

Se întoarce și pleacă spre casă. Se întrebă cum avea să reacționeze Joseph când toate astea urmau să iasă la lumină. Sau poate știa deja ce se întâmplase cu șaiszeci de ani în urmă? Ar fi fost bine să stea de vorbă amândoi înainte ca povestea să devină publică.

Când ajunseră aproape de casă, tocmai sosi o mașină care se opri în față. Ronald Clouston coborî și, pentru că nu-i observase inițial, păru oarecum confuz văzându-i atât de aproape. Ca un elev prins în flagrant. Sandy bănuia că Ronald ar fi vrut să vorbească cu el, între patru ochi.

— Salutare, îi spuse Sandy, folosind salutul specific tatălui său. Vrei să intri? Trebuie să plec la Utra în scurt timp, să-l conducem pe Michael la plecare, dar mai am ceva timp.

— Nu, îi răspunse Ronald, cu portiera încă deschisă, de parcă se pregătea să fugă dintr-o clipă în alta. Văd că ești ocupat acum.

— Eu tocmai plecam, interveni Perez.

— Nu, repetă Ronald. Plec și eu, mai am treabă, și se sui în mașină și-și văzu de drum.

— Ce-a fost asta? întrebă Perez.

— Oamenii de pe-aici se intimidază în prezența poliției.

Sandy ar fi preferat ca Perez să nu fi fost de față atunci. Avea să-l sune pe Ronald mai târziu, să afle despre ce voia să vorbească și de ce-și pierduse cumpătul în ultimul moment. Se întoarse către șeful său.

— Eu ce trebuie să fac?

— Mai poți rămâne o vreme în Whalsay?

— Cred că da, deși aș vrea să ajung și eu acasă la un moment dat.

— Mă aștept să lămurim totul în câteva zile.

Sandy se întrebă dacă Perez avea motive reale să spună asta sau era mai mult o dorință. Repetă întrebarea:

— Ce trebuie să fac?

— Crezi că ai putea s-o determini pe Sophie să-ți spună anumite lucruri, să vorbească deschis cu tine? A petrecut foarte mult timp cu Hattie, poate că știe detalii pe care ea nu le consideră importante. În plus, aveți cam aceeași vârstă, ați ieșit împreună, poate vorbește altfel cu tine.

— O să încerc, îi spuse și deja își imaginează o posibilă conversație cu fata și cum ar fi fost să descopere informații care să conducă ancheta mai departe.

Cât de mulțumit și de mândru ar fi fost Perez de el!

— Merg chiar în seara asta la Bod, poate o scot la un pahar la Pier House Hotel.

— Mă întreb dacă are o relație amoroasă cu Berglund. Ea zice că nu și nu văd de ce-ar minți, poate doar ca să nu-i facă lui necazuri.

Sandy era tentat să aducă vorba și despre îngrijorările vizavi de părinții lui, dar decise că asta era, de fapt, o problemă pe care trebuia să o rezolve singur. Dacă îi spunea lui Perez, toată povestea devenea o chestiune oficială și, până nu era complet sigur cu ce are de-a face, nu voia să se întâmple chestia asta.

La Utra, toată lumea era pregătită să plece la aeroport. Mașina imensă închiriată de Michael era plină ochi cu bagaje, iar Amelia era deja afară, în curte, evident nerăbdătoare să plece. Purta o pereche de blugi foarte strâmți, un pulover cu decolteu în V și o geacă. Între timp, Michael așeza copilul în scaunul de mașină de pe bancheta din spate.

Evelyn ieși în grabă din casă:

— Ai venit, în sfârșit! Amelia chiar spunea că ar fi trebuit să plecăm fără să-și ia la revedere de la tine. I-am spus că avem timp suficient, Sumburgh nu e ca unul dintre aeroporturile alea din sud, unde durează o oră să faci *check-in*-ul.

Sandy nu-și dădea seama dacă mama lui era agitată din cauza lui sau a nurorii ei.

— Ei bine, sunt aici.

Michael ocoli mașina și se apropie de ei. Îl strânse pe Sandy într-o îmbrățișare de urs:

— Acum, că ești un mare călător prin lume și te descurci în Londra de unul singur, n-ai nicio scuză să nu ne vizitezi.

— Am să vin, îi spuse Sandy.

Amelia se așezase deja în scaunul pasagerului. Când mașina porni, îi făcu lui Sandy semn cu mâna de la revedere: o ușoară fluturare a degetelor, ca și cum ar fi fost un fel de star de cinema sau Regina însăși. Sandy așteptă până când ambele mașini se îndepărtaseră destul, spre Symbister, și intră în casă. Înăuntru se vedeau semnele grabei în care se pregătiseră pentru plecarea lui Michael și a familiei sale. Toate vasele fuseseră spălate, evident - Evelyn n-ar fi lăsat niciodată tigăi și farfurii în chiuvetă - dar rămăseseră așezate în teanc în uscător, încă umede. Pe jos erau firimituri, iar coșul de gunoi era plin.

Odată ajuns în casă, Sandy nu era sigur ce-ar fi trebuit să caute. Se așeză la masă și se chinui să-și pună gândurile în ordine. Avea nevoie de dovezi care să-i liniștească temerile, atâta tot. Nu înțelegea de unde avuseseră părinții lui bani să renoveze casa, date fiind veniturile lor limitate. Din pricina asta căuta eventuale datorii, un vechi coșmar

de-al său: că părinții lui erau nevoiți să se împrumute într-un ritm nebunesc doar ca Evelyn să poată concura cu familiile de pescari. El știa foarte bine ce înseamnă stresul datoriilor: nu se pricepea deloc la bani și fusese nevoit să renunțe la cardul de credit din cauză că era incapabil să plătească facturile lunare. Nu uitase nici acum nodul din stomac pe care-l simțise când aflase ce datorii avea, de fapt.

Tensiunea dintre părinții lui putea fi foarte bine cauzată de griji în privința banilor. Cel puțin așa prefera el să creadă. Orice alte motive posibile, cum ar fi sexul – unul dintre ei se îndrăgostise de altcineva și avea o aventură amoroasă – erau de-a dreptul îngrozitoare și refuza să le ia în calcul. Erau în vârstă și erau părinții lui, până la urmă; refuza să se gândească la așa ceva. Se întrebă dacă nu cumva exagerează. Poate era din cauza celor două morți petrecute atât de aproape de casă, fapt care-l agita teribil și-l făcea să vadă lucrurile într-o lumină mai gravă decât erau în realitate. Își aminti apoi cum Joseph țipase la maică-sa imediat după înmormântarea Mimei. Niciodată de când se căsătoriseră nu ridicase vocea la Evelyn, nici când era epuizat după o zi întreagă de muncă pentru Duncan Hunter. Știa bine în adâncul sufletului că lucrurile erau grave, că nu exagera. Ceva era în neregulă între părinții lui.

Și iată că ajunsese la partea cea mai dificilă. Se strădui să-și pună ordine în gânduri și să facă următorul pas logic. Dacă părinții lui aveau probleme atât de serioase cu banii, era oare posibil ca unul din ei să o fi ucis pe Mima pentru casa și domeniul ei? Cu siguranță, nu Joseph. Durerea lui era mult prea evidentă. În plus, i se făcuseră deja oferte de cumpărare a casei și le refuzase pe toate. Atunci Evelyn? Sandy știa că aici se termină orice analiză. Evelyn nu se înțelese niciodată cu Mima, știa să tragă destul de bine și la Utra exista o pușcă. Dar, dacă cei doi nu aveau probleme cu banii, atunci nu mai exista niciun motiv plauzibil. De-asta era el aici acum, furișându-se ca un hoț sau un spion.

Știa unde ținea mama lui extrasele de cont: în sertarul scrinului din camera de zi, unde pusese de altfel și monedele de argint găsite de fete în situl arheologic, înainte de a fi preluate de profesorul de la Universitate. Sertarul era încuiat, dar Sandy știa că în rastel exista o cheie de rezervă, la un loc cu altele. Evelyn fusese mereu foarte atentă cu finanțele familiei. Pe vremea când tatăl său lucra pentru Duncan Hunter, ea era cea care organiza facturile și chitanțele și care completa formularele de venit ale lui Joseph. Sandy și-o amintea așezată la masă în fiecare lună, cu teancuri de hârtii și extrase bancare în față, încruntându-se când vedea cu cât de puțini bani trebuiau să trăiască până la leafa următoare.

Găsi cheia și deschise sertarul. Extrasele erau așezate în ordine în dosarul albastru pe care și-l amintea atât de bine. Se uită imediat la situația curentă și respiră ușurat când descoperi că limita nu era depășită. Verifică ultimele douăsprezece luni: situația era similară, fără probleme. Poate ceva excесе pe ici, pe colo, dar fără să intre în datorii. Se întrebă dacă Evelyn făcuse un împrumut, dar nu existau acte care să arate asta și, cu siguranță, s-ar fi aflat tot în acest sertar. *Cum de m-am îndoit de ea?* își spuse. *Cum de am crezut-o în stare de crimă?*

Se uită la ceas. Era aproape șase și brusc simți că leșină de foame. Nu mâncase nimic la prânz. Avea chef să-și sărbătorească liniștea regăsită, așa că-și propuse să ia cina la Pier House Hotel, poate să și bea câteva pahare. Probabil urma să se întâlnească cu o parte din băieți, să joace cărți și să povestească verzi și uscate din copilărie. Poate că urma să vină și Davy Henderson și, cine știe, chiar și Ronald, dacă Anna era în toane bune și-l lăsa să iasă. Își aminti însă că Perez îl rugase să stea de vorbă cu Sophie. Încuie sertarul și agăță cheia la locul ei, asigurându-se că totul era în ordine, cum îl găsisese. N-ar fi suportat ideea ca părinții să-și dea seama că le cotrobăise în lucruri.

Pe drum spre Symbister, se opri la Bod. La Pier House era pustiu la ora aceea și puteau să discute în liniște. Nu

era o sarcină grea, Sophie era o companie plăcută. Avea darul să facă orice bărbat cu care vorbea să se simtă atrăgător, special. Se întrebă dacă era în stare s-o facă să vorbească deschis cu el. Dacă s-ar fi străduit s-o cunoască mai bine pe Hattie, poate că ea ar fi fost mai dornică să-i facă confesiuni. Bătu la ușa adăpostului de la Bod, dar nu primi niciun răspuns. Se uită înăuntru. Echipamentul arheologic era încă acolo, îngrămadit într-un colț al camerei, dar părea că lucrurile personale ale fetei dispăruseră.

La Pier House, Cedric era în spatele barului, cu privirea pierdută în amintiri. Părea să nu fi îmbătrânit deloc de pe vremea când Sandy era copil. Doar gesturile lui erau ceva mai încete.

— Ai văzut-o cumva pe fata de la Bod?

Cedric se întoarse încet să-l privească.

— Da, a fost pe aici mai devreme. Dar a plecat cu feribotul. Eram și eu în port s-o aștept pe Jean. Sophie cu rucsacul ăla uriaș în spinare parcă era un cal de povară. Dar părea încântată să plece.

Sandy îl sună pe Perez să-l anunțe de plecarea fetei. Inspectorul rămase o vreme tăcut, fără să pară însă că-l condamnă în vreun fel pentru că ratase momentul. Brusc, Sandy realizează că și Hattie putea călători cu același feribot ca Sophie, doar că una dintre ele era într-o dubă anonimă folosită de Pompele funebre pentru transportul cadavrelor la autopsie, iar cealaltă stătea la barul feribotului.

Capitolul 35

Perez ajunse în Lerwick și prima oprire fu la biroul de la secția de poliție, pe unde cam bătea vântul: majoritatea colegilor își luaseră câteva zile libere de Paști. Sună la biroul Procurorului general, de unde află că Laing avea să fie ocupată în cea mai mare parte a după-amiezii. Își programă o întâlnire cu ea a doua zi la prima oră. Abia aștepta să ajungă acasă, să-și bage hainele în mașina de spălat și să-și pregătească cina. În tot acest timp, începu să se gândească la calea cea mai bună prin care să descopere naționalitatea lui Berglund și istoricul familiei sale.

Deși plănuise o seară liniștită acasă, odată ajuns nu reușea să stea locului. Se gândea întruna la Sophie, reluând în minte toate detaliile conversației avute pe stânca de la terenul de golf. Avea dreptate în privința unei scrisori de adio din partea lui Hattie. Evident, nu toți sinucigașii lasă scrisori de adio, dar Hattie era, într-adevăr, pasionată de scris. Dacă plănuia să se sinucidă, i-ar fi scris pe larg mamei, explicându-i rațiunea alegerii ei, nu i-ar fi dat nicidecum un telefon alarmant. Dintr-odată, își dori ca toată povestea să ia sfârșit. Curând, Fran avea să se întoarcă și nu voia să-l găsească în mijlocul unei anchete, distras și epuizat de gânduri.

Își pregăti o baie. Încăperea era îngustă, cu o cadă veche și adâncă de pe care mai sărise pe alocuri smalțul. Se umplu imediat cu abur, care acoperi și oglinda. Nu conta, și așa casa era plină de umezeală. Se lăsă pe spate în cadă și închise ochii, încercând parcă să lase în urmă realitatea și cazul la care lucra, dar mintea refuza să i se oprească din evaluat scenariu și relații, pe care le întorcea pe toate fețele. Aproape că adormi. *Dans pe muzica timpului*⁶ – cine scrisese asta? Privi ca prin vis oamenii din

⁶ A Dance to the Music of Time – ciclu de romane în douăsprezece volume scris de Anthony Powell, al cărui titlu este inspirat după pictura omonimă al lui Nicolas Poussin (*n.red.*).

Whalsay de acum și de altădată, valsând parcă în interiorul și în afara minții sale: un marinar norvegian și o tânără arheolog cu probleme psihice, o femeie de afaceri extrem de ambițioasă și un bătrân imobilizat de un atac cerebral. Ce rol avea fiecare în acest tablou? Simțea că plutește și că răspunsul e undeva la îndemână.

Sună telefonul. Ar fi vrut să-l lase să sune, să-și continue gândurile, dar putea fi Fran. Îi fusese greu să vorbească cu ea în alt loc decât în mediul său familiar de acasă, așa că acum era disperat să-i audă vocea. Sări din cadă și înșfacă din mers un prosop – avusese mereu impresia că o casă pe țărm poate asigura toată intimitatea necesară, dar nu o dată fusese surprins de un canoist sau un pescar care vâsleau în apropierea ferestrei lui. Telefonul se opri chiar înainte să ajungă la el. O să lase un mesaj, se gândi, și o s-o sune imediat înapoi, chiar înainte ca ea să plece cu prietenii la o altă piesă de teatru experimental, la un vernisaj sau la vreun restaurant avangardist.

Când formă 1571 ca să asculte mesajul, vocea de femeie pe care o auzi nu era chiar cea la care se aștepta. Era Val Turner, arheologul local: „Jimmy, am un raport preliminar asupra oaselor găsite la Whalsay. Mai stau jumătate de oră la birou, dacă vrei să mă suni.”

Se întoarce înapoi la baie, dar apa îi părea acum cenușie și neprimitoare, iar gândurile sale – de-a dreptul ridicole. Scoase dopul de la cadă și începu să se îmbrace.

În loc s-o sune pe Val Turner, preferă să încerce întâi mobilul lui Fran. Nu-i răspunse, așa că-i lăsă un mesaj. Val, în schimb, răspunse imediat.

— Bine că ai sunat, Jimmy, chiar mă pregăteam să plec.

— Ai timp să ne vedem? Te invit la cină, ca mulțumire că ai urgentat puțin analiza oaselor.

Avea oricum nevoie de ceva companie și nu-i folosea la nimic să stea de unul singur în casă făcând scenarii. Plus că erau încă multe întrebări despre situl arheologic, așa că rufele puteau să mai aștepte o zi.

— Ah, nici nu știi ce promisiuni a trebuit să fac să obțin rezultatele așa de repede. N-am auzit până acum să se

facă raport în mai puțin de șase săptămâni.

— Rămân dator, atunci. Încercăm la muzeu?

— În regulă. În jumătate de oră e bine?

Ajunsesese înaintea lui la restaurantul de la etaj și îl aștepta la o masă de două persoane, cu privirea pierdută undeva, pe marea din fața lor. Abia începuse să se întunece, ziua era din ce în ce mai lungă. Val comandase deja câte un pahar de vin alb pentru fiecare.

— N-am luat o sticlă, sunt cu mașina și m-am gândit că și tu conduci. E bine așa?

— Sigur.

— Acum, despre oase... și zâmbi, pentru că știa cât de mult își dorea această informație

— Cât de vechi sunt?

— Majoritatea sunt vechi, îi spuse.

— Cât de vechi?

— Având în vedere contextul mai puțin obișnuit, am trimis la datare patru bucăți de oase. Trei dintre ele au fost încadrate în perioada 1465 - 1510 și e probabil să aparțină unui singur individ, nu mai multora. Nu sunt recente și nu au nicio legătură cu cele două crime petrecute acum în Whalsay. Mai mult, perioada se potrivește foarte bine cu teoria lui Hattie James despre clădirea îngropată: e din secolul al XV-lea, ca și monedele, de altfel.

Niciun norvegian mort, așadar. Oare povestea asta din tinerețea Mimei nu era decât abatere a atenției?

Val continua să vorbească.

— Mi-ar fi plăcut tare mult să-i spun informațiile astea. Poate că o confirmare atât de categorică a teoriilor ei ar fi împiedicat-o să se sinucidă.

Dacă chiar s-a sinucis, îi spuse Perez. Dar nu cu voce tare. Știa bine că era nevoie doar de o remarcă întâmplătoare ca să se nască un adevărat iureș de presupuneri și teorii. Deocamdată, lui îi convenea varianta sinuciderii. Dar, brusc, realizează semnificația primelor cuvinte ale lui Val.

— Spuneai că majoritatea oaselor sunt vechi. Ce

înseamnă asta?

— Că o bucată pare a fi ceva mai recentă. I-am rugat pe specialiști să verifice, e posibil să fie o greșeală.

Val părea să înțeleagă, totuși, că vorbele ei aveau un efect foarte mare asupra lui.

— Zău, se mai întâmplă, nu e cazul să ne ambalăm încă în direcția asta.

— Ai idee în ce zonă a șantierului au fost descoperite?

— Pot să verific asta, Hattie nota cu minuțiozitate astfel de date. Am să vorbesc și cu Sophie.

— Sophie a plecat acasă.

— Probabil că a lăsat notițele la Evelyn, în cazul ăsta.

— Cât de bine o știai pe Hattie?

— Ne-am întâlnit de câteva ori. Situl era parte dintr-un proiect de cercetare pentru doctorat, dar e pe domeniul meu de responsabilitate, așa că am obligația să mă asigur că va fi preluat și finalizat în mod profesionist.

— Ce se va întâmpla cu Setter?

— Sper ca Universitatea să preia proiectul și să-i dea anvergura pe care o merită. Fără îndoială, vom contribui și noi la asta. Whalsay ar fi un loc perfect pentru reconstituirea unui monument arheologic, mai ales că localnicii sunt extrem de entuziaști să se implice.

— Ca Evelyn?

— O cunoști? Da, ca ea. E un vis să lucrezi cu ea. Incredibil cum reușește să se descurce în hățișul sistemului de burse.

— Înțeleg că Joseph Wilson nu e la fel de entuziasmat să continue șantierul de la Setter, iar el este noul proprietar acum.

— Pe bune?

Val era mirată, dar nu foarte afectată de veste. Se gândea, probabil, că Evelyn avea propriile metode de-a face ca lucrurile să se întâmple după voia ei.

— Care e următorul pas în proiect?

— Consultarea publică, explică Val. Iar Evelyn s-a ocupat și de partea asta. Organizează un eveniment la sala comunității din Lindby, în care să explice importanța

monedelor și a ruinelor pentru insulă. Va avea loc săptămâna viitoare. Ne-a întrebat inițial dacă îl poate organiza chiar aici, la muzeu, dar timpul era prea scurt. Crezi că poți să vii?

Până atunci se întoarce Fran, își spuse. E posibil să-i placă și ei ideea.

— De ce atâta grabă? o întreabă.

Val zâmbi.

— Evelyn nu prea cunoaște noțiunea de răbdare.

— Nu e cam nepotrivit, totuși, să facă acest eveniment atât de curând după moartea lui Hattie?

— Nu chiar, pentru că l-a gândit ca un fel de moment comemorativ pentru Hattie, un omagiu adus muncii și a rezultatelor ei. A invitat-o și pe mama lui Hattie, doamna de la Parlament.

— Și Gwen James a confirmat că vine?

Perez era uimit de asta, pentru că femeia refuzase să vină la Shetland când Hattie abia murise. De ce ar fi venit acum, la un eveniment public? Dar, probabil că tocmai asta era ideea: pentru ea, evenimentele publice erau mult mai confortabile.

— Se pare că da.

Perez privi de-a lungul mării nesfârșite din fața restaurantului, pe a cărei suprafață odihneau leneș bărcile tradiționale din Shetland. Așa cum erau, înconjuțați de apă, se putea la fel de bine ca ei înșiși să fie un vapor imens, din acelea folosite în special în croaziere.

— Ai idee dacă și Paul Berglund va fi prezent?

— Probabil că da. Dacă și Sophie a plecat, el a rămas singurul reprezentant al Universității. Trebuie să mă asigur că toate documentele sitului sunt în regulă și asta depinde numai de el acum.

Rămaseră o vreme tăcuți.

— Ce impresie ți-a lăsat Hattie? Din cele câteva întâlniri pe care le-ai avut.

— Era o fată extrem de inteligentă, pasionată de munca ei și foarte meticuloasă. Cu siguranță ar fi avut o carieră strălucită în arheologie.

Val se opri o clipă când ie sosi mâncarea.

— Poate că sună oarecum sexist ce o să spun, dar cred că avea nevoie de un bărbat în viața ei. Cineva cu care să-și împărtășească trăirile și care s-o împiedice să se ia prea mult în serios.

Perez asculta.

— Mai e ceva, însă, continuă Val. Ceva legat de oase, de cele care au fost datate corect. O să te uimească chestia asta.

Atunci își ridică privirea spre ea, pentru că gândurile lui zburaseră o vreme înapoi la Whalsay, unde trupul unei tinere frumoase zăcea într-un șanț, aproape de locul unde alte oase zăcuseră timp de secole. Dar Val nu părea să fi observat chestia asta.

— Sunt din corpul unui bărbat, avem suficiente părți din pelvis ca să fim siguri de asta. Dar nu a murit de o moarte naturală, ci a fost ucis prin înjunghiere. Cel puțin așa arată – coastele sunt rupte. N-am fi avut aceste informații dacă ar fi găsit doar craniul. Evident, nu vom ști niciodată motivul, dar e interesant să speculăm pe tema asta.

Perez devenise brusc interesat de subiect.

— Ce crezi că s-a putut întâmpla?

— Teoria lui Hattie era că un localnic își asumase rolul de negustor în Whalsay și dobândise avere și un statut social bun într-un timp foarte scurt. Ceea ce, probabil, nu dădea deloc bine în ochii vecinilor.

— Crezi că a fost omorât ca oamenii să poată fura de la el?

— De asta, sau pentru că îl invidiau, pur și simplu. Ei erau săraci, iar el era bogat. Invidia, monstrul cu ochii verzi, e cea mai probabilă cauză a morții sale.

Val Turner plecă în grabă imediat ce terminară masa; Perez, în schimb, alege să mai rămână o vreme afară, în fața restaurantului. Prin paravanele de sticlă se vedeau schelele montate pentru reabilitarea farului din muzeu, un dom uriaș de sticlă. Cândva, lumina lui puternică ghidase bărcile departe de țărmul stâncos. *Aruncă și spre mine o*

rază de lumină, își spuse. Încă simțea că bâjbâie, dar răspunsul corect era pe aproape. Depărtarea de Whalsay îl ajutase să privească din alt unghi cazul, iar conversația cu Val lămurise anumite lucruri.

Capitolul 36

Sandy n-avea de gând să se întoarcă la Utra, deși camera lui era acum liberă. Prefera să mulgă vaca Mimei. Dimineața devreme și apoi seara se așeza pe cutia de lemn din șopron, ștergea ugerul cu cârpa special adusă din casă și privea lichidul alb tâșnind și umplând găleata. După primele încercări la care tatăl lui asistase cu zâmbetul pe buze, începuse să se priceapă la muls. *Era ca mersul pe bicicletă, obișnuia să-și spună, una dintre acele îndeletniciri pe care, odată deprinse, nu le mai uiți niciodată.* Își amintea de zilele în care Mima îl învăța să mulgă, râzând de neîndemânarea lui: „Trebuie să fii ceva mai ferm de-atât, băiete. Strângi și tragi. Nu-ți face griji, că nu se rup. Așa e mai bine.” Era printre puținele lucruri la care se pricepea mai bine ca Michael. Stând aici, în dimineața asta, simți exact același miros ca în copilărie: de vacă, de bălegar și de lapte dulce. Și aceeași senzație de împlinire în fața găleții pline.

Mai târziu, trecu pe la Utra. Taică-său era încă pe deal, la oi. Sandy îl vedea în depărtare, pășind agale pe cărarea care ducea spre casă. Evelyn era la masa din bucătărie, cu niște hârtii în față. Alte liste. Credea că toate astea aveau să se termine după înmormântare, dar părea că acum planurile se schimbaseră; maică-sa avea altceva de organizat. Nu-i spuse nimic despre asta. Îi luă laptele din mână și turnă jumătate într-un bidon, pe care-l puse în frigider. Restul rămase la îndemână, în bucătărie.

— Vreau să fac niște caș din el. Mai știi, Sandy, că făceam tot timpul când erați copii?

— Ce-i cu toate hârtiile astea? o întrebă, arătând cu bărbia spre teancul de foi de pe masă, cu coloane pline de scrisul circular al maică-sii.

— Avem un eveniment la Lindby Hall, îi spuse. Un fel de eveniment comemorativ pentru Mima și Hattie. Și ca toată lumea să vadă monedele și să audă informații noi despre proiect. Va veni și presă, iar eu mă ocup și de catering.

Își spuse că era un eveniment specific maică-sii. Odată ce lua o decizie, nu-i mai stătea nimic în cale, trebuia să se întâmple numaidecât. Doar că alegerea momentului i se părea teribil de nepotrivită. De ce atâta grabă?

— Tata ce spune despre asta?

— Că e o idee bună.

— Serios?

Era uluit să audă asta. Ultima oară când discutaseră despre sit, Joseph nici nu voia să audă de continuarea lucrărilor. Toți oamenii aceia de la eveniment aveau să fie curioși să vadă unde fuseseră găsite monedele. Tatăl lui era un tip extrem de discret, care-și prețuia intimitatea; evident, toată agitația și vânzoleala de pe sit aveau să-l enerveze cumplit.

— Înțelege foarte bine cât de mult înseamnă proiectul ăsta pentru mine, adăugă Evelyn și chipul îi căpătă acea expresie încăpățânată din momentele în care își dorea ceva neapărat.

Sandy știa că nu are sens să insiste, iar ea preferă să-și strângă hârtiile și să le îndese într-o țiplă de plastic. Își spuse din nou că mama lui ar fi trebuit să aibă o carieră a ei, un scop în care să investească toată această energie organizatorică. Îl privi în ochi:

— Când plănuiești să te întorci la Lerwick?

— Nu știu, îi spuse, mai am câteva zile de concediu.

— Deci ai să fii aici în seara când prezentăm monedele. Mă gândeam că vineri ar fi foarte potrivit. Mă bucur că ai să fii aici, mai ales că vine și mama lui Hattie și cu siguranță se va bucura să vadă o figură cunoscută. Pot să scriu aici că o vei lua tu de la aeroport?

— Are idee pentru ce vine? Adică, nici măcar nu și-a îngropat fata.

Sandy avea impresia că evenimentele astea de pe insulă aveau darul să sece de puteri pe toată lumea și nu era în stare să participe fără să bea câteva pahare și câteva cutii de bere. Și-o aminti pe Gwen James în apartamentul ei londonez, fumând țigară de la țigară din cauza sentimentului apăsător de vină. Cum avea să se descurce

cu localnicii curioși, cu inevitabilele întrebări care-i vor invada intimitatea? Apoi își aminti că femeia era politician și că era mai mult decât capabilă să se prefacă de dragul impresiei publice.

— Am vorbit cu ea chiar de dimineată. Spunea că vrea să vadă unde a murit fata ei.

— Și n-ar fi mai firesc să facă asta fără public în spatele ei?

— I-am explicat foarte bine desfășurătorul, îi spuse din nou cu acea obstinație în priviri. A fost decizia ei, nu s-a pus problema unui acord.

Dar prezența ei te ajută pe tine să-ți atingi scopul, se gândi Sandy. Un membru al Parlamentului, o celebritate a cărei prezență conferă credibilitate proiectului, era o tușă extrem de subtilă. Câteodată, era șocat să descopere cât de lipsită de scrupule era maică-sa. Ea însăși ar fi fost un politician de succes.

— I-am și rezervat o cameră la Pier House, adăugă ea. O invitase să stea la noi, dar a spus că nu vrea să ne deranjeze.

Sandy se gândi că femeia urma cel puțin să aibă propriul spațiu de evadare. Se întrebă dacă Perez știa despre intențiile mamei lui și ce părerea avea despre asta.

— Pe cine ai mai invitat?

— Pe toți cei care au contribuit la sit. Pe Paul Berglund, evident.

— Și vine?

— Nu știu sigur, spunea că e posibil să aibă deja alte planuri.

Bineînțeles că are alte planuri.

— Dar am vorbit cu șeful de catedră de la Universitate și i-am spus cât de mult ar însemna pentru el să fie prezent.

Sandy zâmbi, maică-sa avea puterea de convingere a unui buldozer. Oare ce resorturi interne o determinau să fie atât de hotărâtă, de determinată?

— Care a fost răspunsul Universității?

— Că profesorul Berglund va găsi cu siguranță o fereastră în program ca să participe la un eveniment atât

de important, mai ales că este dedicat unuia dintre proprii săi studenți.

Evelyn își ridică ochii și-i surprinse privirea. Pentru o clipă, împărtășiră același surâs conspirativ.

— Mi-ar fi plăcut să fie și Sophie acolo, continuă ea. Ai aflat că a plecat în sud?

— Da, am aflat.

— Cam bruscă plecarea asta. Nici măcar nu a trecut să-și ia la revedere, ceea ce mi se pare cam nepoliticos. Bănuiesc că nu ai adresa ei sau un număr de mobil, poate?

— Nu, mamă, nu am.

Maică-sa ar fi vrut să insiste pe acest subiect, dar se răzgândi în ultimul moment.

— Cred că și familia Clouston va fi acolo. N-ai cum s-o ții pe Jackie deoparte de vreo petrecere.

Sandy ieși pe deal, în calea tatălui său. Mergând în pas alert, avea impresia că săptămâna petrecută în Whalsay îi îmbunătățise oarecum condiția fizică. Nu mai simțea acea greutate în picioare și nici hurelul din plămâni, specific altădată când își urma tatăl pe deal. În oraș n-avea ocazia să meargă pe jos și obișnuia să-și comande mâncarea. Se gândea cu jind la o porție de friptură de porc dulce-acrișor, cu o crustă crocantă și un sos gros, îndulcit cu zahăr și ananas. Ce mare șmecherie să fii slab și în formă?

Îl găsi pe Joseph ghemuit deasupra unui miel născut mort. Fusesse deja ciugulit de ciorile și corbii care se învârteau pe deasupra.

— Era prea mic, spuse Joseph. N-avea șanse să trăiască. Cred că era cel mai mic dintre frați, spuse și se ridică, privind departe, peste culmile dealului. Mă gândeam că te întorci la Lerwick, acum că s-au terminat funeraliile.

— Perez mi-a zis să mai stau câteva zile în concediu. Încă mai am rămas de anul trecut și nu mai pot să le iau după aprilie.

— Maică-ta se va bucura să fii acasă o vreme.

— Da, sigur.

— Zău că da, îi spuse Joseph cu o mină serioasă. Îți duce

dorul, să știi.

— Și lui Michael îi duce dorul la fel de mult, răspunse, deși în sinea lui se bucura și spera să fie adevărat ce aude.

— Care-i ideea cu evenimentul ăsta mare la sala de festivități din Lindby, pentru prezentarea proiectului de la Setter?

Joseph nu răspunse imediat și fiul lui avu impresia că omul caută cuvintele potrivite. O clipă, îi aminti de Perez.

— Vrei o cafea? îl întreabă în cele din urmă. Mi-a pregătit maică-ta un termos întreg, adăugă și îl scoase din buzunar, după care se dezbracă de haină și o întinse pe iarbă. Se așezară unul lângă altul, privind în zare, spre nord-est, către culmile insulei.

— N-ai putut s-o faci să renunțe la proiectul ăsta? reveni Sandy și sorbi cafeaua foarte tare și dulce din paharul comun.

— Nici n-am încercat foarte tare. Știi cum e când își propune ceva.

— Dar pe tine te ascultă mereu.

— De data asta, nu.

— Nu vreau să se facă de râs, izbucni Sandy cu o voce mai puternică decât intenționase de fapt.

Vântul îi preluă parcă din zbor cuvintele și auzi panica de dincolo de ele și gândul care le motivase de fapt: *nu vreau să mă facă pe mine de râs.*

— Ei, între noi fie vorba, cred că o putem ține sub control.

Era o tentativă de glumă în vorbele tatălui său, dar nu-i reuși prea bine. Expresia lui era gravă și reflecta realitatea.

— S-a întâmplat ceva, tată? Pot să ajut cu ceva?

O clipă Sandy avu impresia că tatăl lui urma să-i mărturisească tot. În zare se auzi strigătul unei corle și croncănitul strident al unui corb. Iar Joseph înșurubă capacul termosului și se ridică în picioare.

— Ce să se întâmple? Suntem cu toții afectați de cele două accidente, au murit doi oameni. Ce ghinion teribil! Nu s-a întâmplat nimic deosebit între mine și maică-ta.

Sandy își aminti conversația recentă avută cu tatăl său la Setter. Atunci, Joseph vorbise de cele două morți ca fiind ceva mult mai grav decât „un ghinion teribil”. Știa că tatăl lui mințea, dar îi era într-un fel recunoscător pentru asta. Dacă părinții lui aveau cu adevărat probleme, chiar nu voia să știe.

Porniră spre Utra cu pas vioi, iar Sandy începu să respire sacadat. Abia atunci Joseph vorbi din nou.

— Mă gândeam că poate maică-ta are dreptate până la urmă în privința domeniului Setter. N-ar strica să studiem ofertele de cumpărare.

Sandy se opri brusc și se aplecă. Parcă primise un pumn în stomac. Tatăl lui, în schimb, nu părea să fi observat gestul și, odată ce începuse să vorbească, părea să nu-l mai oprească nimic.

— Nu mai întinerim niciunul și trebuie să ne gândim la viitor. Ce să mai fac cu o casă în plus? Nici tu, nici Michael nu vreți să stați acolo și, oricum, am anexat cea mai mare parte din terenul de la Setter la Utra. Până la urmă, sunt doar niște ziduri.

În cele din urmă, observă că Sandy nu mai era lângă el și se întoarse să-l aștepte.

— Dar nu i-o vând lui Robert, continuă, cu o voce sfidătoare. N-o vând unui ticălos bogat doar ca s-o pună el pe fie-sa acolo, strigă în vânt, ca și cum vorbele aveau să ajungă la destinatar în felul ăsta. O să facem cum a zis maică-ta, le propunem celor de la *Amenity Trust* s-o cumpere, iar ei o s-o transforme în muzeu, o casă memorială pentru Mima Wilson, care să-i cinstească amintirea.

Între timp, Sandy reușise să se îndrepte. Porni din nou ca să-l ajungă din urmă pe tatăl lui, dar picioarele îi tremurau și trebuia să se concentreze să nu cadă.

— Ce te-a făcut să te răzgândești? Parcă spuneai că n-ai chef de străini care să umble de colo-colo prin casa aia.

— E casa mea, spuse Joseph. Pot să fac ce vreau cu ea.

— Înțeleg asta, dar ceva te-a făcut să te răzgândești. Aș vrea să știi ce anume.

Și apoi repetă o întrebare anterioară, sperând că de data asta tatăl lui avea să-i spună adevărul:

— Pot să ajut cu ceva?

În timp ce vorbea, Sandy era încă ceva mai sus pe cărarea dealului, privind în jos spre tatăl lui. Joseph nu era deloc bătrân, ba chiar bine făcut și robust. Din unghiul ăsta, însă, păru dintr-odată teribil de mărunț.

— Nu, îi răspunse, n-ai cu ce să ajuți.

Capitolul 37

Perez își petrecu cea mai mare parte a zilei în birou, mulțumit de rutina muncii sale și de familiaritatea hârtoagelor cu care își ocupa timpul. Vorbise cu un istoric local, care scrisese o carte despre *Autobuzul de Shetland*, și sunase la Ambasada Norvegiei. Ulterior, avusese întâlnirea cu procurorul-șef. Băuseră ceai în biroul ei, discutând despre depresie și rata violurilor, în timp ce sorbeau *Earl Grey* acompaniat de turtă dulce. Ororile muncii sale nu păreau s-o afecteze prea tare pe Laing.

— Ei bine, cred că putem considera în mod oficial moartea fetei drept sinucidere acum, spuse Laing. Probabil era foarte afectată, fiind obligată să lucreze cu un om care nu demult o abuzase. A folosit chiar cuțitul lui să se omoare, ceea ce mie mi se pare un mesaj categoric, pentru el și pentru noi, totodată. Evident, îl considera responsabil de nefericirea ei. Iar acum îmi spui că ea îi povestise colegei acest episod, chiar înainte să dispară. Mi se pare o confirmare certă a ipotezei noastre inițiale.

Perez știa foarte bine că această decizie îi ușura foarte mult munca Rhonei Laing. Două tragedii în Whalsay – un accident și o sinucidere – legate doar prin faptul că moartea Mimei o întristase și mai mult pe Hattie, și așa destul de singură și deprimată. Rămase o vreme tăcut, iar Laing îi respectă momentul. Nu era de mult timp în Shetland, dar se obișnuise cu felul de-a fi al inspectorului. În plus de asta, era o femeie răbdătoare când avea nevoie să fie. Cel puțin până la un punct.

— Ei bine, nu ești de acord?

— Cred că lucrurile nu sunt atât de simple. Nu înțeleg de ce m-ar fi sunat pe mine dacă avea de gând să se sinucidă. Voia să-mi spună ceva, ceva despre uciderea Mimei.

— Crezi că a fost ucisă? continuă Laing și ironia din voce nu era deloc subtilă.

— Sunt aproape sigur.

— Ești convins că nu e vorba de emoțiile tale aici, Jimmy? Te simți vinovat, probabil, fiindcă nu ai făcut o percheziție meticuloasă la Setter când ai avut ocazia?

— Cred că ambele femei au fost omorâte, doar că nu pot să dovedesc asta încă.

— Nu pot să amân atât de mult un verdict oficial.

— Nu, sigur că nu.

— De cât timp mai ai nevoie?

Șovăiala dăunează grav reputației unui politician, însă nu la fel de mult ca un verdict greșit în cazul unei morți suspecte, iar Laing știa asta foarte bine. Își așează cu grijă ceașca pe farfurie.

— De cât timp ai nevoie, Jimmy? Nu pot să țin cazul deschis la nesfârșit.

— Cineva știe cu siguranță ce s-a întâmplat, altcineva decât criminalul. Într-una dintre casele din Whalsay, un prieten sau o rudă păstrează acest secret. Așa fac ei acolo, e genul de loc greu de pătruns.

— Încă o dată, am nevoie de un termen. Și nu-mi permit mai mult de câteva zile.

— Sper, îi spuse, că va fi suficient.

— Suspectezi pe cineva?

Perez dăduse aprobator din cap, dar nu scosese o vorbă. Ea îl privise curioasă, fără să insiste. Nu voia să știe mai multe în clipa aceea.

— Dacă nu am dovezi până la finalul săptămânii viitoare, vom declara moartea lui Hattie sinucidere. Nu pot s-o consider nici accident, oricât de mult ar contribui chestia asta la alinarea maică-sii. Ulterior, putem derula ancheta oficială și preda familiei corpul fetei.

Perez aprobase din nou tăcut, deja cu mintea în altă parte. Avea nevoie de dovezi. Nu mai era timp pentru conversații lungi, în speranța că adevărul ar urma să iasă la iveală cândva. El muncea bine în felul ăsta, era mult mai răbdător ca Laing, dar acum era nevoit să facă lucrurile să se întâmple, să precipite situația de criză. Doar că nu știa cum să facă asta fără să riște siguranța oamenilor din Whalsay.

În drum spre casă, se opri să-și cumpere ceva de mâncare, cu gândul încă la cazul său. La caz și la Fran, pe care n-o uita niciodată.

Problema cu ancheta din Whalsay era că în spatele aparențelor se ascundeau conflicte profunde. Era greu să discerne motivele și legăturile reale. *Ca un tricotaj din Fair Isle*, își spuse: *patru fire de culori diferite, împletite laolaltă ca să formeze un model*. Era dificil să urmezi fiecare fir în parte, să stabilești ce impact avea fiecare culoare în imaginea de ansamblu. Acasă, își turnă un pahar de vin, prăji o bucată de somon câteva minute pe fiecare parte și aruncă lângă ea o mână de spanac și de cartofi. *La naiba*, își spuse, *am uitat să cumpăr lămâie*.

Termină de mâncat fără să simtă cu adevărat gustul bucatelor. Chiar când strângea, se auzi un ciocănit de la intrare. Lăsa farfuriile la muiat în chiuvetă și se duse să deschidă. Mergând spre ușă, se entuziasmă o clipă la gândul că ar fi putut fi Fran, întoarsă acasă cu câteva zile mai devreme. Oare avea s-o găsească acolo în stradă, privind în sus spre geamul lui și dând din picioare nerăbdătoare ca el să răspundă? Și-o imagina înfășurată în haină din cauza ploii, cu eșarfa albastră cu fire argintii legată în jurul gâtului. Dar nu era Fran, ci Sandy, sprijinit de tocul ușii, foarte beat și simțind nevoia disperată să vorbească cu cineva. Perez făcu un pas în lături ca să-l lase să intre. Sandy avea un aer vinovat și se smiorcăia în stilul tipic bețivilor – când nu devin violenți.

— Îmi pare rău, Jimmy, te-am dezamăgit. Dar nu mai rezistam acolo, trebuia să plec.

După care deveni incoerent. Era roșu la față și-i curgea nasul. Perez îl așează la masă și îi făcu cafea.

— Unde ai fost? îl întrebă, speriat că Sandy ar fi putut să trăncănească în gura mare prin vreun bar despre anchetă și despre ce se întâmpla în Whalsay.

Era abia opt seara. Oare când se apucase de băut?

— Am fost în Lounge cu niște băieți.

Chiar și beat fiind, Sandy sesiză privirea alarmată a lui Perez.

— Nu am vorbit despre caz, Jimmy, știi bine că n-aș face asta niciodată, și sorbi din cafea, strâmbându-se groaznic când lichidul fierbinte îi arse limba. Doar m-am plâns de ai mei și m-am bucurat că m-am întors în oraș. Nu poți să te superi că am băut câteva pahare.

— Ce s-a întâmplat acasă?

Evident, ceva se întâmplase, Perez era sigur de asta. Sandy era destul de calm și de stăpân pe situație când se întorsese de la Londra. Se descurcase bine acolo și îi dovedise lui Laing că se înșela în privința lui. Puștiul lăsă cana pe masă și-și prinse capul între mâini.

— Nu știi, nu știu deloc ce se petrece acolo.

— La ce oră ai plecat din Whalsay?

Încerca să-i mențină atenția concentrată pe detalii obiective, în ideea că poate renunță la dramatism și reușește să închege o explicație rațională.

— În după-amiaza asta. Am băut ceva la Pier House și știam că n-o să mă opresc la atât. Știi cum e uneori, iar acolo nu pot să beau cât îmi doresc. Davy Henderson avea drum în Lerwick, așa că am plecat cu el. Când am ajuns, i-am sunat pe băieți, spuse și ridică privirea spre inspector, răzvrătit și defensiv în același timp. Sunt în concediu, fac ce vreau.

— Părinții tăi știu unde ești?

— Nu le-am spus.

— Pentru numele lui Dumnezeu, omule, au murit doi oameni pe insulă, recent! Or s-o ia razna de îngrijorare. Măcar dă-le un telefon, să știe că ești în regulă.

— Cu siguranță mama l-a sunat deja pe Cedric să dea de urma mea, iar el i-a spus că am plecat cu feribotul, spuse, smiorcăindu-se ca un copil.

— Nu e suficient și știi bine asta.

— Uite ce e, nici nu-mi pasă! Și e numai vina lor!

Perez îl privi atent. Cu câteva zile în urmă, avusese impresia că Sandy se maturizase. Se purtase cu Gwen James cu multă delicatețe și se întorsese cu mai multe informații de la ea decât s-ar fi așteptat Perez. Acum, în schimb, se purta ca un țânc plângăcios care se smiorcăia

de dorul unei jucării pierdute, dând vina pe părinți pentru toată suferința lui. Sandy îi întâlnește privirea și probabil că-i remarcă dezamăgirea, fiindcă imediat își schimbă tonul.

— Ok, o să-i sun.

Perez duse cămile de cafea la bucatărie. Prin perete auzea mormăielile lui Sandy, încă defensive și furioase, dar nu înțelegea ce spune. Când reveni în cameră, tânărul încheiase deja conversația. Trase draperiile și așteaptă ca Sandy să vorbească, doar de-asta venise, până la urmă. Pentru ce altceva s-ar fi înființat la ușa lui în halul în care era?

— Părinții mei vor să vândă Setter, spuse el într-un târziu.

Perez dădu din cap:

— Păi, cam are sens. Nu au de ce să lase casa să stea goală de pomană, iar Joseph se ocupă de agricultură și de fermă.

— Nu înțelegi. Tata nu vrea să vândă, urăște ideea asta. Nici măcar nu mai accepta ca șantierul să continue, iar acum organizează nu știu ce mare eveniment la sala de festivități. Mama zice că-l organizează doar ca să le arate oamenilor monedele găsite pe proprietate, dar știu sigur că nu-și dorește decât să convingă *Amenity Trust* să cumpere casa. Dacă are loc vânzarea asta, o să răscolească tot pământul și o să dărâme casa Mimei ca să construiască în loc un fel de copie a celei din pământ. Iar tata stă deoparte și zice: „Sigur, dați-i înainte!”

— De ce te temi de fapt, Sandy? Chiar nu înțeleg care e problema, de fapt. Până la urmă, e casa lor și decizia lor.

— Vreau să știu de ce naibii s-a răzgândit? strigă, mai mult ca un urlet de durere, atât de tare că Perez se temu că-l auziseră și vecinii prin perete. El nu e omul care să-și schimbe părerea.

Perez se așeză și ca să-l asculte.

— Cineva îl presează cu ceva, continuă Sandy, cu vocea mai calmă, dar la fel de intensă.

— Mama ta, poate, mai ales că e genul de femeie care de regulă obține ce vrea. Dar nu e nimic neobișnuit în asta,

știi bine că e foarte pasionată de istorie.

— Nu mama. Ea trăncănește întruna și se agită, dar el e cel care ia deciziile până la urmă.

— Atunci cine?

— E vorba de șantaj. Așa cred, cel puțin, că are nevoie de bani ca să închidă gura cuiva, spuse și îl privi pe Perez, dorind cu disperare parcă să i se spună că era o idee nebunească; doar era Sandy Wilson și el pricepea totul de-a-ndoaselea.

Perez rămânea în continuare tăcut, analizând cu mare atenție acest scenariu. Varianta intuită de el ca să explice cele două morți din Whalsay nu includea deloc șantajul, dar poate că nu era imposibil. În clipa aceea, orice era, de fapt, posibil.

— Ce-ar fi putut să facă Joseph ca să fie șantajat? Doar nu crezi că a ucis-o pe Mima.

— Nu, răspunse Sandy într-un suflet. Nu asta; sau nu intenționat, cel puțin. Mi-am bătut capul la nesfârșit cu chestiile astea, am tot felul de idei nebunești care mi se răscolesc în minte, n-au nicio noimă și nu-mi dau pace deloc. De-aia am băut, ca să nu le mai aud cum îmi țiuie în creieri.

— Hai să le analizăm împreună atunci, ideile astea nebune ale tale.

— Tata ar fi putut s-o omoare pe Mima accidentai. Hattie l-a văzut, așa că a ucis-o și pe ea. Chiar tu spuneai că l-ai văzut la Setter în noaptea în care a murit.

— Când a murit Mima a fost acasă toată noaptea, la televizor. Mama ta ne-a confirmat chestia asta.

— Normal că a făcut-o, ar fi în stare să mintă pentru oricare dintre noi.

Perez zâmbi.

— Așa e. Ce altă idee mai ai?

— Ți se pare posibil ca ucigașul s-o fi confundat-o pe Mima cu Hattie? Ambele erau mici și slabe și Mima purta haina fetei. Mai mult, era afară și se învârtea pe lângă situl arheologic, acolo unde era foarte probabil să fie și Hattie.

— M-am gândit și eu la asta, spuse Perez, dar ce motiv

ar fi avut tatăl tău s-o omoare pe Hattie?

— Niciunul, abia o cunoscuse, dar ți-am zis că am numai idei nebunești.

— Chiar că da, îi spuse, deși în sinea lui își zicea că Sandy nu se descurca deloc rău, mai ales că el însuși era frământat de gânduri asemănătoare. Ce altceva mai ai?

— Atât, spuse Sandy. Până aici am ajuns, și zâmbi ironic. Nu prea am stofă de detectiv, așa-i? Poate chiar e cazul să mă las de poliție și să-mi încerc norocul la sapă.

— Cred că exagerezi, e o reacție emoțională la faptul că mama ta vrea să vândă casa Mimei. Nimic anormal, mai ales că erați foarte apropiați.

— Lucrurile nu sunt în regulă acasă, se trezi Sandy vorbind, și urăsc chestia asta din tot sufletul.

— Joseph și Evelyn sunt sub o presiune fantastică, dar totul va reveni la normal când lucrurile se vor termina.

— Și când va fi asta? întrebă Sandy, aproape treaz de-acum, dar teribil de trist. Nu știu cum mai poate trăi cineva normal în Whalsay dacă nu rezolvăm cazul ăsta.

— O să poată, dacă trebuie, spuse Perez.

Până la urmă, localnicii din insulă trecuseră prin vremuri mult mai dificile: fracturarea întregii comunități în secolul al XV-lea, furtuna uriașă care omorâse mai mult de jumătate dintre bărbați la sfârșitul secolului al XIX-lea, când bărcile plecate pe mare la pescuit se răsturnaseră sub valurile uriașe, uciderea unui tânăr norvegian din *Autobuzul de Shetland* în timpul războiului.

— Dar eu vreau să aflu ce s-a întâmplat, nu pentru oamenii de acolo neapărat, cât pentru mine, adăugă Perez, privindu-l. Ce planuri ai pentru restul serii?

Sandy ridică din umeri.

— Voiam să rămân în oraș, doar că m-aș întoarce la băutură cu siguranță. Poate mă duc acasă.

— E încă devreme, mai poți să prinzi feribotul. Te duc eu în port, îi spuse și îl privi atent. Asta dacă ești sigur că vrei să mergi acasă.

— Da, vreau. Ai dreptate, sunt un tâmpit. Tata nu e criminal.

Perez ar fi vrut să-i spună că nu era deloc tâmpit, dar nu asta ar fi vrut Sandy să audă.

Capitolul 38

Sandy merse împleticindu-se pe drumul spre Setter. Perez se oferise să-l ducă acasă, dar tânărul hotărâse că abuzase prea mult deja de amabilitatea inspectorului. Și se făcuse de răs destul. Era întuneric, o noapte umedă, foarte asemănătoare celei în care murise Mima. Încercă să nu se gândească la imaginea corpului femeii așa cum o găsisese atunci, doar o grămadă de haine care acopereau o mână de oase zăcând în ploaie; în schimb, se concentrează să evite denivelările solului ca să nu se trezească cu nasul în noroi.

Când trecu de cotitura drumului spre Setter, remarcă lumină din casă. Oare o lăsase el aprinsă? Nu prea avea cum, pentru că era după-amiază devreme când plecase de acasă la Pier House Hotel. Și nici nu era becul albicios din bucătăria Mimei, cu abajurul de plastic murdar și plin de insecte moarte. Era o lumină roșiatică, care pâlpâia.

Sandy o luă la fugă și gâfâia deja când ajunse la casă. Deschise ușa și fu lovit în plin de aerul încins dinăuntru care-i pârjolea fața. Fumul negru și dens îi înțepa ochii și îl făcea să se înece. Încercă să-și pună mintea la contribuție, să-și amintească pregătirea pe care o primise în caz de incendiu. Flăcările porniseră din bucătărie și nu ajunseseră încă și în celelalte părți ale casei. Reușiseră, în schimb, să topească vopseaua de pe dulapuri și să aprindă pervazurile de lemn de sub ferestre. Sandy înșfăcă prosopul de pe masă și-l aruncă pe dulapul aprins, ca să izoleze focul și să oprească fluxul de oxigen. Umplu imediat și cana de apă și începu să arunce peste flăcările de la geam. Părea că flăcările se domolesc, doar că el rămase fără suflu și începu să gâfâie, cu inima gata să-i spargă pieptul. Auzi un zgomot afară, un fel de plâns ciudat, ca un animal care schelălăie. Ieși în pragul ușii să privească afară. Nu-i era frică de nimic, din cauza furiei. A furiei și a prostiei.

— Cine-i acolo? strigă. Ce mama dracului cauți aici?

Ar fi pocnit pe oricine drept între ochi, i-ar fi spart fața

celui care îndrăznise să pună în pericol casa bunicii lui. Văzu o siluetă apropiindu-se dinspre șopronul vacii și se trezi față în față cu tatăl lui, care părea dintr-odată mărunț și bătrân. Pentru prima dată, Sandy remarcă asemănarea dintre Mima și tatăl său, aceeași statură mărunță și aceeași încordare permanentă.

— L-ai văzut? Ai văzut cine a făcut asta?

Joseph nu scotea o vorbă.

— Stai aici! spuse Sandy. Focul nu e pus de mult și n-am văzut nicio mașină, pot să-l prind.

— Eu am făcut-o.

Ceva din vocea tatălui său îl făcu să încremenească. Pornise deja pe cărare, dar se opri și se întoarse.

— Ce vrei să spui?

Sandy purta încă haina și se simțea umflat, imens chiar în comparație cu taică-său.

— Eu am dat foc casei bunicii tale.

Rămaseră locului, uitându-se unul în ochii celuilalt. Sandy încerca să proceseze informația, dar nu era în stare. Chiar de-ar fi fost treaz și lucid ca un judecător, tot i-ar fi fost imposibil să înțeleagă. Ploaia se oprise și, printre valurile ceva mai rare de ceață, își făcuse apariția o lună uriașă.

— Nu vreau să intru în casă, cu bucătăria în halul în care e, spuse Sandy și porni prin spatele casei, dincolo de sit, până la gardul care dădea spre lac.

Lumina lunii se reflecta deja în apele întunecoase. Nu se uitase în urmă, dar știa că taică-său venise după el. Se sprijiniră de zidul jos de hotar, să stea de vorbă, incapabili să se privească în ochi.

Sandy chestionase suspecti în timpul scurtei sale cariere, era unul dintre aspectele meseriei care-i plăceau foarte tare. Se simțea șef, controla lucrurile când el era cel care punea întrebări și lua declarații. Nu prea avea parte de așa ceva în cea mai mare parte a vieții sale. Acum, în schimb, și-ar fi dorit ca tatăl său să fie cel care vorbește primul, dar Joseph nu spunea nimic.

— De ce-ai făcut asta? îl întrebă în cele din urmă, deși

nu cu tonul lui polițienesc superior, ci mai degrabă disperat. De ce să dai foc propriei tale case?

— Pentru că n-aș suporta să văd pe altcineva locuind aici.

— Chestia asta are de-a face cu norvegianul ăla?

Dacă n-ar fi fost atât de furios, probabil că n-ar fi îndrăznit să întrebe vreodată despre asta.

— Ce știi tu despre asta?

— Știu că tatăl tău l-a găsit în pat cu mama ta, așa că l-a târât afară și l-a împușcat.

— Cam asta e tot, spuse Joseph și continuă cu un glas domol: și nici asta nu știu sigur cât e de adevărat.

Sandy nu era pregătit să asculte așa ceva.

— Cum ai aflat de povestea asta? Ți-a spus Mima când erai mic?

Se întreba cum o fi să descoperi că tatăl tău e un criminal. Cum i-o fi spus Mima lucrurile astea, oare ca pe una dintre poveștile ei de seară, strecurată printre cele cu spiriduși pentru care era atât de faimoasă?

— Ea nu mi-a spus nimic.

— De unde știi, atunci?

— Era inevitabil să nu se afle la un moment dat, reluă Joseph.

Sandy îl privi acum. Lumina lunii îi colorase părul și barba în argintiu.

— În locul ăsta nu poți să ții secretă o poveste atât de bună. Am aflat când eram încă la școală, școala mică de aici, din Whalsay. Ne-am luat la ceartă și s-a ajuns la o încăierare, ca între băieți, și atunci Andrew Clouston a vorbit prima dată despre asta. Era furios, a spus-o la nervi, doar ca să-mi facă rău. Nu era cine știe ce bătauș în copilărie; deși mai mare ca mine, era cam fricos. Probabil că aflase povestea de la taică-su, bătrânul Andy. Am plecat în goană din curtea școlii s-o întreb pe mama dacă era adevărat. Era aici, afară, planta năp, cu fusta strânsă între picioare și cu cizmele ei masive. Alergasem tot drumul și aveam fața roșie ca focul, plină de lacrimi și de muci. „De ce nu mi-ai zis că tata a fost un criminal?” i-am strigat. Ea

s-a îndreptat de spate, m-a privit în ochi și mi-a răspuns: „Pentru că nu sunt convinsă că a fost.”

Joseph se întoarse spre Sandy.

— Eram tare furios, la fel de furios cum ești tu acum. Am început să urlu la ea, să întreb ce voia să spună cu asta. Ea, în schimb, a rămas foarte calmă. „L-au luat pe omul ăla”, a continuat ea, „iar eu n-am mai știut ce s-a întâmplat cu el. Tatăl tău n-a vorbit niciodată despre asta. Speram să-l fi dus pe Lunna, să-i tragă o bătaie și cam atât. N-am știut că a murit, nici chiar când au început să apară bârfele. Trebuia să-ți fi spus, dar speram să nu aflu vreodată despre asta.” Și a continuat să planteze mai departe semințele, cu umerii lăsați și cu ochii în pământ.

— Ați mai vorbit vreodată despre asta?

— Ceva mai târziu, în aceeași seară. Băuse ceva și a început să-mi povestească despre norvegian: „I se spunea Per. N-am știut niciodată numele de familie. Era înalt și blond și se purta foarte frumos cu mine. Tatăl tău a fost un om interesant, dar niciodată nu m-a tratat cum se cuvine.” Asta mi-a spus.

— Unde l-au îngropat?

— Nu știu. Ți-am spus, ea n-a știut că omul murise și nu am vorbit despre asta.

— Dar tu te-ai mai gândit, cu siguranță.

Ceața se ridicase și mai mult de-acum și doar câțiva nori mai rămăseseră pe cer de-a curmezișul lunii. Era atât de multă că părea să fie mai degrabă o noapte de vară.

— În adolescență îmi intrase în cap ideea că, de fapt, norvegianul era tatăl meu, continuă Joseph. Auzisem tot felul de lucruri despre tata care nu-mi plăceau deloc. Se zvonea că obișnuia s-o bată pe Mima destul de des. Doar că am înțeles curând că era imposibil ca norvegianul să fie tatăl meu, din cauza datelor. Eu m-am născut în timpul războiului.

Și semenii atât de bine cu Jerry, se gândi Sandy, cu gândul la fotografia din dormitorul de la Setter. N-ai cum să fii copilul altuia.

— Crezi că tatăl tău chiar s-a înecat pe mare? întrebă

Sandy.

Întrebarea îi venise în minte de nicăieri. Joseph se răsuci spre el:

— Așa mi s-a spus.

— Tot nu înțeleg de ce ai vrea să scapi de Setter, continuă Sandy.

Oare era el prea prost? Sau prea bătut în cap?

— De ce acum? De ce când erai atât de hotărât să nu vinzi, când urăști ideea atât de mult încât ești gata să-i dai foc, să iei banii de pe asigurare în loc să o vinzi?

Lui Sandy i se părea că trebuie să apară și banii în joc, într-un fel sau altul. Banii au fost întotdeauna importanți în Whalsay.

— Nu e în căderea mea să răspund, va trebui să vorbești cu maică-ta despre asta. Și acum hai, vino acasă. Nu poți să rămâi la Setter în halul în care e acum.

— O să-i spun mamei că a fost vina mea. De la o oală de cartofi prăjiți. Știe că am băut.

Joseph nu mai spuse nimic. Își cuprinse fiul pe după umeri și porniră agale spre Utra.

Capitolul 39

A doua zi dimineată, Sandy încasă o muștruluială zdravănă de la Evelyn despre păcatul băuturii și riscurile prăjirii cartofilor în miez de noapte: „Puteai să mori! Sau să arzi casa din temelii!” Sandy se gândea la tatăl lui și încercase să pară cât mai chinuit de remușcări. Nu dormise deloc bine. La cât băuse, ar fi trebuit să doarmă buștean, dar i se învârtiseră gândurile în cap toată noaptea. Revenea întruna la conversația avută cu tatăl lui. Prima parte a serii și-o amintea foarte bine: băuse în barul din Lerwick, cu brațul pe umerii unei fetișcane durdulii, măritate cu un sudist care lucra la fabrica de conserve. După care apăruse ca un neisprăvit la ușa lui Perez și reușise să se trezească destul de bine când ajunseseră împreună la Whalsay. Cel puțin așa avusese impresia. În schimb, toate amănuntele despre incendiu și despre conversația cu Joseph, de lângă lac, nu mai erau deloc așa clare, parcă le visase pe toate. Poate că mintea lui refuza

să rețină imaginea tatălui său din seara trecută.

Evelyn îi așează în față un sandviș cu șuncă și o cană de cafea. Joseph plecase deja, când Sandy nici nu se trezise încă.

— Tu nu stai cu mine la masă? o întrebă pe maică-sa, ocupată ca de obicei cu trei lucruri deodată. Se foia prin bucătărie ca o muscă verde prinsă într-un borcan.

— Am mâncat de mult micul dejun.

— Doar stai cu mine, atunci, și bea o cafea.

Evelyn îl privi curioasă, dar se așează, așa cum îi ceru.

— De ce s-a răzgândit tata în privința vânzării domeniului Setter?

— Pentru că a înțeles că așa e cel mai bine. Ce să facă cu o casă veche?

Sandy știa foarte bine tonul ăsta: fanfaronadă și lăudăroșenie, ca un adolescent care furase o mașină și intrase cu ea în șanț. Nu credea o iotă din vorbele ei.

— El iubește foarte mult locul ăla, acolo a crescut. Nu vrea să-l vadă plin de străini.

— Astea sunt sentimentalisme, îi spuse, și nu țin de foame.

— A zis să te întreb pe tine care sunt planurile.

Ea rămase câteva momente tăcută, după care îl privi tristă și îi spuse:

— Of, Sandy, tu ești ultima persoană cu care aș putea vorbi despre asta.

Putea la fel de bine să-l fi pleznit peste ochi. Sună telefonul și maică-sa se ridică să răspundă. Reveni peste puțin timp, încruntată:

— Era mătușa Jackie, voia să știe dacă ai putea să le faci o vizită. Se pare că Andrew e tare nerăbdător să stea de vorbă cu tine.

— Da? Sigur, de ce nu. O iau pe jos într-acolo.

Știa că e laș, dar nu mai suporta să stea nicio clipă în casa aia.

Mergând în sus, pe cărarea spre locuința familiei Clouston, parcă începu să se simtă mai bine. Spicele se legănau alene de-a lungul zidului de piatră și în văzduh

răsuna cântecul unei ciocârlii. O găsi pe Jackie în bucătărie, cu masa plină de vase și alimente: pungi de făină, zahăr și fulgi de ovăz și cutii de sirop și de glucoză.

— Pari foarte ocupată. Vreo ocazie specială?

— M-a rugat Evelyn să coc ceva pentru evenimentul ei din sala de festivități, îi spuse Jackie. M-am gândit să încep de azi, mai ales că mă ajută și Anna.

Atunci Sandy observă că și Anna Clouston era acolo, stând într-un colț ca să alăpteze copilul. Nu-ți dădeai seama exact ce face, fiindcă purta o salopetă largă, dar Sandy se jenă oricum și se înroși la față.

Preferă să se întoarcă cu spatele.

— După cum se vede, nu sunt de prea mare ajutor momentan, interveni Anna.

— I-am zis că e cazul să-i bage biberon copilului, continuă Jackie în timp ce bătea zahăr și unt cu telul. Poate așa începe să doarmă și noaptea mai bine, că mie mi se pare că e leșinat de foame tot timpul.

— Copilul e-n regulă. N-o să mai fie bebeluș mult timp și nu mă deranjează puțin disconfort temporar. Pe mine nu mă deranjează să fac eforturi pentru copilul meu.

Implicațiile observației erau foarte clare, Anna o considera pe Jackie egoistă. Sandy se gândi că așa se ceartă femeile, cu fraze civilizate pline de cuvinte otrăvitoare.

— Unde e Andrew? le întrebă, mai ales că încăperea i se părea diferită și înțelese rapid că e din cauza absenței unchiului său.

Andrew stătea mereu în scaunul lui de lângă sobă, un decor inert și permanent, la fel ca frigiderul american și câinele de porțelan de pe dulap. Uriaș și impunător, nu obișnuia să vorbească des, dar prezența lui era mereu simțită din plin.

— E în camera de zi. Redecorăm un dormitor și l-am rugat să mai arunce din vechituri. A găsit niște fotografii mai vechi și s-a gândit că ai putea fi interesat de ele. Du-te la el.

Andrew era așezat într-unul dintre cele două fotolii

masive, cu spatele la priveliștea de afară. În fața lui, pe măsută, adunase o grămadă de albume foto. Își ridică privirea când îl auzi pe Sandy intrând și zâmbi. Nu vorbea. Lui Sandy îi era greu să și-l imagineze în postură de băiețandru, luându-se la hartă cu Joseph în curtea școlii. Obişnuise să se lupte și cu vorbe, își aminti Sandy, asemenea celor două femei din bucătărie care se înțepau pe seama unui copil de nicio lună.

— Ți-l amintești pe Jerry, întrebă Sandy, pe bunicul meu, Jerry Wilson?

Andrew se strâmbă, încercând să se concentreze.

— Nu mai țin minte mare lucru zilele astea, îi spuse, iar cuvintele păreau mai degrabă un șir de bâlbâieli.

Sandy îl privi cu atenție, spunându-și că lipsa amintirilor poate fi o binecuvântare uneori.

— Dar mi-ai spus o poveste despre el, despre cum a ucis mai demult, în timpul războiului, un norvegian.

Andrew se încruntă iar și dădu din cap.

— Cum a murit Jerry?

Îi adresase și lui Joseph aceeași întrebare, dar răspunsul tatălui său fusese teribil de evaziv.

— A fost ucis într-un accident pe mare. Plecase la pescuit cu tatăl meu și s-a stârnit furtuna. Un val incredibil de mare a răsturnat barca și el s-a înecat.

— Dar tatăl tău a trăit.

— Era un înotător mai puternic și a reușit să se prindă de barca răsturnată. A încercat să-l prindă și pe Jerry Wilson, dar le-au alunecat mâinile și s-au pierdut.

— Ești sigur că așa s-a întâmplat, că nu e doar o altă poveste de pe insulă? Știi cum e, oamenii au darul să inventeze tot felul de povești. Ca acelea spuse de tine cum că bunicul a fost un criminal.

Câteva clipe se uitară fix unul în ochii celuilalt. Sandy auzea pescărușii pe acoperiș și behăitul oilor răspândite pe iarba de deal.

— Asta nu-i o poveste inventată, spuse Andrew într-un târziu. Eram de față când a murit bunicul tău.

— Erai doar un copil pe vremea aia!

— Aveam zece ani, suficient cât să plec cu barca la pescuit cu tata. Pe atunci avea doar barca mică.

— Cum ai reușit să scapi din furtună și bunicul nu?

— Chiar nu pricepi? răbufni Andrew și îl fixă cu privirea lui teribil de albastră. Tata nu ne putea salva pe amândoi și a ales să mă prindă pe mine. Nimeni nu-l poate învinui pentru asta.

Probabil că era adevărat, își spuse Sandy. Orice om ar fi ales să-și salveze fiul în locul prietenului.

— Și trupul lui Jerry? A ajuns vreodată la mal?

— Nu aici. Cel puțin, nu din câte știu eu.

— Mă întrebam dacă rămășițele lui au fost îngropate la Setter. Sandy se gândise toată noaptea la chestia asta, ca o posibilă explicație pentru refuzul tatălui său de a se desprinde de acel loc. Andrew își ridică din nou privirea spre el.

— Nu cred, nu am auzit niciodată nimic despre asta.

— Vrei să-mi arăți fotografiile?

— Da, de ce nu.

Mintea lui Sandy rămăsese însă în trecut, la secrete ascunse pe care nu le pricepea.

— Ai auzit vreodată ce-au făcut cu trupul mort al norvegianului? Andrew nu spuse nimic.

— Norvegianul care a venit cu *Autobuzul*, continuă Sandy.

Îl irita lipsa de reacție a lui Andrew și se întrebă cum reușesc Jackie și Ronald să-și păstreze calmul și răbdarea cu el.

— Iubitul Mimei - ce s-a întâmplat cu el?

Andrew continua să tacă. Își amintea ce fel de om fusese unchiul său, masiv și zgomotos, cu un temperament teribil de coleric. Și-o amintea pe Mima spunând la un moment dat: „Andrew Clouston are o fire tare impulsivă, ca o furtună pe mare.” Avea darul să scornească expresii de genul ăsta. Doar că acum nu mai rămăsese nimic din temperamentul acela coleric și Sandy îl compara în sinea lui cu o barcă cu motorul stricat, plutind alene, inutil și fără direcție.

— Hai să ne uităm la poze, spuse resemnat, obosit să mai ceară răspunsuri.

Deschise albumul și recunoscu imediat prima poză. Era cea de pe peretele din dormitorul Mimei, cu cele două femei care cărau turbă și croșetau în același timp.

— Le cunoști, Andrew? Cine sunt?

Pentru prima dată de când Sandy i se alăturase în camera de zi, Andrew părea conștient de ce se întâmplă în jurul lui. Arătă cu degetul spre femeia din stânga.

— O știu, este bunica ta.

— Nu poate fi Mima, n-o pasiona deloc croșetatul.

— Nu, nu, nu! răbufni Andrew, enervat de dificultatea cu care își lega cuvintele. Era Evie, așa i se spunea. Mama lui Evelyn.

Sandy vedea, într-adevăr, asemănarea. Își cunoscuse bunica maternă doar când era bătrână, dar expresia feței îi era evident cunoscută: vedea în mod clar trăsăturile maică-sii în silueta robustă a femeii și aceeași privire dârză și determinată. *Aici sunt originile mele*, își spuse.

Andrew își pierdu interesul pentru poză și întoarse pagina. Rămase cu ochii la coala de hârtie, complet rătăcit în amintiri.

— Cine e aici, Andrew? Recunoști pe cineva? îl întrebă Sandy și se apropie ca să vadă mai bine.

În poză erau doi bărbați, fiecare cu mâinile pe umerii celuilalt, zâmbind larg către aparatul de fotografiat. Purtau niște pulovere de lână croșetate cu modele teribil de complicate, niște pantaloni largi și șepci. Probabil că le intra soarele în ochi, fiindcă amândoi îi mijeau. Lui Sandy i se părea că erau pe malul de la Lindby, fiindcă recunoștea o bucată din zidul de piatră de prin partea locului.

— Cine e, Andrew? îl întrebă din nou. E vreunul dintre ei tatăl tău?

— Acesta e tata, spuse și așeză degetul pe unul dintre cei doi bărbați din poză. Cred că e făcută când eu eram foarte mic. Celălalt e Jerry Wilson.

Sandy îl recunoscuse pe bunicul său în personajul din dreapta fotografiei. Avea același zâmbet bizar ca în cea din

bucătăria Mimei. Se gândi că expresia feței lui trăda un dram de cruzime. Părea un bărbat care e în stare să râdă de cineva încât să pară doar că-l tachinează dar, de fapt, să-l și facă să sufere.

O fotografie cu doi prieteni care plecaseră cu barca la pescuit pe mare, dintre care numai unul se întorsese. Alături de fiul său de numai zece ani.

— Trebuie să mă întorc acasă, spuse Sandy, altfel mama e în stare să trimită echipaje de căutare. Mulțumesc că mi-ai arătat fotografiile.

Doar asta a vrut să văd? se întreba Sandy. *Pentru atât m-a târât până aici? Sau a fost ideea lui Jackie, ca să-și vadă de copt în liniște?*

Sandy îl prinse de braț și îl ajută pe Andrew să se ridice din scaunul cu roțile. *Dacă ajung vreodată în starea asta, sper să se îndure de mine și să mă împuște. Sau să am curajul să mă arunc singur de pe o stâncă.* De fapt nu-și închipuia cu adevărat că avea să ajungă vreodată așa, pentru că era tânăr și ideea părea de neconceput. Bătrânul se mișcă încet până la fereastra din colț, de unde se vedeau Setter și, dincolo de casă, șanțurile șantierului arheologic.

— Nu acolo l-au îngropat pe norvegian, spuse Andrew. I-au dus cadavrul în largul mării, în barca lui Jerry Wilson, și l-au aruncat în valuri. Așa mi-a spus tata.

Capitolul 40

Joi dimineată, Perez se bărbiera cu atenție. În baie era frig și pe oglindă se făcea mereu condens, așa că o șterse din nou ca să se asigure că nu ratase niciun loc de pe obraz. Era o zi specială – se întorcea Fran. Urma să le aștepte la aeroport și să le conducă înapoi acasă, la Ravenswick. Era agitat și emoționat, ca și cum la întâlnirea asta avea să întâmple ceva ilegal, ca și cum ar fi fost înșurat și Fran era amanta lui. Nu pricepea de ce se simte în acest fel, mai ales că știa bine că nu urma să petreacă seara cu ea. După ce le ducea acasă, era nevoit să ajungă la Whalsay.

Drumul la Whalsay era obligație de serviciu și nu putea fi amânat, Fran avea să înțeleagă situația, mai ales că și pentru ea munca era foarte importantă. Nu-i sărea țandăra din asta și nici nu obișnuia să facă scandal, dar nici ea nu renunța la treburile ei de dragul lui. Nu era genul care să-l aștepte cu șampanie și lenjerie sexy, mai ales că nu știa sigur dacă avea să se întoarcă în aceeași seară. Fran pricepuse demult că serviciul lui presupunea și nopți în care nu putea ajunge acasă. Așa că se culca și, dacă el ajungea în cele din urmă să i se alăture, nu era sigur dacă s-o mai trezească sau nu. Nu era sigur că are acest drept.

Perez spera ca ziua aceea să însemne și finalul anchetei, într-un fel sau altul. Era ceață când se trezise și nu vedea nimic dincolo de portul Victoria, așa că primul său gând fusese teama că avioanele nu puteau ateriza, ceea ce însemna că nici Fran, nici Gwen James n-ar fi putut să ajungă. Vedeta spectacolului organizat de Evelyn va rata momentul, iar Perez avea să fie nevoit să o aștepte o zi în plus pe femeia pe care o adora. Apoi, în câteva minute doar, cât dură să dea ceainicul în clocot, soarele topise norii și vremea devenise perfectă – senină, clară și caldă, cum sunt mai toate zilele de vară. În timp ce lua micul dejun, zări un papagal de mare zburând chiar deasupra valurilor, primul din acel sezon. Își spuse că nu putea fi

decât semn bun, dar se simți în continuare emoționat.

La birou, primi un telefon de la Val Turner.

— Jimmy, voiam doar să-ți spun că plec la Whalsay în dimineața asta. Ne vedem diseară în sala de festivități. Totul e pregătit.

Încercase să stabilească o întrevedere și cu Laing la Procuratură, dar ea își luase câteva zile libere, fără nicio explicație, și își dădu seama cât de puține știa, de fapt, despre ea. Femeia reușea să-și ascundă viața privată mai bine ca orice persoană publică din Shetland. Deși n-o plăcea foarte tare, Perez se simțea oarecum abandonat; mai mult, îi lipsea și prezența stângace a lui Sandy. În cazurile anterioare, se bucurase de compania lui Roy Taylor de la Inverness, cu care împărțise atât responsabilitatea anchetei, cât și emoțiile. Nici asta nu fusese o relație prea armonioasă, dar Perez aprecia franchețea lui Taylor și bunul lui simț. *Îmi iau munca prea în serios, își zise. Prea complic totul. Am nevoie de cineva care să mă aducă pe calea cea bună și să mă țină cu picioarele pe pământ.*

Ceva mai târziu îl sună pe Sandy pe mobil și auzi vocea lui Evelyn în fundal dând ordine, înainte chiar ca tânărul să apuce să vorbească.

— Cum merg lucrurile?

— Ca la nebuni. Zici că maică-mea organizează decernarea premiilor Oscar, nu o prezentare de istorie în sala de festivități a Centrului Comunitar din Lindby.

Perez voia să-i spună că se vor întâlni în acea seară, dar puștiul din Whalasy continua să vorbească.

— Am fost în vizită la Andrew ieri. Spunea că norvegianul nu a fost îngropat la Setter. După ce l-a omorât, l-au dus cu barca în larg și l-au aruncat în mare.

— Ai spus „l-au dus” cu barca în larg. Cine anume? *Și, dacă varianta asta e adevărată, atunci al cui este fragmentul de os găsit la Setter despre care Val Turner spune că e destul de recent?*

— Nu știu sigur, cred că Jerry Wilson și tatăl lui Andrew. Erau prieteni foarte buni, adăugă Sandy, după care tăcu

câteva clipe. Tatăl lui Andrew a fost cu Jerry și când acesta s-a înecat.

Tăcere. Perez aștepta ca Sandy să continue și aproape că-i simțea neliniștea la celălalt capăt al firului, încercând să găsească cele mai potrivite cuvinte.

— Andrew era și el de față, continuă puștiul. Avea doar zece ani pe atunci. Se pare că ăsta e motivul pentru care Jerry n-a mai ajuns înapoi. Tatăl lui Andrew nu-i putea ține pe amândoi și a ales să-și salveze băiatul.

Perez plănuise să ia un prânz târziu în restaurantul de la Sumburgh Hotel. Prefera să aștepte acolo decât în aeroport. Mereu avea impresia că pare disperat dacă ajunge prea devreme, disperat sau nevrotic, însă, când trecu pe lângă albia râului, se hotărî să ocolească pe la Grutness, debarcaderul unde acosta *Good Shepherd*, barca poștală din Fair Isle. Astăzi era zi de livrare și, dacă se grăbea puțin, avea timp să schimbe o vorbă cu tatăl lui și cu băieții din echipaj, înainte ca ei să plece înapoi pe insulă. Familia Perez condusesese barca poștală dintotdeauna. În copilăria lui Jimmy, bunicul lui fusese căpitan, iar acum era rândul tatălui. Perez se întreba cine avea să-i ia locul când urma să se hotărască să iasă la pensie.

Sosi la debarcader chiar în clipa în care oamenii din echipaj încărcau barca. Urmau să preia și o mașină și tocmai o așezau în poziția necesară când Perez trecu încet în josul drumului. Cutiile de provizii pentru magazin erau deja la locul lor și câțiva pasageri așteptau pe margine să li se permită să urce la bord: un ornitolog în vârstă cu un binoclu agățat de gât și o tânără pe care Perez părea că o știe. *Probabil de la Observer*, își zise. Nu auzea ce vorbeau, dar părea că femeia glumește cu membrii echipajului. Avea părul negru, ondulat și rebel. Izbucni în hohote de râs și-și lăsă capul pe spate.

Când coborî din mașină, tatăl lui sări din barcă pe țărm. Încă avea părul negru și o siluetă robustă și în formă, dar chipul prinsese patina timpului, de parcă nu aparținea

aceluiiași corp.

— Hei, Jimmy, te întorci acasă cu noi?

Nu știa niciodată ce gândește tatăl lui cu adevărat și mereu avea senzația că în cuvintele lui se ascunde o acuzație subtilă sau o provocare. Acum, Perez se întreba dacă nu cumva bătrânul insinua că trece rar pe acasă sau, dimpotrivă, că avea o slujbă destul de lejeră dacă-și permitea să-și ia câteva zile libere când i se năzărea. Își spusese că era ridicol și că tatăl lui nu se gândea deloc atât de departe. Doar adresase o întrebare. Știa, însă, că întotdeauna devine sensibil și bănuitor în preajma părintelui său.

— Nu, îi răspunse, iau pe cineva de la aeroport și am ajuns prea devreme.

— Ar trebui să vii mai des pe acasă, continuă tatăl lui. Și vino cu femeia ta, s-o cunoaștem și noi.

Evitase să meargă cu Fran la Fair Isle. Părinții lui o cunoscuseră, însă doar când se opriseră la Lerwick, în drum spre sud. Cel mai tare se temea că Fran avea să se sperie de așteptările lor exagerate, de dorința ca el să se însoare și să aibă un fiu care să ducă mai departe numele familiei. Fără acest fiu, Jimmy era ultimul Perez din Shetland.

— Sigur, poate o să vin, dar nu la vară, Fran e ocupată cu o expoziție. Venim la toamnă.

Mai mult de atât nu putea amâna și știa asta. Privindu-i pe oamenii împreună cu care crescuse cum glumeau împreună în vreme ce treceau cutiile și sacii de poștă de la unul la altul, simți o undă de regret. Ar fi putut fi unul dintre ei. Avusese ocazia să-și facă o viață pe insulă, dar o refuzase. Iar în clipa aceea, asta i se părea o alternativă atât de simplă și de atrăgătoare față de seara pe care o avea de înfruntat...

Rămase pe mal cu ochii la navă până când dispăru din vedere. Marea era calmă, însă în zare se strânsese un mănunchi de nori, care înghiți în cele din urmă vasul. Devenise un contur neregulat, ca o corabie-fantomă, după care dispăruse de tot. *Good Shepherd* avea de parcurs un

drum de mai mult de trei ore. Fair Isle nu era deloc ca Whalsay, cu feribot care vine și pleacă din jumătate în jumătate de oră. Din contră, era cea mai izolată insulă din Marea Britanie, o chestie pe care și copiii o învățau la școală. Iar el încă se gândea la insulă ca fiind acasă.

Ajuns la aeroport, descoperi că Sandy era deja acolo. Sosise la fel de devreme ca el și era speriat să nu rateze misiunea de a o întâmpina pe mama lui Hattie. Stătea la o masă în fața cafelei, răsucind o cană în mâini și avea o mină epuizată și chipul cenușiu. Perez cumpără o cafea și un sandviș și se așează lângă el.

— Nu pot să deslușesc lucrurile, îi spuse Sandy. Știi că se spune despre unii că au schelete în șifonier, adică trecutul unei familii se întoarce să-i bântuie pe cei rămași în viață. Asta înseamnă, nu?

Perez aprobă cu o mișcare a capului.

— Totul se învâрте în jurul oaselor îngropate în pământul domeniului. Oase vechi, roșii. Dar nu înțeleg care e semnificația lor și de ce contează după atât de mult timp?

— Roșii? Întrebă Perez, imaginându-și o grămadă de oase pătate de sânge.

— Mama zice că oasele capătă o nuanță roșiatică dacă stau în pământ timp îndelungat.

— Asta-i ca poveștile pe care le auzi în copilărie și care îți rămân undeva în minte pentru tot restul vieții, spuse Perez. Greu de uitat.

Se apropiară de geamul înalt de la Sosiri și urmărire cu privirea cum aterizează avionul de Londra și pasagerii coboară pe scara specială și apoi pe pistă. Fran și Cassie apărură între ultimii pasageri, iar Perez se chinui să scape de nodul din stomac. Dacă nu mai venise? Poate că se răzgândise în ultimul moment și hotărâse că orașul i se potrivea mult mai bine.

— Aceea e Gwen James, spuse Sandy.

Deși nu-și amintea s-o fi văzut-o vreodată la televizor, Perez știa că fix pe ea ar fi ales-o din toată mulțimea de călători. Purta o haină lungă și neagră până la glezne și cizme negre. În mână ducea doar o geantă de voiaj din

piele, care părea să fie singurul ei bagaj, de altfel, pentru că trecu fără să se oprească pe lângă banda rulantă și se apropie de Sandy cu mâna întinsă.

Perez vorbise cu ea cu o seară în urmă și voia să se prezinte, dar chiar în clipa aceea le observă pe Fran și Cassie coborând din avion. Fran zâmbea și dădea de zor din mâini. Îi făcu și el cu mâna, încercând să-și stăpânească emoțiile și să nu pară mai nevrotic decât era deja. Fran avea ceva schimbat, poate tunsoarea, poate o nouă pereche de ghete de baseball, unele roz acoperite cu paiete. Se întrebă ce-ar zice tatăl lui dacă ar apărea cu ele când vor merge în vizită.

— El este șeful meu, îl auzi pe Sandy. Jimmy Perez.

— Am vorbit la telefon, spuse Gwen James, cu aceeași voce de cântăreață de jazz pe care și-o amintea Perez.

— E totul în regulă în privința detaliilor pe care le-am stabilit? continuă Perez, neînțelegând cum de femeia putea să fie atât de calmă, de resemnată.

— Vreau doar să aflu ce s-a întâmplat, îi spuse.

— Mașina e afară, interveni Sandy pe un ton timid. Am să vă conduc la Whalsay.

— Ne vedem din nou la eveniment, inspectore Perez?

— Sigur că da, ne vom vedea acolo.

Sandy îi luă geanta și porni cu pași repezi spre ieșire. Brusc, Perez își dădu seama că exact asta își dorea, să scape de Gwen James înainte ca draga de Cassie să năvălească în aeroport, vorbind întruna și sărindu-i în brațe. Nu voia s-o necăjească pe doamna James cu posibile amintiri despre copilăria lui Hattie. *Vai, Sandy, cât de mult te-ai maturizat!*

Cassie ardea de nerăbdare să-i ajungă gentuța. Sări peste barieră și își încolăci mânuțele în jurul taliei lui Perez. El o luă în brațe și o ridică în aer, în timp ce observa cu coada ochiului cum Sandy și Gwen James dispar pe ușa glisantă a aeroportului, spre parcare.

— Ia spune, o întrebă el, ți-a fost dor de mine?

Fran se apropie de ei târând o valiză imensă peste care trântise niște pungi, și ea fu cea care răspunse la

întrebare:

— Nu prea ne-a fost, nu-i așa, Cass? Poate doar puțin.

— Ba ne-a fost! Mama le spunea tuturor cât de mult îi e dor de tine. Îi plictisise pe toți! Numai asta spunea, că vrea să vină acasă.

— Ei bine, să mergem acasă, atunci, la Ravenswick.

O lăasă pe Cassie din brațe și apucă mânerul valizei lui Fran. În clipa aceea era convins că ar fi în stare de orice ca să protejeze această familie și s-o țină la un loc. Era în stare să ucidă pentru asta.

— Te-au pus să plătești taxă de bagaj suplimentar pentru toate astea?

— Nu, l-am vrăjit pe băiatul simpatic de la *check-in*-ul din Dyce.

Chiar când se îndreptau spre ieșire, Perez observă că o altă persoană care avea legături puternice cu Whalsay se aflate în avionul abia sosit de la Aberdeen. În fața ghișeului de închirieri mașini și completând de zor un formular, ușor încruntat, se afla nimeni altul decât Paul Berglund.

Capitolul 41

Anna Clouston urcă dealul care ducea spre sala de festivități. Se simțea ciudat de liberă fără copil, mai ușoară parcă și fără griji pe cap. Ceva mai jos, la poalele dealului, se strânsese un nor de ceață deasupra lacului, astfel că sala părea izolată undeva, pe o insulă proprie. Chiar și peisajul părea diferit.

Deschise ușa și constată cu uimire că Evelyn era singura prezentă. Mesele cu capre de lemn fuseseră strânse laolaltă pe latura lungă a sălii, iar Evelyn se ocupa acum să le acopere cu fețe de masă albe, pe care le scutura înainte, făcându-le să fluture ca niște pânze de corabie. În mijlocul sălii erau deja așezate mese mai mici pentru gustări și cafea. Vorbitorii aveau la dispoziție într-un capăt al sălii cele mai bune scaune și o masă pentru notițe, dar și ecran cu proiector pentru prezentări. Ceainicul de metal șuiera deja, semn că apa fierbea. Totul era organizat în cel mai eficient mod posibil.

Evelyn purta un șorț, dar Anna îi observase ținuta elegantă pregătită special pentru eveniment. Completase costumul cu cercei lungi și verzi și pantofi cu toc.

— Cu ce vrei să te ajut?

— Poți să-mi aduci cănila și farfuriile din dulap, îi spuse Evelyn. Sandy a luat-o deja pe Gwen James de la aeroportul din Sumburgh și a plimbat-o puțin ca să cunoască locurile - a dus-o la Bod și la situl arheologic de la Setter, locul unde a murit Hattie. Pare cam greu de suportat, dar ea a ținut să vadă aceste locuri. Acum e la Pier House, se pregătește pentru eveniment. O s-o aducă el chiar înainte să începem.

— Înțeleg.

Dar Anna nu înțelegea, de fapt, cum poate rezista Gwen James să fie aici. Dacă i s-ar fi întâmplat ceva fiului ei, dacă ar fi fost găsit zăcând într-o groapă cum au găsit-o pe Hattie, cu siguranță n-ar fi vrut să fie târâtă într-o sală de festivități, în fața unor oameni probabil foarte curioși și

complet străini. N-ar fi vrut să stea cu ei să mănânce bezele și să bea ceai slab. Ce fel de mamă e asta?

Așeză farfuriile și cămile în apropierea ceainicului și le șterse cu un șervet alb, așa cum făceau de obicei femeile de pe insulă.

— Mă mir că nu e mai multă lume aici să te ajute.

— I-am spus lui Jackie că mă descurc, iar Joseph a trecut mai devreme să mă ajute cu mutatul mobilei.

Evelyn terminase de aranjat mesele și acum prindea pe pereți fotografii de la situl arheologic. Într-una dintre ele, Hattie și Sophie stăteau ghemuite și lucrau. Hattie își ridicase privirea spre cameră și zâmbea; Anna nu-și amintea s-o fi văzut-o vreodată atât de fericită. Era o poză bună. Oare cine o făcuse? Ronald, probabil. Petrecuse mult timp la sit cu un an în urmă. Evelyn continua să vorbească:

— Jackie spunea că Andrew e din nou agitat azi și are să vină imediat ce reușește să-l calmeze. El nu vine, evident. Dar e mai bine așa, doar n-avem nevoie de vreo scenă.

Anna știa că Evelyn preferă ca totul să se deruleze conform planului și ca ea să dețină controlul lucrurilor. O înțelegea foarte bine.

Ușa sălii se deschise și Anna observă o siluetă în cadrul ei, luminată din spate de soarele tot mai slab. Încă un val de ceață se apropia dinspre mare. Silueta înaintă și îl recunoscă pe Jimmy Perez, care părea surprins s-o vadă acolo. Anna bănuia că inspectorul sperase s-o găsească pe Evelyn singură și acum își evalua opțiunile pentru noua situație și cea mai potrivită metodă de a gestiona contextul în interesul său. Evelyn era cu spatele la ușă și nu-l văzuse încă.

— Evelyn!

Femeia se întoarse brusc.

— Oh, Jimmy, ai ajuns mai devreme. Abia la șapte începem.

— Speram să avem ocazia să vorbim puțin singuri. Poate ne putem întoarce la Utra câteva minute.

Evelyn se opri o clipă și se întinse, să-și îndrepte spatele.

— Mă tem că mi-e imposibil ce-mi ceri, Jimmy, mai am o

grămadă de făcut până la sosirea invitaților.

— Cred că ar fi mai bine să vorbim acum, îi spuse, nu cred că preferi un scandal mai târziu.

Din nou acest cuvânt, se gândi Anna. *Scandal. De ce naiba le era atât de teamă?* S-ar fi oferit să iasă afară, să-l lase să vorbească, dar știa că nu asta își dorea Evelyn care, în schimb, părea foarte calmă și analiza situația.

— Vai, dar nu cred că avem de ce să ne facem griji, Jimmy. Știi că sunt ultima care ar vrea să creeze necazuri. Nu e nicio grabă. Știi bine că nu plec nicăieri.

Anna avea impresia că dialogul dintre ei avea o semnificație pe care ea n-o pricepea. Perez rămase o vreme locului, după care dădu din cap, se întoarse și plecă. Odată ieșit pe ușă, Evelyn își ridică șorțul și-și șterse fruntea. Singurul semn de slăbiciune. După care se aplecă și ridică un teanc de farfurii din dulap.

— Putem așeza prăjiturile aici. Trebuie să fie și șervețele undeva. O să le acoperim cu folie transparentă până când se termină toate prezentările.

Nicio vorbă sau explicație despre conversația ei cu Perez.

În cele din urmă, evenimentul fu un succes și Anna recunoscuse pe deplin acest lucru. Atingea exact corzile care trebuie. Odată ce-și dăduse jos șorțul, Evelyn devenise o cu totul altă persoană – încrezătoare, bine informată și de-a dreptul fermecătoare. Chiar și localnicii de pe insulă au fost impresionați. Primise personal pe toată lumea și avusese grijă ca toți, și localnici, și străini, să stea laolaltă. Pe Gwen James o plimbase prin toată sala de-a lungul fotografiilor, povestindu-i cât de plăcută fusese compania lui Hattie pentru toți cei de pe insulă. Și totul cu un entuziasm vădit: „Datorită ei, istoria mi-a părut deodată atât de reală, pur și simplu vedeam Whalsay prin ochii negustorului de la Setter. Până la urmă, aceștia sunt strămoșii noștri, dar iată că a fost nevoie de cineva din afară ca să-i aducă la viață.” Când i-a prezentat pe vorbitori, a vorbit fluent și fără fluctuații emoționale:

„Moartea mult prea timpurie a doi dintre cei mai importanți susținători ai proiectului nostru este o tragedie. Dar le suntem datori să continuăm munca la Setter și să transformăm proiectul într-un succes.” Anna credea că Evelyn ar fi fost o femeie de afaceri absolut fantastică dacă ar fi trăit altundeva. Și-o imagina cu un *flip-chart* alături, motivându-și echipa.

Jimmy Perez se întorsese, însoțit de cineva de această dată, o femeie șic cu un stil artistic și boem, minionă, dar plină de viață. Erau un cuplu destul de neobișnuit, el rezervat și oarecum impasibil, ea în permanentă mișcare, interesată de tot ce era în jur. După ce se gândi o vreme că femeia îi părea cunoscută, Anna realizează că era vorba de Fran Hunter, artista din Ravenswick. Citise recent un articol despre ea în *Shetland Life*, dar și în rubrica despre arte dintr-un ziar de duminică. *Așa pot fi și eu peste câțiva ani*, se gândise Anna și simți cum mintea începe să-i țese planuri de viitor. *O să se scrie articole despre atelierul meu de țesătorie; am să-i spun Colecția din Whalsay și am să mă inspir din Casa Negustorului de la Setter și din modelul de pe monedele găsite acolo. Îl rog pe Ronald să mă ajute să găsesc costume și bijuterii din acea vreme. Poate câștigăm suficient cât să nu mai fie nevoie să pescuiesc. O vom conduce ca pe o afacere de familie.* Dintr-odată, totul devenise posibil.

Perez rămase în spatele sălii, în punctul cel mai îndepărtat față de vorbitori. Toate scaunele fuseseră ocupate, ce-i drept, dar Anna bănuia că era o alegere conștientă să stea acolo, ca să vadă mai bine tot ce se întâmpla. Sandy Wilson stătea în față cu mama lui Hattie. Nu era nici urmă de Joseph și asta o surprindea pe Anna. Credea că Evelyn avea să-l târască la eveniment. Sandy purta costum, același pe care-l îmbrăcase și la nunta lor; era roșu la față și deloc în largul lui în postura în care se afla. Anna știa că Ronald ar fi detestat fiecare clipă din povestea asta. *Cât de recunoscător o să fie că l-am lăsat să stea acasă!* Abia aștepta să-i povestească cum decursese seara. Doar istoria era una din pasiunile lui, va fi interesat

să audă.

În ultimul moment, își făcuse apariția și Jackie, chiar când Evelyn se pregătea să-și înceapă discursul. Deși vremea era neobișnuit de calmă, Jackie avea o ținută oarecum încropită, care nu o caracteriza deloc. Avea o nepoată coafeză, care venea de fiecare dată să-i aranjeze părul înainte de un eveniment, doar că acum părea că abia ce apucase să se pieptene. Anna o privi din cealaltă parte a sălii și bănuî că Andrew suferise una din crizele sale specifice. Își spuse că ar trebui să fie ceva mai îngăduitoare cu socrii ei, să nu mai facă mofturi când Ronald pleca să-i ajute. Se purtase cam urât, ce-i drept.

Toate gândurile astea se derulau undeva, în spatele minții ei, în timp ce asculta cu interes prezentările. Avea o privire fixă și concentrată și nimeni n-ar fi bănuît că mintea ei era în cu totul altă parte. *Poate toți fac același lucru*, de fapt, își spuse și aruncă o privire în sală, încercând să-și imagineze ideile și preocupările celor din jur, care păreau să asculte concentrați. Toată lumea aplauda când vorbitorul își relua locul pe scaun, dar poate că în mintea lor rulau alte imagini. *Avem impresia că-i știm pe ceilalți atât de bine, dar cu toții avem secrete.*

Paul Berglund deschise seria de prezentări. Anna nu-l mai văzuse niciodată. Fusese ocupată să nască când descoperiseră craniul în sit și Evelyn nu avusese ocazia să i-l prezinte. Discursul său a fost destul de scurt, cu niște cuvinte care păreau mai degrabă nepoliticoase, oarecum nepăsătoare, dar Anna își spuse că era din cauza accentului.

— Universitatea a sprijinit întotdeauna cu încredere proiectul din Whalsay și, cu siguranță, va continua s-o facă, în ciuda morții tragice a lui Hattie James.

Anna avea impresia că Evelyn aștepta mai degrabă promisiunea unor fonduri și un număr mai mare de doctoranzi, un proiect mai amplu, de fapt. Senzația, însă, era că proiectul avea să fie dat uitării, cel puțin de Universitate.

Prezentarea lui Val Turner era mult mai pe placul lui

Evelyn. Era evident că arheologul se pregătise meticulos pentru eveniment, cu o prezentare în Power Point despre istoricul casei negustorului și explicații despre importanța și semnificația Ligii Hanseatice. Publicul deveni și mai interesat când începu să vorbească despre detaliile oferite de craniul și fragmentele de coaste descoperite în sit, dar mai ales când prezintă monedele așezate acum pe suport de spumă de poliuretan într-o cutie transparentă de plastic.

— Nu am nicio îndoială că acesta va fi unul dintre cele mai importante situri din arheologia regiunii Shetland.

Anna își verifică ceasul și se întreabă dacă James își băuse biberonul cu lapte de sân. Încercase metoda asta ceva mai devreme și bebelușul părea să o accepte. Îi năvăliră în minte gânduri noi, pe lângă cele pe care le avea deja: *n-ar fi trebuit să plec, e așa micuț... Mă simt vinovată*, își spuse. *Dar așa trăiesc mamele tot timpul, trebuie să mă obișnuiesc cu ideea.*

Jimmy Perez înaintă spre centrul sălii și Val Turner îl prezintă publicului:

— Inspectorul Perez dorește să ne spună câteva cuvinte despre tragica moarte a lui Hattie James.

Anunțul stârni rumoare în sală. Nici chiar imaginile cu craniul și prezentarea monedelor nu produsese răsunet atât de mult interes. Anna privi chipul parcă sculptat și inert al lui Gwen James și înțelese că femeia știa de acest demers. Așteptase momentul toată seara, fusese avertizată probabil de polițiști. Anna își simți inima că o ia razna. Abia aștepta să audă ce-avea de spus inspectorul.

Perez stătea în picioare în fața mesei, sprijinindu-se ușor pe ea. Se îndreptă și începu să vorbească:

— Sunt în măsura să vă anunț că în acest moment moartea lui Hattie James este considerată suspectă. Nu s-a sinucis. Credem că există un martor la această crimă și suntem foarte aproape de a aresta principalul suspect. Între timp, suntem recunoscători pentru orice informație și contribuție la anchetă din partea locuitorilor din Whalsay.

Urmă un moment de liniște, după care se auzi un

murmur general când lumea începu să vorbească în șoaptă. Anna nu înțelegea sensul celor spuse de Perez. Bănuia că insularii ar fi preferat ca Gwen James să-și vadă de treabă și să stea deoparte, în ciuda celebrității ei. Ar fi preferat oricând libertatea de a bârfi în locul prezenței ei acolo.

Seara se apropia de final. La încheierea prezentărilor, câteva femei din insulă se mutară în spatele meselor, ca să servească ceaiul. Folia alimentară fusese luată de pe farfurii, care se goleau deja într-un ritm rapid. Perez se plimba prin sală și stătea de vorbă cu localnicii. *Mai bine zis îi ascultă pe localnici*, își spuse Anna, pentru că ori de câte ori îl zărea, omul tăcea, cu privirea fixată pe interlocutorul său.

Anna voia să plece acasă. Gwen James căpătase brusc o privire pierdută și Sandy, mai atent decât l-ar fi crezut Anna în stare, se oferă să o conducă înapoi la Pier House Hotel. În timp ce-i căuta haina, în sală se întorceau doi bărbați ieșiți, probabil, să fumeze.

— Ai grijă pe drum, e o ceață atât de deasă că abia îți vezi palma. Nu vrem să auzim că ai ieșit de pe șosea.

La plecare, când Sandy îi deschise femeii ușa, Anna observă că cei doi aveau dreptate, afară nu se vedea nimic. Nici măcar luminile caselor vecine, darămite Mainland-ul din zare.

Capitolul 42

Sandy conduse destul de încet spre Pier House Hotel. Respira ușurat că evenimentul de la sala de festivități a comunității decursese fără incidente; toată lumea lăudase organizarea lui Evelyn, care nu-i mai păruse de mult timp lui Sandy atât de liniștită și de împăcată cu sine. Spera s-o țină starea asta. Trebuia doar s-o lase pe Gwen James la hotel și, în sfârșit, putea să se relaxeze și el. Conducea aplecat deasupra volanului, atent să țină mașina între marginile acoperite de iarbă ale drumului. Gwen James fuma. O urmărise toată seara cu privirea, fascinat de stilul ei, de felul în care-și păstra cumpătul. Probabil că avea suficientă experiență pentru asta. Un politician era, până la urmă, și un actor foarte bun. Chiar și mama lui, care era un fel de politician la o scară mult mai mică, era în stare să joace roluri când situația o cerea. De-a lungul anilor, o observase pe Evelyn cum arborează un zâmbet larg și descrie proiectele din Whalsay oamenilor importanți din Lerwick în fraze ample, care nu însemnau nimic. Nici când era obosită sau deprimată nu pierdea acel zâmbet profesional și educat. Dar imediat ce plecaseră de la eveniment, Sandy observase că lucrurile nu erau deloc simple pentru Gwen. Cu mâini tremurânde, își scosese imediat o țigară și de atunci fuma întruna, una după alta. Ajunseră la Symbister cât ai clipi din ochi: felinarul portocaliu deasupra lor, un zid pe o parte a străzii și drumul asfaltat. Imediat opriră la Pier House Hotel și atunci îl apucă tremuratul, ca o eliberare a organismului după tensiunea de pe drum.

Se aștepta ca Gwen James să meargă direct în cameră, mai ales că deja mâncase și voia, probabil, să fie singură. Dar femeia avea alte planuri:

— Doamne, trebuie să beau ceva! Nu-i așa că mai stai cu mine, Sandy?

Vremea rea ținea oamenii în case și barul hotelului era pustiu. Cedric Irvin stătea pe unul dintre scaunele de bar

destinate clienților, iar Jean era de cealaltă parte a barului. Cedric îi făcu cu ochiul lui Sandy.

— Ei bine? întrebă Sandy.

— Totul e aranjat.

Ar fi vrut să-i ceară mai multe detalii, dar Gwen James era lângă el iar Jean se înființase deja să le preia comanda.

— O vodcă mare cu apă tonică, spuse politicianul.

— Sandy?

El voia doar o bere și își scoase portofelul din buzunar.

— Treceți, vă rog, costul în contul camerei, interveni femeia, după care se așează și așteaptă ca el să se întoarcă cu băuturile.

Sandy se întrebă dacă la fel o tratase și pe Hattie: cu generozitate, dar obișnuită să obțină ceea ce voia.

Erau deja la al doilea rând de băuturi când la hotel sosi Paul Berglund. Probabil că mersese pe jos mare parte din drumul de la sala de festivități, deoarece avea picături de ploaie în păr și pe haină. Sandy își zise că profesorul ar fi preferat să nu-i vadă, dar Gwen se ridicase deja imediat ce-l zărise intrând și îl strigase, oferindu-i ceva de băut. N-ar fi putut s-o refuze fără să pară mitocan.

După ce Jean îi aduse și lui un pahar de whisky, se lăsă o tăcere stranie. *Trei oameni care nu au nimic în comun*, își spuse Sandy, *cu excepția unei fete moarte. Unul dintre ei îi era părinte, unul făcuse sex cu ea, iar eu doar o consideram ciudată.*

— Speram să ajungă și Sophie la eveniment, spuse Gwen deodată. Mi-ar fi plăcut să vorbesc cu ea, mai ales că au fost prietene bune, nu-i așa? Mă gândeam că ar putea veni în semn de respect, să vrea să fie de față la acest moment.

— N-am reușit să vorbim cu ea la timp, îmi pare rău, răspunse Berglund.

Gwen se ridică, avea nevoie disperată să fumeze, așa că se îndreptă șovăielnic spre ieșire. Sandy era convins că doamna James avea să sufere de mahmureală în dimineața următoare. Se opri în ușa hotelului, chinuindu-se să-și aprindă țigara. La masă se lăsă din nou tăcerea, întreruptă în cele din urmă de Berglund. Sandy bănuia că mai băuse

și înainte, poate de aceea discursul său de la eveniment fusese atât de scurt și de sec.

— Chiar am ținut la ea, știi? De Hattie zic. Dar așa sunt bărbații, nu? Simt altfel chestiile astea.

Sandy își spuse că, mai demult, i-ar fi dat crezare. Dar, știind cât de afectată rămăsese încă Hattie și citind scrisorile trimise mamei ei, vorbele lui Berglund nu i se mai păreau vreo scuză cât de cât decentă. Sorbi din bere încercând să găsească o replică pe măsură. Dar Berglund continuă:

— Eram deja căsătorit și îmi iubesc soția și copiii, dar ea era chiar acolo și atât de dornică... Oricare din noi ar fi făcut la fel, ce naiba! Cred că mi-a gădilat și orgoliul, ce-i drept, m-a făcut să mă simt liber, atrăgător.

De-asta ai abuzat-o?

Dar întrebarea nu apucă să fie rostită, pentru că Gwen James reveni în bar și se opri să mai comande un rând, deși toate paharele erau încă pline. Sandy n-ar fi avut curajul să intervină de capul lui oricum, dar era prea mult pentru el. Pur și simplu nu putea să stea de pomană în vreme ce doi englezi educați se făceau de râs pe ei înșiși și unul pe celălalt. Gwen urma să-i mulțumească lui Berglund pentru grija față de Hattie și pentru coordonarea proiectului, iar Berglund urma să-i spună ce studentă remarcabilă fusese Hattie și ce viitor fantastic ar fi avut. Ce mult o aprecia toată lumea! Lui Sandy îi era deja greață numai la gândul că trebuia să asculte minciunile astea.

Perez îi spusese să rămână la Pier House cu Berglund și Gwen James până plecau la culcare: „Nu vreau să umble de capul lor pe insulă la noapte, sunt convins că înțelegi.” Când Sandy protestase, adăugă: „E important, Sandy. Iar tu o cunoști pe doamna James și ea are încredere în tine. Nu e nimeni mai potrivit ca tine pentru misiunea asta.”

Era cazul s-o întindă de acolo, însă. Avea ceva de clarificat undeva în apropierea casei, plus că-și dorea să fie în mijlocul acțiunii, nu pe margine. În plus, dacă mai rămânea cu ei, era nevoit să bea în continuare, pentru că pur și simplu nu-l suporta pe Berglund treaz fiind. Ar fi

ajuns să-i tragă un pumn în cap sau să-l înjure. Era clar că niciunul dintre ei n-avea să mai plece în noaptea aia. În starea în care erau și pe ceața de afară n-ar fi ajuns nici la șosea. Așa că se scuza și o șterse.

În drumul spre ieșirea din hotel, dădu nas în nas cu Fran Hunter. Probabil că Jimmy îi rezervase o cameră. Flutură din mână spre el în semn de salut și se grăbi să urce.

Sandy își găsi mama acasă, în bucătărie. Se schimbaseră deja de costumul elegant și purta rochia de casă veche și uzată în care o știa de-o viață. Evelyn avea în față o cană de lapte. Când intră în casă, își ridică privirea și-i zâmbi.

— Unde e tata?

— L-am trimis la culcare. De câteva nopți are probleme cu somnul.

— Îmi fac griji pentru el.

— N-ai de ce, îi spuse. Nu mai e cazul. Am trecut prin multe în ultimul timp, vom trece și peste asta.

— Cum a început totul, mamă?

Ea nu răspunse.

— Hoțiile, mamă, despre asta vorbesc.

Pentru prima dată în viață, simțea că vorbește cu ea ca de la adult la adult.

— Hoții? Evelyn era șocată. Dar nu am considerat-o niciodată hoție.

— Inspectorul așa o consideră, în schimb, îi spuse sec. La fel va face și instanța.

— Vai, Sandy, îi spuse, și i se citea în ochi ușurarea că poate acum să vorbească despre asta. A fost atât de ușor.

— Sunt numai ochi și urechi, îi spuse.

Venise acasă extrem de furios, hotărât să-i ceară explicații. Acum doar voia să audă ce avea ea de spus.

— Mereu am avut probleme cu banii, continuă maică-sa. Nu poți să înțelegi prin ce-am trecut: familiile de pescari cu grâmezile lor de bani, cu mașini, haine elegante și vacanțe în destinații cu soare, care păreau că muncesc pentru asta doar două luni pe an. Noi, în schimb, ne chinuiam să trăim cu ce aducea Joseph de la Duncan

Hunter. Și Jackie Clouston care se uita la mine ca la un gunoi de pe talpa pantofului ei. Mi se părea normal să avem și noi ceva în plus. Așa a început. Munceam ca nebuna pentru comunitate și nu primeam nimic în schimb, tot ce câștigau țineau numai pentru ei. Nu e corect.

Oare așa începe corupția peste tot? se gândi Sandy. *Politicienii și oamenii de afaceri care se conving că orice surplus, orice beneficiu li se cuvine, pentru toate riscurile asumate și pentru contribuția pe care o aduc.* Nici el nu era mai breaz. Îl lăsase odată pe Duncan Hunter să scape doar cu un avertisment pentru că se urcase beat la volan, de teamă că altfel i-ar putea crea probleme tatălui său.

— Cum ai procedat?

— Am umflat puțin cheltuielile. Am aplicat la bursele oferite de *Amenity Trust* pentru câteva proiecte - teatrul comunitar a fost primul dintre ele. Am deschis un cont bancar în numele Forumului Insulei și am început să fac rost de chitanțe pentru cheltuieli făcute pe acest cont. Poate că nu toate aceste cheltuieli erau legate de proiect, dar nu-și bătea nimeni capul să verifice, oricum. Și nici nu și-au dat seama. Cu timpul, a devenit un obicei și am început să risc mai mult.

— Adică ai luat sume tot mai mari, interveni Sandy și simți un nod în stomac.

Maică-sa îl crescuse să fie un om cinstit. Odată, furase acadele dintr-un magazin din Symbister și ea îl trimisese înapoi să plătească și să-și ceară scuze.

— Munceam pe nimic pentru ei, îi strigă, cu fața roșie ca focul în efortul de a se convinge mai degrabă pe sine decât pe el. Consideram chestia asta un salariu, atât.

— Trustul ți-a încredințat o mică bursă pentru dezvoltarea atelierului Annei Clouston. Nu a primit-o niciodată!

— Am luat-o cu împrumut, îi spuse, chiar am de gând să-i returnez. Plus că ea mi-e datoare, mi-a luat ideile și modelele de tricotaj și nici măcar nu vrea să mă facă partener la afacere.

— Cum ai să-i plătești, mamă? De ce nu mi-ai cerut mie

ajutorul? Sau lui Michael? Am fi scos-o cumva la capăt, știi bine că mereu ne-am descurcat.

Evelyn își ascunse fața în mâini.

— De-asta s-a răzgândit tata în privința vânzării domeniului Setter? Ca o soluție să scapi de datorii?

— A trebuit să-i spun, n-aveam de ales. Și-a dat seama că e ceva în neregulă în seara funeraliilor Mimei.

— Dar n-a fost în stare să-și ducă gândul la îndeplinire, să vadă un străin locuind în casa Mimei. Știi că a încercat să dea foc la casă pentru asigurare? De data asta n-am mai fost eu ăla fără minte, ca de obicei.

— Eh, ce rost mai au secretele acum!

— Mima avea a doua semnătură la contul bancar, continuă Sandy. Am văzut carnetul de cecuri din sertar. Probabil ea și-a dat seama că furi bani, când tu credeai că n-o interesează genul ăsta de detalii.

— N-avea nicio dovadă.

— Dar bănuia, spuse Sandy, și se gândi că are parte de cel mai dificil interogatoriu din cariera lui de până atunci și, în același timp, cel mai ușor. Îi cunoștea pe toți cei implicați în cazul ăsta și, mai mult, știa cum gândesc.

— Te-a întrebat despre cheltuielile nejustificate? Despre asta discutați atât de aprins în după-amiaza zilei în care a murit?

— Se temea pentru ea și atât, răbufni Evelyn. Ce-o să spună oamenii dacă se află: „Eu știu ce înseamnă să fii ținta bârfelor. Ascultă ce spun, Evelyn, nu vrei așa ceva! Nu i-aș dori asta nimănui.”

— Probabil se temea și pentru tata, interveni Sandy sec. Despre ce efect va avea asupra lui.

— Eh, spuse Evelyn, ai dreptate. Mima i-a purtat mereu de grijă tatălui tău.

— Te-ai întors mai târziu s-o omori?

Era întrebarea care îl chinase încă de când realizase că lucrurile nu erau chiar în ordine între părinții lui.

Evelyn îl privi îngrozită, pentru că nu se așteptase ca el s-o considere vreodată o criminală. Ea încerca să se convingă că e un om bun.

— L-ai văzut pe Ronald pe câmp cu pușca și ți-ai zis că e un moment prielnic să-i închizi gura Mimei? Un accident pe vreme proastă, nimic mai mult. Dacă se dovedea că el o împușcase din greșeală, nu mai afla nimeni de banii furați din cont de tine. Chiar credeai că are să țină povestea asta?

— Nu, îi strigă, nu! Sandy, chiar mă crezi în stare de asemenea fapte?

Nu știa ce să-i răspundă. Până nu de mult, n-ar fi crezut-o în stare nici de furt și nici de înșelătorie.

— Puteam și eu să mă mărit într-una din acele familii bogate de pescari. Chiar și pe vremuri aveau mai mulți bani decât fermierii. Nu investeau în traulere mari, dar se descurcau foarte bine pentru standardele insulei, spuse și ridică privirea, zâmbind amar. Poate n-ai crede acum, dar aveam mare succes la băieți pe atunci. Toate lumea mă complimenta pentru ce fetișcană frumoasă eram. Andrew Clouston mă plăcea teribil, dar întotdeauna l-am preferat pe Joseph, încă de pe vremea în care eram colegi la școală. Ce-mi păsa mie pe atunci de vrăjitoarea nebună de maică-sa sau de faptul că n-aveau o lețcaie!

— Poate ar fi bine să urc la tata.

— Nu, îi spuse, nu te duce. Nu-l deranja. I-am dat o pastilă de somn și a adormit, probabil.

Sandy se simțea epuizat. Se ridică. Trebuia să-l găsească pe Perez. Urma să fie o noapte lungă.

— Unde pleci?

— La lucru.

În mod normal, l-ar fi copleșit cu întrebări sau ar fi încercat să-l convingă să nu plece pe așa o vreme proastă. Acum, însă, doar se ridică să-l conducă și rămaseră o vreme în pragul ușii. Stânjenită, se ridică și-l sărută scurt pe obraz.

— Ai dreptate, îi spuse, trebuia să vă fi cerut ajutorul vouă, copiilor mei.

Pentru prima dată în viața lui, mama sa recunoștea că greșise.

Capitolul 43

Decizia lui Fran de a veni la Whalsay îl năucise pe Perez. Insistase să meargă cu el imediat ce Duncan, tatăl lui Cassie și fostul ei soț, apăruse la Ravenswick să-și ia fata la casa lui din Brae, iar ea se trezise deodată liberă în seara aceea. „Te rog, Jimmy, lasă-mă să vin cu tine! Nu ne-am văzut de săptămâni întregi. Îți promit că mă port frumos, nu-ți stau în drum și fac tot ce spui tu.” Cum ar fi putut să-i reziste, s-o refuze?

Pe drumul spre Laxo simțea că amețește din cauza parfumului ei și a mâinii cu care-i strângea genunchiul, printre frânturi de discuții despre Londra, Cassie și prietenii de la oraș. Nu-l întrebase nimic despre ancheta din Whalsay și el știa că ea evita mereu să-l pună în postura în care n-ar fi putut să-i răspundă. Pe feribot, insistase să iasă din mașină și să stea la aer, sprijinită de rampa de metal ridicată, să poată mirosi sarea și să simtă vântul pe piele. „Ce dor mi-a fost de aerul ăsta! Uneori, am senzația că mă sufoc în oraș.”

El îi arătase un cufundar polar negru care se învârtea deasupra mării. Lumina soarelui era lăptoasă și, uneori, valul de ceață era atât de dens, că nu mai vedeau deloc țărmul și nici chiar marea. În clipele acelea, feribotul părea imponderabil, ca și cum ar fi plutit în spațiu, ca un dirijabil ciudat. În Symbister, o dusesse la Pier House Hotel și îi rezervase o cameră. „Una dublă de data asta, Jimmy.” La recepție era Jean, care nu-i făcuse cu ochiul, dar rânjea de mama focului: „Gata. Vă oferim apartamentul nupțial.” Era o cameră mai mare decât oricare alta în care stătuse până atunci la Pier House, cu priveliște spre port și o cadă emailată enormă, dar și cabină de duș. Tapetul era decorat cu boboci rozalii mari cât o conopidă, iar în mijloc trona un pat uriaș din mahon masiv.

În timpul evenimentului de la sala de festivități nu reușise să-și ia ochii de la ea. Fran vorbea cu toată lumea, cu Evelyn și cu Sandy, cu Jackie Clouston și cu celelalte

femei care turnau ceaiul. Știa ce spune fără să-i audă cuvintele, doar după cum își mișca corpul. În tot acest timp nu-și dorea decât să fie singur cu ea, să-i mângâie pielea și să-i simtă cu vârful degetelor curba fină a spatelui. Ancheta care-i năpădisese gândurile de la moartea Mimei încoace părea acum un inconvenient minor.

Se străduia să rămână concentrat pe ceea ce avea de făcut. Timpul se scurgea repezitor, iar Laing îi fixase la ultima întâlnire o limită clară și de netrecut în această privință. Anunțul său făcut în cadrul evenimentului, potrivit căruia moartea lui Hattie nu fusese sinucidere era, evident, un bluf. Dacă nu funcționa, își pierdea speranța să mai pună pe cineva sub acuzație vreodată. După eveniment, o lăsase pe Fran înapoi la hotel. O condusesese până la intrare: „Nu mă aștepta, s-ar putea să dureze toată noaptea.”

Ea îi zâmbise: „Nu e chiar la ce m-am gândit pentru prima noapte acasă după atât de mult timp.” O sărutase, fără să-i pese că pot fi văzuți din bar. Fran rămăsese în pragul ușii, privindu-l cum se îndepărtează cu mașina. Ceața era atât de deasă acum, că reflecta lumina farurilor. *E o nebunie*, își spuse Perez. *Ce naiba am impresia că o să se întâmple?* Se gândea la camera caldă de hotel, la cada aia imensă.

Parcă la vechea carieră de piatră situată între sala de festivități și Setter și așteptă. Nu spera să se întâmple ceva, cel puțin câteva ore de atunci înainte. Auzi o mașină în apropiere, dar nu se vedea nimic și timpul părea să se miște extrem de încet. Își pusese mobilul pe vibrații și îl simți deodată zbârnâind în buzunar. Era Sandy, care vorbea pe un ton jenat.

— N-am rezistat să mai stau la Pier House. I-am lăsat la bar, erau puși pe fapte mari. Trebuia să vorbesc cu mama, sper că mă înțelegi.

Ar fi vrut să-l întrebe cum făcea față situației, dar noul Sandy părea să se descurce foarte bine, fără ca Perez să-i poarte de grijă ca până acum.

— Ce vrei să fac? Poate ar fi bine să mă duc ia Setter.

Toată lumea știe că m-am mutat înapoi acasă după incendiu.

— Ok, mergi la Setter, dar nu aprinde luminile. L-ai văzut pe Cedric la Pier House?

— Da, mi-a zis că e totul pregătit.

— Care a fost reacția?

— N-am avut ocazia să întreb, eram cu doamna James și cu Paul Berglund.

Perez coborî din mașină. Îi înțepeniseră încheieturile de la cât stătuse pe scaun. Porni de-a lungul cărării, ratând uneori marginea drumului și simțind iarba moale sub picioare; întunericul era aproape vâscos și avea senzația că îl învăluie complet.

Se opri să-și tragă sufletul, când deodată auzi pași în fața lui. Se îndepărtau de el și era exact ceea ce așteptase, mai ales că trecuse deja de miezul nopții, iar vremea nu îmbia deloc la o plimbare liniștită sub clar de lună. Rămase nemișcat și pașii se pierdură în întuneric. Porni încet în urma lor, atent să scoată cât mai puțin zgomot cu putință. *E ridicol*, își spuse. *Parcă suntem copii care se joacă de-a v-ați ascunselea. Nu e nimic profesionist în ce fac eu acum.* Brusc, de nicăieri, apăru o rază de lumină. Era, probabil, o fereastră fără draperii din casa mare de pe deal a familiei Clouston, iar ceața începea să se ridice. De-acum era sigur încotro se îndrepta criminalul și nu se mai simți atât de pierdut; avea, măcar, un punct de reper și știa unde se află. Se gândea la oamenii care călătoreau cu *Autobuzul de Shetland* în nopți ca aceea de acum, fără radar și fără GPS, echipați doar cu o hartă și o busolă.

Când se apropie de Setter, simți o briză pe față și se gândi din nou că urma să se ridice ceața. Era în apropierea fermei, probabil, dar Sandy îl ascultase și în casă nu era aprinsă nicio lumină. Perez ar fi vrut să vorbească cu el, să-l avertizeze că erau pe aproape, dar nu voia să riște să se audă zgomotul vreunei conversații sau al soneriei telefonului din casă. Criminalul ucisese deja de două ori și era imprevizibil. Se opri; era o liniște deplină, ocazional întreruptă de sirena semnalului de ceață. Ceva mai

departe, observă o scânteie în mișcare: cineva cu o lanternă. Nu fusese vizibilă până atunci, când ceața era mai deasă.

Simți cum suprafața pe care calcă își schimbă textura. Lăsaseră în urmă drumul asfaltat și mergeau pe cărarea plină de gropi care ducea la casa de la Setter. În fața lui, criminalul se împiedică; pașii ezitară câteva clipe, după care își reluară drumul în sus. Perez se apropiase. Lanterna din fața lui lumina zidul casei și ocoli ca să lumineze cărarea spre situl arheologic. Perez zări cu coada ochiului bazinul de imersie și movilele de pământ excavat. Încremenii locului, nu trebuia să fie auzit, nu încă. În fața lui, lumina continua să se miște, fără ca pașii să se mai audă; criminalul mergea pe iarbă. Apoi se opri, iar lumina descrie un arc larg în întuneric, astfel că Perez fu nevoit să se lipească de perete ca să nu fie văzut.

Se lăsă o tăcere deplină.

— Cedric!

Era vocea unui bărbat. Nu era furios, mai degrabă rugător.

— Cedric! Ești acolo? Ce vrei de la mine?

Brusc, se aprinse o lumină puternică, iar în mijlocul ei stătea Ronald Clouston. Ca și cum un reflector din *no man's land* l-ar fi prins în fasciculul său de lumină ca într-o capcană, iar el încremenise acolo absolut îngrozit. Stătea chiar lângă șanțurile sitului, cu o movilă mare de pământ în spate, încă umedă de la ceața de mai devreme. Nu mai lipsea decât un gard înalt cu sârmă ghimpată ca toată scena să fie desprinsă dintr-un film de spionaj din timpul Războiului Rece. În mâini, Ronald ținea o pușcă cu țeava retezată.

— Cedric! strigă din nou, de data asta cu o voce fermă. Termină cu jocurile astea, omule, putem să vorbim despre asta!

— Cedric nu e aici!

Era Sandy, înarmat doar cu lanterna. Ronald miji ochii spre sursa luminii. Perez se strecură prin spatele lor, rămânând ascuns în umbră. Chiar dacă rostise numai

patru cuvinte Perez își dădu seama cât de furios era Sandy, mai furios decât fusese vreodată în viața lui.

— Acum ce-ai de gând, Ronald? continuă Sandy. Mă împuști și pe mine? E o noapte cețoasă, ce-i drept, poți să zici c-ai ieșit din nou după iepuri. Sau mă pocnești în cap cu o piatră și îmi tai venele după aceea? Cum i-ai făcut bieteii fete din sud.

Se lăsă tăcerea și Perez avu impresia că Sandy suspină.

— Cum să-i faci asta, Ronald? Unei fete atât de tinere?

Clouston rămăsese tăcut în ceață și nu scotea o vorbă.

— Ce te-a împins să faci asta? continuă Sandy. Onoarea familiei? Era nevoie ca doi oameni să moară ca să rămână onoarea familiei Clouston nepătată?

— Nu fi tâmpit, omule!

În sfârșit, Ronald fusese provocat suficient încât să vorbească, iar glasul îi semăna cu un răget.

— N-a fost nicio clipă vorba de onoare, doar de bani, adăugă el și-și ridică arma.

Sandy rămase nemișcat cu mâinile la vedere și doar cu lanterna în una dintre ele. Perez ieși din întuneric și se apropie.

— Dă-mi arma, îi spuse, cu o voce foarte calmă și joasă. Nu ne poți împușca pe amândoi deodată.

Ronald se întoarse și ezită câteva clipe. Inspectorul întinse mâna și îi luă arma încet. Ronald se opuse o secundă, după care o cedă fără o vorbă, recunoscător chiar, i se păru lui Perez, că nu mai era nevoie să hotărască dacă s-o folosească sau nu. Perez aruncă arma, după care îi strânse mâinile la spate și îi puse cătușele. Preț de câteva secunde, rămaseră foarte aproape unul de celălalt, ca și cum ar fi interpretat un dans bizar. Sandy își lăsă mâinile jos. Inspectorul pricepu în clipa aceea că tânărul habar n-avea că era și el acolo, se așteptase să moară de mâna prietenului său cel mai bun. Istoria care se repeta.

Capitolul 44

La secția de poliție de pe deal, Perez stătea în sala de interogatorii și aștepta ca Ronald Clouston să apară cu avocatul. Era încă întuneric. Stătea lângă fereastra îngustă și privea în jos la peisajul creat de luminile orașului. La finalul lui ianuarie, în timpul sărbătorii *Up Helly Aa*, parada de personaje costumate din cadrul festivalului trecea chiar prin fața ferestrei, acompaniată de sunetele cimpoaielor și de incantațiile lor, cu chipurile luminate puternic de lumina făcliilor pe care le purtau cu mândrie.

Auzi zgomot de voci de pe coridor. Ușa se deschise și Ronald Clouston intră împreună cu un avocat de vârstă a doua și cu una dintre colegele de la secție, Morag. Conversația se purta între profesioniști; Ronald arăta ca un somnambul. Era calm, dar ochii lui aveau o sticlire aparte. Rămase în picioare lângă masă și ar fi continuat să stea așa dacă avocatul nu l-ar fi apăsât pe umăr și nu i-ar fi făcut semn să se așeze.

Perez porni reportofonul, pronunță data și ora și numele celor prezenți. Apoi tăcu, o vreme. Ar fi trebuit să fie momentul lui de triumf, dar nu reușea să simtă altceva decât o tristețe teribilă. Povestea lui Ronald Clouston și a crimelor din Whalsay avea să fie spusă mai departe la fel ca legenda negustorului medieval sau cea a *Autobuzului de Shetland* și a infidelității Mimei. Adevăratele tragedii personale aveau să rămână uitate undeva, în urmă.

— De ce ai ucis-o pe Mima Wilson?

Niciun răspuns.

— Cred că ai făcut-o pentru că tatăl tău ți-a cerut asta, continuă Perez, deși părea că vorbește de unul singur. Doar întotdeauna ai făcut ce ți-a cerut tatăl tău. Chiar și după ce a suferit infarctul, tot el era, de fapt, conducătorul casei. Niciodată n-ai fost în stare să-i ții piept. Ți-a cerut să renunți la studii și să muncești pe *Cassandra*, te-ai conformat imediat. Ai vreodată momente în care să fii tu însuși, Ronald? Tot părinții tăi au decis că e momentul să

te însori și să ai un copil, ca să mai existe o generație de urmași gata să plece la pescuit?

Înțeleg foarte bine genul ăsta de presiune, știu ce efect poate avea asupra unui bărbat.

Pentru prima dată de când intrase în cameră, Ronald își ridică privirea spre Perez.

— Anna nu are niciun amestec în povestea asta, așa că lăsați-o în pace.

— Dar va fi nevoită să se amestece, dacă se dovedește că soțul ei a omorât doi oameni. Și fiul tău va trebui să suporte chestia asta. Când ai aflat că bunicul tău e un criminal? Erasî încă un puști, așa-i?

Rămaseră o vreme uitându-se unul în ochii celuilalt. Chiar și acum, știind cât rău făcuse, Perez îl compătimea. *Ce naiba o fi cu mine?*

Ronald începu să vorbească:

— Tata mi-a spus când eram la liceu. Mă pregăteam să merg la Universitate. Mama nu avea nicio problemă cu asta, tata, în schimb, era negru de furie, considera că locul meu e pe vas, lângă familie: „Ce știi tu prin ce-am trecut noi ca să avem toate astea! Și acum le dai cu piciorul, pur și simplu”, asta obișnuia să-mi spună.

— Și totuși te-ai ambiționat să-ți iei licența.

— Da, am plecat. După tot ce-mi spusese, oricum nu mai voiam să am de-a face cu barca. Nici nu credeam că mă mai întorc vreodată în Whalsay.

— Te-ai răzgândit când tatăl tău s-a îmbolnăvit?

Alte clipe de tăcere.

— Cred că a fost vorba de loialitate, spuse Ronald.

— Și de bani, interveni Perez, uimit de cât de amare erau vorbele lui.

Abia își recunoștea propria voce.

— Tu însuși spuneai că banii creează dependență. Îți era dor de viața bună și îndestulată cât ai stat în sud?

Ronald nu răspunse.

— Tatăl tău te-a primit înapoi cu brațele deschise, continuă Perez. Fiul risipitor.

— Nu-l voi amesteca pe tata în povestea asta, e un om

bătrân și bolnav. Îmi recunosc crimele, dar pe el să-l lăsați în pace să-și trăiască bătrânețea liniștit.

Perez nu mai simțea milă de-acum, doar un val teribil de intens de furie.

— Pe bune? Cred că tocmai asta nu merită să primească.

Ronald îi evită privirea. Perez trase are adânc în piept.

— Ok, deci nu vrei să vorbești. O să-ți spun eu atunci o poveste, să-ți explic cu ce te confrunți în momentul de față.

În timp ce vorbea, Perez avea în minte imaginea lui Hattie zăcând în șanț plină de sânge și se întreba cum naiba de era în stare să poarte o conversație civilizată cu criminalul ei și cum de a putut să-i fie milă de el cu doar câteva minute în urmă. *Fiindcă cu asta mă ocup, își spuse, și e singurul lucru la care mă pricep cu adevărat.*

Începu din nou să-i vorbească lui Ronald, ca și cum ar fi fost singura persoană din cameră, cu un glas doar suficient de tare încât reportofonul să-i poată înregistra vocea.

— E război. Trei bărbați destoinici din Whalsay lucrează pentru *Autobuzul de Shetland*: Jerry Wilson, Cedric Irvine, al cărui fiu conduce acum Pier House Hotel, și tatăl tău, Andy Clouston. Salvează vieți omenеști. Doar că, la un moment dat, apare un tânăr norvegian. Per. Și el era destoinic și viteaz și merită un nume. Venise în Marea Britanie cu un scop anume, era mai degrabă contabil decât soldat, și voia să strângă bani ca să finanțeze proiectul Rezistenței.

Ochii lui Ronald se măriră.

— De unde știu detaliile astea? continuă Perez. Pentru că un detectiv sapă în trecut, sunt și eu tot un fel de arheolog. Am făcut cercetări la Ambasada Norvegiei și am discutat cu istoricii locului. Când Per a dispărut, avea asupra lui o adevărată avere în coroane norvegiene, bine dosite în șase cutii de tutun. Pare o poveste de adormit copiii, nu-i așa? spuse Perez și îl privi. O poveste de aventuri din cărți sau una din legendele de demult cu spiriduși. Comori ascunse - ce ireal pare! Dar pe vremea aceea era extrem de real. Cel puțin până când comoara a dispărut și toată lumea a bănuț că Per fugise cu banii, ca

un trădător. Dar Per era un om cinstit și curajos. Mima era o femeie zburdalnică și pe atunci și flirtase întruna cu străinul atrăgător care se purta frumos cu ea, mult mai frumos decât ar fi putut să se poarte bărbatul ei vreodată. Jerry Wilson i-a descoperit împreună în pat, s-a pierdut cu firea și l-a omorât, după care s-a descotorosit de cadavru cu ajutorul prietenului său cel mai bun, care întâmplător era un Clouston: bătrânul Andy Clouston, bunicul tău. Vestea că norvegianul dispăruse a început să circule imediat, cum se întâmplă de fiecare dată într-un loc cum e Whalsay, așa că oamenii și-au născocit fiecare propria versiune: una dintre ele, povestită lui Cedric, a fost aceea că Per trădase.

Perez se opri. Ar fi fost bine dacă aducea o sticlă cu apă în sala de interogatoriu, își simțea gâtul uscat și era ușor amețit din cauza lipsei de somn. Îl privi din nou pe Ronald, probabil la fel de epuizat ca și el. Cum ar fi putut să mai doarmă de când începuse să ucidă oameni? Perez își continuă discursul:

— L-au îngropat pe norvegian la Setter, în bucata aia de pământ unde oricum nu creștea mai nimic în afară de buruieni. Mima n-a știut niciodată, nici măcar nu era sigură că norvegianul murise. Nu a știut nici despre bani, deși cred că Jerry îi făcuse niște promisiuni de avere pentru viitor: „Într-o zi, am să fiu bogat. Și tu o să ai o casă frumoasă și haine drăguțe și o să călătorim în lumea largă.” Probabil că planul era ca, odată războiul încheiat și povestea norvegianului uitată, să poată să se bucure de bani. Doar că Jerry n-a mai apucat să se bucure de partea lui, fiindcă a fost înecat, spuse Perez și-l privi pe Ronald în ochi, forțându-l să se uite la el. Ți-a povestit Andrew cum s-a întâmplat? Doar era acolo și a văzut absolut tot.

În sfârșit, Ronald vorbi:

— Plecaseră pe mare într-o barcă mică. S-a stârnit furtuna și Jerry a fost răsturnat în apă. Bunicul a fost nevoit să aleagă pe cine să salveze: fiul sau prietenul cel mai bun.

Cuvintele răsunau ca o lecție învățată la școală. Perez se

aplecă peste masă, aproape de Ronald.

— Și acum pe bune, ce crezi să s-a întâmplat de fapt?

Ronald nu mai era în stare să se prefacă indiferent:

— Se certau pe bani. Jerry Wilson a început. Bunicul l-a împins și el a căzut. L-a văzut și tata când a căzut, deși avea doar zece ani la vremea aceea. L-a văzut cum dispărea sub valuri și a început să plângă, dar bunicul l-a certat să nu se mai smiorcăie ca un copil: „El sau noi, Andrew, pricepi? Să nu scoți un cuvânt despre asta, dacă nu vrei să-ți vezi tatăl închis pentru crimă”.

— Și, brusc, familia Clouston a devenit bogată, spuse Perez. Cum s-a întâmplat? Un drum la Bergen, să cumpere o barcă nouă? Și apoi alta, puțin mai mare. Dar bunicul tău era un tip inteligent, investea totul, dar nu foarte repede și nici foarte la vedere. Apăruseră deja zvonuri despre proveniența banilor, dar insularii au pus-o până la urmă pe seama norocului și a economiilor. Și, mai ales, ca o răsplată pentru toată implicarea și sacrificiul lui în timpul războiului, lucrând pentru *Autobuz*. Andrew a moștenit averea încercând să se convingă de faptul că provenea din ceva noroc și muncă multă. El era oricum mai bun decât Joseph Wilson, care plecase să muncească pentru Duncan Hunter și își petrecea weekend-urile asudând pe brazda din spatele casei, doar-doar să mai pună un ban deoparte. Andrew a cumpărat *Cassandra* și erați aranjați pe viață. Până când două tinere s-au apucat să scormonească în pământ.

— Mima credea că e amantul ei norvegian, spuse Ronald, credea că al lui e craniul găsit.

Poate că parte din oase chiar erau ale lui, se gândi Perez. Cel de-al patrulea fragment care nu se potrivea cu restul. Își lăsă capul în mâini.

— Apoi și-a amintit ce îi spusese Jerry despre teancul de bani străini și poate că a dat timpul înapoi și s-a gândit la noua barcă de după război, una dintre predecesoarele *Cassandreii*, pe care familia Clouston o cumpărase în anii '50. De construcție norvegiană. Și așa au început întrebările: și ea avea nevoie de bani, dar nu pentru ea, ci

pentru Joseph. Evelyn se înglodase în datorii și Mima voia să-și ajute familia. Credea că, în sfârșit, cei din familia Wilson se vor bucura de ceea ce era al lor. Așa s-a întâmplat?

Ronald îngână din cap.

— Pentru reportofon, te rog, îi ceru inspectorul cu o voce aspră, tăioasă, pentru că, preț de câteva clipe, simțise din nou acea compătimire pentru omul din fața lui; se strădui să-și amintească de Hattie zăcând moartă în șanț.

— Da, asta s-a întâmplat.

— A fost ideea ta s-o omori?

— Era ultimul lucru la care m-aș fi gândit! Abia mi se născuse copilul. Vă dați seama ce sentimente poți avea când îți iei prima oară copilul în brațe, când îți vezi nevasta născând? Nimic nu conta mai mult decât ei.

— Vrei să spui că ai ucis-o pe Mima de dragul copilului tău?

Vocea lui Perez era atât de rece și de dură că Morag, care îl știa de când erau mici, de când fuseseră colegi la școală, îl privi lung, intimidată. Ceva mai târziu, la cantină, avea să spună că inspectorul îi păruse o persoană complet străină.

— Nu! Nici vorbă de așa ceva!

— De ce atunci? Te rog, explică de ce a fost nevoie să omori o femeie bătrână și lipsită de apărare?

— Se dusesse la casa alor mei să stea de vorbă cu tata...

— Era și mama ta de față?

Întreruperea lui Perez îl plezni ca un bici.

— Era în casă, dar tata a trimis-o din bucătărie, așa că nu știe despre ce au vorbit. Tata i-a spus Mimei că nu putea să-i dea bani, capitalul lui era investit integral în *Cassandra*. Nici nu putea s-o vândă, fiindcă nu era numai decizia lui, avea și acționari. Mima i-a spus că, în acest caz, urma să aibă o lungă conversație cu nepotul ei.

— Cu Sandy, adică, fiindcă el lucra la poliție?

Ronald dădu din nou din cap dar, de data asta, Perez nu-i mai ceru să vorbească pentru reportofon. Avea alte întrebări mai urgente pe care să i le adreseze:

— Prin urmare, Andrew te-a rugat să rezolvi situația creată? Să te asiguri că Mima nu mai creează probleme, pentru binele familiei?

Ronald strânse din buze și refuză să răspundă.

— Spune-mi ce s-a întâmplat în noaptea în care a murit Mima, continuă Perez. Descrie fiecare detaliu pas cu pas, te rog.

— Copilul nu dormise toată noaptea, începu Ronald și chipul său părea deodată extrem de aprins; nu era deloc cald în încăpere, dar fruntea îi era acoperită de sudoare. Avea colici și scâncea întruna cu niște gemete ascuțite, ca un fel de animal, un purceluș sau așa ceva. N-aveai cum să dormi în condițiile alea. Anna era nervoasă. Cu copilul reușea să-și păstreze destul de bine calmul, dar își vărsa toți nervii pe mine. Am simțit nevoia să ies puțin și m-am dus în Lerwick la bibliotecă și apoi la supermarket. Trebuia să iau o pauză de la atmosfera aia din casă. Doar că m-am întors cu un feribot ceva mai devreme decât plănuisem, așa că am trecut și pe la casa părinților mei. Tata tocmai ce primise un telefon de la Mima, care îi spusese că Sandy urmează să vină pe insulă și că îl rugase s-o viziteze. Tata era într-o stare foarte proastă.

— Așa că te-ai oferit să pui lucrurile în ordine pentru el.

— Trebuia să fac ceva! strigă Ronald, cu o voce mult mai puternică decât până atunci. Tata își făcea rău singur și mama era extrem de speriată din cauza lui. M-am oferit să merg la Mima să vorbesc cu ea, s-o conving să renunțe și să-i ofer ceva la schimb.

Urmă un moment de tăcere, timp în care Perez așteptă răbdător ca Ronald să-și reia mărturisirea. Clouston continuă, ceva mai calm, de data asta:

— M-am întors acasă și am luat cina cu Anna, după care ea a început din nou să se ia de mine, să-mi reproșeze că beau, chiar și acum când am devenit tată. N-am mai suportat, trebuia să plec de acolo. I-am spus că plec să împrusc iepuri.

— În schimb, ai plecat spre Setter.

— Am plecat să împrusc iepuri, repetă Clouston. Nu

plănuisem nimic, dar nu mă puteam gândi decât la asta: ce s-ar fi întâmplat dacă Mima începea să răscolească trecutul? Așa că m-am dus s-o văd.

Perez aștepta fără să scoată o vorbă. Avocatul își frământa de zor mâinile în poală și îl privea insistent pe inspector, așteptând parcă să continue cu întrebările, ca interogatoriul să se încheie mai repede.

— Era ceață. Am văzut luminile aprinse în casă și îi auzeam televizorul, chiar dacă ușa era închisă. Am ciocănit și am așteptat. Mi-a deschis și am simțit imediat mirosul de băutură. Mimei îi plăcea mereu să guste un pahar, două: „Așa deci, Andrew și-a trimis copilul să spele păcatele trecutului în locul lui”, așa mi-a zis, după care a tras o haină galbenă pe ea, m-a împins din ușă și a luat-o înainte spre grădină: „Vino să vezi unde mi-au îngropat iubitul! O să iasă totul la iveală imediat ce se întorc oasele alea de la testare.” Și a trecut în grabă pe lângă mine, a luat-o pe lângă casă și s-a îndreptat spre câmp. Era atât de simplu. Ea încă trăncănea și, pur și simplu, nu mai suportam zgomotul văicărelilor, așa că am lăsat-o să se îndepărteze puțin. La un moment dat s-a întors să vadă dacă vin după ea. Atunci am ridicat pușca și am tras, încheie Ronald și își ascunse capul în mâini, de parcă ar fi încercat să-și acopere urechile, și rămase cu privirea pe fereastră, uitându-se undeva departe, unde începeau deja să mijească zorile. Odată ce zgomotul împușcăturii a dispărut, s-a lăsat liniștea, o liniște deplină și teribil de plăcută. Nu mai trăncănea nimeni. Pe drumul spre casă am luat vreo doi iepuri, ca să nu fiu nevoit să dau explicații nevastei de ce mă întorc cu mâna goală.

— Și Hattie? continuă Perez. Chiar trebuia să moară? Și în felul ăla?

— Își dăduse seama de ceea ce se întâmplase în zilele imediat următoare morții Mimei, spuse Ronald. Nu chiar toată povestea, dar suficient cât să implice familia. O auzise pe Mima vorbind cu tata la telefon despre oase. Trebuia să fac cumva s-o iau de pe domeniu, dar era pur și simplu obsedată de situl arheologic. Era clar că n-avea să

renunțe niciodată la săpături și, în cele din urmă, ar fi găsit și restul de oase ale norvegianului. Și atunci s-ar fi aflat tot: ar fi fost identificat și lumea și-ar fi adus inevitabil aminte de bani, de coroanele ascunse în cutiile de tutun.

— Și voi n-ați mai fi fost prospera familie Clouston din Whalsay.

Ronald privea în altă direcție, dar continuă să vorbească:

— Hattie o auzise pe Mima vorbind cu tata la telefon, i-a auzit certându-se, dar nu își imagina că eu aș fi avut ceva de-a face cu moartea bătrânei. Fusesem la facultate în sud, eram școlit și educat prin contactul cu lumea academică și obișnuiam să citesc cărți și să vorbesc despre istorie. Avea încredere în mine și, după întâlnirea cu șeful ei, ne-am văzut întâmplător: „Putem sta puțin de vorbă, Ronald?”, m-a întrebat. „Vreau să știi că l-am sunat pe inspectorul Perez. Știu că tatăl tău e un om bolnav, dar cred că el a împușcat-o pe Mima. Voiam doar să te avertizez, să știi...”

— Vreau detalii, te rog. Cum ai ucis-o?

— Am mers cu ea la Setter, sub pretextul că sunt interesat de subiect. Chiar am întrebat-o dacă există posibilitatea să fie și oase ceva mai recente îngropate pe domeniu. La un moment dat, când s-a întors cu spatele, am lovit-o în moalele capului cu o piatră rotundă și netedă.

— Nu suficient de tare să spargi pielea, interveni Perez, dar destul cât să-și piardă cunoștința, ceea ce a creat momentul propice ca să-i înscenezi sinuciderea. De ce i-ai tăiat venele cu briceagul lui Paul Berglund?

— Al lui era? Îl privi Ronald surprins. Nici nu mi-am dat seama. Era la îndemână și era ce-aveam nevoie să-mi fac treaba.

Sângele rece cu care mărturisea detaliile crimei îl revolta pe inspector, care se aplecă din nou spre ucigaș:

— Cum ai putut să-i faci asta?

Ronald se gândi o vreme, interpretând întrebarea la propriu:

— Sunt obișnuit cu sângele, îl văd mereu când scot mațele peștelui sau când omor tot felul de animale. Fata

era oricum leșinată deja, trebuia să fac să arate ca o sinucidere.

Brusc, îl năpădi un gând neașteptat:

— L-ați pus pe Cedric să mă sune în seara asta. Și ați născocit un martor la crimă, mi-a spus Anna chestia asta când s-a întors de la evenimentul de la sala de festivități. Dar Cedric n-a fost nici măcar pe aproape în după-amiaza aia.

Nu, n-a fost acolo, își spuse Perez. Dar a fost și el la fel de implicat. Și tatăl lui lucrase la Autobuzul de Shetland. Avusese logică să-l folosească pe Cedric ca momeală, să spună că-și voia partea lui de bani.

— Au murit doi oameni, îi răspunse inspectorul, trebuia să oprim chestia asta odată și odată.

Se ridică și se apropie din nou de fereastră. Era o dimineată frumoasă, cu raze de soare care sclipeau vesel deasupra valurilor.

Capitolul 45

În seara aceea se întâlneau la casa lui Fran din Ravenswick. Ea gătise cina și, acum că terminaseră de mâncat, stăteau la masa din bucătărie și vorbeau la un pahar de vin. Strânseseră vasele, dar păstraseră un platou de brânzeturi și câteva boabe de struguri roșii, ca un fel de studiu de natură moartă. Era târziu, fiindcă Fran insistase s-o culce pe Cassie mai întâi. Perez își dădea seama că Sandy era emoționat, nu era genul de eveniment social cu care era el obișnuit. Băuse mai puțin ca ei, deși Perez îi sugerase că poate să meargă cu un taxi înapoi în oraș. Dar tânărul nu voia să se facă de râs, mai ales că era foarte încântat că fusese invitat. Perez îl cunoștea suficient de bine de-acum.

„Ce face Anna, cum se simte?” îl întrebase Fran imediat ce intrase. Sandy rămăsese noaptea trecută în Whalsay pentru înregistrarea declarațiilor.

— E în stare de șoc, evident. O să plece în sud, să stea o vreme cu părinții ei, până reușește să înțeleagă tot ce s-a întâmplat. Zice că o să se întoarcă în Shetland, dar personal nu cred că o să mai vină vreodată. S-a străduit foarte tare să se integreze, dar cred că nu era făcută să fie nevastă de Shetland.

— Dar eu? interveni Fran zâmbind. Crezi că eu aș fi potrivit ca nevastă de Shetland?

Perez știa de unde vine întrebarea asta. Sandy trăise cu convingerea că Ronald era prietenul său și încă privea morțile din Whalsay ca pe o trădare personală. Fran încerca doar să destindă atmosfera, nu existau alte subtilități la întrebarea ei.

— Tu? răspunse el. Tu te-ai potrivi excelent oriunde.

— Andrew și Jackie vor fi acuzați de ceva? continuă Fran și se întinse după o boabă de strugure și o bucățică de brânză.

— Jackie nu, răspunse Perez de data asta. Chiar dacă a bănuț că Ronald era implicat în vreun fel, nu a știut nimic

sigur. Și nu avem nicio dovadă care să ateste că a știut vreodată de unde proveneau banii.

— Dacă mergem suficient de departe în timp, cred că toate familiile bogate din Marea Britanie au obținut banii într-un mod cel puțin suspect, spuse Fran. Prăzi de după război, obținute pe spatele săracilor.

Perez zâmbi, dar nu spuse nimic. După câteva pahare, Fran obișnuia să se considere avocatul poporului.

Sandy se foi în scaun.

— Crezi că avem, totuși, suficiente dovezi să-l incriminăm pe Andrew? Știm că a fost implicat, a încercat să ne distragă atenția de la Setter când mi-a spus că aruncaseră cadavrul norvegianului peste bord. Dacă îi dezgropăm oasele lui Per și îi rugăm pe contabili să analizeze registrele fiscale ale lui Andrew de-a lungul anilor, ar trebui să avem suficiente dovezi pentru o acuzație oficială din partea Procuraturii.

Perez înțelese că lui Sandy îi era mai la îndemână să-l considere pe Andrew un criminal decât pe Ronald. Sandy fusese trădat de vechiul său prieten, dar amândoi căzuseră pradă manipulării lui Andrew.

— Da, e posibil, îi spuse Perez, care știa foarte bine cât de mult durează o asemenea anchetă și se îndoia că Andrew Clouston avea să mai fie în viață la finalizarea ei.

Poate că un trai singuratic în casa aia mare din vârful dealului, cu o nevastă sfâșiată de durere din cauză că și-a pierdut fiul la închisoare și nepotul pe mâna rudelor din sud, avea să fie o pedeapsă suficient de aspră în cele din urmă.

Privi pe fereastră spre farul din Raven Head. Era o noapte senină și își zise că era posibil să înghețe puțin, o ultimă zvâcnire a frigului înainte de instalarea verii. Brusc, își aminti de Paul Berglund și se întoarse spre Sandy, zâmbind:

— Bunica lui Berglund era suedeză, nu norvegiană. Nicio legătură cu amantul Mimei. Omul e complet oribil și antipatic, dar nu e criminal.

— Deci m-am înșelat din nou, spuse Sandy, deși ceva

mai relaxat.

Perez îi observă paharul gol și turnă niște vin pentru amândoi. Părea că nu mai dormise de ore întregi și că doar cofeina și alcoolul îl mai țineau pe picioare.

— Oase în pământ, spuse Sandy, pe jumătate adormit. Schelete într-o cutie.

Rămaseră o vreme în tăcere, după care Sandy se ridică să-și cheme un taxi, iar Fran să mai facă o porție de cafea.

Ieșiră amândoi să-l conducă pe Sandy și Perez inspiră adânc aerul rece. Era lună plină și marea căpătase o culoare argintie. Lumina farului de la Raven Head se plimba agale pe deasupra câmpurilor, între faleză și casa lui Fran. Era un peisaj oarecum hipnotic, avea senzația că ar fi putut sta ore întregi să-l privească. Se forță să privească cerul. Aici nu erau stâlpi de iluminat, așa că stelele se vedeau limpede și bine conturate. Fran veni în fața lui iar el îi luă mâinile și i le așeză în jurul taliei lui. Chiar și prin haina groasă îi simțea trupul lipit de al său.

Taxiul lui Sandy plecase, dar ei continuau să rămână pe loc, nemișcați.

— Prietenii mei de la oraș n-ar putea să înțeleagă vreodată de ce îmi place atât de mult locul ăsta, îi spuse Fran. Le tot explic eu că aici nu există poluare și zgomote, dar nu pot concepe așa ceva.

— Va trebui să-i aducem odată aici, să se convingă.

Se întoarse spre el, la început cu chipul umbrit, după care își aplecă ușor capul pe spate, astfel că lumina lunii îi făcu ochii să sclipască:

— Mă gândeam, zise ea, că i-am putea invita la nuntă.

ANN CLEEVES

oase roșii

„Forma osului se contură mai clar: o curbă armonioasă, un găvan sculptat.

- Pars orbitalis, spuse ea.

Copleșită de emoție și de încântare, uită o clipă de propria-i decizie să nu epateze, ci să păstreze un limbaj simplu pe care Evelyn să-l priceapă ușor.

Femeia o privi cu nedumerire.

- Osul frontal, continuă Hattie. E o bucată dintr-un craniu uman.

- Oh, nu, zise Mima.

Hattie își ridică privirea spre ea și observă că bătrâna se albise la față.

- Nu se poate, asta nu e bine. Nu, nu, nu e deloc bine!

Se întoarse și porni agitată spre casă.”

Ann Cleeves - Oase roșii

„Ann Cleeves vrea să-și creeze treptat reputația de noua Regină a Literaturii *crime*. Acest thriller care îți dă fiori o va ajuta să și-o cimenteze.”

Sunday Mirror

„Ann Cleeves își dă frâu liber imaginației și talentului în această carte formidabilă.”

The Globe and Mail

„...un *mystery* inteligent...”

The Sunday Times

ISBN 978-606-94185-4-3

CRIME SCENE PRESS